

**Sprawozdanie
Zarządu ENERGA SA
z działalności
Grupy Kapitałowej
za rok zakończony
dnia 31 grudnia
2015 roku**

Gdańsk, 14 marca 2016 roku

SPIS TREŚCI

1. DOBRE WYNIKI WSZYSTKICH SEGMENTÓW GRUPY ENERGA	3
2. ISTOTNE INFORMACJE O GRUPIE	8
2.1. Najważniejsze zdarzenia i dokonania Grupy ENERGA	8
2.2. Działalność Grupy ENERGA	8
2.3. Model zarządzania Grupą ENERGA	16
2.4. Strategia rozwoju Grupy ENERGA na lata 2013–2020	18
2.5. Badania i rozwój	19
2.6. Zarządzanie ryzykiem w Grupie ENERGA	23
2.7. Informacje o istotnych umowach i transakcjach	33
2.8. Postępowania toczące się przed sądem, organem właściwym dla postępowania arbitrażowego lub organem administracji publicznej	36
2.9. Sytuacja kadrowo-płacowa	37
2.10. Społeczna odpowiedzialność Grupy ENERGA	40
2.11. Nagrody i wyróżnienia dla Grupy ENERGA	41
3. ANALIZA SYTUACJI FINANSOWO-MAJĄTKOWEJ	43
3.1. Zasady sporządzenia rocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego	43
3.2. Omówienie wielkości ekonomiczno-finansowych ujawnionych w rocznym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym	43
3.3. Charakterystyka struktury aktywów i pasywów skonsolidowanego sprawozdania z sytuacji finansowej	50
3.4. Opis istotnych pozycji pozabilansowych	51
3.5. Kluczowe dane operacyjne Grupy ENERGA	51
3.6. Wyniki finansowe według obszarów działalności	57
3.7. Prognozy wyników finansowych	69
3.8. Oceny ratingowe	69
3.9. Dywidenda	70
3.10. Informacja o podmiocie uprawnionym do badania sprawozdań finansowych	71
4. OTOCZENIE	73
4.1. Sytuacja makroekonomiczna	73
4.2. Rynek energii elektrycznej w Polsce	74
4.3. Otoczenie regulacyjne	79
4.4. ENERGA na tle branży	82
5. AKCJE I AKCJONARIAT	84
5.1. Struktura akcjonariatu Spółki ENERGA	84
5.2. Pozostałe informacje nt. akcji i akcjonariatu ENERGA SA	85
5.3. Notowania akcji Spółki na Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie	85
5.4. Relacje inwestorskie w Spółce ENERGA SA	87
5.5. Rekomendacje dla akcji Spółki	88
6. OŚWIADCZENIE O STOSOWANIU ZASAD ŁADU KORPORACYJNEGO	90
6.1. Zasady ładu korporacyjnego niestosowane w Spółce	90
6.2. Akcjonariusze znaczący	91
6.3. Posiadacze papierów wartościowych dających specjalne uprawnienia kontrolne i opis tych uprawnień	91
6.4. Ograniczenia w odniesieniu do wykonywania prawa głosu	92
6.5. Ograniczenia dotyczące przenoszenia prawa własności papierów wartościowych	92
6.6. Zasady zmiany Statutu Spółki	92
6.7. Organy Spółki	93
6.8. Wysokość wynagrodzeń osób zarządzających i nadzorujących	107
6.9. Podstawowe cechy systemów kontroli wewnętrznej i zarządzania ryzykiem w odniesieniu do procesu sporządzania sprawozdań finansowych	110
7. OŚWIADCZENIE ZARZĄDU	113
Spis rysunków	114
Spis tabel	115
Słownik skrótów i pojęć	115

1. DOBRE WYNIKI WSZYSTKICH SEGMENTÓW GRUPY ENERGA

GRUPA ENERGA PO 2015 ROKU

TRZECI NAJWIĘKSZY OPERATOR SYSTEMU DYSTRYBUCYJNEGO W ZAKRESIE DOSTARCZANEJ ENERGII, Z NAJWYŻSZĄ LICZBĄ ZAINSTALOWANYCH INTELIGENTNYCH LICZNIKÓW I JEDEN Z LIDERÓW POD WZGLĘDEM NIEZAWODNOŚCI DOSTAW PRĄDU

PIERWSZE MIEJSCE NA POLSKIM RYNKU POD WZGLĘDEM PRZYŁĄCZEŃ ODNAWIALNYCH ŹRÓDEŁ ENERGII I WIODĄCA POZYCJA W PRODUKCJI WŁASNEJ Z OZE

TRZECI NAJWIĘKSZY SPRZEDAWCA ENERGII ELEKTRYCZNEJ DO ODBIORCÓW KOŃCOWYCH

WYNIKI
2015 ROKU

2 196 mln zł EBITDA

840 mln zł Zysku netto

KLUCZOWE
ZASOBY

Sieć dystrybucji o długości ponad **182* tys. km**

Moc zainstalowana **1,37 GWe** z czego **41%** stanowią OZE

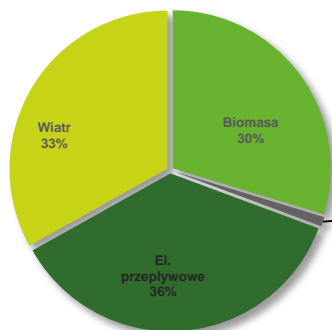

8,5 tys. zatrudnionych pracowników

- Elektrownia szczytowo-pompowa
- Elektrociepłownia
- Farna fotowoltaiczna
- Elektroenergia systemowa
- Duża elektrownia wodna
- Farna wiatrowa
- Siedziba ENERGA SA
- Dystrybucja energii elektrycznej
- Sprzedaż energii elektrycznej

ODNAWIALNE
ŹRÓDŁA
ENERGII

Oddanie do użytku farmy fotowoltaicznej w Czerlikowie o mocy ok. 4 MWe.

Moc zainstalowana **559 MWe**

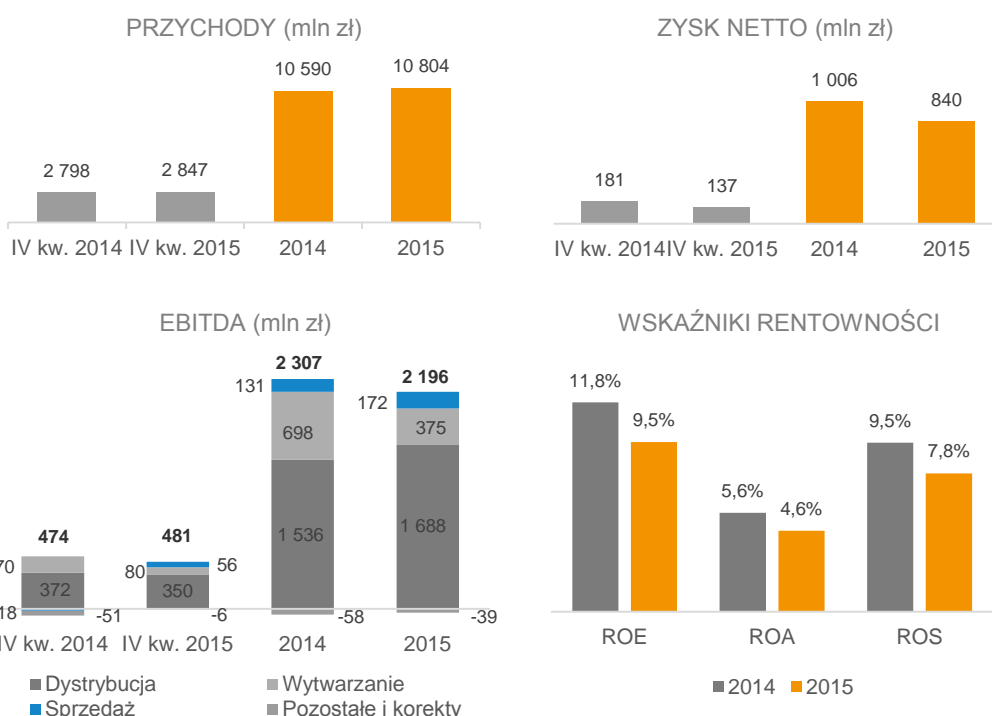
42% produkcji e.e. brutto pochodzi z OZE

*Spadek o 2 tys.km wobec końca 2014 roku jest wynikiem urealnienia długości sieci po wykonanej paszportyzacji sieci

DANE OPERACYJNE

	IV kw. 2014	IV kw. 2015	2014	2015
Wolumen dostarczonej energii elektrycznej (GWh)	5 417	5 452	20 923	21 486
Produkcja energii elektrycznej brutto (GWh)	1 296	964	5 103	4 136
- w tym z OZE (GWh)	418	426	1 808	1 743
Sprzedaż energii elektrycznej (GWh)	6 799	6 848	26 084	25 658
-w tym sprzedaż detaliczna (GWh)	4 277	4 423	16 364	16 767

WYBRANE DANE FINANSOWE

Investycje w Grupie ENERGA

W 2015 roku ENERGA zrealizowała inwestycje w Segmencie Dystrybucji o wartości ponad **1,1 mld zł**, z całkowitych nakładów Grupy na poziomie **1,6 mld zł**. Obejmowały one rozbudowę sieci w celu przyłączania nowych odbiorców i wytwórców, a także modernizacje, których zadaniem jest poprawa niezawodności dostaw energii elektrycznej. Poniesiono także nakłady na innowacyjne technologie i rozwiązania sieciowe.

W wyniku tych inwestycji przyłączono **30 tys. nowych klientów**, wybudowano oraz zmodernizowano **4 383 km linii** średniego i niskiego napięcia i przyłączono do sieci **937 nowych źródeł OZE** (w tym **757 mikroinstalacji**).

Ponadto, Grupa ENERGA zakończyła inwestycję budowy największej w Polsce **farmy fotowoltaicznej** w Czernikowie o mocy **ok.4 MWe**.

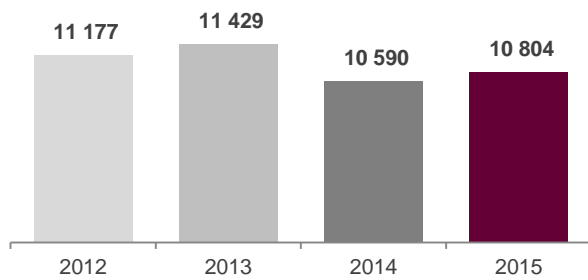
Kapitalizacja: 5,2 mld zł*

Indeksy: WIG20, WIG30, MSCI Poland, WIG Energia, WIG, WIGdiv, FTSE All World, RESPECT Index, MSCI Global Sustainability Indexes.

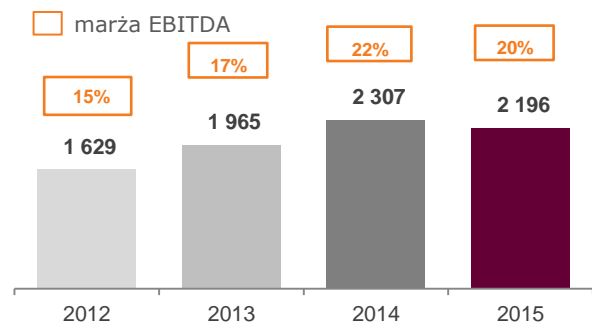
* Według kursu akcji na zamknięciu sesji w dniu 30 grudnia 2015 roku.

WYBRANE DANE FINANSOWE I OPERACYJNE GRUPY ZA LATA 2012-2015

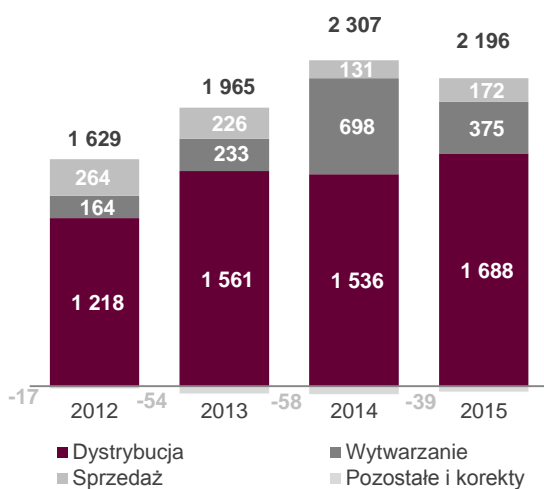
Przychody (mln zł)

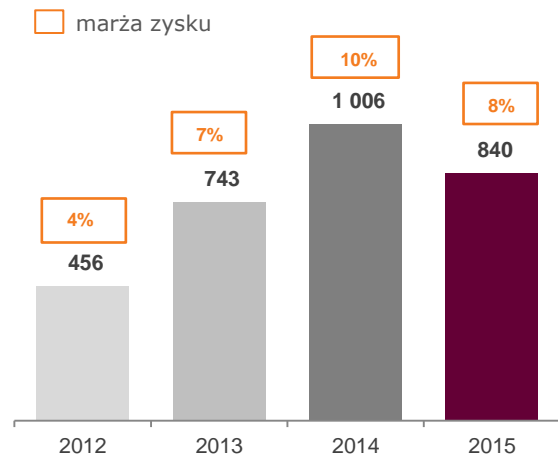
EBITDA (mln zł)

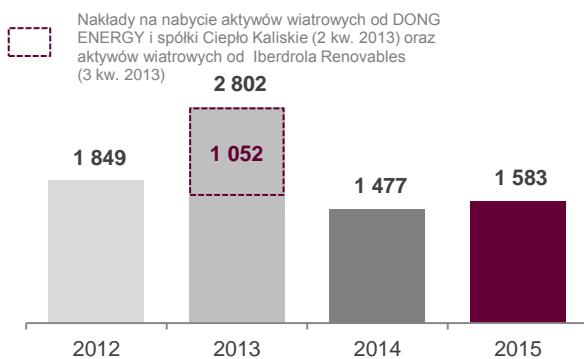
EBITDA w podziale na segmenty (mln zł)

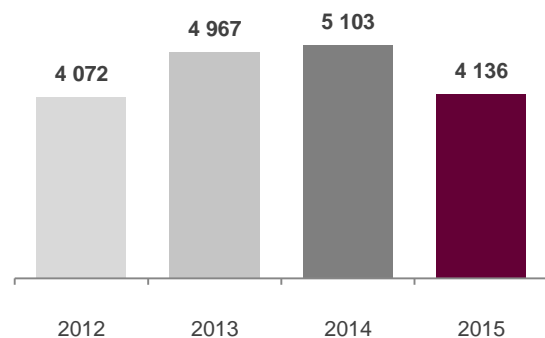
Zysk netto (mln zł)

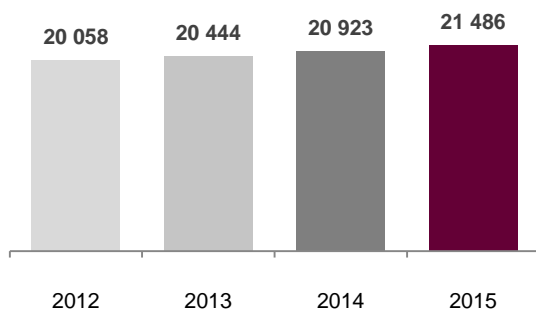
Nakłady inwestycyjne (mln zł)

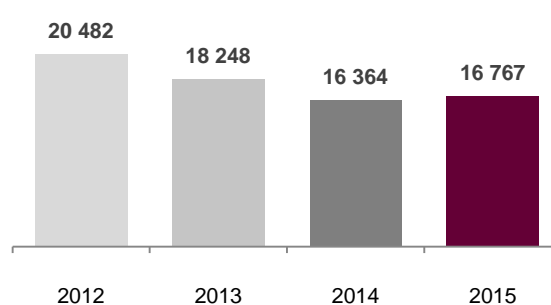
Produkcja energii elektrycznej brutto w GWh

Dystrybucja energii elektrycznej w GWh

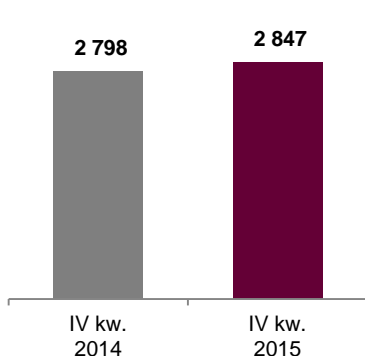

Sprzedaż detaliczna energii w GWh

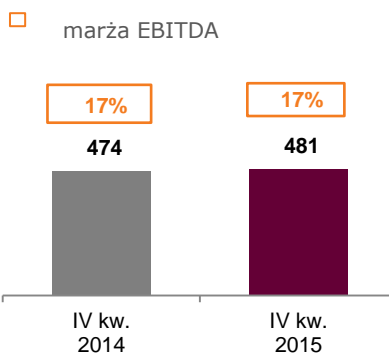

WYBRANE DANE FINANSOWE I OPERACYJNE GRUPY ZA IV KWARTAŁ 2015

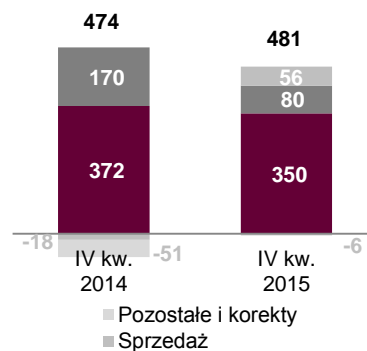
Przychody (mln zł)

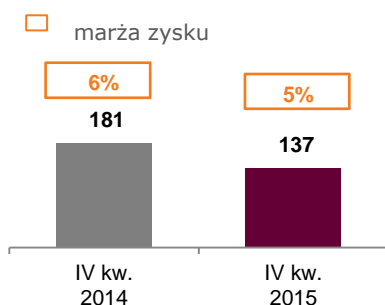
EBITDA (mln zł)

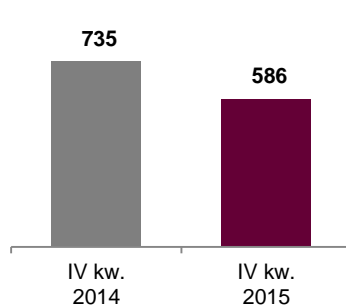
EBITDA w podziale na segmenty (mln zł)

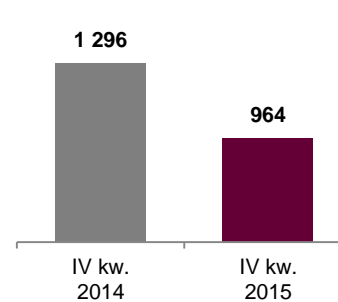
Zysk netto (mln zł)

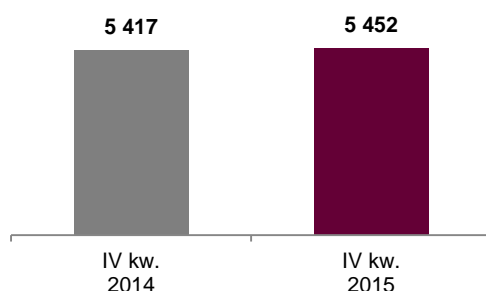
Nakłady inwestycyjne (mln zł)

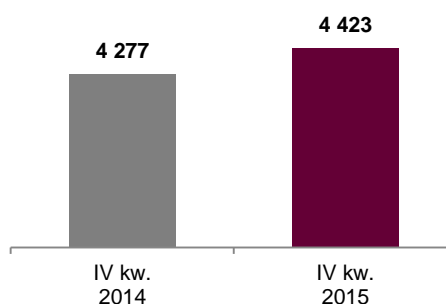
Produkcja energii elektrycznej brutto w GWh

Dystrybucja energii elektrycznej w GWh

Sprzedaż detaliczna energii w GWh

Istotne informacje o Grupie

2. ISTOTNE INFORMACJE O GRUPIE

2.1. Najważniejsze zdarzenia i dokonania Grupy ENERGA

Podział zysku netto Spółki ENERGA SA za 2014 rok

Zgodnie z treścią Raportu bieżącego nr 7/2015 z dnia 29 kwietnia 2015 roku Spółka zawiadomiła, iż Zwyczajne Walne Zgromadzenie ENERGA SA, które odbyło się w tym dniu, podjęło uchwałę w sprawie podziału zysku netto za rok obrotowy obejmujący okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2014 roku w wysokości 650 538 620,29 złotych, przeznaczając na: dywidendę dla akcjonariuszy kwotę 596 256 644,16 złotych, tj. 1,44 zł na akcję (stanowiącą 91,7% zysku netto), a na kapitał zapasowy kwotę 54 281 976,13 złotych (tj. 8,3% zysku netto). Wszystkie akcje w liczbie 414 067 114 sztuk zostały objęte dywidendą. Dzień dywidendy został ustalony na 7 maja, dywidendę wypłacono 21 maja 2015 roku.

Uruchomienie największej w Polsce farmy fotowoltaicznej

Grupa ENERGA uruchomiła w gminie Czernikowo koło Torunia największą w Polsce farmę fotowoltaiczną o mocy prawie 4 MW. Inwestycja jest elementem projektu Smart Toruń opisanego w rozdziale 2.5 *Badania i rozwój* niniejszego Sprawozdania. Całkowity koszt projektu wyniósł 81,6 mln zł (w 2015 roku przeznaczono 13,5 mln zł), z czego ponad 19,5 mln zł pochodzi z dofinansowania od Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej. Dzięki budowie kolejnej inwestycji w OZE Grupa wpisuje się w globalny trend rozwijania innowacyjnych technologii przyjaznych środowisku.

Realizacja instalacji liczników AMI

W 2015 roku ENERGA-OPERATOR SA kontynuowała wdrażanie III etapu AMI (pierwsze dostawy i montaż III etapu zaczęły się w listopadzie 2014 roku). Etap ten dotyczy instalacji 450 tys. liczników. Od początku wdrożenia do końca 2015 roku spółka zamontowała w ramach etapów I-III około 802 tys. inteligentnych liczników, co stanowi około 27% wszystkich liczników komunalnych. Dla porównania w 2014 roku zainstalowano 340 tys. liczników. ENERGA-OPERATOR SA planuje kontynuację programu AMI.

Zmiany w Zarządzie i Radzie Nadzorczej ENERGA SA

Szczegółowy opis zmian w organach Spółki znajduje się w rozdziale 6.7. *Organy Spółki* niniejszego Sprawozdania.

Pozostałe

Dodatkowe informacje przedstawione zostały w Skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym w nocie 37 *Inne informacje mające istotny wpływ na ocenę sytuacji majątkowej, finansowej oraz wynik finansowy Grupy*.

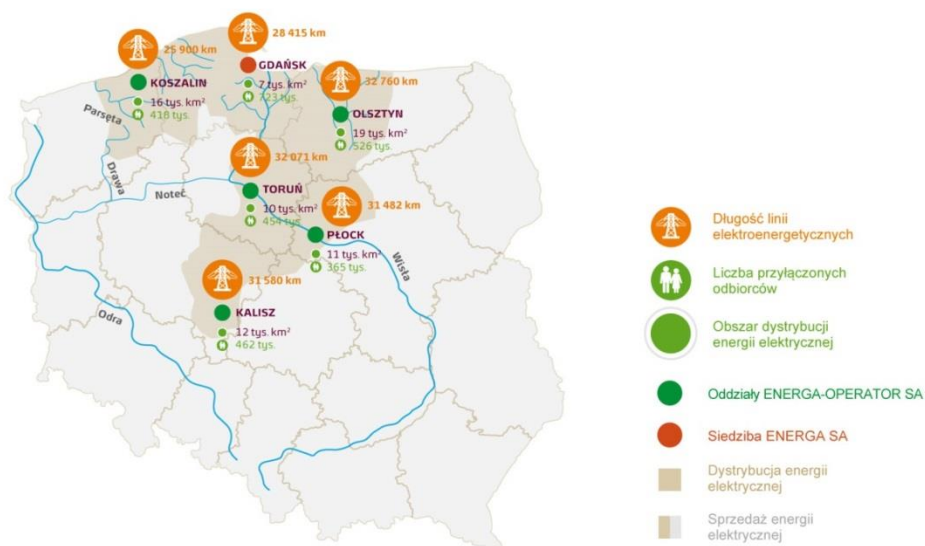
2.2. Działalność Grupy ENERGA

Podstawowa działalność Grupy Kapitałowej ENERGA obejmuje dystrybucję, wytwarzanie oraz obrót energią elektryczną i ciepłą, a koncentruje się w następujących kluczowych segmentach działalności:

Segment Dystrybucji - podstawowy dla rentowności operacyjnej Grupy segment działalności polegającej na dystrybucji energii elektrycznej, która jest w Polsce działalnością regulowaną, prowadzoną w oparciu o taryfy zatwierdzane przez Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki (URE). Grupa ENERGA pozostaje naturalnym monopolistą na terenie północnej i środkowej Polski, gdzie znajdują się jej aktywa dystrybucyjne, za pomocą których dostarcza energię elektryczną do ponad 2,9 mln klientów, z czego ok. 2,8 mln stanowią klienci z umowami kompleksowymi a 185 tys. to klienci

TPA. Podział klientów ENERGA-OPERATOR SA na grupy energetyczne przedstawiony został w rozdziale *Kluczowe dane operacyjne*. Na dzień 31 grudnia 2015 roku łączna długość linii energetycznych wynosiła ponad 182 tys. km¹ i obejmowała swoim zasięgiem obszar blisko 75 tys. km², co stanowiło ok. 24% powierzchni kraju. Funkcję lidera segmentu pełni spółka ENERGA-OPERATOR SA.

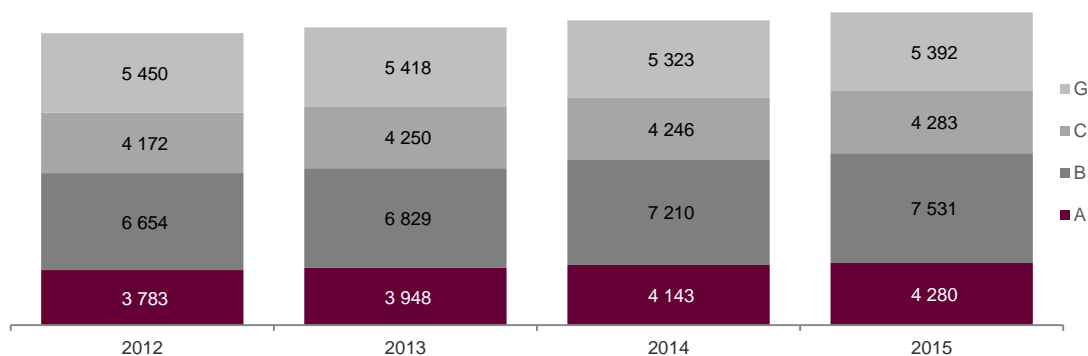
Rys. 1: Obszar dystrybucji energii elektrycznej spółki ENERGA-OPERATOR SA

Przychody ze sprzedaży usług dystrybucyjnych przez spółkę ENERGA-OPERATOR SA odbiorcom finalnym osiągnięte w 2015 roku wykazały wzrost w relacji do roku poprzedniego o 6%. Największy wzrost przychodów odnotowano w grupach przemysłowych A i B, łącznie o ponad 8%.

Wolumen dostarczonej energii podniósł się w ujęciu rocznym o 3%, przede wszystkim dzięki większej o 4% sprzedaży w grupach przemysłowych.

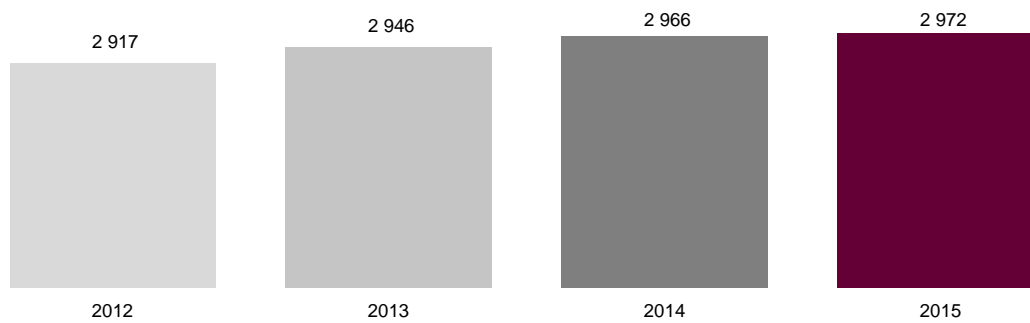
Rys. 2: Wolumen dystrybucji energii elektrycznej w podziale na taryfy w GWh (sprzedaż zafakturowana)*

* W przypadku danych za rok 2015 (dotyczy taryf C i G) dane o sprzedaży zafakturowanej zostały powiększone o wolumen dostarczonej energii elektrycznej (na podstawie odczytów), który nie został zafakturowany ze względu na przesunięcie fakturowania związane z migracją danych do nowych systemów bilingowych.

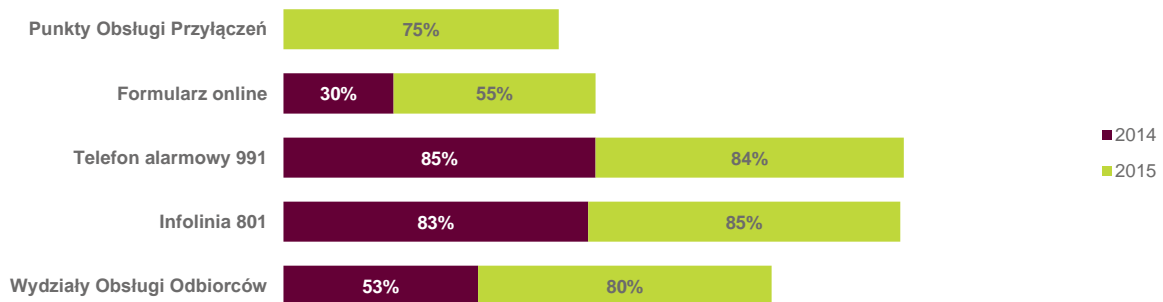
¹ Spadek o 2 tys. km wobec końca 2014 roku jest wynikiem urealnienia długości sieci po wykonanej paszportyzacji sieci

Rys. 3: Liczba odbiorców ENERGA-OPERATOR SA w tysiącach

ENERGA-OPERATOR w 2015 roku dbając o najwyższą jakość obsługi i satysfakcję klientów kontynuowała, zapoczątkowane w 2014 roku, badania sondażowe. Były one realizowane przez Agencję Badawczą TNS i prowadzone w ramach zespołu przy Polskim Towarzystwie Przesyłu i Rozdziału Energii Elektrycznej (PTPIREE). Brali w nich udział wszyscy Operatorzy Systemów Dystrybucyjnych w Polsce. Opracowano także wewnętrzny dokument pn. „Model Obsługi Klienta w ENERGA-OPERATOR SA”, który stał się podstawą przygotowania i wdrożenia długofalowych działań pozwalających na podniesienie jakości obsługi. W celu weryfikacji i oceny wpływu tych działań, kontynuowano badania realizowane przez Pracownię Badań Społecznych PBS. Otrzymane wyniki, w porównaniu do 2014 roku, potwierdzają, że podjęte działania przełożyły się na podniesienie jakości obsługi klienta.

Rys. 4: Satysfakcja klientów ENERGA-OPERATOR SA z kanałów obsługi

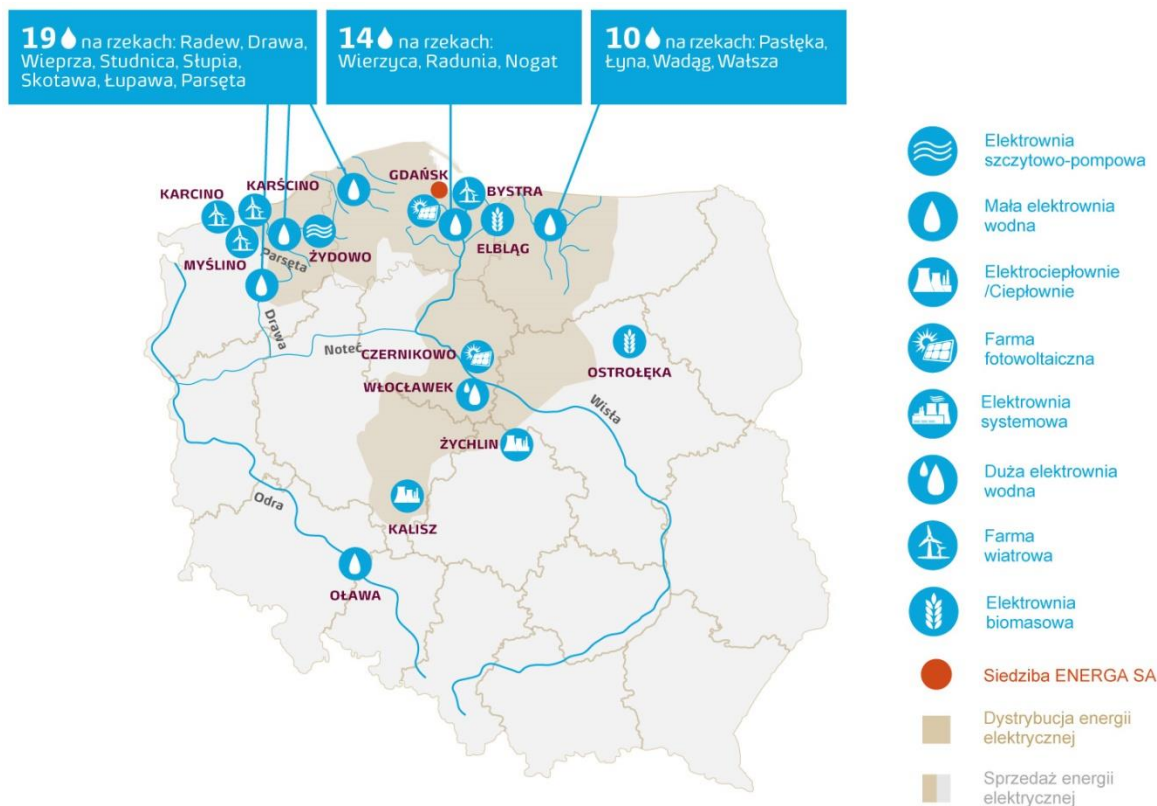

Wzrost jakości obsługi i satysfakcji klienta osiągnięto dzięki wprowadzeniu wewnętrznego monitoringu jakości w postaci licznych badań oraz audytów. W Segmencie przeprowadzane są cykliczne spotkania z pracownikami odpowiedzialnymi za obsługę klienta, mające na celu ciągłą poprawę poziomu obsługi.

Segment Wytwarzanie działa w oparciu o cztery linie biznesowe: Elektrownia w Ostrołęce, Woda, Wiatr i Pozostałe (w tym kogeneracja - CHP). Całkowita zainstalowana moc wytwórcza w elektrowniach Grupy wynosiła na koniec 2015 roku ok. 1,4 GW.

W IV kwartale 2015 roku Grupa wytworzyła 1,0 TWh energii elektrycznej brutto, a w ciągu roku 4,1 TWh. Zainstalowana w elektrowniach Grupy moc jest generowana w zróżnicowanych źródłach energii, takich jak: węgiel kamienny, woda, wiatr, biomasa i fotowoltaika. W IV kwartale 2015 roku 54% wytworzonej przez Grupę energii elektrycznej brutto pochodziło z węgla kamiennego, 16% z wody, 16% z biomasy i 14% z wiatru. Po 12 miesiącach 2015 roku 57% energii brutto Grupa wytworzyła z węgla kamiennego, 17% z wody, 15% z biomasy i 10% z wiatru. Liderem Segmentu jest spółka ENERGA Wytwarzanie SA.

Rys. 5: Rozmieszczenie głównych aktywów wytwórczych Grupy ENERGA

Wiodącą pozycję pod względem udziału energii elektrycznej pochodzącej ze źródeł odnawialnych w energii wytworzonej ogółem Grupa ENERGA zawdzięcza głównie produkcji energii w hydroelektrowniach, elektrowniach wiatrowych i z biomasy. Zielona energia powstaje w 46 elektrowniach wodnych, 4 farmach wiatrowych i w instalacjach spalających biomasę (w tym głównie w spółce ENERGA Elektrownie Ostrołęka SA) oraz w instalacjach fotowoltaicznych.

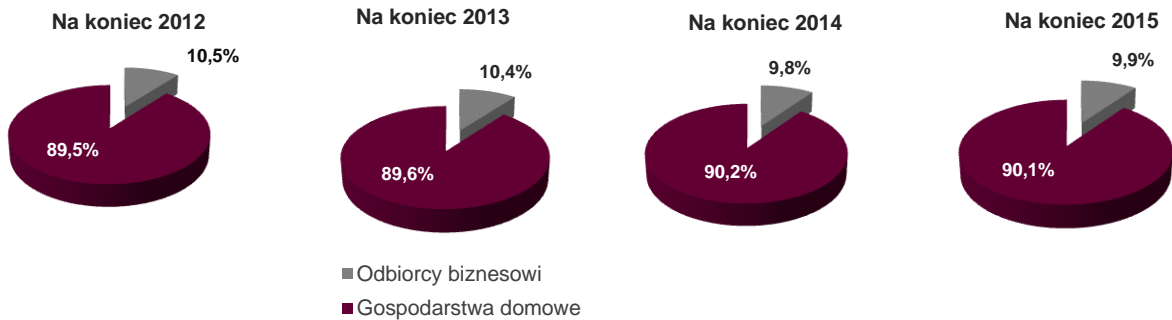
Na koniec 2015 roku w Grupie zainstalowanych było 0,56 GW w odnawialnych źródłach energii, z których Grupa w IV kwartale 2015 roku wyprodukowała 426 GWh, a w ciągu całego 2015 roku 1,7 TWh energii elektrycznej brutto.

Główne paliwa wykorzystywane przez Grupę ENERGA do produkcji energii elektrycznej i ciepła to węgiel kamienny i biomasa. Jednostki wytwórcze Grupy zużyły w 2015 roku 1 157 tys. ton węgla kamiennego i 406 tys. ton biomasy. Zaopatrzenie Grupy w węgiel kamienny było realizowane na podstawie umowy ramowej pomiędzy spółką ENERGA Elektrownie Ostrołęka SA i Lubelskim Węglem „Bogdanka” S.A (opisanej w rozdziale 2.7. *Informacje o istotnych umowach i transakcjach* niniejszego Sprawozdania) Uzupełniająco niewielkie ilości węgla były dostarczane również przez m.in. Jastrzębską Spółkę Węglową S.A. i Kompanię Węglową S.A. Odbiorcą węgla ze źródeł uzupełniających była również ENERGA Kogeneracja Sp. z o.o. w Elblągu. Paliwo dostarczane przez Lubelski Węgiel „Bogdanka” S.A. pokrywa zapotrzebowanie Segmentu Wytwarzania w 77%. Zakup biomasy był kontraktowany bezpośrednio przez spółki ENERGA Elektrownie Ostrołęka i ENERGA Kogeneracja od wielu dostawców na rynku lokalnym.

Segment Sprzedaży którego liderem jest ENERGA-OBRÓT SA prowadzi sprzedaż energii elektrycznej, gazu i dodatkowych usług zarówno jako odrębnych produktów oraz w ramach pakietów do wszystkich segmentów klientów - od przemysłu poprzez duży, średni i mały biznes, a na gospodarstwach domowych kończąc. Na koniec 2015 roku Grupa ENERGA obsługiwała 2,9 mln

odbiorców, z czego przeszło 2,6 mln stanowili klienci taryfy G, a na pozostałą część składali się klienci grup taryfowych: C, B i A, w porządku malejącym.

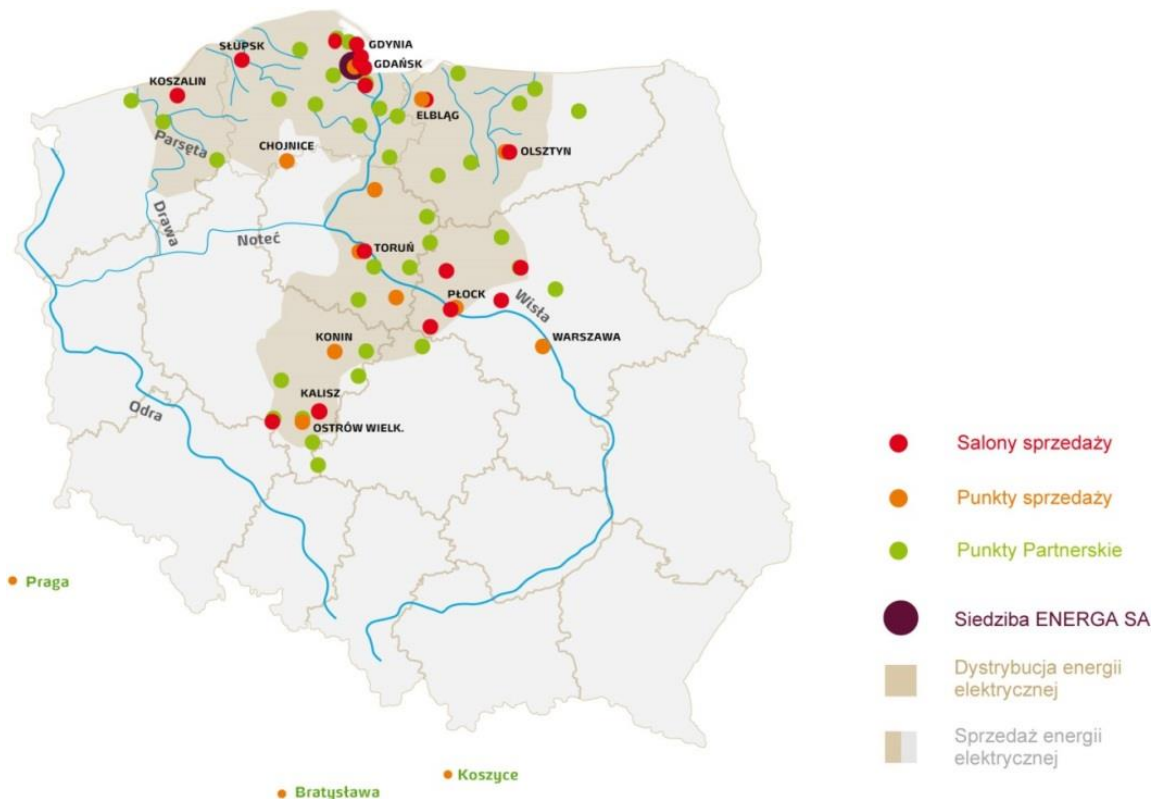
Rys. 6: Struktura odbiorców finalnych spółki ENERGA-OBRÓT wg rodzaju klientów

Segment Sprzedaży koncentruje się na jakości obsługi we wszystkich kanałach kontaktu oraz na wdrażaniu rozwiązań podnoszących efektywność procesów i narzędzi obsługowych. Pozwala to na zwiększanie satysfakcji klientów przy jednoczesnym optymalizowaniu kosztów.

W 2015 roku kontynuowaliśmy rozwój Sieci Sprzedaży, która liczy 62 lokalizacje i składa się z 9 Salonów własnych oraz 53 Placówek Partnerskich. Sieć sprzedaży rozwija się w oparciu o współpracę z partnerami zewnętrznymi, którzy oferują usługi i produkty Segmentu w punktach sprzedażowych prowadzonych na terenie kraju (w Punktach Partnerskich i Punktach Sprzedaży w galeriach handlowych).

Rys. 7: Rozmieszczenie Salonów Sprzedaży i Punktów Partnerskich spółki ENERGA-OBRÓT SA

Na zdalne kanały kontaktu składają się:

a) Telefoniczne Biuro Obsługi Klienta, z wydzielonymi centrami kompetencji do obsługi klientów indywidualnych i małych przedsiębiorstw (tzw. SOHO).

b) Elektroniczne Biuro Obsługi Klienta, oparte na kanałach internetowych i dostępne również w wersji mobilnej aplikacji na smartfony. W wyniku modernizacji skrócony został czas ładowania danych i poprawiona jakość czynności samoobsługowych.

c) Strona www.energa.pl przystosowana do sprzedaży najnowszych ofert produktowych, na której zakupu można dokonać z poziomu wszystkich urządzeń i za pośrednictwem internetowego formularza. W 2015 roku stronę odwiedziło 1,9 mln klientów ponad 4 mln razy, z czego 29% stanowili użytkownicy urządzeń mobilnych (w 2014 roku było ich zaledwie 9%). Dlatego też powstał dedykowany dla tej grupy użytkowników serwis m.energa.pl.

Wdrożone zostało narzędzie umożliwiające monitoring kontaktów oraz standardy obsługi i sprzedaży dla poszczególnych kanałów.

Portfolio produktowe Segmentu Sprzedaży zostało wzbogacone w 2015 roku o nowe produkty. Klienci indywidualni otrzymali propozycję skorzystania z produktu Super Energa, w ramach którego dostępne są dwa warianty ubezpieczeń, natomiast dla klientów biznesowych przygotowana została Oferta Różnicowa, która zakłada redukcję mocy na żądanie i uzyskanie z tego tytułu benefitu w postaci opłaty zastępczej.

ENERGA-OBRÓT poza rynkiem energii elektrycznej, działa również na rynku gazu. Stale weryfikuje i odpowiada na zróżnicowane potrzeby klientów biznesowych związane m.in. ze specyfiką działalności i wielkością przedsiębiorstwa. Oferta sprzedaży gazu została przygotowana z myślą o klientach chcących obniżyć koszty związane z zakupem wysokometanowego gazu ziemnego.

W stałej sprzedaży dla klientów indywidualnych pozostają produkty rozliczeniowe takie jak Rozliczenia Rzeczywiste czy Rozliczenia Pre-Paid. Klienci mogą również korzystać z benefitów, które dostarcza im program bonusowy PAYBACK. Segment w ofercie posiada również produkt Taniej po Godzinach, który pozwala na wygenerowanie znacznych oszczędności poprzez przesunięcie zużycia energii elektrycznej we wskazane godziny, w których jest ona tańsza.

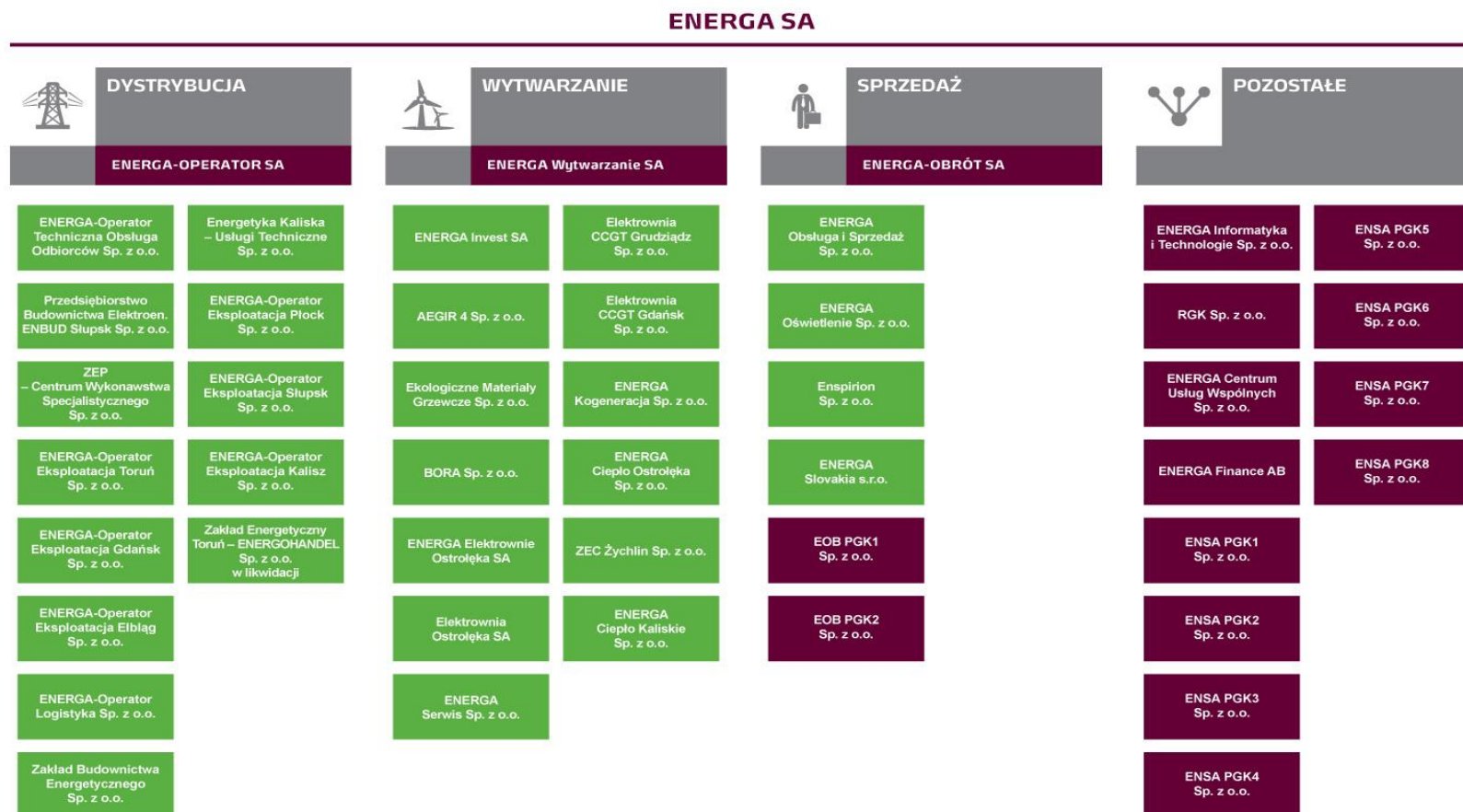
Ważniejsze zmiany w strukturze i organizacji Grupy

Na dzień 31 grudnia 2015 roku w skład Grupy Kapitałowej ENERGA łącznie z podmiotem dominującym – spółką ENERGA SA, wchodziło 48 spółek. Spółki w Grupie pogrupowane są w trzy segmenty biznesowe, zarządzane przez spółki bezpośrednio zależne od ENERGA SA, będące liderami segmentów. Czwartą grupę stanowią tzw. Spółki Pozostałe, bezpośrednio zależne od ENERGA SA, świadczące usługi wspólne dla Grupy oraz realizujące zadania dla ENERGA SA.

Rys. 8: Uproszczony schemat struktury organizacyjnej Grupy ENERGA

STRUKTURA GRUPY KAPITAŁOWEJ ENERGA
STAN NA 31.12.2015

 Spółka bezpośrednio zależna od ENERGA SA
 Spółka pośrednio zależna od ENERGA SA

Optymalizacja struktury

Zasadniczy proces optymalizacji struktury Grupy ENERGA w obrębie Segmentów Dystrybucji i Sprzedaży został zakończony w 2014 roku. W 2015 roku większość działań reorganizacyjnych dotyczyła Segmentu Wytwarzania.

Porządkowanie i upraszczanie struktury Grupy Kapitałowej ENERGA jest procesem ciągłym, mającym na celu optymalizację liczby spółek, usprawnienie działania i redukcję kosztów Grupy. Procesy zbycia lub likwidacji spółek niepowiązanych procesowo z modelem biznesowym, łączenia i przekształcenia podmiotów wynikały z konsolidacji poszczególnych segmentów działalności, a powołanie nowych spółek podyktowane było konkretnymi potrzebami biznesowymi.

Tabela 1: Liczba spółek Grupy Kapitałowej ENERGA (stan na koniec roku)

Rodzaj	2012	2013	2014	2015
Spółka dominująca (ENERGA SA)	1	1	1	1
Spółki zależne	58	56	49	47
Spółki stowarzyszone	4	2	0	0
RAZEM	63	59	50	48

Wszystkie spółki Grupy podlegają konsolidacji.

Łączenie i podział spółek

W 2015 roku realizowane były trzy procesy dotyczące połączenia i podziału spółek, z których dwa zakończono w 2015 roku, a jeden na początku 2016 roku.

Segment Wytwarzanie

- (1) W grudniu 2014 roku zarządy spółek Ekologiczne Materiały Grzewcze Sp. z o.o. (spółka dzielona) i ENERGA Elektrownie Ostrołęka SA (spółka przejmująca) podpisały plan podziału spółki EMG Sp. z o.o. W styczniu 2015 roku Nadzwyczajne Zgromadzenie Wspólników EMG Sp. z o.o. podjęło uchwałę o podziale spółki, w wyniku której nastąpiło wydzielenie i przeniesienie części majątku, związanego z działalnością produkcyjną spółki dzielonej na spółkę przejmującą, w zamian za akcje spółki przejmującej, które zostały przyznane wspólnikowi spółki dzielonej, tj. spółce ENERGA Wytwarzanie SA. W kwietniu 2015 roku nastąpiła rejestracja podziału EMG Sp. z o.o. w KRS.
- (2) W kwietniu 2015 roku KRS zarejestrował połączenie spółek BREVA Sp. z o.o. (spółka przejmowana) i ENERGA Wytwarzanie SA (spółka przejmująca).
- (3) W lutym 2016 roku KRS zarejestrował połączenie spółek ZEC Żychlin Sp. z o.o. (spółka przejmowana) i ENERGA Kogeneracja Sp. z o.o. (spółka przejmująca).

Likwidacja spółek

W 2015 roku trwały dwa procesy likwidacji spółek. Jeden zakończono w 2015 roku, a drugi na początku 2016 roku.

Segment Dystrybucji

W styczniu 2015 roku Nadzwyczajne Zgromadzenie Wspólników spółki Zakład Energetyczny Toruń - Energohandel Sp. z o.o. podjęło uchwałę o rozwiązaniu i rozpoczęciu procesu jej likwidacji. W styczniu 2016 roku zakończona została likwidacja tej spółki poprzez wykreślenie z KRS.

Segment Wytwarzania

W grudniu 2015 roku została wykreślona z KRS, a tym samym zakończono likwidację spółki ENERGA Elektrociepłownia Kalisz SA w likwidacji, spółki zależnej od spółki ENERGA Kogeneracja Sp. z o.o.

Wraz z likwidacją spółki, jej aktywa w postaci udziałów w spółce ENERGA Ciepło Kaliskie Sp. z o.o. zostały przeniesione do spółki ENERGA Kogeneracja Sp. z o.o.

Pozostałe zmiany

Segment Sprzedaży

W styczniu 2015 roku zarejestrowano zmianę firmy spółki ENERGA Innowacje Sp. z o.o. na Enspirion Sp. z o.o. (spółka zależna od ENERGA–OBRÓT SA).

Segment Wytwarzania

W listopadzie 2015 roku zarejestrowano zmiany firm spółek: ENERGA OPEC Sp. z o.o. na ENERGA Ciepło Ostrołęka Sp. z o.o. oraz Ciepło Kaliskie Sp. z o.o. na ENERGA Ciepło Kaliskie Sp. z o.o.

Segment Dystrybucji

- (1) W lutym 2015 roku zostało zarejestrowane podwyższenie kapitału zakładowego spółki Zakład Budownictwa Energetycznego Sp. z o.o. z 508,5 tys. zł do 1 mln zł poprzez podwyższenie wartości nominalnej udziału z 500 zł do 1 tys. zł.
- (2) Także w lutym 2015 roku zarejestrowane zostało podwyższenie kapitału zakładowego spółki ENERGA–OPERATOR Eksploatacja Płock Sp. z o.o. z 909,5 tys. zł do 1,817 mln zł poprzez podwyższenie wartości nominalnej udziału z 500 zł do 1 tys. zł.

Pozostałe

W celu dalszej optymalizacji operacyjnej i kapitałowej Grupy, w grudniu 2014 roku ENERGA SA zawiązała 10 spółek z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Gdańsku, z kapitałem zakładowym 10 tys. zł każda: ENSA PGK1 Sp. z o.o., ENSA PGK2 Sp. z o.o., ENSA PGK3 Sp. z o.o., ENSA PGK4 Sp. z o.o., ENSA PGK5 Sp. z o.o., ENSA PGK6 Sp. z o.o., ENSA PGK7 Sp. z o.o., ENSA PGK8 Sp. z o.o., EOB PGK1 Sp. z o.o., EOB PGK2 Sp. z o.o.. Wszystkie spółki zostały zarejestrowane w KRS w styczniu 2015 roku.

W 2015 roku w Grupie nie dokonywano istotnych lokat lub inwestycji kapitałowych.

2.3. Model zarządzania Grupą ENERGA

Od 2013 roku podstawowym dokumentem Grupy ENERGA określającym ogólne zasady jej zarządzania jest Ład Organizacyjny Grupy ENERGA. Dokument podlega cyklicznym aktualizacjom, wynikającym ze zmieniającego się otoczenia regulacyjnego, ekonomicznego i wewnętrznych potrzeb Grupy. W 2015 wypracowany został nowy model zarządzania Grupą, oparty na zasadach współpracy pomiędzy ENERGA SA a spółkami zależnymi i dążeniu do realizacji działań o charakterze synergicznym podnoszącym efektywność w skali Grupy. Wzmocnieniu uległa rola ENERGA SA jako podmiotu realizującego nie tylko funkcje strategiczne i nadzorcze ale również kontrolne i koordynujące.

Istotnym elementem nowego Modelu Zarządzania Grupą jest etyka. Podkreślenie roli i wagi sfery etycznej, wynika z faktu, że Grupa to organizm budowany w oparciu o wartości, relacje z pracownikami, bezpieczeństwo pracy. Wartym podkreślenia jest wdrożenie polityki antymobbingowej i antydyskryminacyjnej, która stanowi o nowej jakości zarządzania Grupą.

Wypracowane zbiory zasad wspomagają zarządzających Grupą i poszczególnymi Segmentami w maksymalizowaniu wartości Grupy.

Zmiany w zasadach zarządzania Grupą i Spółką ENERGA SA

W zarządzaniu Grupą to ENERGA SA określa Segmenty oraz definiuje ich cele. Lider zarządza Segmentem, definiuje i rozlicza cele dla Spółek Segmentu, ponosi odpowiedzialność za wyniki Segmentu i za zdolność Segmentu do generowania dywidendy.

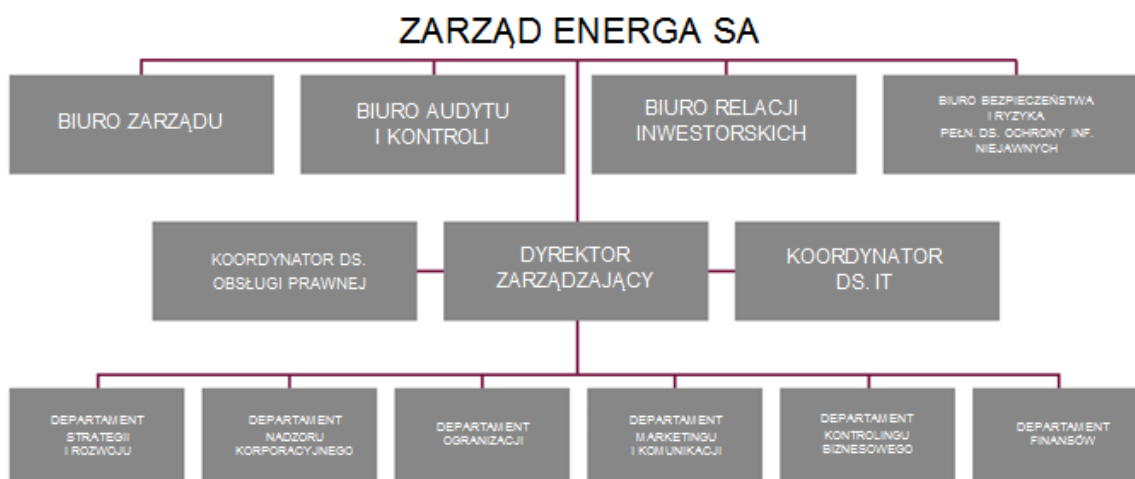
Lider jest zobowiązany do współpracy z innymi Segmentami oraz ENERGA SA w obszarach, w których Grupa może obniżyć koszty i poprawić efektywność.

Projektując nową strukturę organizacyjną, przyjęto, że:

- (1) zwiększeniu ulega rola ENERGA SA, zwiększa się ranga i zakres działań nadzoru biznesowego i korporacyjnego, które stanowiąc będą istotny element analizujący i rekomendujący działania w obszarze biznesowym Spółek Grupy ENERGA oraz koordynujący procesy restrukturyzacyjne prowadzone w Spółkach/Segmentach,
- (2) nową jakością są Projekty między segmentowe powoływane dla wypracowania produktów/rozwiązań korzystnych z punktu widzenia Grupy ENERGA, projekty takie powoływać i koordynować będzie ENERGA SA,
- (3) projektowane zmiany obejmują również obszar inwestycji i rozwoju, który w większym stopniu realizować będzie funkcje koordynujące i kontrolne w obszarze realizowanych inwestycji i projektowanych działań w obszarze badawczo – rozwojowym.

Poniższy schemat obrazuje strukturę Spółki ENERGA SA do poziomu jednostek organizacyjnych bezpośrednio podległych Dyrektorowi Zarządzającemu i członkom Zarządu, według stanu na dzień 31 grudnia 2015 roku.

Rys. 9: Schemat organizacyjny Spółki ENERGA według stanu na dzień 31 grudnia 2015 roku

Zarząd Spółki ENERGA w podejmowaniu decyzji strategicznych wspierają stałe ciała doradcze, w tym:

- Rada Grupy Kapitałowej - w określaniu kierunków rozwoju i zasad funkcjonowania Grupy,
- Komitet Ryzyka - w obszarze zarządzania ryzykiem korporacyjnym,
- Rada ds. przeciwdziałania mobbingowi i dyskryminacji w Grupie ENERGA – w koordynacji działań antymobbingowych i antydyskryminacyjnych,
- Rada ds. Etyki – pełni nadzór nad przestrzeganiem zasad zawartych w Kodeksie Etyki Grupy ENERGA i koordynuje czynności w ramach prowadzonego postępowania wyjaśniającego w związku z otrzymanym zgłoszeniem o symptomie nadużycia lub wystąpienia nadużycia.

W skład tych organów wchodzi menedżerowie najwyższego szczebla zarządczego Grupy ENERGA. Organy te w ramach wykonywanych zadań opracowują rekomendacje, opinie i stanowiska.

Kadrę zarządzającą spółki ENERGA w realizacji zadań niestandardowych, wykraczających poza zakres odpowiedzialności i obowiązków, wspierają:

- (1) Komitet Zarządzania Ryzykiem Finansowym - będący organem powołanym na potrzeby realizacji postanowień Polityki finansowej Grupy ENERGA,
- (2) Rada Koordynacyjna IT - jako organ doradczy, wspierający podejmowanie decyzji w kluczowych zagadnieniach funkcjonowania architektury IT oraz roli spółki ENERGA Informatyka i Technologie Sp. z o. o. w Grupie ENERGA,

- (3) Rada Programowa - organ doradczy, odpowiedzialny za poziom merytoryczny, kierunki rozwoju, założenia programowe i komunikację przekazów w magazynie korporacyjnym „EMISJA”,
- (4) Rada Bezpieczeństwa i Infrastruktury Krytycznej - opracowuje zalecenia, rekomendacje i dobre praktyki w zakresie zarządzania bezpieczeństwem w Grupie.

2.4. Strategia rozwoju Grupy ENERGA na lata 2013–2020

Strategia Grupy ENERGA zakłada utrzymanie wiodącej pozycji wśród polskich spółek użyteczności publicznej oraz dalszy wzrost efektywności i jakości oferowanych usług. Opiera się na trzech głównych filarach:

Rys. 10: Filary Strategii rozwoju Grupy ENERGA

Realizacja strategii w 2015 roku

W 2015 roku skonsolidowane nakłady inwestycyjne w Grupie ENERGA wyniosły 1 583 mln zł, z czego największą pochłonęły inwestycje w Segmencie Dystrybucji tj. 1 123 mln zł.

Obejmowały one rozbudowę sieci w celu przyłączania nowych odbiorców i wytwórców, a także modernizacje, których zadaniem jest poprawa niezawodności dostaw energii elektrycznej. Poniesiono także nakłady na innowacyjne technologie i rozwiązania sieciowe, m.in. na wdrażanie inteligentnych sieci oraz opomiarowania AML.

W Segmencie Wytwarzania zakończono główne prace budowlane związane z realizacją farmy wiatrowej Parsówek (26 MW) oraz oddano do eksploatacji elektrownię fotowoltaiczną w Czernikowie (4 MW). Istotny udział w inwestycjach Segmentu stanowią zadania związane z dostosowaniem do wymogów środowiskowych Elektrowni w Ostrołęce.

Tabela 2: Stan realizacji programu inwestycyjnego na 31 grudnia 2015 roku

Opis projektu	Lokalizacja	Nakłady inwestycyjne (mln zł)	Etap realizacji
SEGMENT WYTWARZANIE			
Budowa Farmy Wiatrowej Parsówek o mocy 26 MW	Parsówek	108,3	W trakcie realizacji
Budowa instalacji redukcji emisji NOx w Elektrowni Ostrołęka B	Ostrołęka	55,9	W trakcie realizacji
Remont kapitalny bloku w Ostrołęce wraz z pracami w zakresie zwiększenia jego efektywności	Ostrołęka	51,8	W trakcie realizacji
Budowa źródła ciepła dla miasta Ostrołęka; W kwietniu przekazano instalację do eksploatacji	Ostrołęka	34,0	Zakończony
Modernizacja elektrofiltrów kotłów Elektrowni Ostrołęka B; Trwają prace montażowe	Ostrołęka	30,1	W trakcie realizacji

Modernizacja źródeł i sieci ciepłych w linii biznesowej CHP	Elbląg, Kalisz, Ostrołęka, Żychlin	26,4	-
Modernizacja elektrowni wodnych	Włocławek, Żydowo, inne (małe elektrownie wodne)	15,3	-
Budowa elektrowni fotowoltaicznej o mocy ok. 4 MWe w ramach projektu Smart Toruń	Czernikowo woj. kujawsko - pomorskie	13,5	Zakończony
Pozostałe i korekty	-	56,9	-

SEGMENT DYSTRYBUCJA

Rozbudowa sieci w związku z przyłączaniem nowych odbiorców	Obszary dystrybucji	385,4	W stałej realizacji
Rozbudowa i modernizacja sieci w związku z przyłączaniem OZE	Obszary dystrybucji	41,0	W stałej realizacji
Modernizacja sieci dystrybucyjnej w celu poprawy niezawodności dostaw	Obszary dystrybucji	492,4	W stałej realizacji
Inteligentne opomiarowanie i inne elementy wdrażania sieci inteligentnych, w tym AMI	Obszary dystrybucji	108,6	W stałej realizacji
Pozostałe nakłady inwestycyjne	Obszary dystrybucji oraz Spółki Segmentu Dystrybucja	95,6	W stałej realizacji

2.5. Badania i rozwój

Grupa ENERGA konsekwentnie wdraża innowacje w kluczowych obszarach swojej działalności. Realizowane projekty pozwalają Grupie poprawiać efektywność działania, a jej klientom osiągać wymierne korzyści. ENERGA ma ambicję być najbardziej nowoczesną grupą energetyczną w kraju, zarówno w zakresie wdrażania innowacyjnych rozwiązań technicznych, organizacyjnych i procesowych, a także w zakresie kształtowania modelu rynku i otoczenia regulacyjnego.

Z punktu widzenia Grupy ENERGA, najbardziej perspektywiczne kierunki rozwoju związane są z obszarami smart grid, smart city, magazynowania energii, mobilności elektrycznej czy też nowych technologiach w zakresie źródeł wytwórczych (w tym OZE). W wymienionych obszarach w 2015 roku kontynuowana była realizacja projektów związanych m.in. z AMI, Odpowiedzią Strony Popytowej (DSR), magazynowaniem energii, eMobility czy też podniesieniem efektywności procesów konwersji energii. Grupa ENERGA w 2015 roku na badania, rozwój i wdrażanie rozwiązań innowacyjnych, przeznaczyła w sumie 265,2 mln zł, co stanowi około 2,75 % procent jej skonsolidowanych kosztów działalności.

Kluczowe projekty z obszaru działalności innowacyjnej Grupy ENERGA:

Smart Toruń, czyli pilotażowe wdrożenie inteligentnej sieci energetycznej. W ramach projektu zostały zrealizowane zadania inwestycyjne przez czterech uczestników konsorcjum tj. ENERGA-OPERATOR SA, ENERGA Wytwarzanie SA, ENERGA-OBRÓT SA oraz ENERGA Oświetlenie Sp. z o.o., dofinansowane przez Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej. Obszar projektu Smart Toruń stanowi laboratorium dla pilotażowych wdrożeń technologii inteligentnych sieci oraz urządzeń współpracujących i współtworzących sieć smart grid, instalowanych również po stronie uczestników przyłączonych do sieci. Organizacja obszaru Smart Toruń będzie miała za zadanie umożliwić weryfikację zastosowanych rozwiązań i technologii oraz ich efektywność w zakresie ochrony środowiska (tj. redukcję emisji CO₂). Realizacja projektu potrwa do 2017 roku.

Projekt Upgrid, czyli miejska sieć przyszłości - realizowany z dofinansowaniem Unii Europejskiej w ramach programu Horyzont 2020. Projekt ma na celu zbadanie wybranych technologii w zakresie możliwości poprawy niezawodności i optymalizacji pracy sieci SN i nN na wybranym obszarze sieci, ze szczególnym naciskiem na rozwój nowych rozwiązań informatycznych oraz wykorzystanie danych

z systemów informatycznych, w szczególności z systemu AMI. Realizacja projektu potrwa do 2017 roku.

Budowa lokalnego obszaru bilansowania jako elementu zwiększenia poziomu bezpieczeństwa i efektywności energetycznej pracy systemu dystrybucyjnego - celem projektu jest opracowanie i wdrożenie technologii Lokalnego Obszaru Bilansowania, która w wydzielonym obszarze systemu elektroenergetycznego pozwala na zintegrowane zarządzanie jego zasobami energetycznymi. Implementacja opracowanego w ramach projektu rozwiązania pozwoli na zwiększenie zdolności przyłączania do sieci rozproszonej generacji opartej na OZE, poprawy efektywności wykorzystania energii elektrycznej, obniżenia kosztów funkcjonowania systemu elektroenergetycznego oraz poprawy niezawodności i bezpieczeństwa dostaw energii, prowadząc w rezultacie do osiągnięcia efektu ekologicznego w postaci redukcji krajowej emisji CO₂. W sierpniu 2015 roku podpisana została umowa o dofinansowaniu projektu przez Narodowe Centrum Badań i Rozwoju w ramach Programu Gekon. Projekt będzie realizowany do końca 2017 roku.

Projekt magazynów energii - w maju 2015 roku podpisano umowę dotyczącą współpracy w zakresie rozwoju inteligentnych sieci elektroenergetycznych w Polsce, której sygnatariuszami są spółki ENERGA-OPERATOR SA i ENERGA Wytwarzanie SA oraz spółka Polskie Sieci Elektroenergetyczne S.A. i reprezentant konsorcjum japońskich firm - Hitachi, Ltd. Umowa dotyczy sporządzenia studium wykonalności dla realizacji projektu, mającego na celu zwiększenie bezpieczeństwa systemu elektroenergetycznego. Finansowanie projektu wspiera japońska organizacja rządowa New Energy and Industrial Technology Development Organization (NEDO).

Energa Living Lab - istotą tego projektu, realizowanego przez spółkę Enspiron, jest demonstracja skuteczności i popularyzacja narzędzi zarządzania popytem w formule testów w żywym laboratorium utworzonym przy udziale 300 gospodarstw domowych z terenu Gdyni. Projekt jest współfinansowany ze środków Komisji Europejskiej (50%) i Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej (45%) w ramach Instrumentu LIFE+. Projekt nominowany został do nagród Eurosymbol 2015 w kategorii Innowacje (przez „Monitor Rynkowy”, „Dziennik Gazeta Prawna” i „Monitor Biznesu” w „Rzeczpospolitej”) oraz Polskiej Nagrody Innowacyjności (przez Polską Agencję Przedsiębiorczości i redakcję „Forum Przedsiębiorczości” w „Dzienniku Gazecie Prawnej”).

eMobility – w ramach tego projektu, którego celem jest poznanie i zbadanie sposobów użytkowania samochodów elektrycznych przez mieszkańców Gdańska, Gdyni i Sopotu, zakończono budowę pilotażowej sieci ładowania samochodów elektrycznych. Na terenie Trójmiasta działa obecnie pięć ogólnodostępnych punktów ładowania samochodów elektrycznych obsługiwanych przez Grupę: trzy – szybkiego ładowania, jedno – zwykłego ładowania oraz jeden punkt w standardzie ładowania półszybkiego.

Współpraca z partnerami

Grupa ENERGA w zakresie prowadzonych projektów badawczo-rozwojowych współpracuje z wieloma jednostkami naukowymi, w tym m.in. z: Instytutem Energetyki w Gdańsku, Uniwersytetem Gdańskim, Politechniką Gdańską, Politechniką Opolską, Instytutem Maszyn Przepływowych PAN, Uniwersytetem Warmińsko-Mazurskim, Gdańskim Parkiem Naukowo-Technologicznym oraz Pomorskim Parkiem Naukowo-Technologicznym.

ENERGA SA, jako lider jednego z dwóch Partnerstw zrzeszonych w ramach Inteligentnej Specjalizacji Pomorza (ISP) pn. „Technologie ekoefektywne w produkcji, przemyśle, dystrybucji i zużyciu energii i paliw oraz w budownictwie”, podpisała porozumienie na rzecz rozwoju ISP z przedstawicielami Urzędu Marszałkowskiego.

Ponadto, w ramach konsorcjum z Instytutem Maszyn Przepływowych PAN, zakończyła realizację, finansowanego przez Narodowe Centrum Badań i Rozwoju w Warszawie, projektu badawczego (zadania badawczego nr 4), w ramach którego realizowanych było łącznie 58 etapów badawczych. Rezultatem końcowym zadania było opracowanie zintegrowanych technologii wytwarzania paliw płynnych i energii elektrycznej oraz ciepła z biomasy, odpadów rolniczych i innych oraz budowa instalacji pilotażowych opartych na ww. technologiach. W ramach projektu zostały wdrożone innowacyjne rozwiązania technologiczne służące nie tylko szeroko rozumianemu biznesowi, ale również nauce i samorządom. W 2015 roku zakończono realizację zadania polegającego na budowie

Pilotażowego Układu Kogeneracyjnego z turbiną ORC i kotłem biomasowym, zlokalizowanego na terenie ciepłowni w Żychlinie, należącej do spółki ENERGA Kogeneracja Spółka z o.o.

Wyniki badań i wdrożeń praktycznych rozwiązań w energetyce prezentowane są w Kwartalniku Naukowym Energetyków „Acta Energetica”, który od 2009 roku ENERGA SA wydaje we współpracy z Politechniką Gdańską. Kwartalnik jest jednym z najwyższej ocenianych przez Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego czasopism naukowych dotyczących energetyki.

Perspektywy rozwoju i realizacji strategii w 2016 roku

Nadrzędnym celem Spółki jest wzrost wartości firmy gwarantujący zwrot z zainwestowanego kapitału dla akcjonariuszy. Poprzez duży udział działalności regulowanej w strukturze biznesowej Grupa utrzymuje status przedsięwzięcia o niskim profilu ryzyka. W efekcie jest relatywnie odporna na niekorzystne zmiany zachodzące na rynku energii elektrycznej. W odpowiedzi na zmieniające się otoczenie regulacyjne i biznesowe Zarząd ENERGA SA planuje w 2016 roku aktualizację kierunków rozwoju Grupy.

Segment Dystrybucji

Grupa ENERGA konsekwentnie dąży do objęcia pozycji lidera wśród operatorów systemów dystrybucyjnych poprzez zwiększenie efektywności i niezawodności sieci w połączeniu z najwyższą jakością obsługi klienta. W 2016 roku w Segmencie Dystrybucji planowany jest wzrost nakładów inwestycyjnych o 4,5% w stosunku do 2015 roku, czyli do poziomu 1,2 mld zł. Kluczowe kierunki inwestowania w 2016 roku związane są z realizacją inicjatyw mających wpływ na poprawę wskaźników SAIDI/SAIFI oraz wdrożenie systemu inteligentnego opomiarowania AMI i systemu łączności trankingowej TETRA.

2016 rok będzie pierwszym rokiem obowiązywania „Strategii Regulacji Operatorów Systemów Dystrybucyjnych na lata 2016-2020”. Nowe zasady wprowadzają daleko idące zmiany m.in. w zakresie kalkulacji zwrotu z zaangażowanego kapitału, wysokości kosztów operacyjnych uwzględnianych w taryfie oraz regulacji jakościowej. Nowe zasady będą miały negatywny wpływ na rentowność Segmentu Dystrybucji.

Aspiracją Segmentu Dystrybucji jest bycie liderem wdrażania innowacyjnych rozwiązań technicznych, organizacyjnych i procesowych. Grupa ENERGA stosuje nowatorskie rozwiązania w takich obszarach jak: mapa drogowa wdrożenia sieci Smart Grid, wdrożenie sieci inteligentnej, inteligentne opomiarowanie, budowa lokalnego obszaru bilansowania, międzynarodowy projekt UPGRID, którego głównym celem jest rozwój w OSD tych funkcjonalności, które służą integracji sieci nN i SN z zarządzaniem stroną popytową i generacją rozproszoną.

Segment Wytwarzanie

W 2016 roku portfel jednostek wytwórczych ENERGA Wytwarzanie zostanie uzupełniony o farmę wiatrową w Parsówku. Planowane jest także zgłoszenie nowych projektów do aukcji OZE. Ważna dla Segmentu jest również kontynuacja projektu dostosowania Elektrowni Ostrołęka B do zaostrożonych wymogów środowiskowych, poprzez budowę instalacji redukcji tlenków azotu i montaż elektrofiltrów.

Istotny wpływ na działalność Segmentu Wytwarzanie będą mieć zmiany w systemie wsparcia OZE. Zmiany niekorzystnie wpłyną na wyniki finansowe Elektrowni Wodnej we Włocławku, która od 1 stycznia 2016 roku nie uzyskuje świadectw pochodzenia. Z drugiej strony nowe rozwiązania ograniczą podaż świadectw, co powinno się przełożyć na wzrost ich cen rynkowych, oraz stworzą warunki biznesowe do inwestycji w nowe źródła OZE.

Segment Sprzedaży

Spośród czynników zewnętrznych w 2016 roku niezmiennie największy wpływ na działalność segmentu sprzedaży będą miały regulacje dotyczące „Sprzedawcy z urzędu” oraz rosnąca konkurencyjność rynku energii. Najważniejsze wewnętrzne inicjatywy rozwojowe obejmują rozwój oferty dla klientów końcowych oraz działania lojalizacyjne i akwizycyjne.

Rola „Sprzedawcy z urzędu”, pełniona przez spółkę ENERGA-OBRÓT, wiąże się ze wzrostem kosztu nabycia energii elektrycznej wobec warunków rynkowych i w konsekwencji ograniczonymi możliwościami zarządzania cenami dla klientów końcowych. Jest to konsekwencja zlokalizowania na terenie ENERGA-OPERATOR znacznej części krajowego potencjału wytwórczego źródeł wiatrowych. Rozwiązania zawarte w ustawie o OZE (w części, której wejście w życie zostało odroczone do 1 lipca 2016 roku), ograniczą obciążenia wynikające z przyłączenia nowych jednostek OZE, jednak problem zawyżonych cen nabycia energii elektrycznej od jednostek, które zostały już uruchomione, będzie występował również w kolejnych latach.

Przewiduje się dalszy wzrost konkurencyjności rynku energii stymulowany zarówno konkurencją pomiędzy największymi sprzedawcami należącymi do zintegrowanych pionowo grup kapitałowych, jaki i wejściem na rynek nowych mniejszych podmiotów.

ENERGA-OBRÓT SA, jako lider Segmentu Sprzedaży w Grupie ENERGA, realizuje działania zmierzające do stałego wzrostu poziomu zysku, jak również do wzrostu liczby klientów w portfolio. Budowa portfela klientów opiera się zarówno na działaniach akwizycyjnych poza terenem OSD ENERGA, jak i na działaniach lojalizacyjnych, chroniących dotychczasową bazę przed działaniami konkurencji. Oferta przygotowana dla obecnych i potencjalnych klientów opiera się o precyzyjne zrozumienie potrzeb, prostotę rozwiązań oraz innowacyjne rozwiązania proklienckie i ekologiczne. Jednocześnie wprowadzane są usprawnienia nakierowane na zwiększenie efektywności działań sprzedażowych i poprawę jakości obsługi klienta, gwarantujących spełnienie jego głównych oczekiwań przy jak najniższych kosztach. Efektywne zarządzanie danymi oraz cyfryzacja i odpowiedni dobór kanałów obsługi/sprzedaży pozwalają zapewnić wymaganą skuteczność lojalizacji i akwizycji.

W roku 2015 wprowadzone zostały mechanizmy i działania zwiększające dynamikę sprzedaży oferty dual-fuel opartej o energię elektryczną i gaz. Prowadzone są prace analityczne zmierzające do wprowadzenia kolejnych mediów do oferty Segmentu. W 2016 roku planowane jest również rozpoczęcie sprzedaży produktów finansowych wspierających klientów przy regulowaniu należności za zużyte media, usługi i produkty oferowane przez Spółkę. Konsekwentnie prowadzone są analizy mające na celu identyfikację nowych niszowych rynków, których eksploracja pozwoli na zwiększenie zysków i utrzymanie konkurencyjnej pozycji Segmentu.

Czynniki istotne dla rozwoju Grupy ENERGA

Zdaniem Zarządu Spółki ENERGA SA, czynniki, o których mowa poniżej, będą oddziaływać na wyniki i na działalność Spółki oraz Grupy ENERGA w perspektywie co najmniej 2016 roku:

Rys. 11: Czynniki istotne dla rozwoju Grupy ENERGA w perspektywie co najmniej 2016 roku

Zmiana struktury dystrybuowanej energii wobec struktury uzgodnionej w taryfie	Wpływ funkcji Sprzedawcy z Urzędu i bilansowania źródeł OZE	Wprowadzenie nie zakładanego wcześniej obowiązku umarzania „białych” certyfikatów
Rosnąca konkurencja na rynku sprzedawców energii elektrycznej	Utrata wsparcia dla źródeł o mocy powyżej 5 MW oraz zmiana systemu wsparcia dla biomasy	Remont kapitalny jednego bloku w ENERGA Elektrownie Ostrołęka w okresie III-VI 2016
Faktycznie zrealizowana stawka za operacyjną rezerwę mocy	Poziom pracy w wymuszeniu w ENERGA Elektrownie Ostrołęka	Ceny praw do emisji CO ₂ przy malejącej liczbie darmowych uprawnień
Warunki pogodowe i hydrometeorologiczne	Niepewność otoczenia regulacyjnego	Polityka energetyczna dla Polski

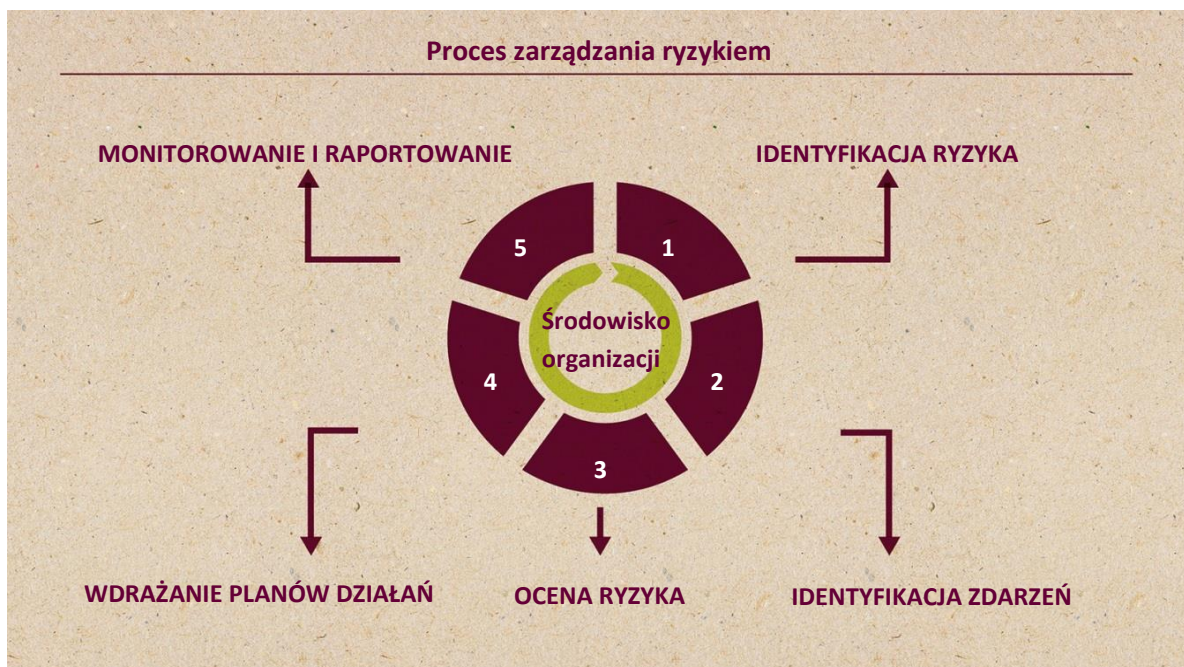
2.6. Zarządzanie ryzykiem w Grupie ENERGA

Zintegrowany System Zarządzania Ryzykiem w Grupie ENERGA

Celem zarządzania ryzykiem w Grupie ENERGA jest identyfikacja potencjalnych szans i zagrożeń mogących mieć wpływ na organizację, utrzymywanie ryzyka w ustalonych granicach i wsparcie realizacji celów. Jest to zatem proces ciągły, stanowiący konsekwencję zmieniającego się otoczenia gospodarczego, działalności Spółek Grupy oraz zmian wpływu poszczególnych ryzyk na przyjęte cele strategiczne i operacyjne.

Funkcjonujący w Grupie ENERGA Zintegrowany System Zarządzania Ryzykiem (ZSZR) opracowany został w oparciu o powszechnie stosowane standardy zarządzania ryzykiem, takie jak COSO II, FERMA i ISO 31000. Zapewnia on sprawne i kompleksowe zarządzanie ryzykiem w całej Grupie. Elementami tego systemu są: Polityka Zarządzania Ryzykiem w Grupie ENERGA, Metodyka Zarządzania Ryzykiem w Grupie ENERGA, jak również proces zarządzania ryzykiem, przedstawiony na schemacie poniżej:

Rys. 12: Proces zarządzania ryzykiem

W 2015 roku przeprowadzono aktualizację Metodyki Zarządzania Ryzykiem w Grupie ENERGA, która w nowej formie została rozdystrybuowana wśród uczestników jesiennych spotkań warsztatowych dotyczących aktualizacji istniejących i identyfikacji nowych ryzyk.

Zgodnie ze zaktualizowanymi dokumentami, stanowiącymi podstawy prawne ZSZR, struktura organizacyjna procesu zarządzania ryzykiem w ENERGA SA obejmuje następujące role i odpowiedzialności:

Rys. 13: Role i odpowiedzialności w strukturze organizacyjnej procesu zarządzania ryzykiem w ENERGA SA

Pracownicy

Przekazują przełożonym i komórce org. ds. ryzyka informacje dotyczące:

- zidentyfikowania ryzyka, jego

Właściciel Ryzyka

Odpowiada za:

- zarządzanie ryzykiem, w tym identyfikację i ocenę ryzyka,

Komórka organizacyjna ds. ryzyka

- Monitoruje efektywność zarządzania ryzykiem,

- czynników,
- zdarzeń wpływających lub mogących wpłynąć na organizację,
- braku efektywności wdrożonych mechanizmów kontrolnych.

- identyfikacją zdarzeń, opracowanie i wdrożenie strategii zarządzania ryzykiem,
- przekazywanie informacji nt. wartości mierników ryzyka do komórki org. ds. ryzyka,
- analizę ryzyka w odniesieniu do aktualnej sytuacji i scenariusza pesymistycznego,
- utrzymanie ryzyka zgodnie z określonym poziomem tolerancji,
- monitorowania czynników i skutków ryzyka, jego istotności oraz skuteczności stosowanych mechanizmów kontrolnych,
- bieżące i okresowe przekazywanie informacji o ryzyku i zdarzeniach do komórki org. ds. ryzyka.

- koordynuje proces zarządzania ryzykiem oraz odpowiada za administrację ZSZR,
- koordynuje proces analizy planów działań na ryzyko związane z działalnością Grupy,
- przygotowuje okresowe raporty dla Zarządu przedstawiające aktualny profil ryzyka i ocenę aktualnie stosowanych mechanizmów kontrolnych wraz z rekomendacjami dotyczącymi apetytu na ryzyko,
- przekazuje Właścicielom Ryzyka okresowe raporty wraz z decyzją Zarządu dot. m.in. apetytu na ryzyko,
- prowadzi Rejestr ryzyka oraz Rejestr zdarzeń.
- odpowiada za rozwój i aktualizację ZSZR.

Komitet Zarządzania Ryzykiem

- Stanowi wsparcie dla Zarządu ENERGA SA w zakresie zarządzania ryzykiem poprzez dostarczanie niezależnych i obiektywnych informacji oraz opinii ułatwiających podjęcie decyzji strategicznych i biznesowych dotyczących wartości Grupy ENERGA,
- jego zadania ustalane są w zależności od bieżących potrzeb.

Zarząd

- Sprawuje nadzór nad zarządzaniem ryzykiem,
- akceptuje założenia zarządzania ryzykiem oraz określa kierunek zarządzania ryzykiem,
- ustala poziom apetytu na ryzyko i akceptuje poziomy tolerancji dla poszczególnych ryzyk,
- akceptuje strategię zarządzania ryzykami kluczowymi i przyjmuje wyniki identyfikacji i oceny ryzyka.

Komitet Audytu

- Monitoruje skuteczność istniejących systemów kontroli wewnętrznej i zarządzania ryzykiem.

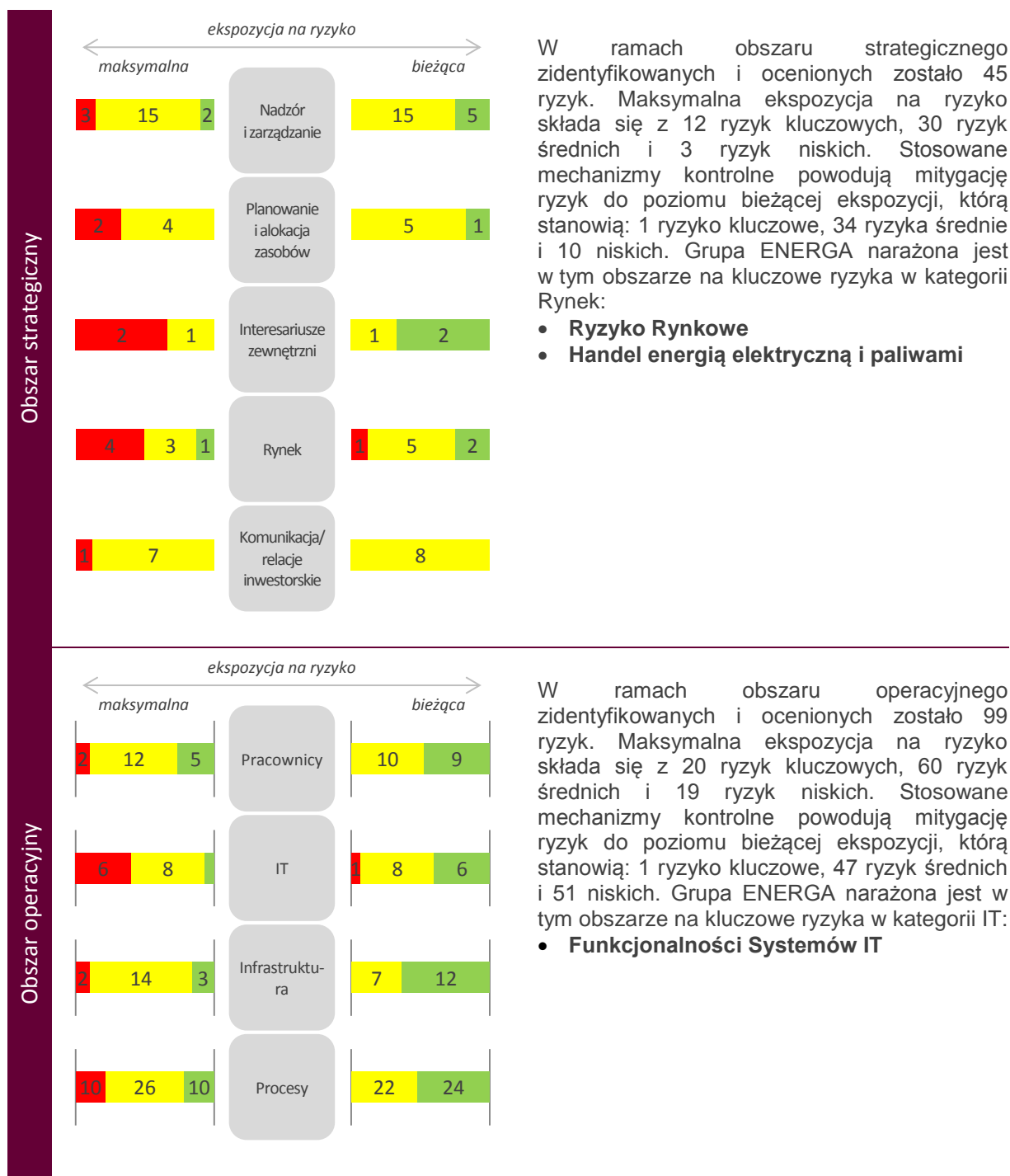
Audyt wewnętrzny

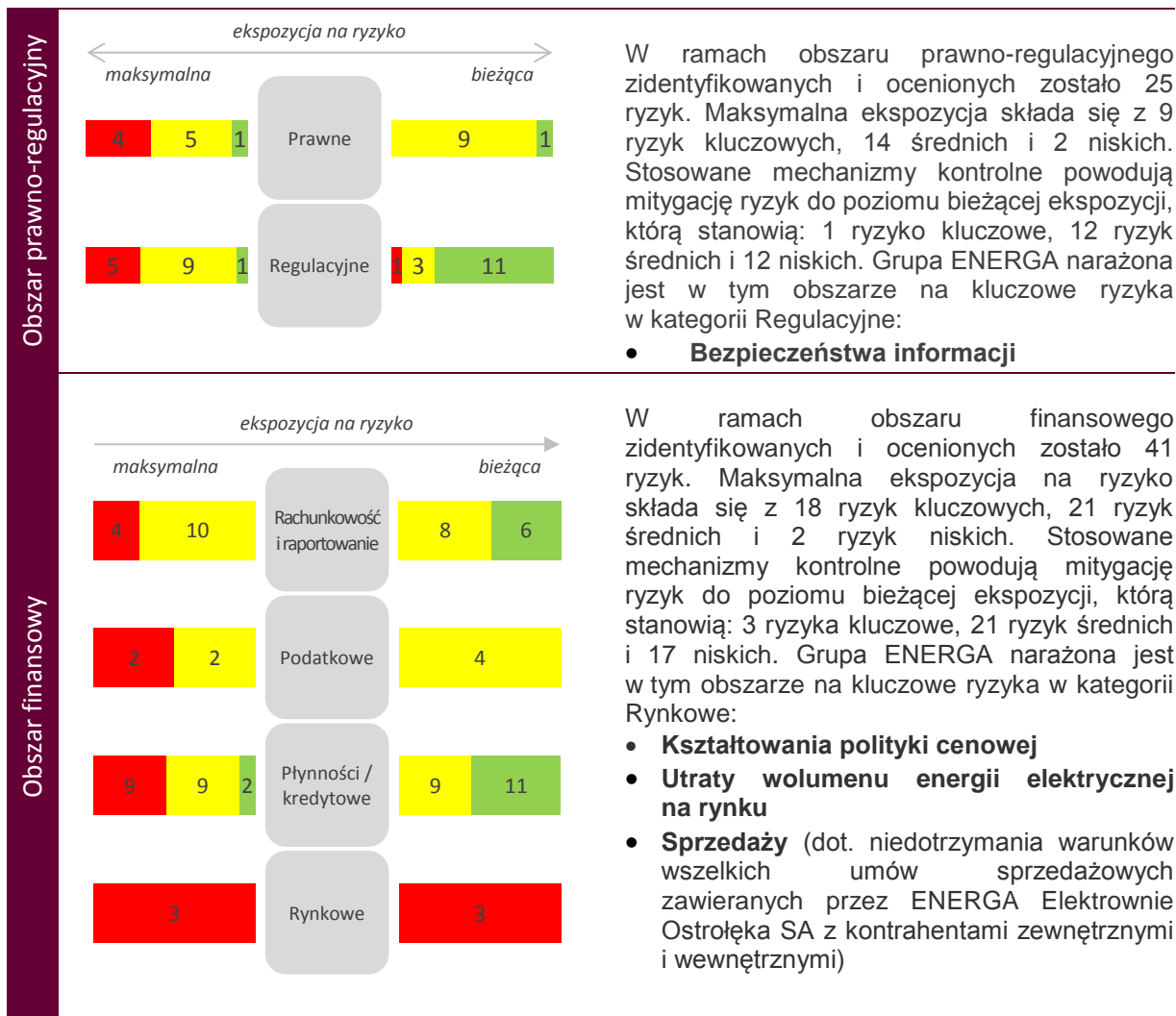
- Dokonuje niezależnej i obiektywnej oceny kontroli zarządczej, w tym systemu zarządzania ryzykiem.

Przeгляд ryzyka w Grupie ENERGA prowadzony jest metodą „bottom-up”, co oznacza, iż rozpoczyna się w Spółkach zależnych w Segmentach, dalej w Spółkach Liderów Segmentów, a na koniec w ENERGA SA, jako Spółce pełniącej rolę zarządczą w Grupie.

Zgodnie z Polityką Zarządzania Ryzykiem w Grupie ENERGA identyfikacja ryzyka odbywa się w oparciu o jednolity Model ryzyka, czyli zestawienie głównych obszarów i kategorii ryzyka, zapewniając kompleksową identyfikację ryzyka we wszystkich obszarach działalności.

Rys. 14: Poszczególne obszary Modelu ryzyka wraz z maksymalną i bieżącą ekspozycją na ryzyko w ramach danej kategorii

Legenda:

Poniżej przedstawione zostały najistotniejsze ryzyka zidentyfikowane na poziomie Segmentów i Grupy wraz ze wskazaniem stosowanych wobec nich mechanizmów kontrolnych i mierników.

Obszar strategiczny

Segment Dystrybucji

W Segmencie Dystrybucji istotnym ryzykiem wpływającym na realizację celów strategicznych jest obranie nieoptymalnego kierunku rozwoju sieci dystrybucyjnej. Niepoprawna priorytetyzacja przedsięwzięć inwestycyjnych, niewłaściwe szacowanie wartości inwestycji czy nieoptymalne decyzje co do wyboru stosowanej technologii mogą prowadzić do wyższych kosztów z tytułu strat sieciowych, roszczeń finansowych wytwórców czy obniżenia bezpieczeństwa pracy sieci. Zarządzanie ryzykiem w zakresie planowania rozwoju sieci wysokiego napięcia jest na wysokim poziomie (cyklicznie realizowana jest Koncepcja rozwoju sieci WN oraz wprowadzono mechanizm kroczącego zarządzania portfelem inwestycji poprzez Program rozwoju sieci WN). Zarządzanie ryzykiem w planowaniu rozwoju sieci średniego napięcia zostało w ostatnim czasie udoskonalone (stworzona została Koncepcja rozwoju sieci SN oraz wprowadzono mechanizm kroczącego zarządzania portfelem inwestycji poprzez Program rozwoju sieci SN). W przypadku planowania rozwoju sieci niskiego napięcia opracowano narzędzie do wielokryterialnej analizy wariantów rozbudowy.

Segment Wytwarzania

Dla Segmentu Wytwarzanie kluczową kwestią jest planowanie sposobu funkcjonowania w przyszłości spółki ENERGA Elektrownie Ostrołęka oraz zapewnienie środków na realizację obranej strategii. Niedostosowanie się do zmieniających warunków rynku oraz otoczenia prawno-regulacyjnego skutkować mogą stratami finansowymi, zagrożeniem ciągłości i jakości dostaw, usług oraz utratą możliwych korzyści. Brak długoterminowej strategii dla sektora energetycznego na poziomie ogólnokrajowym wpływają na prawdopodobieństwo materializacji ryzyka. Stosowane mechanizmy kontrolne oraz projekty optymalizacyjne charakteryzują się wysoką skutecznością. Mierniki ilościowe tego ryzyka obejmują, m.in. realizację działań i wskaźników wynikających z wyznaczonych celów, EBITDA, zwrot na kapitale zainwestowanym (ROIC), wskaźnik dyspozycyjności (AF), stopień awaryjności (FOR), wzrost mocy względem okresu bazowego, sprawność wytwarzania czy poziom kosztów stałych z wyłączeniem amortyzacji i kosztów remontów na 1 MW mocy zainstalowanej.

Również kwestia optymalnej priorytetyzacji zadań w zakresie inwestycji i remontów wpływa na ciągłość dostaw do klientów oraz przychody z tytułu sprzedaży. Istniejące zabezpieczenia w tym zakresie podlegają ciągłemu doskonaleniu oraz są na bieżąco monitorowane przede wszystkim w zakresie odchylenia od harmonogramów i budżetów. Podpisanie umów ramowych z większą ilością dostawców oraz doprecyzowanie umów przyłączeniowych z nowymi odbiorcami ciepła o zapis odnośnie ponoszenia opłat za moc zamówioną wpłynie na ograniczanie ekspozycji na ryzyko.

Segment Sprzedaży

Czynniki ryzyka rynkowego związanego z handlem energią elektryczną i paliwami, takie jak: nieoczekiwana zmienność cen, brak wystarczającej płynności na rynku terminowym i SPOT, zmienność generacji OZE, niedopasowanie strategii kontraktacji energii elektrycznej i gazu, czy prognoz potrzeb odbiorców na energię elektryczną i paliwo gazowe, wpływają na cel strategiczny Segmentu Sprzedaży związany z wysoką efektywnością finansową. Materializacja tego ryzyka może prowadzić do zwiększenia kosztów działalności, gdyż duża zmienność generacji wiatrowej, połączona z obowiązkiem zakupu w ramach mechanizmu „Sprzedawca z Urzędu” jest ujemnie skorelowana z ceną energii elektrycznej. Mechanizmy kontrolne stosowane w tym zakresie obejmują przede wszystkim wewnętrzne polityki, zasady i procesy, które mają na celu zarządzanie globalnym ryzykiem, poprzez jego pomiar i ograniczenie wartości narażonej na ryzyko (VaR). Stosowane mierniki ilościowe to przede wszystkim: wskaźniki finansowe i ekonomiczne, wskaźniki rynkowe, poziom VaR, czy poziomy kontraktacji na potrzeby odbiorców finalnych. Przy obecnie funkcjonujących zabezpieczeniach materializacja ryzyka jest ograniczona w zakresie, w którym Spółka ma na nie wpływ.

Kolejne ryzyko występujące w Segmencie Sprzedaży związane jest z zapotrzebowaniem na energię klientów detalicznych i na rynku hurtowym oraz realizacją przyjętej polityki kontraktacji praw majątkowych w zakresie przewidzianym przez obecnie obowiązujące przepisy prawa. Zmiany cen w obszarze praw majątkowych, ich nadpodaż lub brak płynności, wpływają na wynik finansowy Grupy. Z uwagi na ograniczone możliwości przeniesienia kosztów zakupu praw majątkowych (zarówno tych zakupionych na rynku, jak i wynikających z umów długoterminowych z kontrahentami), regularnie monitorowany jest poziom VaR, który odnosi poziom bieżącej ekspozycji na ryzyko do zakładanego wyniku finansowego na dany rok. Rynek praw majątkowych jest również silnie zależny od regulacji prawnych, które podlegają częstym zmianom. Wpływ tych regulacji jest istotny z uwagi na konieczność odpowiedniej wyceny kosztów zakupu praw majątkowych w ofercie dla klientów końcowych. Określenie limitu maksymalnej straty oraz zasad optymalizacji handlu prawami majątkowymi wpływa na prawdopodobieństwo materializacji ryzyka.

Innym ryzykiem, które może wpłynąć na obniżenie wyniku finansowego związanego z handlem energią elektryczną jest przyjęcie błędnej prognozy wolumenu Rynku Lokalnego. Prawdopodobieństwo materializacji ryzyka jest wysokie z uwagi na dynamiczny wzrost źródeł i wolumenu energii elektrycznej na tym rynku, a jego skutki wiązać się mogą ze wzrostem kosztów oraz zwiększeniem wolumenu na Rynku Bilansującym, gdzie ceny są trudne do oszacowania. W celu zabezpieczenia przed ryzykiem sporządzane są prognozy z wykorzystaniem narzędzi analitycznych. Prognozy dobowe wykonywane są niezależnie przez kilku członków zespołu, a następnie uśredniane. Znaczące odchylenia od średniej są omawiane przez ekspertów. Funkcjonujące mechanizmy kontrole

są wysoko oceniane, gdyż zostały wypracowane na podstawie wieloletnich prac analitycznych nad modelem oceny efektywności. W zależności od rodzaju źródła, procentowe błędy prognozy ustalone są w regulacjach wewnętrznych Segmentu Sprzedaży.

Grupa ENERGA

Na poziomie Grupy ENERGA istotne ryzyka w obszarze strategicznym dotyczą: działalności badawczo-rozwojowej i innowacyjnej, modelu zarządzania jakością obsługi klienta, systemu nadzoru właścicielskiego oraz efektywności systemu zarządzania przez cele.

W przypadku materializacji ryzyka związanego z działalnością badawczo-rozwojową i innowacyjną Grupy, jego skutki mogą przełożyć się na materializację ryzyka płynności, w postaci utraconych korzyści i poniesionych nakładów oraz ryzyka wizerunku, poprzez utratę pozycji konkurencyjnej i negatywne postrzeganie Grupy przez interesariuszy. Mierniki tego ryzyka wynikają ze Strategii Grupy i dotyczą m.in. procentowego zaangażowania nakładów brutto w ten obszar działalności, w stosunku do całkowitych kosztów przedsiębiorstwa.

Ryzyko związane z modelem zarządzania jakością obsługi klienta w Grupie ENERGA dotyczy wypracowania standardów tej obsługi, procedur rozpatrywania zgłoszeń, nadzoru nad jakością obsługi klienta oraz wyznaczania celów jakościowych w tym zakresie Spółkom z Grupy. Liczba i struktura obsługiwanych klientów, oferta produktowa, organizacja i struktura punktów obsługi sprzedaży czy funkcjonowanie systemów informatycznych (w tym w szczególności systemów bilingowych) wpływają bezpośrednio na poziom satysfakcji klientów. Trwające prace nad zmianami w systemach informatycznych Grupy oraz związane z tym przejściowe problemy z wystawianiem faktur, przekładają się na wysoką ocenę prawdopodobieństwa tego ryzyka.

Kolejne ryzyko dotyczy procesu podejmowania zgód korporacyjnych w Grupie ENERGA i pozyskiwania informacji o istotnych czynnościach podejmowanych przez Spółki Grupy. Materializacja ryzyka w tym zakresie wpływa na efektywność funkcjonowania Segmentów i Grupy, a błędy formalne, czy opóźnienia, skutkować mogą nieskutecznością prawną podjętych decyzji i możliwością ich zaskarżenia przez akcjonariuszy. Funkcjonujące mechanizmy kontrolne określają zakresy odpowiedzialności w obszarze nadzoru właścicielskiego, zapewniają zgodność z wymogami formalno-prawnymi oraz umożliwiają archiwizację informacji podstawowych o Spółkach. Terminowość realizacji decyzji korporacyjnych, kompletność i aktualność informacji podstawowych o Spółkach oraz istotność wad formalnych w podjętych decyzjach korporacyjnych są na bieżąco monitorowane.

Ryzyko związane z efektywnością działania systemu zarządzania celami, obejmuje ustalenie, kontraktowanie, aktualizację, monitorowanie i ocenę realizacji celów w Grupie ENERGA. Wycena tego ryzyka obejmuje wpływ na wynik finansowy (odchylenie od zakładanych, aktualizowanych wartości), po uwzględnieniu korekty m.in. o zmiany rynkowe. Aktualnie trwają prace mające na celu zwiększenie efektywności systemu poprzez wdrożenie narzędzia informatycznego do komunikacji (m.in. powiązanie systemów pomiędzy ENERGA SA, a Liderami Segmentów), powiązanie wykonania realizacji celów z premią motywacyjną czy aktualizację regulacji wewnętrznej pn. „Zasady ustalania i monitorowania celów Grupy ENERGA”.

Obszar prawno-regulacyjny

Z uwagi na fakt, iż większościowym akcjonariuszem Spółki ENERGA jest Skarb Państwa, decyzje podejmowane przez władze i organy administracji w Polsce mogą mieć istotny wpływ na działalność całej Grupy. Plany konsolidacji i zaangażowania sektora energetycznego w górnictwo mogą zmienić postrzeganie profilu inwestycyjnego Grupy ENERGA przez akcjonariuszy, a w konsekwencji spowodować zmiany w strukturze akcjonariatu. Dodatkowo, istotny wzrost planów inwestycyjnych lub akwizycyjnych, przy spadku cen energii i wzroście cen CO₂, może wpłynąć na postrzeganie Grupy przez interesariuszy.

Decyzje polityczne podejmowane przez organy administracji krajowej i Unii Europejskiej kształtują także kierunki zmian regulacji prawnych. Niestabilne otoczenie prawne stanowiące podstawę funkcjonowania sektora energetycznego jest istotnym zagrożeniem dla Grupy ENERGA. Uchwalenie przez organy ustawodawcze na poziomie krajowym i Unii Europejskiej przepisów znacząco zmieniających dotychczasową politykę energetyczną czy też wprowadzenie zmian w systemie

taryfowym, w polityce klimatycznej Polski i innych przepisach dotyczących wymagań środowiskowych dla jednostek wytwórczych, może negatywnie wpływać na działalność poszczególnych Spółek Grupy i skutkować wstrzymaniem finansowania inwestycji przez banki oraz koniecznością redefinicji planów inwestycyjnych. Nowa regulacja prawna dotycząca inwestycji w zakresie elektrowni wiatrowych może wpłynąć na rentowność tego obszaru działalności z uwagi na dodatkowe koszty eksploatacji. Dowolność ustalania przez Prezesa URE zasad i elementów kształtujących taryfę OSD wiąże się z zagrożeniem nieuwzględnienia w kalkulacji wszystkich kosztów rzeczywistych. Grupa ENERGA posiada w kraju wiodącą pozycję pod względem udziału energii elektrycznej pochodzącej ze źródeł odnawialnych w energii wytworzonej ogółem, stąd zmiany w sposobie interpretowania przepisów ustawy o OZE przez Prezesa URE lub Ministerstwo Gospodarki w kwestiach związanych ze wspieraniem oraz funkcjonowaniem OZE w Polsce mogą prowadzić do spadku stopy zwrotu ze zrealizowanych inwestycji. Zaangażowanie ENERGA SA oraz Liderów Segmentów w proces legislacyjny aktów prawnych oraz prace organizacji branżowych jest mechanizmem zabezpieczającym w tym zakresie. Na bieżąco prowadzona jest również analiza jakościowa proponowanych zmian w prawie i badany jest ich wpływ na wynik finansowy Grupy.

Kolejnym ryzykiem jest kwestia ujawnienia informacji i materiałów podlegających prawnej ochronie np. objętych tajemnicą przedsiębiorstwa, danych osobowych klientów lub pracowników, strategii, cen, czy wolumenów transakcji. Konsekwencją takiego działania może być zmniejszenie przewagi konkurencyjnej na rynku, utrata danych i uprawnień, a nawet wstrzymanie przez GIODO możliwości przetwarzania zbioru danych osobowych, co wiąże się z przerwaniem ciągłości działania Segmentu Sprzedaży. Zwiększone zainteresowanie sektorem energetycznym przez podmioty zewnętrzne wpływa na wysokie prawdopodobieństwo materializacji ryzyka. Działania podejmowane w celu zabezpieczenia przed ryzykiem obejmują m.in. fizyczne zabezpieczenia dostępu do informacji, szyfrowanie dysków i poczty, stosowanie specjalistycznych rozwiązań informatycznych zwiększających bezpieczeństwo systemów IT oraz podnoszenie świadomości pracowników w zakresie bezpieczeństwa, w tym bezpieczeństwa teleinformatycznego. Aby reagować na nowo pojawiające się zagrożenia, na bieżąco wdrażane są również nowe mechanizmy kontrolne w tym zakresie. W Grupie ENERGA funkcjonuje specjalistyczna spółka informatyczna (ENERGA Informatyka i Technologie Sp. z o.o.), która prowadzi bieżące monitorowanie funkcjonowania aplikacji i infrastruktury teleinformatycznej Grupy. Z inicjatywy ENERGA SA prowadzone są prace zmierzające do powołania CERT ENERGA, czyli zespołu reagującego na incydenty komputerowe w Grupie ENERGA.

Nieuregulowany w przeszłości stan prawny nieruchomości wykorzystywanych pod urządzenia elektroenergetyczne stanowi kolejne ryzyko o charakterze prawnym. Stan faktycznych roszczeń sądowych i pozasądowych kierowanych przeciwko spółkom dystrybucyjnym z tytułu pobudowania urządzeń sieciowych bez tytułu prawnego zwiększa się każdego roku. Z drugiej strony podejmowane są próby kompleksowych porozumień z większymi podmiotami np. Państwowym Gospodarstwem Leśnym Lasy Państwowe, które prowadzą do kompleksowego uregulowania praw do nieruchomości pod liniami energetycznymi w formie służebności przesyłu, z wpisem praw do ksiąg wieczystych. Trwają również prace nad kodeksem urbanistyczno-budowlanym, którego projekt przewiduje uregulowanie praw do nieruchomości przez przedsiębiorstwa sieciowe. Koordynacja postępowań sądowych, arbitrażowych i administracyjnych w Grupie, monitorowanie i raportowanie wartości przedmiotów sporów oraz inne działania podejmowane zarówno przez ENERGA SA, jak i spółki, będące stroną postępowań, mają na celu mitygację ryzyka oraz rozstrzygnięcie ewentualnych sporów sądowych w sposób pożądaný przez Grupę.

Obszar operacyjny

Z uwagi na rozległy majątek Grupy ENERGA i wiek niektórych urządzeń, działalność spółek Grupy narażona jest na wystąpienie zdarzeń losowych takich jak: awarie, anomalie pogodowe, czynniki atmosferyczne czy też działanie osób trzecich, które wpływać mogą na bezpieczeństwo oraz ciągłość produkcji i dostaw energii elektrycznej o odpowiednich parametrach jakościowych do odbiorców. Przerwanie pracy urządzeń wytwórczych lub dystrybucyjnych może skutkować zakłóceniami realizacji celów strategicznych oraz wiązać się m.in. z zagrożeniem bezpieczeństwa osób i mienia oraz koniecznością poniesienia dodatkowych kosztów naprawy / wymiany zniszczonych elementów czy

akcji związanych z przywracaniem ciągłości działania odbiorców. Miernikami tego ryzyka w obszarze dystrybucyjnym są wskaźniki SAIDI i SAIFI. W obszarze wytwarzania kluczowe są z kolei dane dotyczące odchyień od planów produkcji, a także wskaźniki informujące o liczbie awarii / zdarzeń ograniczających dyspozycyjność czy czasie trwania awarii / zdarzeń ograniczających dyspozycyjność. W celu zabezpieczenia przed materializacją ryzyka wprowadzono wysoki stopień regulacji tego obszaru zarówno w wewnętrznych, jak i zewnętrznych instrukcjach i przepisach. Ponadto prowadzone są bieżące przeglądy, konserwacje, monitoring stanu technicznego i awaryjności urządzeń oraz funkcjonuje pogotowie techniczne. Wszystkie Segmenty oraz wybrane spółki, jak ENERGA SA, ENERGA Elektrownie Ostrołęka SA czy ENERGA Informatyka i Technologie Sp. z o.o. realizują zadania zmierzające do zapewnienia ich ciągłości działania w przypadku wystąpienia sytuacji kryzysowej.

Awarie urządzeń wytwórczych i instalacji pomocniczych wpływają również na proces realizacji inwestycji i wdrażania nowych technologii. Skutki materializacji tego ryzyka to m.in. nieosiągnięcie zakładanych celów strategicznych, niez uzyskanie oczekiwanych parametrów finansowych inwestycji czy wdrożenie nieefektywnej technologii. W celu zabezpieczenia przed ryzykiem, w procesie wykorzystywane są sprawdzone technologie oraz sprawdzeni wykonawcy, a pełna kontrola inwestora nad wykonaniem prac obniża dodatkowe koszty pracy na starych obiektach. Stosowane są również klauzule umowne, które przewidują wysokie kary za przekroczenie terminów realizacji.

Brak ciągłości działania i błędy w rozliczeniach z klientami wpływają z kolei na niekompletność przychodów i poziom satysfakcji klientów. Do najistotniejszych skutków tego ryzyka można zaliczyć: kłopoty z płynnością, utratę marży, spowodowaną wyborem innego sprzedawcy przez niezadowolonych klientów, dodatkowe koszty, spowodowane koniecznością zwiększenia ilości pracowników, niezbędnych do obsługi zwiększonej ilości reklamacji klientów. Prowadzenie projektu w zakresie budowy i wdrożenia w Grupie ENERGA systemu obsługi sprzedaży, obejmującego system bilingowy i CRM, wiąże się z koniecznością zintegrowania systemów IT oraz migracją dużej liczby klientów, przez co zwiększone jest prawdopodobieństwo materializacji tego ryzyka. Przy dużej liczbie czynników mogących spowodować wystąpienie ryzyka oraz powiązań z licznymi procesami operacyjnymi, wpływ ryzyka na działalność spółki sprzedażowej jest istotny. W celu pomiaru ryzyka stosowane są wskaźniki finansowe i ekonomiczne, jak również wskaźniki rynkowe.

Kolejne ryzyko dotyczy obszarów funkcjonalności, integracji i danych w systemach IT w Grupie ENERGA. Decentralizacja obszaru IT w Grupie spowodowała obniżenie skuteczności mechanizmów kontrolnych. W celu zabezpieczenia przed ryzykiem podjęto więc działania zmierzające do poprawy ich skuteczności. W 2015 roku przeprowadzony został przegląd obszaru IT Grupy ENERGA, na podstawie którego dokonano identyfikacji istotnych aspektów funkcjonowania IT, ograniczających skuteczność osiągania celów biznesowych Grupy. Przygotowano rekomendację docelowego modelu operacyjnego IT, umożliwiającego wzrost wartości Grupy oraz wystąpienie efektów synergii w długim okresie, poprzez określenie niezbędnych do wprowadzenia zmian o charakterze długoterminowym. Przeprowadzono również aktualizację regulacji wewnętrznych dotyczących architektury korporacyjnej IT.

Ze względu na ilość i różnorodność potrzeb zakupowych poszczególnych spółek w Grupie, ważnym czynnikiem ryzyka, wpływającym na realizację programów inwestycyjnych i koszty funkcjonowania, jest proces zakupowy. Jego nieprawidłowa, bądź nieefektywna realizacja może wpłynąć na jakość świadczonych usług, na zakup produktów o nieprawidłowych parametrach technicznych lub jakościowych, jak również może wiązać się z koniecznością zapłaty kar umownych lub kosztów sądowych. W celu zabezpieczenia przed materializacją tego ryzyka w poszczególnych spółkach funkcjonują odpowiednie regulacje wewnętrzne, które wyznaczają standardy w prowadzeniu postępowań zakupowych. W obszarze materiałów elektroenergetycznych funkcjonuje Model Prekwalifikacji, zaś w ramach transferu ryzyka, w umowach z wykonawcami wymagane jest m.in. posiadanie przez nich ubezpieczeń na odpowiednim poziomie.

Obszar finansowy

Sytuacja makroekonomiczna wpływa na warunki prowadzenia działalności przez Grupę ENERGA. Wahania koniunktury, wyrażane za pomocą tempa zmian PKB, inflacja czy też stopa bezrobocia

przekładają się na ceny energii elektrycznej, ciepła i gazu oraz kształtowanie popytu na produkty dostarczane przez spółki Grupy.

Prawidłowa kalkulacja cen sprzedaży przekłada się wprost na wyniki osiągnięte przez Spółkę ENERGA-OBRÓT SA. Obowiązek uzyskania od Prezesa URE zatwierdzenia stawek w taryfie powoduje, iż w przypadku decyzji odmownej i zakończenia postępowania, występuje niemożność fakturowania klientów za zrealizowaną sprzedaż, a w konsekwencji brak przychodów. W zakresie tego ryzyka może dojść również do sytuacji, iż zatwierdzone przez Prezesa URE stawki w taryfie nie będą gwarantowały opłacalności sprzedaży. Mechanizmem kontrolnym ryzyka jest bieżący benchmark rynku, jednakże możliwości dotyczące obiektywnej oceny są bardzo ograniczone ze względu na złożoność czynników wpływających na konkurencyjność danej oferty. Stosowane mierniki wobec ryzyka to m.in. ilość zaakceptowanych ofert, wskaźniki finansowe i ekonomiczne, w tym poziom zakontraktowanej marży oraz wskaźniki rynkowe, takie jak wartość rynku, udział czy wzrost rynku.

Utrata wolumenu sprzedaży energii elektrycznej i udziałów na rynku to kolejne kluczowe ryzyka dla Segmentu Sprzedaży. Wyższa świadomość klientów, jak również zwiększona konkurencja mogą wpływać na obniżenie poziomu przychodów. W celu pomiaru ryzyka badany jest poziom odejść dotychczasowych klientów oraz liczba pozyskanych klientów. Aktualnie stosowane mechanizmy kontrolne pozwalają ograniczyć ryzyko, aczkolwiek niezbędny jest ciągły monitoring rynku oraz dalsze usprawnianie funkcjonujących rozwiązań. Realizowane są projekty marketingowe i produktowe, mające na celu utrzymanie klientów.

Poziom cen produktów (energia elektryczna, prawa majątkowe, CO₂) ma również decydujący wpływ na Segment Wytwarzania. Obserwowane na rynku istotne wahania mogą przełożyć się na duże odchylenia planowanego przychodu. W celu zabezpieczenia przed ryzykiem, w trybie ciągłym monitorowane jest w kształtowania się cen na rynku, zaś realizacja transakcji planowana jest w taki sposób, aby uniknąć nałożenia się negatywnych tendencji zmian cen wszystkich produktów jednocześnie.

Realizując postanowienia Polityki finansowej Grupy ENERGA podmioty wchodzące w jej skład wstępują w różnego rodzaju umowy finansowe, które generują ryzyka finansowe i rynkowe. Do najważniejszych możemy zaliczyć ryzyko stopy procentowej, ryzyko walutowe, ryzyko kredytowe, a także ryzyko utraty płynności. Powyższe kategorie czynników ryzyka determinują wyniki finansowe poszczególnych spółek, jak również Grupy ENERGA.

Ryzyko stopy procentowej

Podmioty Grupy ENERGA finansują działalność operacyjną lub inwestycyjną zobowiązaniami dłużnymi oprocentowanymi w oparciu o zmienne lub stałe stopy procentowe. Zagadnienie stopy procentowej wiąże się również z lokowaniem nadwyżek pieniężnych w aktywa o zmiennej lub stałej stopie procentowej.

Ryzyko zmiennej stopy procentowej wynikające z zawartych zobowiązań dłużnych dotyczy wyłącznie stóp opartych o stawkę WIBOR. W przypadku zobowiązań w walucie euro Grupa ENERGA posiada zaciągnięte zobowiązanie finansowe wynikające z emisji euroobligacji oparte o stały kupon.

Stosowana w zakresie ryzyka stopy procentowej polityka przewiduje ograniczanie ryzyka wahań stóp procentowych poprzez utrzymywanie części zadłużenia oprocentowanego stałą stopą procentową. W ramach tych założeń w II kwartale 2014 roku zawarto 2-letnie transakcje IRS zabezpieczające ryzyko zmiany stóp procentowych WIBOR 3M, o które oparte są zobowiązania dłużne wyrażone w zł.

W związku z wdrożeniem rachunkowości zabezpieczeń Grupa ENERGA identyfikuje również ryzyko stopy procentowej związane z zawartymi transakcjami zabezpieczającymi CCIRS i IRS, nie wpływającą na wynik finansowy Grupy.

Ponadto poziom stóp procentowych ma bezpośredni wpływ na WACC podawany przez Prezesa URE do kalkulacji zwrotu z WRA wliczonego w taryfę ENERGA-OPERATOR SA. Niskie stopy procentowe powodują spadek zwrotu z WRA i wzrost rezerw aktuarialnych.

Ryzyko walutowe

W obszarze finansowym ryzyko walutowe związane jest przede wszystkim z zaciąganiem i obsługą przez Grupę ENERGA zobowiązań dłużnych w walutach obcych w ramach ustanowionego Programu emisji euroobligacji EMTN. Dodatkowo, wybrane podmioty z Grupy ENERGA posiadają nadwyżki walutowe, wynikające czy to z prowadzonej działalności operacyjnej, czy inwestycyjnej. Grupa ENERGA monitoruje ryzyko walutowe i zarządza nim przede wszystkim poprzez zawarte transakcje zabezpieczające CCIRS i wdrożoną rachunkowość zabezpieczeń.

Ryzyko kredytowe

Ryzyko kredytowe jest związane z potencjalną trwałą lub czasową niewypłacalnością kontrahenta, w odniesieniu do aktywów finansowych, takich jak środki pieniężne i ich ekwiwalenty oraz aktywa finansowe dostępne do sprzedaży. Powstaje w wyniku niemożności dokonania zapłaty przez drugą stronę umowy, a maksymalna ekspozycja na to ryzyko równa jest wartości bilansowej nabytych instrumentów.

W analizowanym zakresie celem minimalizacji ryzyka kredytowego prowadzony jest cykliczny monitoring ratingów instytucji finansowych, z którymi współpracuje Grupa ENERGA. Z ryzykiem kredytowym mamy również do czynienia w przypadku środków zaangażowanych w jednostki uczestnictwa dedykowanego Grupie ENERGA funduszu ENERGA Trading SFIO. Zgodnie z przyjętą polityką inwestycyjną fundusz inwestuje środki w aktywa, jakimi są bony i obligacje skarbowe oraz komercyjne instrumenty dłużne. Ryzyko kredytowe związane z inwestycjami w bony i obligacje skarbowe jest odniesione do ryzyka wypłacalności Skarbu Państwa. Ryzyko kredytowe związane z inwestycjami w komercyjne instrumenty dłużne jest mitygowane poprzez odpowiednio określoną politykę inwestycyjną funduszu. Fundusz może bowiem lokować środki wyłącznie w takie aktywa, które charakteryzuje rating inwestycyjny nadany przez agencje ratingowe lub wewnętrznie przez towarzystwo zarządzające funduszem.

Ryzyko związane z płynnością

Ryzyko utraty płynności finansowej związane jest z możliwością utraty zdolności do terminowej obsługi bieżących zobowiązań lub utratą potencjalnych korzyści wynikających z nadpłynności.

Spółki Grupy ENERGA monitorują ryzyko utraty płynności przy pomocy narzędzia okresowego planowania płynności. Narzędzie to uwzględnia terminy wymagalności/zapadalności zarówno zobowiązań inwestycyjnych jak i posiadanych aktywów oraz zobowiązań finansowych, czy też prognozowane przepływy pieniężne z działalności operacyjnej. Celem Grupy jest utrzymanie równowagi pomiędzy ciągłością a elastycznością finansowania, poprzez korzystanie z rozmaitych źródeł finansowania, takich jak kredyty obrotowe i inwestycyjne, obligacje krajowe i euroobligacje. Z uwagi na centralizację działalności dłużnej Grupy w Spółce ENERGA, podmiot ten prowadzi bieżący monitoring realizacji kowenantów oraz ich prognozę w okresach długoterminowych, co pozwala określić zdolność Grupy ENERGA do zadłużania się, determinuje jej możliwości inwestycyjne i wpływa na zdolność do regulowania zobowiązań w dłuższym horyzoncie czasowym.

Grupa ENERGA w celu efektywnego zarządzania płynnością spółek Grupy wykorzystywała mechanizm emisji krótkoterminowych obligacji, których propozycja nabycia była kierowana przez emitenta – spółkę Grupy wyłącznie do pozostałych spółek. Procedura była koordynowana przez Spółkę ENERGA, co pozwalało zoptymalizować organizacyjnie cały proces. Z początkiem stycznia 2016 roku Grupa ENERGA wdrożyła usługę cash poolingowego rzeczywistego bezzwrotnego, która przejmie funkcje związane z emisją obligacji krótkoterminowych, a dodatkowo zmaksymalizuje możliwość wykorzystania nadwyżek pieniężnych Grupy do finansowania bieżącej działalności poszczególnych jej spółek.

Dodatkowo, ENERGA zawarła z kilkoma instytucjami finansowymi umowy kredytowe, które w przypadku pojawienia się potrzeb stanowią potencjalne źródło środków do natychmiastowego wykorzystania. W razie konieczności wykorzystania nadwyżek środków pieniężnych, powołany do życia fundusz ENERGA Trading SFIO umożliwi umarzenie jednostek w każdym momencie i pozwala zachować nieograniczony i szybki dostęp do ulokowanych w nim środków.

2.7. Informacje o istotnych umowach i transakcjach

Umowy znaczące

Kryterium uznania umowy za znaczącą jest jej wartość przekraczająca 10% kapitałów własnych Spółki ENERGA.

W 2015 roku spółki z Grupy Kapitałowej ENERGA nie zawierały umów znaczących.

Jednocześnie w 2015 roku został zawarty aneks do umowy znaczącej z LW „Bogdanka” S.A. opisany poniżej.

W dniu 22 grudnia ub.r. spółka pośrednio zależna ENERGA Elektrownie Ostrołęka SA podpisała aneks do Wieloletniej umowy dostawy węgla energetycznego zawartej w dniu 14 grudnia 2010 roku z Lubelskim Węglem „Bogdanka” S.A. (LWB), którym strony ustaliły warunki dostaw w roku 2016. W wyniku podpisania aneksu wartość przedmiotu umowy w całym okresie jej obowiązywania wzrosła o 4,36% w stosunku do raportu bieżącego nr 50/2014 i wynosi 1 191 mln zł netto. Pozostałe warunki umowy nie zostały zmienione i nie odbiegają od warunków stosowanych dla tego typu umów.

Umowy dotyczące kredytów i pożyczek

Umowy kredytowe z multilateralnymi instytucjami finansowymi

Kredyty na finansowanie programu inwestycyjnego ENERGA-OPERATOR SA na lata 2009-2012

W latach 2009-2010 ENERGA SA wraz ze spółką zależną ENERGA-OPERATOR SA zawarły następujące umowy kredytowe, związane z rozbudową i modernizacją sieci dystrybucyjnej w latach 2009-2012:

- z Europejskim Bankiem Inwestycyjnym (EBI) z limitem 1 050 mln zł,
- z Europejskim Bankiem Odbudowy i Rozwoju (EBOR) z limitem 800 mln zł,
- z Nordyckim Bankiem Inwestycyjnym (NIB) z limitem 200 mln zł.

Powyższe finansowanie zostało w pełni wykorzystane przez Spółkę, z czego do spłaty pozostało odpowiednio na rzecz:

- EBI – 805,7 mln zł z ostatecznym terminem spłaty 15 grudnia 2025 roku,
- EBOR – 523,2 mln zł z ostatecznym terminem spłaty 18 grudnia 2024 roku,
- NIB – 140,5 mln zł z ostatecznym terminem spłaty 15 czerwca 2022 roku.

W dniu 13 listopada 2014 roku ENERGA SA z ENERGA-OPERATOR i EBOR wprowadziły do ww. umowy kredytowej z dnia 29 kwietnia 2010 roku zmiany, które spowodowały m. in. zwiększenie dostępnej kwoty kredytu o 275,8 mln zł (na dzień 31 grudnia 2015 roku kwota dodatkowego finansowania nie została uruchomiona), z przeznaczeniem na sfinansowanie wydatków inwestycyjnych ENERGA-OPERATOR SA od roku 2014, z możliwym terminem uruchomienia środków do końca 2015 roku. W dniu 15 grudnia 2015 roku uzgodniono z EBOR wydłużenie dostępności tychże środków do końca 2016 roku.

Kredyty na finansowanie programu inwestycyjnego ENERGA-OPERATOR SA na lata 2012-2015

W roku 2013 ENERGA SA ze spółką ENERGA-OPERATOR SA zawarły następujące umowy kredytowe z przeznaczeniem na sfinansowanie programu inwestycyjnego spółki ENERGA-OPERATOR SA w latach 2012-2015, związanego z rozbudową i modernizacją sieci dystrybucyjnej:

- z EBOR z limitem 800 mln zł – wykorzystanie kredytu na dzień 31 grudnia 2015 roku wyniosło 340,0 mln zł. Do wykorzystania pozostała kwota 460,0 mln, a termin ostatecznej spłaty kredytu przypada na dzień 18 grudnia 2024 roku,
- z EBI z limitem 1 000 mln zł – wykorzystanie kredytu na dzień 31 grudnia 2015 roku wyniosło 800,0 mln zł. Do wykorzystania pozostała kwota 200,0 mln zł, a termin ostatecznej spłaty kredytu przypada na dzień 15 marca 2030 roku.

Niewykorzystane środki w ramach powyższych umów są dostępne dla ENERGA w okresie do grudnia 2016 roku.

Nordycki Bank Inwestycyjny

W dniu 23 października 2014 roku ENERGA SA zawarła z Nordyckim Bankiem Inwestycyjnym umowę kredytu bankowego z limitem 67,5 mln zł i przeznaczeniem na sfinansowanie projektu budowy farmy wiatrowej w miejscowości Myślino. W dniu 2 stycznia 2015 roku kredyt został uruchomiony w pełnej wysokości. Termin ostatecznej spłaty kredytu przypada na 15 września 2026 roku.

Udzielone pożyczki

W ramach Grupy ENERGA nie zostały w 2015 roku udzielone pożyczki. Kontynuowane były jedynie zawarte w 2013 roku dwie pożyczki na łączną kwotę 499 mln euro, których Spółce ENERGA udzieliła spółka celowa Grupy - ENERGA Finance AB (publ) ze środków pozyskanych w wyniku przeprowadzonej w marcu 2013 roku emisji euroobligacji (EMTN).

Ponadto, w okresie sprawozdawczym Grupa ENERGA korzystała z mechanizmu emisji krótkoterminowych obligacji, w którym dla efektywnego zarządzania płynnością spółka Grupy będąca emitentem papierów dłużnych kierowała ofertę ich nabycia wyłącznie do innych spółek Grupy.

Działając w oparciu o przyjętą Politykę finansową Grupy ENERGA i zgodnie z warunkami funkcjonujących programów emisji obligacji wewnętrznych, Spółka ENERGA, nabywała w 2015 roku obligacje emitowane przez spółki Grupy. Zasadniczym celem emisji było pozyskanie przez emitentów – spółki Grupy ENERGA środków na realizację programów inwestycyjnych. Wykorzystanie środków pozyskanych w ramach emisji zostało opisane w rozdziale 3.6. *Wyniki finansowe wg obszarów działalności* niniejszego Sprawozdania.

Poniższa tabela przedstawia nominalną wartość objętych przez ENERGA i niewykupionych obligacji w podziale na poszczególnych emitentów będących spółkami z Grupy Kapitałowej ENERGA według stanu na dzień 31 grudnia 2015 roku.

Tabela 3: Nominalna wartość objętych przez ENERGA SA i niewykupionych obligacji w podziale na poszczególnych emitentów według stanu na dzień 31 grudnia 2015 roku

Lp.	Nazwa spółki	Nominalna wartość objętych obligacji (w tys. zł)
1.	ENERGA-OPERATOR SA	3 736 640,5
2.	ENERGA Wytwarzanie SA	1 218 000,0
3.	ENERGA Kogeneracja Sp. z o.o.	93 350,0
4.	ENERGA Elektrownie Ostrołęka SA	138 000,0
5.	ENERGA OBRÓT SA	250 000,0
	RAZEM	5 435 990,5

Program emisji obligacji krajowych

W zakresie programu emisji obligacji krajowych ustanowionego we wrześniu 2012 roku, w ramach którego pierwsza emisja została przeprowadzona w październiku tegoż roku na kwotę 1 000 mln zł, nie zaszły zmiany.

Umowy ubezpieczenia

W Grupie obowiązuje wspólna Polityka ubezpieczeniowa, która zapewnia ochronę ubezpieczeniową spółek i ich działalności od ryzyk z sumami ubezpieczenia na poziomie typowym dla profilu podmiotów sektora energetycznego w Polsce. We współpracy z firmami brokerskimi, realizowany jest wspólny Program Ubezpieczeniowy w zakresie ubezpieczeń mienia i odpowiedzialności cywilnej, zawarty na okres od 1 lipca 2014 roku do 30 czerwca 2017 roku. Program dopuszcza wystandaryzowany zakres

ochrony dla ryzyk nim objętych, z indywidualnymi zapisami rozszerzającymi, wynegocjowanymi dla specyficznych potrzeb spółek.

Umowy ubezpieczenia zawierane są z wiodącymi firmami ubezpieczeniowymi działającymi w Polsce. Co do zasady, główne umowy ubezpieczeniowe dla najważniejszych ryzyk i o największych sumach ubezpieczenia zawierane są z towarzystwami ubezpieczeniowymi działającymi w formie konsorcjów ubezpieczeniowych, w skład których wchodzi dwóch lub więcej ubezpieczycieli.

Udzielone poręczenia i gwarancje

Tabela 4: Informacja na temat działalności poręczeniowej i gwarancyjnej Spółki ENERGA wg stanu na dzień 31 grudnia 2015 roku

Lp.	Data udzielenia poręczenia lub gwarancji	Data obowiązywania poręczenia lub gwarancji	Podmiot, za który udzielono poręczenia lub gwarancji	Podmiot, na rzecz którego udzielono poręczenie lub gwarancję	Forma udzielonego poręczenia lub gwarancji	Kwota poręczenia lub gwarancji (w mln zł)	Kwota zobowiązania wg stanu na 31.12.2015 zabezpieczona poręczeniem lub gwarancją (w mln zł)
1	2012-11-15	2024-12-31	ENERGA Finance AB	obligatariusze	umowa poręczenia*	5 326,9	2 098,6
2	2015-04-03	2019-05-02	ENERGA Invest SA	PKO BP SA	poręczenie** - umowa o udzielanie gwarancji	89,4	89,4
3	2015-01-08	2024-12-31	ENERGA Wytwarzanie SA	WFOŚiGW Gdańsk	poręczenie - umowa pożyczki	15,0	10,5
4			Pozostałe Spółki GK ENERGA		poręczenie** - umowa o udzielanie gwarancji	27,1	13,0
RAZEM						5 458,3	2 211,5

* W dniu 15 listopada 2012 roku ustanowiony został program emisji euroobligacji średnioterminowych EMTN na kwotę maksymalną do 1 mld euro. W ramach Programu, ENERGA Finance AB(publ) zarejestrowana pod prawem szwedzkim, działająca jako spółka zależna od ENERGA SA, może emitować euroobligacje o terminie wykupu od jednego roku do dziesięciu lat. Na mocy umowy poręczenia ENERGA SA zobowiązała się bezwarunkowo i nieodwołalnie poręczyć zobowiązania ENERGA Finance AB(publ) wynikające z euroobligacji do kwoty 1 250 mln euro w terminie do dnia 31 grudnia 2024 roku włącznie. W dniu 19 marca 2013 roku ENERGA Finance AB(publ) wyemitowała jedną serię euroobligacji w kwocie 500 mln euro i terminie wykupu 19 marca 2020 roku.

** Poręczenia wg prawa cywilnego udzielone przez ENERGA SA za zobowiązania spółek Grupy wynikające z gwarancji bankowych udzielonych przez PKO BP SA w ramach limitów gwarancyjnych dedykowanych spółkom z Grupy. Okres wykorzystania limitu do dnia 19 września 2017. Terminy ważności gwarancji udzielonych w ramach limitu mogą wykraczać poza okres jego ważności. Spłata zobowiązań zabezpieczona jest poręczeniem wg prawa cywilnego.

Wartość pozostałych zobowiązań warunkowych (gwarancji udzielonych na zlecenie Spółek Grupy) udzielonych zabezpieczeń (poręczeń) na dzień 31 grudnia 2015 roku wyniosła 176 mln zł. Głównie złożyły się na nią:

- gwarancje bankowe w kwocie 150,6 mln zł udzielone przez PeKaO SA i ING Bank Śląski SA Spółce ENERGA-OBRÓT SA,
- gwarancja bankowa w kwocie 17 mln zł udzielona przez PKO BP SA Spółce ENERGA-OPERATOR SA,
- poręczenie w kwocie 3,8 mln zł udzielone przez Spółkę ENERGA-OBRÓT SA Spółce ENERGA Slovakia s.r.o.

Informacje o istotnych transakcjach z podmiotami powiązаныmi na innych warunkach niż rynkowe

Wszystkie transakcje w ramach Grupy ENERGA są dokonywane w oparciu o ceny rynkowe dostarczanych towarów, produktów lub usług oparte o koszt ich wytworzenia. Szczegółowe informacje w tym zakresie znajdują się w nocie 32 Roczego skonsolidowanego sprawozdania finansowego za okres 12 miesięcy zakończony 31 grudnia 2015 roku.

Ocena zarządzania zasobami finansowymi

W trakcie roku obrotowego Grupa ENERGA dysponowała środkami finansowymi gwarantującymi terminową obsługę wszystkich bieżących i planowanych wydatków związanych z prowadzoną działalnością operacyjną i inwestycyjną. Posiadane środki pieniężne jak również dostępne linie kredytowe umożliwiają elastyczne prowadzenie polityki zarządzania płynnością.

Spółka monitoruje ryzyko utraty płynności przy pomocy narzędzia okresowego planowania płynności. Narzędzie to uwzględnia terminy wymagalności/ zapadalności zarówno zobowiązań inwestycyjnych jak i posiadanych aktywów i zobowiązań finansowych oraz prognozowane przepływy pieniężne z działalności operacyjnej.

Celem jest utrzymanie równowagi pomiędzy ciągłością a elastycznością finansowania, poprzez korzystanie z różnych źródeł finansowania, takich jak kredyty w rachunku bieżącym, kredyty obrotowe i inwestycyjne, czy obligacje krajowe i euroobligacje.

W celu poprawy jakości zarządzania nadwyżkami finansowymi spółek Grupy wdrożono z dniem 4 stycznia 2016 roku usługę cash poolingu rzeczywistego bezzwrotnego. Jest to narzędzie, które pozwala w sposób optymalny wykorzystywać nadwyżki wypracowane przez Grupę ENERGA do finansowania bieżącej działalności spółek uczestniczących w strukturze.

2.8. Postępowania toczące się przed sądem, organem właściwym dla postępowania arbitrażowego lub organem administracji publicznej

Na koniec okresu sprawozdawczego Grupa ENERGA była stroną 5 753 postępowań sądowych. Jako powód Grupa występowała w 4 035 sprawach, których łączna wartość przedmiotu sporu wyniosła ok. 165 mln zł. Jako pozwany Grupa występowała w 1 679 sprawach o łącznej wartości przedmiotu sporu ok. 398 mln zł.

Na dzień 31 grudnia 2015 roku łączna kwota roszczeń o posadowienie urządzeń elektroenergetycznych na cudzych nieruchomościach bez tytułu prawnego zasądzonych prawomocnym wyrokiem wyniosła 12,7 mln zł w 2 234 sprawach. Spraw sądowych w toku było 2 620, zaś wartość przedmiotu sporu w toku 285 mln zł. Na podstawie dostępnych danych dotyczących wartości obecnie prowadzonych postępowań przyjmujemy, że wartość realnie przypadającą do wypłaty w wyniku rozstrzygnięcia powyższych sporów może sięgać blisko 79 mln zł, z zastrzeżeniem zmiany w przypadku wytoczenia przeciwko ENERGA-OPERATOR SA nowych postępowań dotyczących urządzeń elektroenergetycznych posadowionych na innych gruntach bez tytułu prawnego.

Powyższe dane nie obejmują spraw dotyczących prowadzenia w imieniu i na rzecz ENERGA-OBRÓT SA windykacji sądowo-egzekucyjnej w celu dochodzenia przez spółkę należności od swoich klientów, za wyjątkiem sprawy z powództwa ENERGA-OBRÓT SA przeciwko ERGO ENERGY na kwotę ok. 13 mln zł. Łączna wartość spraw prowadzonych w tym zakresie na dzień 31 grudnia 2015 roku wynosi ok. 190 mln zł.

Żadne z ww. postępowań dotyczące zobowiązań lub wierzytelności Emitenta lub jednostki od niego zależnej nie przekroczyło wartości co najmniej 10% kapitałów własnych Emitenta.

Spośród ośmiu postępowań opisanych w Prospekcie emisyjnym Spółki, zatwierdzonym przez Komisję Nadzoru Finansowego 15 listopada 2013 roku, dwa z nich - z powództwa Ergo Energy Sp. z o.o. przeciwko spółce ENERGA-OBRÓT SA i z wniosku Boryszewo Wind Invest Sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie również przeciwko spółce ENERGA-OBRÓT SA pozostawały w toku w 2015 roku. W tym ostatnim przypadku od wyroku Sądu z 12 września 2014 roku obie strony wniosły apelacje oraz wzajemne odpowiedzi na nie. Wyrokiem z dnia 29 maja 2015 roku Sąd Apelacyjny w Gdańsku rozpoznając apelacje obu stron wydał korzystne orzeczenie dla spółki ENERGA-OBRÓT SA i zmienił wyrok Sądu Okręgowego w ten sposób, że oddalił powództwo o ustalenie, że oświadczenie pozwanego o rozwiązaniu w części Ramowej Umowy Sprzedaży Praw Majątkowych wynikających ze Świadectw Pochodzenia nie wywołało skutku prawnego i w rezultacie umowa ta pozostaje w mocy co

do wszystkich swoich postanowień. Aktualnie Spółka oczekuje na orzeczenie Sądu Najwyższego w zakresie przyjęcia albo odmowy przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

W postępowaniu z wniosku Krupy Wind Invest Sp. z o.o. przeciwko ENERGA-OBRÓT SA w dniu 25 lutego 2015 roku Sąd Apelacyjny w Gdańsku wydał korzystne i prawomocne dla spółki ENERGA OBRÓT SA orzeczenie w sprawie dotyczącej częściowego wypowiedzenia przez nią umów PPA i CPA spółce Krupy Wind Invest. Sąd Apelacyjny oddalił apelację i zasądził od powoda na rzecz pozwanego koszty postępowania apelacyjnego i zmienił zaskarżony wyrok w ten sposób, że oddalił powództwo o ustalenie, że oświadczenie złożone przez pozwanego o rozwiązaniu Ramowej Umowy Sprzedaży Praw Majątkowych wynikających ze Świadectw Pochodzenia nie wywołało skutków prawnych i w rezultacie umowa ta pozostaje w mocy. Powód złożył skargę kasacyjną zaskarżając wyrok Sądu Apelacyjnego w całości. Skarga kasacyjna została doręczona do ENERGA-OBRÓT SA w dniu 5 czerwca 2015 roku. Spółka złożyła odpowiedź na skargę - aktualnie strony oczekują na orzeczenie Sądu Najwyższego w przedmiocie przyjęcia albo odmowy przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

ENERGA-OBRÓT SA wnioskiem z 24 czerwca 2015 roku wszczęła egzekucję w zakresie zasądzonych kosztów postępowania oraz kosztów zastępstwa procesowego. Postanowieniem z 13 lipca 2015 roku egzekucja została zakończona, zgodnie z wnioskiem.

W postępowaniu dotyczącym zwrotu ENERGA Elektrownie Ostrołęka SA nadpłaconej akcyzy 21 listopada i 8 grudnia 2014 roku miały miejsce rozprawy przed Wojewódzkim Sądem Administracyjnym (WSA) w Warszawie ze skarg na decyzje Dyrektora Izby Celnej w Warszawie odmawiających stwierdzenia nieważności decyzji ostatecznych dotyczących nadpłaty i wymiaru podatku akcyzowego od dostaw energii elektrycznej. Sąd uchylił decyzję Dyrektora Izby Celnej w Warszawie, działającego jako organ II instancji dopatrując się wydania decyzji z rażącym naruszeniem prawa. Dyrektor Izby Celnej nie podzielając treści rozstrzygnięć WSA w Warszawie złożył od powyższych wyroków skargi kasacyjne.

Obecnie ENERGA Elektrownie Ostrołęka SA podjęła działania mające na celu wystosowanie odpowiedzi (repliki) na skargi kasacyjne złożone przez Dyrektora Izby Celnej.

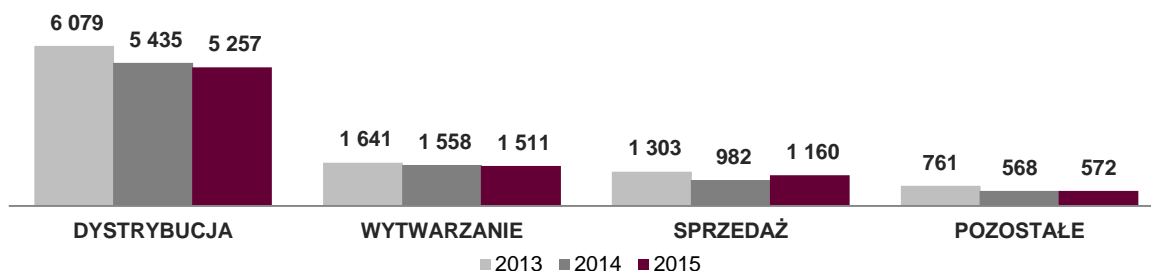
Do Sądu Okręgowego w Gdańsku IX Wydział Gospodarczy 6 kwietnia 2015 roku został wniesiony pozew o zapłatę z powództwa ENERGA-OPERATOR SA przeciwko T-matic S.A. z siedzibą w Warszawie oraz Arcus S.A. z siedzibą w Warszawie. Przedmiotem powództwa jest zapłata kar umownych z tytułu nienależytego wykonania umowy na dostawę i uruchomienie infrastruktury licznikowej. Wartość przedmiotu sporu wynosi ponad 23 mln zł. W czerwcu 2015 roku wpłynęła odpowiedź na pozew, do której ustosunkowała się ENERGA-OPERATOR SA pismem procesowym z 30 września 2015 roku. 18 grudnia 2015 roku pozwani złożyli duplikę, zawierającą zbliżoną argumentację do przedstawionej w odpowiedzi na pozew, jednak rozszerzoną o zarzut nieważności umów z uwagi na ich nieprecyzyjność oraz nierówność kontraktową stron. 13 stycznia 2016 roku odbyła się rozprawa, na której Sąd zobowiązał ENERGA-OPERATOR SA do złożenia odpowiedzi na duplikę pozwanych w terminie 45 dni.

2.9. Sytuacja kadrowo-płacowa

Zatrudnienie w Grupie ENERGA

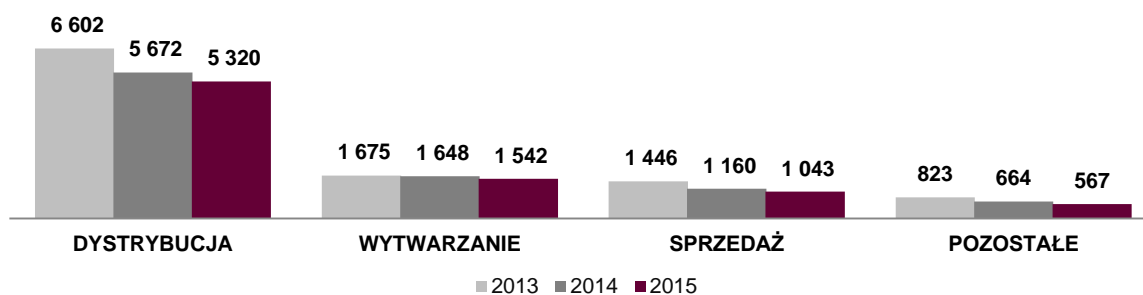
Na koniec 2015 roku Grupa ENERGA zatrudniała 8 500 osób. W porównaniu do końca 2014 roku nastąpił spadek zatrudnienia o 43 osoby, czyli o 0,5 %. Zmniejszenie zatrudnienia nastąpiło w Segmencie Dystrybucji o 178 osób głównie na skutek odejść w ramach programów indywidualnych odejść z inicjatywy pracowników i naturalnej rotacji oraz w Segmencie Wytwarzanie o 47 osób, przede wszystkim w związku z zamknięciem Zakładu Produkcyjnego w Szepietowie należącym do spółki Ekologiczne Materiały Grzewcze Sp. z o.o. oraz kontynuacją odejść pracowników w ramach Programów Dobrowolnych Odejść. Jednocześnie w Segmencie Sprzedaży wzrosło zatrudnienie o 178 osób, głównie w wyniku realizacji inicjatywy wzrostu jakości obsługi klientów, trwającym wdrożeniem systemu obsługi sprzedaży oraz rozbudową sieci sprzedaży do klienta biznesowego i masowego.

Rys. 15: Zatrudnienie w Grupie ENERGA według stanu na dzień 31 grudnia 2013, 2014 i 2015 roku (w osobach)

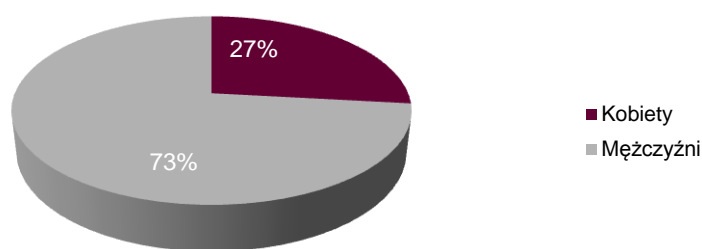
Przeciętne zatrudnienie w etatach w Grupie ENERGA za okres styczeń – grudzień 2015 roku wyniosło 8 472 etaty, natomiast w analogicznym okresie roku poprzedniego kształtowało się na poziomie 9 144 etaty.

Rys. 16: Przeciętne zatrudnienie w Grupie ENERGA w 2013, 2014 i 2015 roku (w etatach)

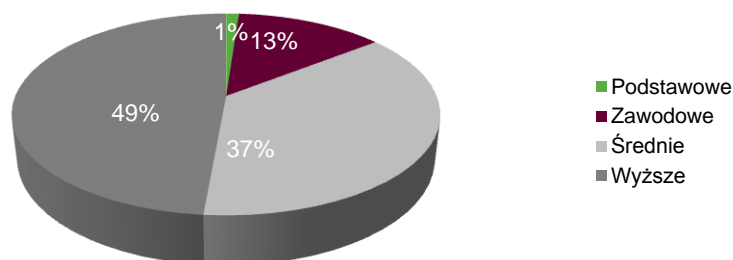

Szczegółowe informacje dotyczące zatrudnienia w podziale na płeć, wiek i wykształcenie w 2015 roku zostały zaprezentowane na poniższych wykresach.

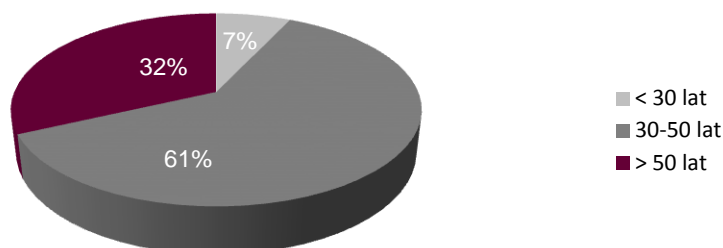
Rys. 17: Zatrudnienie w Grupie ENERGA według stanu na dzień 31 grudnia 2015 roku (w osobach) – płeć

Rys. 18: Zatrudnienie w Grupie ENERGA według stanu na dzień 31 grudnia 2015 roku (w osobach) – wykształcenie

Rys. 19: Zatrudnienie w Grupie ENERGA według stanu na dzień 31 grudnia 2015 roku (w osobach) – wiek

Systemy wynagrodzeń

W Grupie ENERGA system wynagrodzeń jest zdecentralizowany i zróżnicowany. Regulują go, obok Kodeksu Pracy, Zakładowe Układy Zbiorowe Pracy, Regulaminy Wynagradzania oraz umowy społeczne zawarte z organizacjami związkowymi. W 2015 roku nie nastąpiły znaczące zmiany w systemie wynagrodzeń w poszczególnych spółkach Grupy ENERGA.

Istotne informacje mające wpływ na sytuację kadrowo-płacową

Zasady ustalania i monitorowania celów w Grupie ENERGA

Cele strategiczne zostały ustalone ze spółkami będącymi liderami segmentów i dyrektorami centrów Spółki ENERGA w procesie uzgodnień i w myśl zasady „od góry do dołu”, według której podstawą do wyznaczania wszystkich celów kadry menedżerskiej objętej systemem są cele strategiczne Grupy. Wartości mierników celów zostały opracowane na podstawie oczekiwań spółki ENERGA SA, danych budżetowych oraz celów liderów segmentów i dyrektorów centrów. Cele stanowią podstawę dla premiowego wynagradzania menedżerów Grupy ENERGA.

Świadczenia na rzecz pracowników

W Grupie ENERGA realizowany jest rozbudowany system świadczeń na rzecz pracowników, z którego podstawowe elementy to:

- (1) „Taryfa pracownicza” na energię elektryczną, po przepracowaniu jednego roku w energetyce,
- (2) Zakładowy fundusz świadczeń socjalnych uprawniający do dokonywania odpisów w wymiarze trzykrotnego odpisu podstawowego określonego w Ustawie o Zakładowym Funduszu Świadczeń Socjalnych (ZFŚS),
- (3) Bony okolicznościowe wydawane pracownikom na Święta Wielkiej Nocy, Dzień Energetyka i Święta Bożego Narodzenia,
- (4) Pracownicze Programy Emerytalne, funkcjonujące w spółkach Grupy i finansowane przez pracodawców w wys. 7% wynagrodzenia pracowników,
- (5) Program Dodatkowej Opieki Medycznej w ramach zawartej z AXA Życie Towarzystwo Ubezpieczeń SA umowy; wszyscy pracownicy mają prawo do dodatkowych świadczeń medycznych w ramach Pakietu Gwarantowanego, finansowanego przez pracodawcę,
- (6) Szkolenia realizowane przez wszystkich pracodawców Grupy ENERGA; formy rozwoju pracowników mają na celu przygotowanie do wykonywania zadań na stanowisku pracy, poprawę efektywności, zwiększenie wiedzy, motywacji oraz zaangażowania w pracę.

W spółkach Grupy ENERGA objętych Ponadzakładowym Układem Zbiorowym Pracy z dnia 13 maja 1993 roku, pomimo odstąpienia z dniem 31 grudnia 2014 roku Spółek Grupy, od stosowania tego Układu, funkcjonują, jako prawa nabyte, dodatkowe elementy wynagradzania m.in.:

- (1) Premia roczna stanowiąca 8,5% rocznego funduszu wynagrodzeń z roku ubiegłego, wypłacana proporcjonalnie do okresu zatrudnienia,
- (2) Dodatek do wynagrodzenia zasadniczego uzależniony od stażu pracy,
- (3) Ekwiwalent pieniężny za deputat węglowy.

Zmiany warunków płacy

W 2015 roku w obszarze warunków wynagradzania nie nastąpiły istotne zmiany w obowiązujących Zakładowych Układach Zbiorowych Pracy.

Zwolnienia grupowe

W 2015 roku w Spółkach Grupy nie przeprowadzano zwolnień grupowych.

Spory zbiorowe

W spółkach Grupy ENERGA na koniec 2015 roku działalność związkową prowadziło trzydzieści organizacji związkowych. Do związków zawodowych na dzień 31 grudnia 2015 roku należało blisko 5 tys. pracowników Grupy. W roku 2015 organizacje związkowe skierowały do poszczególnych pracodawców szereg wystąpień, zawierających m.in. żądania:

- (1) wzrostu wynagrodzeń u pracodawców Grupy,
- (2) wypłaty nagród lub premii,
- (3) wstrzymania prowadzonych procesów zmian organizacyjnych lub cofnięcia procesów już przeprowadzonych.

W 2015 roku prowadzono 26 sporów (w tym 3 rozpoczęte w latach ubiegłych). Większość sporów została zakończona zawarciem porozumienia. W tabeli poniżej opisano spory niezakończone i pozostające w toku.

Tabela 5: Spory zbiorowe w Grupie

Spory niezakończone i będące w toku

Spór w ENERGA Elektrownie Ostrołęka SA (EEO SA) rozpoczęty we wrześniu 2015 roku związany z wystąpieniem organizacji związkowych działających w EEO SA z żądaniami sporowymi dotyczącymi wypłaty nagrody pieniężnej z zysku netto za 2014 rok. Pracodawca stoi na stanowisku, iż żądania strony społecznej nie znajdują podstaw prawnych. Do dnia sporządzenia niniejszego sprawozdania strony nie doszły do porozumienia i mediacje będą kontynuowane.

Spór w ENERGA-OPERATOR Eksploatacja Płock Sp. z o.o. z kwietnia 2015 roku związany z wpływem żądania sporowego

KP NSZZ „Solidarność” przy ENERGA-OPERATOR Eksploatacja Płock Sp. z o.o. dotyczące określonych spraw pracowniczych w tym dotyczących wzrostu wynagrodzeń pracowniczych. W lipcu 2015 roku zawarto porozumienie kończące spór zbiorowy w zakresie żądania płacowego. W pozostałym zakresie na dzień sporządzenia niniejszego Sprawozdania spór znajduje się na etapie mediacji.

2.10. Społeczna odpowiedzialność Grupy ENERGA

Grupa ENERGA od lat działa konsekwentnie i kompleksowo na rzecz otoczenia, wychodząc naprzeciw potrzebom poszczególnych grup interesariuszy. O wszystkich prowadzonych aktywnościach związanych ze społeczną odpowiedzialnością biznesu, Grupa każdego roku informuje w raportach prezentujących dane pozafinansowe. W 2015 roku po raz pierwszy zdecydowaliśmy się nie tylko zaprezentować dane, ale dodatkowo zmierzyć wpływ działań CSR podejmowanych przez spółki Grupy na społeczeństwo, środowisko i gospodarkę. Przeanalizowanie bezpośrednich efektów działalności Grupy ENERGA oraz pośrednich efektów odnoszących się do klientów, pracowników, otoczenia rynkowego, pozostałych podmiotów z łańcucha dostaw oraz innych interesariuszy, pozwoliło uzyskać jaśniejszy obraz tego jaką wartość przynoszą prowadzone działania. Wyniki tej analizy zaprezentowane zostały w Raporcie „Nasza odpowiedzialność 2015”. Jest to piąta w historii Grupy coroczna publikacja podsumowująca działania z obszaru CSR. Raport został przygotowany w oparciu o wytyczne Global Reporting Initiative G4.0. na poziomie CORE z uwzględnieniem wskaźników wchodzących w skład suplementu dla podmiotów z sektora energetycznego. Podobnie jak w latach ubiegłych dokument poddano weryfikacji przez niezależny podmiot poświadczający. Raportowanie danych pozafinansowych daje Grupie możliwość sprawdzenia, w jakim stopniu jest realizowana jej Strategia Zrównoważonego Rozwoju na lata 2014-2020. Raport uwzględnia także oczekiwania interesariuszy zewnętrznych i wewnętrznych (pracowników) oraz priorytety biznesowe Grupy. Umożliwia także inwestorom, kontrahentom

i partnerom biznesowym na lepszą ocenę ryzyka biznesowego oraz potencjału rozwoju firmy, a Grupie pozwala być bardziej przejrzystą i wiarygodną dla rynku.

Odpowiedzialność społeczna w Grupie ENERGA przekłada się także na podejście do ochrony środowiska, stanowiącej jeden z filarów strategii w obszarze zrównoważonego rozwoju. Od 2014 roku w głównych spółkach łańcucha wartości Grupy funkcjonuje system zarządzania środowiskowego zgodny z Rozporządzeniem EMAS. Kluczowym elementem tego systemu zobowiązującym nas do utrzymania zgodności ze wszystkimi wymaganiami prawnymi, ciągłej poprawy efektów działalności i ograniczania negatywnego wpływu na środowisko jest Polityka Środowiskowa Grupy ENERGA. W 2015 roku niezależna jednostka certyfikująca przeprowadziła zewnętrzną weryfikację wdrożonego systemu zarządzania. W październiku 2015 roku kluczowe spółki Grupy otrzymały certyfikat ISO 14001:2004. Więcej na ten temat można przeczytać w Raporcie „Nasza odpowiedzialność 2015”.

2.11. Nagrody i wyróżnienia dla Grupy ENERGA

Tabela 6: Nagrody otrzymane w 2015 roku

2015
19.10.2015 Dwa wyróżnienia dla ENERGA SA w konkursie The Best Annual Report 2014 organizowanym przez IRiP: pierwsze przyznane zostało przez Centralny Dom Maklerski Pekao S.A. za duży progres w jakości sprawozdania z działalności, drugie było uhonorowaniem wysiłków Spółki w przygotowaniu internetowego raportu marketingowego.
18.10.2015 Wyróżnienie „Nowy Impuls 2015” dla spółki Enspirion Sp. z o.o. za wdrożenie innowacyjnego pomysłu bilansowania mocy KSE przyznane przez redakcję „Monitora Biznesu” oraz „Monitora Rynkowego”.
06.10.2015 Bureau Veritas Certification organizacja zajmująca się audytem i certyfikacją systemów zarządzania, potwierdziła, że wprowadzony i stosowany w Grupie ENERGA System Zarządzania Środowiskowego spełnia wymagania normy ISO 14001:2004.
17.09.2016 Tytuł Najlepszej Spółki Roku przyznany przez CEE Capital Markets Awards.
27.05.2015 Złoty Listek CSR przyznany przez tygodnik Polityka przyznany został Grupie ENERGA. Nagroda przyznawana jest największemu przedsiębiorstwu prowadzącym działalność w Polsce za wkład w zrównoważony rozwój gospodarczy i społeczny.
21.04.2015 ENERGA-OBRÓT otrzymała Certyfikat Rzetelnego Sprzedawcy Energi, którym Towarzystwo Obrotu Energią nagradza firmy stosujące dobre praktyki sprzedaży.
20.04.2015 ENERGA SA została zwycięzcą konkursu Gazety Giełdy Parkiet „Byki i Niedźwiedzie” w kategorii spółek z mWIG40, w ramach którego notowanych jest 40 średnich spółek warszawskiego parkietu odznaczających się najwyższą płynnością.
30.03.2015 Certyfikat zgodności z normą ISO 22301:2012 za opracowanie Systemu Zarządzania Ciągłością Działania przyznany przez Lloyds Register Quality Assurance spółce ENERGA-OPERATOR SA.

Analiza sytuacji finansowo- -majątkowej

3. ANALIZA SYTUACJI FINANSOWO-MAJĄTKOWEJ

3.1. Zasady sporządzenia rocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy Kapitałowej ENERGA SA za okres 12 miesięcy zakończony 31 grudnia 2015 roku zostało sporządzone:

- zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej, które zostały zatwierdzone przez Unię Europejską,
- zgodnie z zasadą kosztu historycznego, z wyjątkiem instrumentów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy oraz instrumentów pochodnych zabezpieczających,
- w milionach złotych („mln zł”),
- przy założeniu kontynuowania działalności gospodarczej przez Grupę w dającej się przewidzieć przyszłości. Na dzień sporządzenia sprawozdania finansowego nie stwierdza się istnienia okoliczności wskazujących na zagrożenie kontynuowania działalności Grupy.

Zarząd jednostki dominującej wykorzystał swoją najlepszą wiedzę co do zastosowania standardów i interpretacji, jak również metod i zasad wyceny poszczególnych pozycji skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy Kapitałowej ENERGA SA zgodnie z MSSF UE na dzień 31 grudnia 2015 roku. Przedstawione zestawienia i objaśnienia zostały ustalone przy dołożeniu należytej staranności.

Zasady (polityka) rachunkowości zastosowane do sporządzenia rocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego zostały przedstawione w nocie 9 skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy Kapitałowej ENERGA SA za okres 12 miesięcy zakończony dnia 31 grudnia 2015 roku.

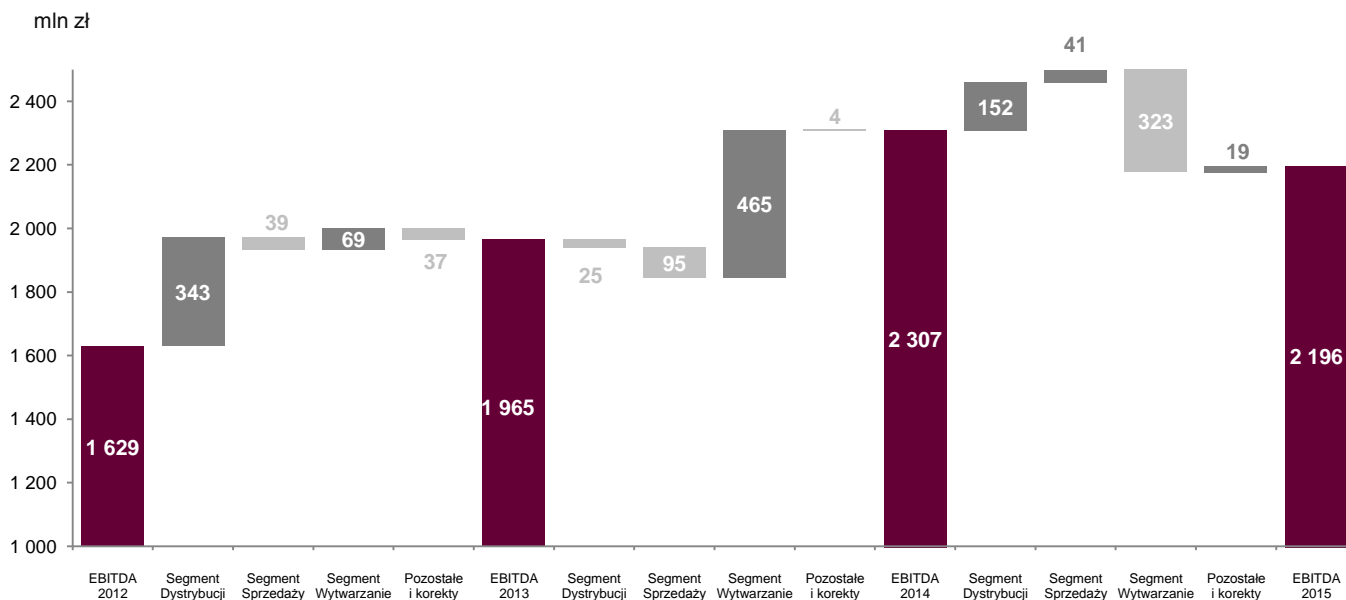
3.2. Omówienie wielkości ekonomiczno-finansowych ujawnionych w rocznym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym

Tabela 7: Skonsolidowane sprawozdanie z zysków lub strat

w mln zł	2012	2013	2014	2015	Zmiana 2015/2014	Zmiana 2015/2014 (%)
Przychody ze sprzedaży	11 177	11 429	10 590	10 804	214	2%
Koszt własny sprzedaży	(9 482)	(9 455)	(8 464)	(8 786)	(322)	-4%
Zysk brutto ze sprzedaży	1 694	1 974	2 126	2 018	(108)	-5%
Pozostałe przychody operacyjne	135	156	107	91	(16)	-15%
Koszty sprzedaży	(308)	(294)	(312)	(336)	(24)	-8%
Koszty ogólnego zarządu	(377)	(412)	(350)	(344)	6	2%
Pozostałe koszty operacyjne	(239)	(228)	(125)	(149)	(24)	-19%
Zysk z działalności operacyjnej	906	1 195	1 446	1 280	(166)	-11%
Wynik na działalności finansowej	(280)	(172)	(198)	(228)	(30)	-15%
Udział w zysku (stracie) jednostki stowarzyszonej	0	(1)	-	-	-	-
Zysk brutto	626	1 022	1 248	1 052	(196)	-16%
Podatek dochodowy	(167)	(274)	(239)	(212)	27	11%
Działalność zaniechana oraz aktywa trwale przeznaczone do sprzedaży	(3)	(6)	(3)	-	3	100%
Zysk netto za okres	456	743	1 006	840	(166)	-17%
EBITDA	1 629	1 965	2 307	2 196	(111)	-5%

w mln zł	IV kw. 2014	IV kw. 2015	Zmiana	Zmiana (%)
Przychody ze sprzedaży	2 798	2 847	49	2%
Koszt własny sprzedaży	(2 282)	(2 374)	(92)	-4%
Zysk brutto ze sprzedaży	517	473	(44)	-9%
Pozostałe przychody operacyjne	(5)	30	35	> 100%
Koszty sprzedaży	(115)	(99)	16	14%
Koszty ogólnego zarządu	(94)	(98)	(4)	-4%
Pozostałe koszty operacyjne	(49)	(63)	(14)	-29%
Zysk z działalności operacyjnej	254	243	(11)	-4%
Wynik na działalności finansowej	(46)	(61)	(15)	-33%
Udział w zysku (stracie) jednostki stowarzyszonej	-	-	-	-
Zysk brutto	208	182	(26)	-13%
Podatek dochodowy	(26)	(45)	(19)	-73%
Działalność zaniechana oraz aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży	(1)	-	1	100%
Zysk netto za okres	181	137	(44)	-24%
EBITDA	474	481	7	1%

Rys. 20: EBITDA bridge w podziale na segmenty w okresie 2012-2015 (mln zł)

W 2015 roku przychody Grupy ze sprzedaży wyniosły 10 804 mln zł i były wyższe od tych z 2014 roku o 2%, tj. o 214 mln zł. Największy wzrost zanotowały przychody z usług dystrybucyjnych i tranzytowych (o 5% r/r), co było efektem wzrostu średniej stawki dystrybucyjnej (o ponad 3%) wynikającego ze wzrostu taryfy dystrybucyjnej oraz wyższego wolumenu dystrybuowanej energii elektrycznej (o średnio 3%). Ponadto wzrosły przychody ze sprzedaży energii elektrycznej i gazu

(o 171 mln zł). Z drugiej strony odnotowano spadek przychodów ze świadectw pochodzenia energii elektrycznej (o 268 mln zł), co było efektem spadających cen rynkowych tych świadectw.

EBITDA Grupy w 2015 roku wyniosła 2 196 mln zł, co stanowi spadek o 5% w porównaniu do poprzedniego roku. Na spadek wpłynęła przede wszystkim ujemna zmiana EBITDA Segmentu Wytwarzania o 323 mln zł (tj. o 46%) r/r. Pozytywny wpływ na poziom EBITDA miał głównie Segment Dystrybucji (wzrost o 152 mln zł, tj. o 10% r/r) oraz Segment Sprzedaży (wzrost o 41 mln zł tj. o 31% r/r).

Największy udział w EBITDA Grupy w 2015 roku miał Segment Dystrybucji (77%), natomiast udział Segmentu Wytwarzanie wyniósł 17%, a Segmentu Sprzedaży 8% (w sumowaniu udziałów należy uwzględnić również pozycję Pozostałe i korekty).

Zysk z działalności operacyjnej w 2015 roku w stosunku do 2014 roku spadł o 11%, tj. o 166 mln zł. Największy spadek EBIT miał miejsce w Segmencie Wytwarzania (o 349 mln zł r/r) i był przede wszystkim efektem niższych wolumenów produkcji (głównie w linii Woda i Elektrownia w Ostrołęce), niższych cen rynkowych świadectw pochodzenia energii elektrycznej skompensowanych częściowo spadkiem kosztów zużycia paliw (niższy wolumen i ceny jednostkowe). Z drugiej strony wyższy wynik z działalności operacyjnej zanotował Segment Dystrybucji (o 133 mln zł r/r), co było w głównej mierze efektem wzrostu taryfy.

Wynik netto Grupy w 2015 roku wyniósł 840 mln zł, co stanowiło spadek o 17% wobec 2014 roku.

EBITDA Grupy w IV kwartale 2015 roku ukształtowała się na poziomie 481 mln zł i była o 1% wyższa od analogicznego okresu roku poprzedniego. Pozytywny wpływ na poziom EBITDA Grupy miał przede wszystkim Segment Sprzedaży (wzrost EBITDA o 74 mln zł r/r). Ostatni kwartał poprzedniego roku w tym Segmencie był obciążony realizacją ujemnej marży na działalności związanej z obrotem „zielonymi” prawami majątkowymi z lat 2012-2013, kiedy to sprzedano prawa po cenach wynikających z umów długoterminowych podczas gdy ich ceny rynkowe w 2014 roku były bardzo niskie. Negatywny wpływ na EBITDA miały: Segment Wytwarzania (spadek EBITDA o 90 mln zł r/r; przede wszystkim linie biznesowe Elektrownia w Ostrołęce i Woda, co było głównie wynikiem mniejszych wolumenów produkcji oraz niskich cen rynkowych certyfikatów pochodzenia energii elektrycznej) oraz Segment Dystrybucji, gdzie głównym niekorzystnym czynnikiem była kumulacja wydatkowania kosztów operacyjnych w tym kwartale.

Poniżej zaprezentowano wyniki EBITDA Grupy skorygowanej o wpływ zdarzeń jednorazowych w podziale na Segmenty za lata 2012-2015 oraz za IV kwartał 2015 roku i IV kwartał 2014 roku.

Wpływ zdarzeń jednorazowych w 2015 roku był na zbliżonym poziomie w stosunku do roku poprzedniego. W roku bieżącym, jak i poprzednim, poziom utworzonych odpisów aktualizujących z tytułu utraty wartości rzeczowych aktywów trwałych i aktywów niematerialnych oraz likwidacja projektów farm wiatrowych były na analogicznym poziomie (36 mln zł w 2015 roku i 2014 roku). Odpisy i likwidacja dotyczyły w szczególności Segmentu Wytwarzanie (projekty wiatrowe). Dodatkowo w 2014 roku kwota odpisu aktualizującego wartość spółki zależnej została częściowo skompensowana przez odwrócenie utworzonej w 2013 roku dodatkowej rezerwy na emisję CO₂ w wysokości 36 mln zł. W pozycji „Nadwyżka (przychodów) / kosztów dot. restrukturyzacji zatrudnienia” prezentowany jest wpływ rozwiązania rezerw aktuarialnych, zmiana salda rezerw na restrukturyzację zatrudnienia i wypłaty odpraw niepokrytych ww. rezerwą.

Tabela 8: Poziom EBITDA skorygowany o wpływ istotnych zdarzeń jednorazowych

EBITDA (mln zł)	
2015	
EBITDA	2 196
Skorygowana EBITDA	2 226
w tym:	

<i>Odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości rzeczowych aktywów trwałych i aktywów niematerialnych oraz likwidacja projektów farm wiatrowych</i>	36
2014	
EBITDA	2 307
Skorygowana EBITDA	2 328
<i>w tym:</i>	
<i>Odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości rzeczowych aktywów trwałych i aktywów niematerialnych</i>	36
<i>Utworzenie / (rozwiązanie) dodatkowej rezerwy na emisję CO₂ dotyczącej nieotrzymanych darmowych uprawnień</i>	(36)
2013	
EBITDA	1 965
Skorygowana EBITDA	2 220
<i>w tym:</i>	
<i>Odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości rzeczowych aktywów trwałych i aktywów niematerialnych</i>	150
<i>Nadwyżka (przychodów)/ kosztów dotyczących restrukturyzacji zatrudnienia</i>	86
<i>Utworzenie / (rozwiązanie) dodatkowej rezerwy na emisję CO₂ dotyczącej nieotrzymanych darmowych uprawnień</i>	36
2012	
EBITDA	1 629
Skorygowana EBITDA	1 864
<i>w tym:</i>	
<i>Odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości rzeczowych aktywów trwałych i aktywów niematerialnych</i>	124
<i>Przychody i koszty dotyczące sprawy spornej pomiędzy ENERGA-OPERATOR a PSE i PKN ORLEN S.A.</i>	63
<i>Nadwyżka (przychodów) / kosztów dotyczących restrukturyzacji zatrudnienia</i>	48
EBITDA (mln zł)	
IV kwartał 2015	
EBITDA	481
Skorygowana EBITDA	501
<i>w tym:</i>	
<i>Odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości rzeczowych aktywów trwałych i aktywów niematerialnych oraz likwidacja projektów farm wiatrowych</i>	25
IV kwartał 2014	
EBITDA	474
Skorygowana EBITDA	531
<i>w tym:</i>	
<i>Odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości rzeczowych aktywów trwałych i aktywów niematerialnych</i>	25

Definicja i sposób kalkulacji EBITDA znajduje się w Słowniku skrótów i pojęć.

W tabeli przedstawiono zdarzenia jednorazowe określone na podstawie kryterium istotności, za które przyjęto 25 mln zł.

Tabela 9: Skonsolidowane sprawozdanie z sytuacji finansowej

mln zł	Stan na dzień 31 grudnia 2012*	Stan na dzień 31 grudnia 2013*	Stan na dzień 31 grudnia 2014*	Stan na dzień 31 grudnia 2015	Zmiana 2015/2014	Zmiana 2015/2014 (%)
AKTYWA						
Aktywa trwałe						
Rzeczowe aktywa trwałe	10 001	11 761	12 315	12 912	597	5%
Aktywa niematerialne	379	399	393	395	2	1%
Wartość firmy	29	157	143	143	-	-
Aktywa z tytułu podatku odroczonego	210	245	246	260	14	6%
Pozostałe długoterminowe aktywa finansowe	31	31	49	60	11	22%
Pozostałe aktywa długoterminowe	49	57	96	103	7	7%
	10 697	12 650	13 242	13 873	631	5%
Aktywa obrotowe						
Zapasy	377	302	296	513	217	73%
Należności z tytułu podatku dochodowego	37	43	76	47	(29)	-38%
Należności z tytułu dostaw i usług	1 521	1 470	1 551	1 762	211	14%
Inwestycje w portfel aktywów finansowych	706	567	764	322	(442)	-58%
Pozostałe krótkoterminowe aktywa finansowe	46	13	22	38	16	73%
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	1 363	1 785	1 932	1 669	(263)	-14%
Pozostałe aktywa krótkoterminowe	156	146	208	232	24	12%
Aktywa zaklasyfikowane jako przeznaczone do sprzedaży	10	109	27	-	(27)	-100%
	4 215	4 435	4 876	4 583	(293)	-6%
SUMA AKTYWÓW	14 913	17 085	18 118	18 456	338	2%
PASYWA						
Kapitał własny						
Kapitał podstawowy	4 969	4 522	4 522	4 522	-	-
Różnice kursowe z przeliczenia jednostki zagranicznej	0	(2)	-	-	-	-
Kapitał rezerwowy	-	447	447	447	-	-
Kapitał zapasowy	471	521	607	661	54	9%
Kapitał z aktualizacji wyceny instrumentów zabezpieczających	-	27	(17)	6	23	> 100%
Zyski zatrzymane	2 231	2 520	2 957	3 134	177	6%
Kapitał własny przypadający właścicielom jednostki dominującej	7 671	8 034	8 516	8 770	254	3%

Udziały niekontrolujące	47	14	37	44	7	19%
	7 719	8 048	8 553	8 814	261	3%
Zobowiązania długoterminowe						
Kredyty i pożyczki	2 026	1 812	2 390	2 475	85	4%
Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych	1 079	3 119	3 117	3 116	(1)	-0%
Rezerwy długoterminowe	711	549	632	664	32	5%
Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	520	544	553	591	38	7%
Rozliczenia międzyokresowe i dotacje długoterminowe	456	489	526	531	5	1%
Pozostałe zobowiązania finansowe długoterminowe	10	6	32	25	(7)	-22%
	4 801	6 520	7 250	7 402	152	2%
Zobowiązania krótkoterminowe						
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	711	890	869	877	8	1%
Bieżąca część kredytów i pożyczek	390	274	171	203	32	19%
Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych	-	71	72	76	4	6%
Zobowiązania z tytułu podatku dochodowego	35	7	50	2	(48)	-96%
Rozliczenia międzyokresowe i dotacje	146	159	158	161	3	2%
Rezerwy krótkoterminowe	555	444	374	471	97	26%
Pozostałe zobowiązania finansowe	170	235	229	193	(36)	-16%
Pozostałe zobowiązania krótkoterminowe	386	356	363	257	(106)	-29%
Zobowiązanie bezpośrednio związane z aktywami zaklasyfikowanymi jako przeznaczone do sprzedaży	-	81	29	-	(29)	-100%
	2 393	2 516	2 315	2 240	(75)	-3%
Zobowiązania razem	7 194	9 036	9 565	9 642	77	1%
SUMA PASYWÓW	14 913	17 085	18 118	18 456	338	2%

* Dane 2012-2014 przekształcone

Na dzień 31 grudnia 2015 roku suma bilansowa Grupy ENERGA wyniosła 18 456 mln zł i była wyższa w stosunku do 31 grudnia 2014 roku o 338 mln zł.

W ramach aktywów trwałych najistotniejsza zmiana dotyczyła rzeczowych aktywów trwałych. Wzrost o 597 mln zł dotyczył głównie nakładów pomniejszonych o amortyzację w Segmencie Dystrybucji (nakłady na rozbudowę i modernizację sieci) oraz w Segmencie Wytwarzania (dostosowanie jednostek wytwórczych do wymagań środowiskowych oraz budowa źródła ciepła dla miasta Ostrołęka). Wśród aktywów obrotowych najistotniejsze zmiany dotyczyły w szczególności pozycji: inwestycje w portfel aktywów finansowych (spadek o 442 mln zł; w pozycji prezentowane są jednostki uczestnictwa w funduszu ENERGA Trading), środki pieniężne (spadek o 263 mln zł) oraz zapasy (wzrost o 217 mln zł, głównie świadectwa pochodzenia energii z OZE).

Po stronie pasywów znacząca zmiana dotyczyła salda zobowiązań z tytułu kredytów i pożyczek, które w porównaniu z grudniem 2014 roku uległo zwiększeniu o 117 mln zł (tj. o 5%) w rezultacie uruchomienia kolejnych transz kredytów z międzynarodowych instytucji finansowych (EBI, NBI), w celu finansowania projektów inwestycyjnych prowadzonych w Segmentach Dystrybucji

i Wytwarzania. Wzrósł również poziom rezerw o 129 mln zł, tj. o 13% (głównie rezerwy z tytułu obowiązku umorzenia świadectw).

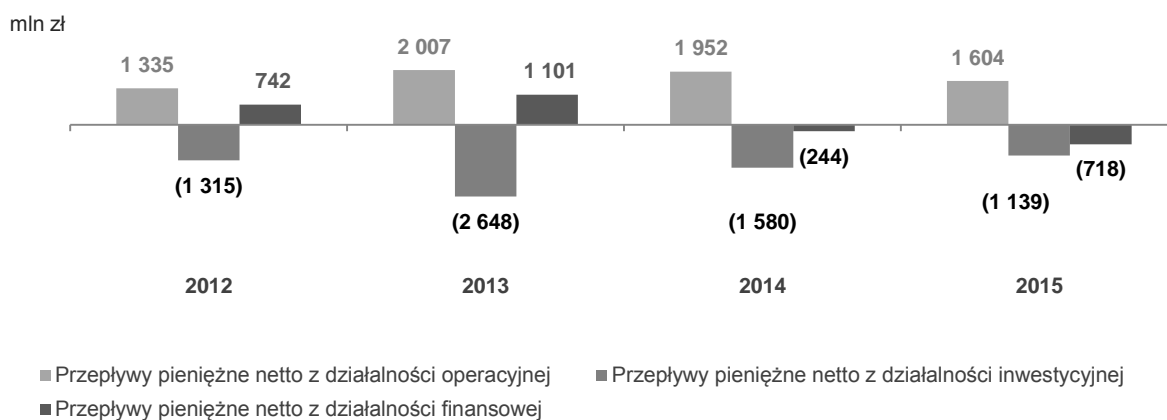
Kapitał własny Grupy ENERGA na dzień 31 grudnia 2015 roku wyniósł 8 814 mln zł. Rozliczony został wynik ENERGA SA za rok 2015, z którego 54 mln zł zasililo kapitał zapasowy a 596 mln zł zostało przeznaczone na wypłatę dywidendy dla akcjonariuszy Spółki. Kapitał z aktualizacji wyceny instrumentów zabezpieczających wzrósł o 23 mln zł. Na dzień 31 grudnia 2015 roku kapitał własny finansował Grupę w 47,8%.

Tabela 10: Skonsolidowane sprawozdanie z przepływów pieniężnych

w mln zł	2012*	2013*	2014*	2015	Zmiana 2015/2014	Zmiana 2015/2014 (%)
Przepływy pieniężne netto z działalności operacyjnej	1 335	2 007	1 952	1 604	(348)	-18%
Przepływy pieniężne netto z działalności inwestycyjnej	(1 315)	(2 648)	(1 580)	(1 139)	441	28%
Przepływy pieniężne netto z działalności finansowej	742	1 101	(244)	(718)	(474)	> -100%
Zwiększenie / (Zmniejszenie) netto stanu środków pieniężnych	762	460	128	(253)	(381)	> -100%
Stan środków pieniężnych na koniec okresu sprawozdawczego	1 323	1 783	1 911	1 658	(253)	-13%

* Dane 2012-2014 przekształcone

Rys. 21: Przepływy pieniężne Grupy w okresie 2012-2015 (mln zł)

Stan środków pieniężnych Grupy na 31 grudnia 2015 roku wyniósł 1 658 mln zł i był niższy o 253 mln zł (tj. o 13%) w stosunku do stanu środków pieniężnych przed rokiem.

Łączne przepływy netto środków pieniężnych z działalności operacyjnej, inwestycyjnej i finansowej Grupy w 2015 roku były ujemne i wyniosły 253 mln zł, wobec dodatnich przepływów w kwocie 128 mln zł w analogicznym okresie roku ubiegłego.

Wartość przepływów z działalności operacyjnej w porównaniu do roku ubiegłego spadła o 348 mln zł (tj. o 18%). Spadek przepływów z działalności operacyjnej w odniesieniu do 2014 roku był spowodowany przede wszystkim spadkiem wyniku brutto oraz zmianami w kapitale pracującym (głównie wzrostem stanu zapasu świadectw pochodzenia energii) co zostało częściowo skompensowane wzrostem kosztów amortyzacji.

Przepływy netto z działalności inwestycyjnej w 2015 roku wzrosły o 441 mln zł (tj. o 28%), co było przede wszystkim rezultatem wyższych przepływów netto związanych z lokowaniem środków w jednostki uczestnictwa w funduszu ENERGA Trading. Efekt ten został częściowo skompensowany wzrostem nakładów na nabycie rzeczowych aktywów trwałych.

W omawianym okresie przepływy z działalności finansowej były ujemne i wyniosły 718 mln zł, czyli o 474 mln zł mniej niż w 2014 roku. Wpływ na zmianę przepływów w analizowanym okresie miało uruchomienie w 2015 roku finansowania z EBI i z NBI na łączną kwotę 268 mln zł, podczas gdy w 2014 roku uruchomiono finansowanie z EBI i EBOR na kwotę 890 mln zł. Dodatkowo w 2015 roku wypłacono dywidendę wyższą o 182 mln zł w porównaniu do roku 2014.

3.3. Charakterystyka struktury aktywów i pasywów skonsolidowanego sprawozdania z sytuacji finansowej

Rys. 22: Struktura aktywów i pasywów

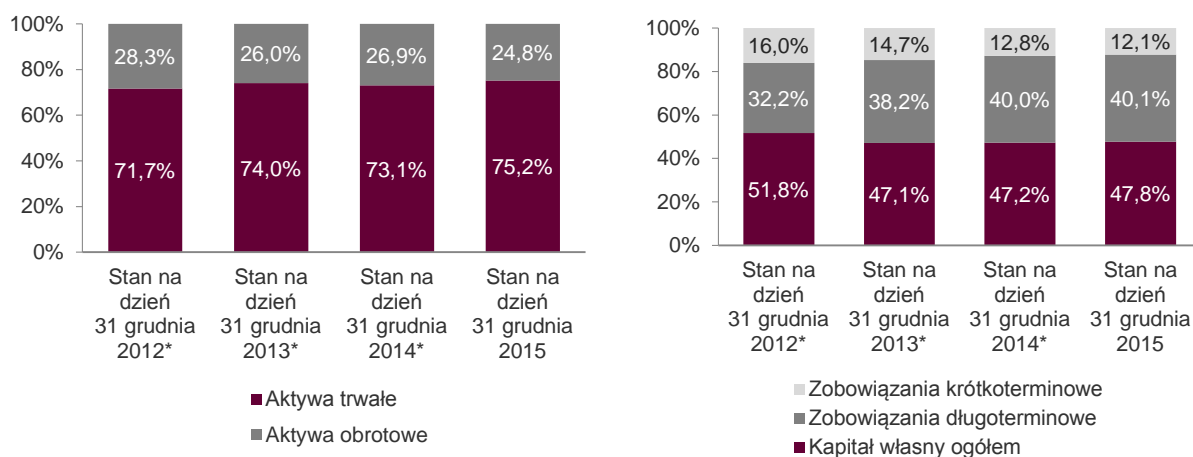

Tabela 11: Wskaźniki finansowe Grupy ENERGA

Wskaźnik	Definicja	2012	2013	2014	2015
Rentowność					
marża EBITDA	wynik na działalności operacyjnej + amortyzacja / przychody ze sprzedaży	14,6%	17,2%	21,8%	20,3%
rentowność kapitałów własnych (ROE)	zysk netto za okres / kapitał własny na koniec okresu	5,9%	9,2%	11,8%	9,5%
rentowność sprzedaży (ROS)	zysk netto za okres / przychody ze sprzedaży	4,1%	6,5%	9,5%	7,8%
rentowność majątku (ROA)	zysk netto za okres / aktywa ogółem na koniec okresu	3,1%	4,3%	5,6%	4,6%
Wskaźnik	Definicja	Stan na dzień 31 grudnia 2012*	Stan na dzień 31 grudnia 2013*	Stan na dzień 31 grudnia 2014*	Stan na dzień 31 grudnia 2015
Płynność					
wskaźnik płynności bieżącej	aktywa obrotowe / zobowiązania krótkoterminowe	1,8	1,8	2,1	2,0
Zadłużenie					

zobowiązania finansowe (mln zł)	suma zobowiązań z tytułu kredytów i pożyczek oraz z tytułu dłużnych papierów wartościowych, zarówno długo- i krótkoterminowych	3 495	5 276	5 750	5 870
zobowiązania finansowe netto (mln zł)	zobowiązania finansowe - środki pieniężne i ich ekwiwalenty	2 132	3 491	3 818	4 201
wskaźnik długu netto/EBITDA	zobowiązania finansowe netto/EBITDA	1,3	1,8	1,7	1,9

* Dane 2012-2014 przekształcone.

Wzrost wartości aktywów i kapitału przy jednoczesnym spadku wyniku netto o 17% w stosunku do roku poprzedniego niekorzystnie wpłynął na poziomy wskaźników rentowności Grupy ENERGA. Analogiczny trend obserwujemy w zakresie rentowności sprzedaży.

Wskaźnik płynności jest na bezpiecznym poziomie zbliżonym do poziomu wskaźnika na dzień 31 grudnia 2014 roku.

W 2015 roku wzrosły zobowiązania finansowe (o 2% r/r) w stosunku do 2014 roku. Natomiast równoległy spadek środków pieniężnych miał wpływ na wyższą dynamikę wzrostu zobowiązań finansowych netto (10% r/r). Jednocześnie spadek wyników Grupy wpłynął na osiągnięcie wyższego poziomu wskaźnika dług netto do EBITDA w stosunku do roku poprzedniego.

3.4. Opis istotnych pozycji pozabilansowych

Informacje w tym zakresie znajdują w rozdziale 2.7. *Informacje o istotnych umowach i transakcjach* niniejszego Sprawozdania oraz w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym – nota 35: *Aktywa i zobowiązania warunkowe*. Zobowiązania i należności z tytułu leasingu operacyjnego opisane są w notach 33.1 i 33.2 skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

3.5. Kluczowe dane operacyjne Grupy ENERGA

Tabela 12: Dystrybucja energii elektrycznej wg grup taryfowych

Dystrybucja energii elektrycznej wg grup taryfowych (sprzedaż zafakturowana) w GWh	2012	2013	2014	2015*	Zmiana 2015/2014	Zmiana 2015/2014 (%)
Grupa taryfowa A (WN)	3 783	3 948	4 143	4 280	136	3%
Grupa taryfowa B (SN)	6 654	6 829	7 210	7 531	321	4%
Grupa taryfowa C (nN)	4 172	4 250	4 246	4 283	37	1%
Grupa taryfowa G (nN)	5 450	5 418	5 323	5 392	69	1%
Dystrybucja energii razem	20 058	20 444	20 923	21 486	563	3%

Dystrybucja energii elektrycznej wg grup taryfowych (sprzedaż zafakturowana) w GWh	IV kw. 2014	IV kw. 2015*	Zmiana	Zmiana (%)
Grupa taryfowa A (WN)	1 030	993	(37)	-4%
Grupa taryfowa B (SN)	1 898	1 967	70	4%

Grupa taryfowa C (nN)	1 110	1 116	6	0%
Grupa taryfowa G (nN)	1 380	1 376	(4)	0%
Dystrybucja energii razem	5 417	5 452	34	1%

*W przypadku danych za rok 2015 (dotyczy taryf C i G) dane o sprzedaży zafakturowanej zostały powiększone o wolumen dostarczonej energii elektrycznej (na podstawie odczytów), który nie został zafakturowany ze względu na przesunięcie fakturowania związane z migracją danych do nowych systemów bilingowych.

W 2015 roku wolumen dostarczonej energii elektrycznej był wyższy w stosunku do roku poprzedniego średnio o 3%. Wzrost przeciętnej stawki dystrybucyjnej wyniósł ponad 3% r/r.

Tabela 13: Wielkości wskaźników SAIDI i SAIFI

	SAIDI			SAIFI		
	Nieplanowane z katastrofalnymi	planowane	Razem	Nieplanowane z katastrofalnymi	planowane	Razem
	Liczba minut na odbiorcę we wskazanym okresie			Zakłócenia na odbiorcę we wskazanym okresie		
Rok zakończony 31 grudnia 2012	225,1	83,7	308,8	3,4	0,4	3,8
Rok zakończony 31 grudnia 2013	283,9	71,1	355,0	2,9	0,4	3,4
Rok zakończony 31 grudnia 2014	203,7	58,4	262,2	3,1	0,4	3,5
Rok zakończony 31 grudnia 2015	239,4	46,4	285,8	3,1	0,3	3,4
Zmiana 2015/2014	35,6	(12,0)	23,6	(0,1)	(0,1)	(0,1)
Zmiana 2015/2014 (%)	17%	-21%	9%	-2%	-13%	-3%
IV kw. 2014	30,7	12,8	43,5	0,6	0,1	0,7
IV kw. 2015	31,4	12,8	44,2	0,6	0,1	0,7
Zmiana	0,6	0,0	0,7	(0,0)	0,0	(0,0)
Zmiana (%)	2%	0%	2%	-5%	0%	-5%

Grupa ENERGA na koniec 2015 roku osiągnęła poziom wskaźnika SAIDI (planowane i nieplanowane z katastrofalnymi) wyższy od roku poprzedniego o 9%. Wartość wskaźnika SAIFI spadła od roku poprzedniego o 3%.

W 2015 roku spółka ENERGA-OPERATOR SA zanotowała wzrost liczby klientów o 0,2% w stosunku do ubiegłego roku. Liczba ta zwiększyła się we wszystkich grupach taryfowych poza grupą C, gdzie odnotowano spadek o około 1%. Na koniec 2014 roku spółka miała 2 972 tys. klientów.

Tabela 14: Liczba klientów ENERGA-OPERATOR SA w latach 2012-2015 (wg grup taryfowych)

Grupy taryfowe w ENERGA-OPERATOR	Stan na 31 grudnia				Zmiana 2015/2014	Zmiana 2015/2014 (%)
	2012	2013	2014	2015		
Grupa taryfowa A	57	66	72	90	18	25%
Grupa taryfowa B	6 045	6 279	6 540	6 777	237	4%

Grupa taryfowa C	299 283	301 493	299 190	295 030	(4 160)	-1%
Grupa taryfowa G	2 611 382	2 638 170	2 660 526	2 670 053	9 527	0%
RAZEM	2 916 767	2 946 008	2 966 328	2 971 950	5 622	0%

Grupa taryfowa A – najwięksi klienci, podłączeni do linii wysokiego napięcia (110 kV) np. huty, kopalnie, stocznie i inne duże zakłady przemysłowe; Grupa taryfowa B – duże zakłady przemysłowe podłączone do linii średniego napięcia (od 1 kV do 60 kV), np. fabryki, szpitale, centra handlowe, obiekty wypoczynkowe i rozrywkowe; Grupa taryfowa C – klienci instytucjonalni podłączeni do linii niskiego napięcia (do 1 kV), np. banki, sklepy, kliniki, punkty handlowe i usługowe, oświetlenie ulic; Grupa taryfowa G – gospodarstwa domowe i podobni odbiorcy, niezależnie od napięcia przyłącza.

Tabela 15: Produkcja energii elektrycznej brutto w Grupie ENERGA

Produkcja energii elektrycznej brutto (GWh)	2012	2013	2014	2015	Zmiana 2015/2014	Zmiana 2015/2014 (%)
Elektrownie - węgiel kamienny	2 564	2 944	3 109	2 226	(882)	-28%
Elektrownie - współspalanie biomasy	541	692	643	609	(34)	-5%
Elektrociepłownie - węgiel kamienny	201	144	153	131	(23)	-15%
Elektrociepłownie - biomasa	12	0	20	24	4	19%
Elektrownie - woda	733	1 008	837	687	(149)	-18%
Elektrownia szczytowo-pompowa	22	29	34	37	3	8%
Elektrownie - wiatr	-	151	308	419	111	36%
Elektrownie - fotowoltaika	-	-	-	4	4	100%
Produkcja energii razem	4 072	4 967	5 103	4 136	(967)	-19%
<i>w tym z OZE</i>	<i>1 285</i>	<i>1 851</i>	<i>1 808</i>	<i>1 743</i>	<i>(65)</i>	<i>-4%</i>

Produkcja energii elektrycznej brutto (GWh)	IV kw. 2014	IV kw. 2015	Zmiana	Zmiana (%)
Elektrownie - węgiel kamienny	829	485	(344)	-42%
Elektrownie - współspalanie biomasy	158	146	(13)	-8%
Elektrociepłownie - węgiel kamienny	41	39	(2)	-5%
Elektrociepłownie - biomasa	10	6	(4)	-42%
Elektrownie - woda	167	141	(26)	-16%
Elektrownia szczytowo-pompowa	8	15	6	76%
Elektrownie - wiatr	82	133	51	62%

Elektrownie - fotowoltaika	-	1	1	100%
Produkcja energii razem	1 296	964	(332)	-26%
<i>w tym z OZE</i>	<i>418</i>	<i>426</i>	<i>8</i>	<i>2%</i>

Aktywa wytwórcze w Grupie ENERGA w 2015 roku wyprodukowały o ok. 967 GWh (tj. o 19%) mniej energii elektrycznej niż w analogicznym okresie roku ubiegłego. Główną przyczyną był spadek produkcji opartej o paliwo węglowe w elektrowni systemowej w Ostrołęce (tj. o 882 GWh) spowodowany m.in. remontem kapitalnym jednego z bloków w elektrowni systemowej (remont trwał przez całe drugie półrocze 2015 roku) oraz mniejszym zapotrzebowaniem PSE na pracę w wymuszeniu. Dodatkowo odnotowano niższą produkcję energii w elektrowniach wodnych przepływowych (tj. o 149 GWh), przede wszystkim na skutek niekorzystnych warunków hydrologicznych spowodowanych bardzo ciepłym i suchym latem. Jednocześnie, w tym samym okresie zwiększyła się produkcja z farm wiatrowych Grupy (tj. o 111 GWh) m.in. na skutek dodatkowej produkcji z nowej farmy wiatrowej Myślino (51 GWh) oraz większej wietrzności. Zmniejszenie produkcji energii ze współspalania biomasy (tj. o 34 GWh) jest m.in. pochodną opisanego powyżej remontu jednego bloku w elektrowni systemowej.

Porównując IV kwartał w ujęciu rocznym zwraca uwagę wyższa produkcja z wiatru o 51 GWh, tj. o 62% (rekordowo dobre warunki pogodowe oraz nowa farma wiatrowa Myślino) oraz niższa produkcja z węgla w elektrowni systemowej o 344 GWh (tj. o 42%), na którą złożyły się głównie dwa czynniki tj. remont kapitalny bloku w elektrowni systemowej oraz mniejsze zapotrzebowanie PSE na pracę w wymuszeniu.

Tabela 16: Produkcja ciepła

Produkcja ciepła brutto w TJ	2012	2013	2014	2015	Zmiana 2015/2014	Zmiana 2015/2014 (%)
ENERGA Kogeneracja Sp. z o.o.*	2 496	2 480	2 264	2 226	(38)	-2%
ENERGA Elektrownie Ostrołęka S.A.	1 604	1 468	1 452	1 399	(52)	-4%
ENERGA Ciepło Kaliskie Sp. z o.o.	-	-	137	280	143	> 100%
Produkcja ciepła brutto razem	4 100	3 948	3 853	3 905	53	1%

Produkcja ciepła brutto w TJ	IV kw. 2014	IV kw. 2015	Zmiana	Zmiana (%)
ENERGA Kogeneracja Sp. z o.o.*	774	711	(63)	-8%
ENERGA Elektrownie Ostrołęka S.A.	438	423	(14)	-3%
ENERGA Ciepło Kaliskie Sp. z o.o.	107	108	1	1%
Produkcja ciepła brutto razem	1 318	1 242	(76)	-6%

* W tym EC Kalisz, której majątek został włączony w 2014 roku do ENERGA Kogeneracja Sp. z o.o.

W 2015 roku nastąpił nieznaczny wzrost produkcji ciepła o ok. 53 TJ (tj. o 1%) Grupy na co wpływ miała prezentowana znacznie wyższa produkcja ciepła przez spółkę ENERGA Ciepło Kaliskie. Spowodowane było to zmianą charakteru jej działalności tj. uruchomienie przez spółkę z początkiem II kwartału 2014 roku działalności koncesjonowanej. Niemniej wykazana większa produkcja ciepła

została skompensowana mniejszą o 38 TJ (tj. o -2%) r/r produkcją ciepła przez spółkę ENERGA Kogeneracja oraz o 52 TJ (tj. o -4%) produkcją przez spółkę ENERGA Elektrownie Ostrołęka. Głównym powodem niższego wolumenu produkcji w tych dwóch spółkach była wyższa średnioroczna temperatura w 2015 roku niż w 2014 roku skutkująca mniejszym zapotrzebowaniem na ciepło.

W IV kwartale 2015 roku nastąpił spadek produkcji ciepła o ok. 76 TJ (tj. o 6%), na co miał wpływ spadek zapotrzebowania na rynkach lokalnych odnotowany przez dwie główne spółki ENERGA Kogeneracja oraz ENERGA Elektrownie Ostrołęka.

Tabela 17: Wolumen i koszt* zużycia kluczowych paliw

Zużycie paliw*	2012	2013	2014	2015	Zmiana 2015/2014	Zmiana 2015/2014 (%)
Węgiel kamienny						
Ilość (tys. ton)	1 429	1 576	1 607	1 157	(450)	-28%
Koszt (mln zł)	458	455	413	284	(130)	-31%
Biomasa						
Ilość (tys. ton)	403	455	436	406	(30)	-7%
Koszt (mln zł)	186	198	176	161	(15)	-9%
Zużycie paliw razem (mln zł)	644	653	589	445	(145)	-25%

* Łącznie z kosztem transportu.

Zużycie paliw*	IV kw. 2014	IV kw. 2015	Zmiana	Zmiana (%)
Węgiel kamienny				
Ilość (tys. ton)	423	261	(162)	-38%
Koszt (mln zł)	108	62	(46)	-42%
Biomasa				
Ilość (tys. ton)	111	95	(16)	-15%
Koszt (mln zł)	46	36	(10)	-23%
Zużycie paliw razem (mln zł)	154	98	(56)	-36%

* Łącznie z kosztem transportu.

W 2015 roku wytwórcy z Grupy ENERGA zużyli o ok. 450 tys. ton (tj. o 28%) mniej węgla kamiennego niż rok wcześniej. Miało to związek m.in. ze spadkiem produkcji energii elektrycznej brutto z węgla kamiennego o 28%. Zużycie biomasy w analizowanym okresie spadło o ok. 30 tys. ton (tj. o 7%) wskutek m.in. mniejszej produkcji energii brutto z biomasy o 30 GWh (tj. o 5%). Zmianom wolumenów zużycia poszczególnych surowców towarzyszyła obniżka średniego kosztu jednostkowego zużycia (zł/MWh) poszczególnych paliw (o 12% dla węgla i o 12% dla biomasy).

W IV kwartale 2015 roku koszt zużycia kluczowych paliw był niższy o ok. 56 mln zł (tj. o 36%) niż w analogicznym okresie 2014 roku. Główną przyczyną było mniejsze zużycie ww. paliw do produkcji

energii elektrycznej oraz obniżka średniego kosztu jednostkowego zużycia (zł/MWh) poszczególnych paliw (o 17% dla węgla i o 18% dla biomasy).

Tabela 18: Sprzedaż energii elektrycznej przez Segment Sprzedaży

Sprzedaż energii elektrycznej przez Segment Sprzedaży w GWh	2012	2013	2014	2015	Zmiana 2015/2014	Zmiana 2015/2014 (%)
Sprzedaż energii detaliczna	20 482	18 248	16 364	16 767	403	2%
Sprzedaż energii na rynku hurtowym, w tym:	7 802	12 764	9 720	8 892	(829)	-9%
<i>Sprzedaż energii na rynek bilansujący</i>	537	823	331	428	96	29%
<i>Sprzedaż energii na pokrycie strat sieciowych i potrzeby własne do ENERGA-OPERATOR*</i>	1 643	1 593	1 561	(16)	(1 577)	>-100%
<i>Pozostała sprzedaż hurtowa</i>	5 623	10 348	7 828	8 480	652	8%
Sprzedaż energii razem	28 284	31 012	26 084	25 658	(426)	-2%

Sprzedaż energii elektrycznej przez Segment Sprzedaży w GWh	IV kw. 2014	IV kw. 2015	Zmiana	Zmiana (%)
Sprzedaż energii detaliczna	4 277	4 423	146	3%
Sprzedaż energii na rynku hurtowym, w tym:	2 522	2 425	(97)	-4%
<i>Sprzedaż energii na rynek bilansujący</i>	23	244	221	>100%
<i>Sprzedaż energii na pokrycie strat sieciowych i potrzeby własne do ENERGA-OPERATOR*</i>	525	-	(525)	-100%
<i>Pozostała sprzedaż hurtowa</i>	1 974	2 181	208	11%
Sprzedaż energii razem	6 799	6 848	49	1%

* Ujemny wolumen w 2015 roku to efekt rozliczenia kontraktu z 2014 roku, który nie został przedłużony na 2015 rok.

W 2015 roku łączny wolumen sprzedanej energii elektrycznej przez Segment uległ zmniejszeniu o 2% (tj. o 0,4 TWh) w porównaniu do 2014 roku, co jest efektem spadku wolumenu sprzedaży na rynku hurtowym (o 9%, tj. o 0,8 TWh), podczas gdy sprzedaż detaliczna wzrosła o 2% (tj. o 0,4 TWh) w stosunku do roku ubiegłego.

W ramach sprzedaży detalicznej w 2015 roku nastąpił wzrost wolumenu sprzedaży do klientów biznesowych, w tym do klientów na rynku słowackim, przy nieznacznie niższym wolumenie sprzedaży do gospodarstw domowych. Wzrost wolumenu sprzedaży detalicznej to efekt większego średniego zużycia energii elektrycznej przez klientów, co jest pochodną wzrostu zużycia energii w Polsce (zgodnie z danymi PSE w 2015 roku zużycie w Polsce wzrosło o 1,7% r/r) przy nieznacznie mniejszym przeciętnym stanie liczby klientów (Punktów Poboru Energii). W ujęciu wolumenowym sprzedaż gospodarstwom domowym (taryfa G) w 2015 roku, podobnie jak w roku ubiegłym, stanowiła 32% sprzedaży zafakturowanej do odbiorców końcowych spółki ENERGA-OBRÓT SA.

W analizowanym okresie nastąpił spadek sprzedaży energii na rynku hurtowym (o 9%). Jest to głównie efekt zmiany przez ENERGA-OPERATOR SA sprzedawcy energii elektrycznej na pokrycie strat sieciowych w 2015 roku. Pozostały obrót energią elektryczną na rynku hurtowym w dużej mierze ma na celu optymalizację średniej ceny zakupu energii pod jej sprzedaż na rynku detalicznym.

W IV kwartale 2015 roku, w przeciwieństwie do danych całorocznych, łączny wolumen sprzedanej energii elektrycznej przez Segment zwiększył się o 1% (tj. o 0,05 TWh) w porównaniu do IV kwartału 2014 roku. Był to efekt większej niż w ujęciu całorocznym dynamiki wzrostu sprzedaży detalicznej

(o 3%, tj. o 0,15 TWh) przy niższej niż w ujęciu całorocznym dynamice spadku wolumenu sprzedaży na rynku hurtowym (o 4%, tj. o 0,1 TWh). Wzrost wolumenu sprzedaży detalicznej w ujęciu kwartalnym to efekt zarówno większego średniego zużycia energii elektrycznej przez klientów, jak i wyższego przeciętnego stanu liczby klientów (Punktów Poboru Energii).

3.6. Wyniki finansowe według obszarów działalności

Tabela 19: Wyniki EBITDA Grupy ENERGA w podziale na Segmenty

EBITDA w mln zł	2012	2013	2014	2015	Zmiana 2015/2014	Zmiana 2015/2014 (%)
DYSTRYBUCJA	1 218	1 561	1 536	1 688	152	10%
WYTWARZANIE	164	233	698	375	(323)	-46%
SPRZEDAŻ	264	226	131	172	41	31%
POZOSTAŁE oraz wyłączenia i korekty konsolidacyjne	(17)	(54)	(58)	(39)	19	33%
EBITDA Razem	1 629	1 965	2 307	2 196	(111)	-5%

EBITDA w mln zł	IV kw. 2014	IV kw. 2015	Zmiana	Zmiana (%)
DYSTRYBUCJA	372	350	(22)	-6%
WYTWARZANIE	170	80	(90)	-53%
SPRZEDAŻ	(18)	56	74	> 100%
POZOSTAŁE oraz wyłączenia i korekty konsolidacyjne	(51)	(6)	45	89%
EBITDA Razem	474	481	7	1%

Segment Dystrybucji

Rys. 23: Wyniki Segmentu Dystrybucji Grupy ENERGA (mln zł)

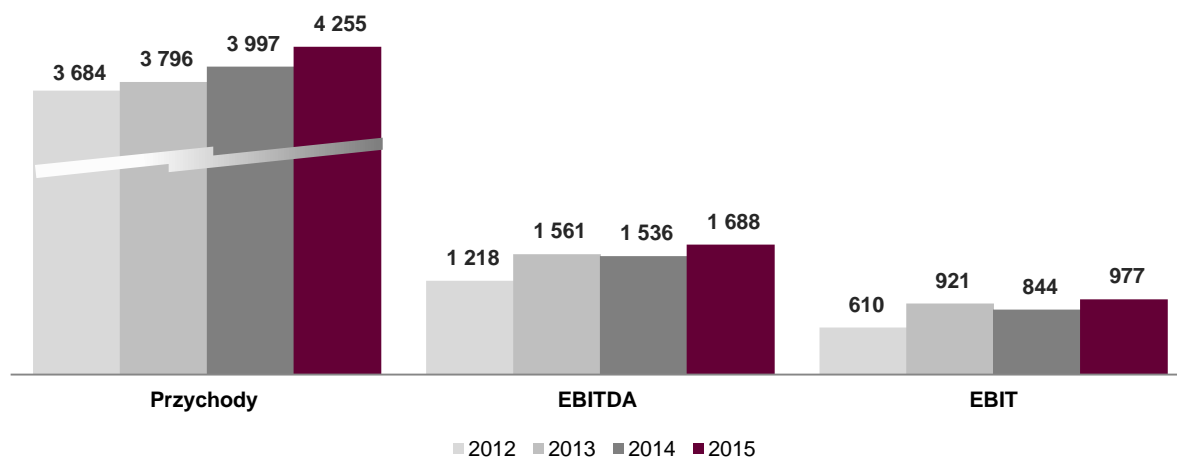
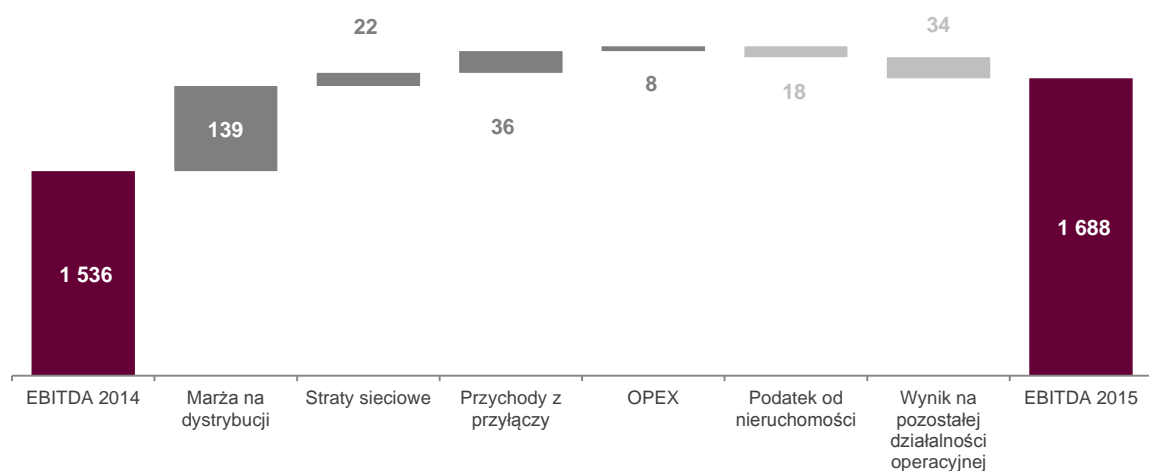

Tabela 20: Wyniki Segmentu Dystrybucji

w mln zł	2012	2013	2014	2015	Zmiana 2015/2014	Zmiana 2015/2014 (%)
Przychody	3 684	3 796	3 997	4 255	258	6%
EBITDA	1 218	1 561	1 536	1 688	152	10%
amortyzacja	608	640	692	711	19	3%
EBIT	610	921	844	977	133	16%
Zysk netto	320	612	599	667	68	11%
CAPEX	1 364	1 397	1 148	1 123	(25)	-2%

w mln zł	IV kw. 2014	IV kw. 2015	Zmiana	Zmiana (%)
Przychody	1 071	1 118	47	4%
EBITDA	372	350	(22)	-6%
amortyzacja	175	182	7	4%
EBIT	197	168	(29)	-15%
Zysk netto	158	103	(55)	-35%
CAPEX	633	404	(229)	-36%

Rys. 24: EBITDA Bridge Segmentu Dystrybucji (mln zł)

Segment Dystrybucji wypracował w całym 2015 roku prawie 77% EBITDA Grupy ENERGA (blisko 67% w 2014 roku).

Przychody ze sprzedaży Segmentu Dystrybucji w 2015 roku były wyższe od analogicznego okresu roku poprzedniego o ponad 6%. Wpływ na wzrost przychodów miał wzrost średniej stawki dystrybucyjnej (o ponad 3%), wynikający ze wzrostu taryfy dystrybucyjnej, i wyższy wolumen dystrybuowanej energii elektrycznej (o blisko 3%). Przychody z tytułu opłat przyłączeniowych osiągnęły poziom ponad 97 mln zł, tj. o ponad 58% więcej niż w 2014 roku. Był to efekt przyłączenia większej ilości farm wiatrowych oraz podstacji trakcyjnych na potrzeby trakcji PKP.

EBITDA wzrosła o prawie 10% r/r, a EBIT był wyższy o 133 mln zł (blisko 16% r/r). Istotny wpływ na ukształtowanie się wyniku operacyjnego na poziomie 977 mln zł miał wzrost marży na dystrybucji z uwzględnieniem strat sieciowych o 161 mln zł (był to efekt wzrostu marży taryfowej r/r o około 91 mln zł, a także wzrostu wolumenu wynikającego z ożywienia gospodarczego widocznego w taryfach A i B), wyższe o 18 mln zł koszty podatku od nieruchomości (efekt wzrostu stawek podatku od nieruchomości i wartości majątku oraz utworzenia rezerw dot. spraw spornych), a także niższy o 34 mln zł wynik na pozostałej działalności operacyjnej (wzrost rezerw na roszczenia w związku z posadowieniem infrastruktury energetycznej na gruntach osób trzecich, a także wyższe koszty usuwania strat losowych spowodowanych silnymi wiatrami).

Zysk netto w 2015 roku był wyższy w ujęciu rocznym o 68 mln zł. Wynika to z poprawy wyniku operacyjnego Segmentu częściowo skompensowanego wyższym obowiązkowym obciążeniem podatkowym. Wyższa efektywna stopa podatkowa r/r wynika głównie z uzyskania ulgi technologicznej w roku 2014, co jednorazowo poprawiło wynik tamtego roku.

Nakłady inwestycyjne Segmentu Dystrybucji wyniosły 1 123 mln zł, tj. o prawie 25 mln zł mniej niż rok wcześniej.

EBITDA IV kwartału 2015 roku została ukształtowana przede wszystkim przez wyższą niż w IV kwartale 2014 roku marżę na dystrybucji (o 41 mln zł), wyższe przychody z przyłączy (o 9 mln zł), wyższy OPEX (o 74 mln zł, efekt kumulacji wydatków w IV kwartale 2015 roku). W konsekwencji EBITDA spadła z 372 na 350 mln zł.

Segment Wytwarzanie

Rys. 25: Wyniki Segmentu Wytwarzania Grupy ENERGA (mln zł)

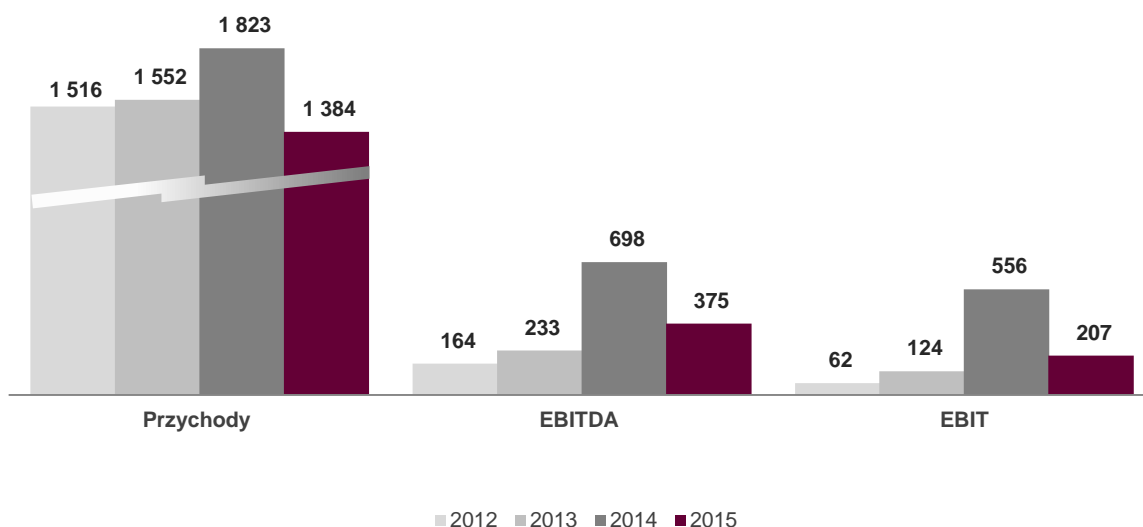
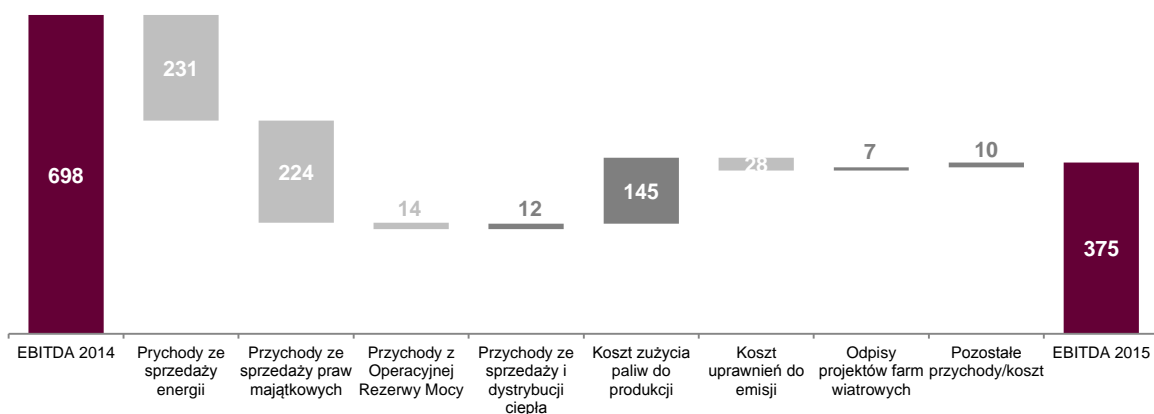

Tabela 21: Wyniki Segmentu Wytwarzania Grupy ENERGA

w mln zł	2012	2013	2014	2015	Zmiana 2015/2014	Zmiana 2015/2014 (%)
Przychody	1 516	1 552	1 823	1 384	(439)	-24%
EBITDA	164	233	698	375	(323)	-46%
amortyzacja	102	110	142	168	26	18%
EBIT	62	124	556	207	(349)	-63%
Zysk netto	30	75	384	115	(269)	-70%
CAPEX	408	1 333	271	392	121	45%

w mln zł	IV kw. 2014	IV kw. 2015	Zmiana	Zmiana (%)
Przychody	503	332	(172)	-34%
EBITDA	170	80	(90)	-53%
amortyzacja	40	47	7	18%
EBIT	131	33	(98)	-75%
Zysk netto	85	17	(68)	-80%
CAPEX	79	147	68	87%

Rys. 26: EBITDA Bridge Segmentu Wytwarzania (mln zł)

Poniższa tabela prezentuje podział EBITDA Segmentu Wytwarzanie na poszczególne linie biznesowe. Zestawienie zawiera dane jednostkowe z uwzględnieniem narzutu kosztów zarządzania Segmentem Wytwarzanie, eliminacji transakcji wzajemnych pomiędzy liniami biznesowymi oraz korekt konsolidacyjnych.

Prezentowane dane za 2014 rok mogą odbiegać nieznacznie od prezentowanych danych historycznych ze względu na doprecyzowanie z początkiem 2015 roku metodologii podziału wyników Segmentu pomiędzy poszczególne linie biznesowe.

Tabela 22: EBITDA Segmentu Wytwarzanie w podziale na linie biznesowe

EBITDA w mln zł	2013	2014	2015	Zmiana 2015/2014	Zmiana 2015/2014 (%)
Woda	374	283	155	(129)	-45%
Wiatr	41	79	73	(5)	-7%
Elektrownia w Ostrołęce	(205)	339	148	(191)	-56%
Pozostałe i korekty	23	(2)	(1)	1	59%
Razem Wytwarzanie	233	698	375	(323)	-46%

EBITDA w mln zł	4 kw. 2014	4 kw. 2015	Zmiana 2015/2014	Zmiana 2015/2014 (%)
Woda	54	27	(27)	-51%
Wiatr	19	28	9	49%
Elektrownia w Ostrołęce	113	32	(81)	-71%
Pozostałe i korekty	(15)	(6)	9	60%
Razem Wytwarzanie	170	80	(90)	-53%

Udział Segmentu Wytwarzanie w łącznym poziomie EBITDA Grupy wyniósł 17% w 2015 roku (30% w analogicznym okresie roku ubiegłego). Spadek EBITDA wyniósł 323 mln zł i był w głównej mierze spowodowany gorszymi warunkami rynkowymi, wyjątkowo niekorzystnymi warunkami hydrologicznymi oraz mniejszym zapotrzebowaniem na pracę w wymuszeniu, przy jednoczesnym remoncie kapitalnym jednego z bloków w elektrowni w Ostrołęce.

Głównym czynnikiem kształtującym wyniki Segmentu była cena rynkowa praw majątkowych dla energii odnawialnej. W 2015 roku cena praw majątkowych utrzymywała się na niskim poziomie, znacznie niższym niż cena w roku 2014 (średnia cena indeksu giełdowego OZEX_A w 2015 roku wyniosła 124 zł/MWh wobec 187 zł/MWh w 2014 roku). Dodatkowo w 2015 roku nie wystąpiło pozytywne wydarzenie, które miało miejsce w 2014 roku, tj. sprzedaż zapasu praw majątkowych z 2013 roku po cenach wyższych od cen z dnia wytworzenia. Jednocześnie wolumen produkcji energii odnawialnej brutto Grupy był o 65 GWh niższy (tj. o 4%), gdzie mniejsza produkcja z wody i biomasy została częściowo skompensowana wyższą produkcją z wiatru.

Spadek przychodów ze sprzedaży energii elektrycznej był spowodowany trzema głównymi wydarzeniami. Po pierwsze miał miejsce istotny spadek wolumenu produkcji energii elektrycznej z węgla (tj. o 28%) na skutek przeprowadzenia planowanych prac remontowych (remont kapitalny jednego bloku w Ostrołęce) oraz zmniejszenia zapotrzebowania PSE na pracę w wymuszeniu. Jednocześnie, z racji niekorzystnych warunków hydrologicznych, nastąpił spadek produkcji r/r energii z wody (o 18%) w szczególności w elektrowni wodnej we Włocławku (częściowo skompensowany produkcją z wiatru). Po trzecie, w porównaniu z analogicznym okresem roku ubiegłego spadała

urzędowa cena sprzedaży energii ogłaszana przez Prezesa URE (co jest istotne dla linii biznesowych Woda i Wiatr). W roku 2014 ww. cena wynosiła 181,55 zł/MWh natomiast cena dla 2015 roku wynosiła 163,58 zł/MWh. Linia biznesowa Elektrownia w Ostrołęce, na skutek pracy w wymuszeniu, utrzymała zbliżony poziom cen sprzedaży.

Z początkiem 2014 roku do katalogu usług systemowych świadczonych na rzecz PSE weszła operacyjna rezerwa mocy, która znacznie zwiększyła przychody Segmentu Wytwarzanie z tytułu świadczenia usługi na rzecz Operatora Sieci Przesyłowej. W 2015 roku przychód za tę usługę osiągnięty w Elektrowni w Ostrołęce był na niższym poziomie (o 27%, tj. 14 mln zł) do analogicznego okresu roku ubiegłego ze względu na remont kapitalny jednego z bloków oraz niższe ceny rynkowe za tą usługę.

Segment odnotował wyższe przychody ze sprzedaży i dystrybucji ciepła (o 12 mln zł) z racji znacznie wyższej produkcji ciepła przez spółkę ENERGA Ciepło Kaliskie w 2015 roku. Powodem była zmiana charakteru jej działalności tj. uruchomieniem z początkiem II kwartału 2014 roku działalności koncesjonowanej (wcześniej spółka nie prowadziła działalności operacyjnej na własnym majątku).

Koszty zużycia kluczowych paliw (wraz z transportem) w Segmencie Wytwarzanie w 2015 roku obniżyły się o 25%, tj. o 145 mln zł r/r. Spadek kosztów zużycia paliw był wynikiem m.in. niższej produkcji energii z węgla, przy jednocześnie niższym koszcie jednostkowym zużycia węgla (12%) i biomasy (12%), co miało związek z niższymi cenami zakupu surowca (jednostkowy koszt zużycia liczony w odniesieniu do łącznej produkcji energii i ciepła wyrażonej w MWh). Na wskazany koszt zakupu paliwa miał wpływ także oddany z początkiem 2015 roku układ ucieplownienia bloków systemowych wykorzystanych w elektrowni w Ostrołęce, który podniósł poziom sprawności przetworzenia paliwa pierwotnego.

Koszty zakupu uprawnień do emisji przez Segment z racji mniejszej produkcji z węgla był na znacznie niższym poziomie w badanym okresie r/r (o 8 mln zł). Niemniej w tym przypadku na prezentowane wyniki miało wpływ pozytywne wydarzenie jednorazowe roku 2014 w postaci odwrócenia rezerwy na nieotrzymane a należne darmowe uprawnienia do emisji w kwocie 36 mln zł (pod koniec 2013 roku zawiązano rezerwę na nieotrzymane darmowe uprawnienia do emisji, ponieważ do dnia 31 grudnia 2013 na rachunki spółek Grupy nie wpłynęły bezpłatne uprawnienia do emisji CO₂ wynikające z opublikowanego przydziału, jak również nie zostały przyjęte stosowne regulacje prawne, na podstawie których mogłoby nastąpić przekazanie tych uprawnień. W 2014 roku sytuacja prawna uległa zmianie stąd rezerwę rozwiązano w II kw. 2014 roku).

Oprócz wyżej prezentowanych czynników kształtujących wyniki r/r Segmentu Wytwarzanie należy zwrócić uwagę na wydarzenia jednorazowe, takie jak odpisy i likwidację projektów farm wiatrowych (projekty zakupione w ramach akwizycji farm wiatrowych w 2013 roku). W 2015 roku dokonano odpisów na łączną kwotę 32 mln zł, podczas gdy w 2014 roku dokonano podobnych odpisów na kwotę 39 mln zł.

Na poziom zysku netto osiągniętego przez Segment Wytwarzanie w 2015 roku wpływ miały koszty obsługi zadłużenia finansowego zaciągniętego w celu m.in. zakupu farm wiatrowych w 2013 roku.

Nakłady inwestycyjne w Segmencie w 2015 roku były wyższe o 121 mln zł (tj. o 45%). W 2015 roku głównie ponoszono nakłady inwestycyjne m.in. na linię Elektrownia w Ostrołęce z racji wykonywanych prac przy remoncie kapitalnym jednego z bloków, dostosowaniu elektrowni do zaostrzonych wymogów środowiskowych oraz rozliczenia budowy źródła ciepła dla miasta Ostrołęka. Druga pula nakładów inwestycyjnych dotyczyła wydatków ponoszonych na projekty i budowę farm wiatrowych (m.in. rozliczenie wybudowanej farmy wiatrowej Myślino, budowy nowej farmy Parsówek) oraz farmy fotowoltaicznej (PV Czernikowo). Trzecia grupa ponoszonych nakładów dotyczyła modernizacji posiadanych źródeł wytwórczych we wszystkich liniach biznesowych.

Z perspektywy IV kwartału 2015 roku zwracają uwagę niższe przychody ze sprzedaży energii elektrycznej (spadek wolumenu i ceny sprzedaży), sprzedaży praw majątkowych (głównie niższa cena

sprzedaży oraz brak pozytywnego wydarzenia tj. sprzedaży zapasu praw majątkowych z 2013 roku po cenach wyższych od cen z dnia wytworzenia, które miało miejsce w IV kw. 2014 roku. Jednocześnie, Segment osiągnął mniejsze przychody z tytułu świadczenia regulacyjnych usług systemowych. Z drugiej strony znacząco mniejsza produkcja wpłynęła korzystnie na koszt zakupu paliw oraz koszt związany z zakupem uprawnień do emisji CO₂.

Woda

Tabela 23: Wyniki linii biznesowej Woda

w mln zł	2013	2014	2015	Zmiana 2015/2014	Zmiana 2015/2014 (%)
Przychody	480	374	247	(127)	-34%
EBITDA	374	283	155	(129)	-45%
EBIT	348	255	124	(131)	-51%
CAPEX	40	32	15	(17)	-53%

w mln zł	IV kw. 2014	IV kw. 2015	Zmiana 2015/2014	Zmiana 2015/2014 (%)
Przychody	71	53	(18)	-26%
EBITDA	54	27	(27)	-51%
EBIT	47	19	(28)	-60%
CAPEX	13	3	(10)	-75%

Udział linii biznesowej Woda w łącznym poziomie EBITDA Segmentu Wytwarzanie w 2015 roku wyniósł 41%. EBITDA generowana w tej linii spadła r/r o 129 mln zł, co znacznie pogorszyło wynik Segmentu.

Był to przede wszystkim efekt istotnego spadku wolumenu produkcji energii elektrycznej, w szczególności w elektrowni wodnej we Włocławku, z racji niekorzystnych warunków hydrologicznych spowodowanych gorącym i suchym latem. Dodatkowo odnotowano niższe ceny sprzedaży energii (z powodu sprzedaży energii po cenach urzędowych Prezesa URE).

Spadek produkcji energii elektrycznej przełożył się także bezpośrednio na mniejszą liczbę uzyskanych zielonych praw majątkowych w bieżącym okresie. Jednocześnie istotny spadek cen rynkowych zielonych certyfikatów względem cen notowanych w analogicznym okresie roku ubiegłego pogłębił omawianą tendencję spadkową. W 2015 roku brak także pozytywnego wydarzenia tj. sprzedaży zapasu praw majątkowych z 2013 roku po cenach wyższych od cen z dnia wytworzenia, które miało miejsce w 2014 roku.

Nakłady inwestycyjne w 2015 roku były na niższym poziomie wobec analogicznego okresu roku 2014 i dotyczyły prac modernizacyjnych.

Z perspektywy IV kwartału 2015 roku zwracają uwagę gorsze wyniki ww. linii biznesowej spowodowane w głównej mierze mniejszym wolumenem produkcji i ceną sprzedaży energii elektrycznej oraz praw majątkowych.

Wiatr

Tabela 24: Wyniki linii biznesowej Wiatr

w mln zł	2013	2014	2015	Zmiana 2015/2014	Zmiana 2015/2014 (%)
Przychody	58	120	112	(8)	-6%
EBITDA	41	79	73	(5)	-7%
EBIT	22	39	29	(10)	-25%
CAPEX*	1 033	4	9	5	> 100%

w mln zł	IV kw. 2014	IV kw. 2015	Zmiana 2015/2014	Zmiana 2015/2014 (%)
Przychody	27	36	8	31%
EBITDA	19	28	9	49%
EBIT	9	16	8	87%
CAPEX*	3	-	(3)	-100%

* Względem danych przedstawionych w poprzednim kwartale doprecyzowano sposób prezentacji nakładów na budowę nowych farm wiatrowych (prezentując dane za rok 2014 w Linii Pozostałe i korekty).

Udział linii biznesowej Wiatr w łącznym poziomie EBITDA Segmentu Wytwarzanie w 2015 roku wzrósł do 20% (w analogicznym okresie roku ubiegłego udział wyniósł 11%).

Wyższe r/r wyniki omawianej linii były spowodowane większą produkcją energii m.in. na skutek dodatkowej produkcji z nowej farmy wiatrowej Myślino (51 GWh) oraz zaobserwowaną większą wietrznością w bieżącym okresie. Dodatkowo negatywny wpływ miały niższe ceny sprzedaży energii (z racji sprzedaży energii po cenach urzędowych Prezesa URE).

Wzrost produkcji energii elektrycznej przełożył się na większą liczbę uzyskanych zielonych certyfikatów. Podobnie jak w linii biznesowej Woda, istotny spadek cen rynkowych zielonych praw majątkowych znacząco pogorszył prezentowane wyniki.

Nakłady inwestycyjne na farmy wiatrowe w budowie są ujmowane w linii biznesowej Pozostałe i korekty, stąd prezentowana niska wartość tej pozycji.

Z perspektywy IV kwartału 2015 roku zwracają uwagę wyższe wyniki ww. linii biznesowej spowodowane w głównej mierze znakomitymi warunkami pogodowymi, które przy uwzględnieniu wolumenu produkcji nowej farmy Myślino znacząco zwiększyły wolumen produkcji. Niemniej niższa cena sprzedaży energii elektrycznej oraz praw majątkowych częściowo skompensowała wzrost produkcji.

Elektrownia w Ostrołęce

Tabela 25: Wyniki linii biznesowej Elektrownia w Ostrołęce

w mln zł	2013	2014	2015	Zmiana 2015/2014	Zmiana 2015/2014 (%)
Przychody	862	1 159	844	(314)	-27%
EBITDA	(205)	339	148	(191)	-56%

EBIT	(254)	289	88	(200)	-69%
CAPEX	123	42	175	133	> 100%

w mln zł	IV kw. 2014	IV kw. 2015	Zmiana 2015/2014	Zmiana 2015/2014 (%)
Przychody	343	190	(153)	-45%
EBITDA	113	32	(81)	-71%
EBIT	100	11	(89)	-89%
CAPEX	9	62	53	> 100%

Udział linii biznesowej Elektrownia w Ostrołęce w łącznym poziomie EBITDA Segmentu Wytwarzanie w 2015 roku wyniósł 39%. W okresie sprawozdawczym uzyskano poziom EBITDA znacznie niższy (o 191 mln zł) niż w roku poprzednim.

Wynikało to przede wszystkim ze spadku w elektrowni wolumenu produkcji energii elektrycznej brutto z węgla (tj. o 882 GWh) na skutek trwającego przez całe drugie półrocze 2015 roku remontu kapitalnego jednego z bloków w Ostrołęce oraz zmniejszonego zapotrzebowania Operatora Systemu Przesyłowego na pracę w wymuszeniu. Czynnikiem pozytywnym było tylko nieznaczne obniżenie średniej ceny sprzedaży energii pomimo znacznych spadków cen SPOT r/r (poziom cen w Elektrowni w Ostrołęce wynika z dużego udziału pracy w wymuszeniu).

Ponadto na wyniki linii miał wpływ spadek cen rynkowych zielonych praw majątkowych. Dodatkowo w 2015 roku nie wystąpiło pozytywne wydarzenie, które miało miejsce w 2014 roku, tj. sprzedaż zapasu praw majątkowych z 2013 roku po cenach wyższych od cen z dnia wytworzenia. Jednocześnie wolumen produkcji energii brutto ze współspalania omawianej linii był o 34 GWh mniejszy (tj. o 5%).

Elektrownia w Ostrołęce od początku 2014 roku świadczy na rzecz PSE dodatkową usługę systemową o nazwie Operacyjna Rezerwa Mocy. W 2015 roku przychód za tę usługę był na znacznie niższym poziomie (o 27% tj. o 14 mln zł) względem analogicznego okresu roku ubiegłego.

Spadek kosztów zużycia paliw o 143 mln zł, był wynikiem zmniejszenia produkcji energii z węgla przy niższym koszcie jednostkowym zużycia węgla o 9% (w odniesieniu do łącznej produkcji energii i ciepła wyrażonej w MWh) oraz nieznacznie mniejszej produkcji z biomasy przy także niższym koszcie jednostkowym zużycia biomasy o 12%, co miało związek ze spadającymi cenami zakupu surowca. Na wskazany koszt zakupu paliwa miał wpływ także oddany z początkiem 2015 roku układ ucieplnienia bloków systemowych, który podniósł sprawność przetworzenia paliwa pierwotnego.

Koszty zakupu uprawnień do emisji przez linię z uwagi na mniejszą produkcję z węgla były na znacznie niższym poziomie w badanym okresie r/r tj. o 12 mln zł. Niemniej w tym przypadku na prezentowane wyniki miało wpływ pozytywne wydarzenie roku 2014 przypisane do linii (wpływ 32 mln zł) w postaci odwrócenia rezerwy na nieotrzymane a należne darmowe uprawnienia do emisji (opisane powyżej).

Nakłady inwestycyjne w 2015 roku były znacznie wyższe (tj. o 133 mln zł). Główną przyczyną było m.in. rozliczenie budowy nowego źródła ciepła dla miasta Ostrołęka, potrzeba dostosowania elektrowni do zaostrożonych wymogów środowiskowych (w kolejnych latach), wspomniany powyżej remont kapitalny bloku oraz prace związane z poprawą sprawności oraz zwiększeniem mocy maksymalnej jednego z bloków elektrowni.

Z perspektywy IV kwartału 2015 roku zwracają uwagę mniejsze przychody ze sprzedaży energii elektrycznej (niższy wolumen produkcji i cena sprzedaży) oraz praw majątkowych (niższy wolumen produkcji ze współspalania, niższa cena sprzedaży praw majątkowych oraz brak odwrócenia przeceny

praw majątkowych z 2013 roku). Jednocześnie osiągnięto mniejsze przychody z tytułu świadczenia regulacyjnych usług systemowych (szczególnie usługi rezerwy operacyjnej mocy) na rzecz PSE (tj. o 4 mln zł). Mniejszy wolumen produkcji wpłynął na zmniejszenie kosztów zakupu paliw oraz zakupu liczb uprawnień do emisji.

Pozostałe i korekty

Tabela 26: Wyniki linii biznesowej Pozostałe i korekty

w mln zł	2013	2014	2015	Zmiana 2015/2014	Zmiana 2015/2014 (%)
Przychody	152	171	180	10	6%
EBITDA	23	(2)	(1)	1	59%
EBIT	7	(27)	(35)	(7)	-27%
CAPEX*	138	193	193	(0)	0%

w mln zł	IV kw. 2014	IV kw. 2015	Zmiana 2015/2014	Zmiana 2015/2014 (%)
Przychody	62	54	(8)	-13%
EBITDA	(15)	(6)	9	60%
EBIT	(25)	(13)	12	47%
CAPEX*	54	82	28	51%

* Względem danych przedstawionych w poprzednim kwartale doprecyzowano sposób prezentacji nakładów na budowę nowych farm wiatrowych (przenosząc je całkowicie do powyższej linii).

W kategorii Pozostałe i korekty ujęte zostały wchodzące w skład Segmentu Wytwarzanie aktywa CHP, PV Czernikowo i PV Delta, spółki świadczące usługi na rzecz Segmentu Wytwarzanie i spółki celowe realizujące projekty inwestycyjne w obszarze budowy nowych źródeł wytwórczych w Grupie ENERGA. Ujmowane są tu także eliminacje transakcji wzajemnych pomiędzy liniami biznesowymi.

Oprócz wyżej prezentowanych czynników kształtujących wyniki r/r omawianej linii należy zwrócić uwagę na wydarzenia jednorazowe, takie jak odpisy i likwidację projektów farm wiatrowych (projekty zakupione w ramach akwizycji farm wiatrowych w 2013 roku). W 2015 roku dokonano odpisów na łączną kwotę 32 mln zł, przy czym w 2014 roku dokonano podobnych odpisów na kwotę 39 mln zł.

Nakłady inwestycyjne w pozycji Pozostałe i korekty obejmują m.in. inwestycje w obszarze CHP, inwestycje realizowane przez spółki celowe Segmentu Wytwarzanie, w tym realizowane w Grupie ENERGA projekty budowy farm wiatrowych. Wykonanie 2015 roku to głównie efekt ujęcia w nakładach inwestycyjnych wydatków ponoszonych na budowę farmy wiatrowej Parsówek (108 mln zł) i wydatków na modernizację źródeł i linii ciepłowniczych.

Segment Sprzedaży

Rys. 27: Wyniki Segmentu Sprzedaży Grupy ENERGA (mln zł)

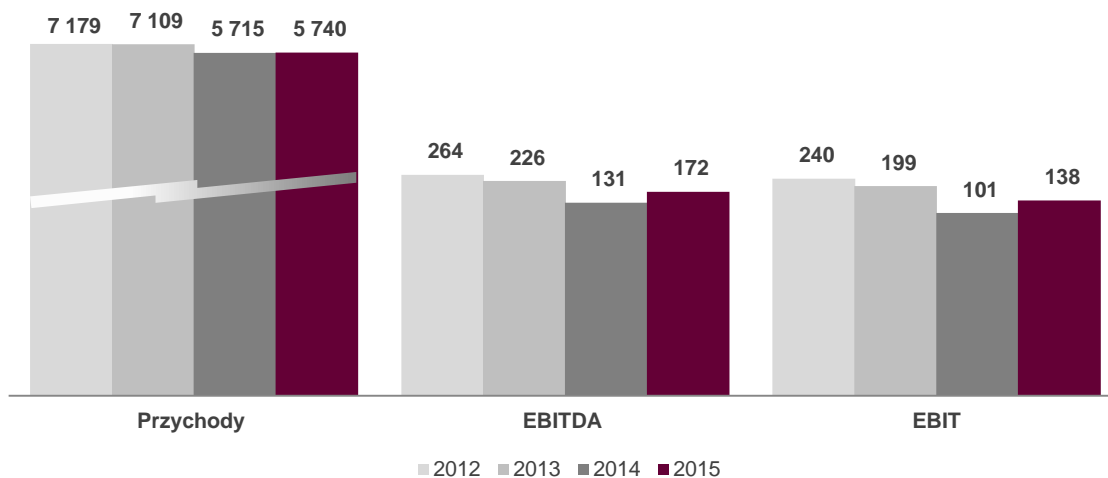
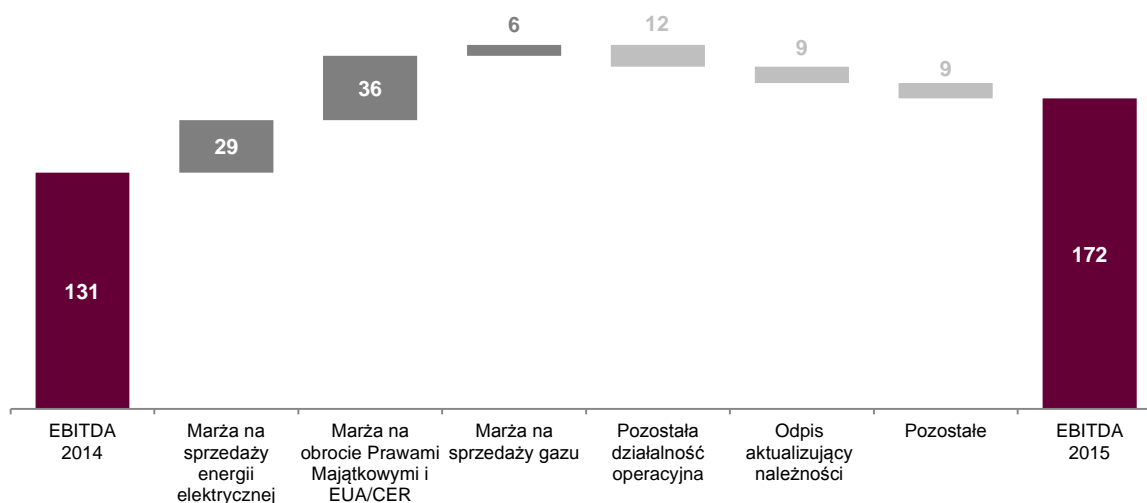

Tabela 27: Wyniki Segmentu Sprzedaży Grupy ENERGA

w mln zł	2012	2013	2014	2015	Zmiana 2015/2014	Zmiana 2015/2014 (%)
Przychody	7 179	7 109	5 715	5 740	25	0%
EBITDA	264	226	131	172	41	31%
amortyzacja	25	27	30	34	4	13%
EBIT	240	199	101	138	37	37%
Zysk netto	192	186	108	119	11	10%
CAPEX	30	43	38	58	20	53%

w mln zł	IV kw. 2014	IV kw. 2015	Zmiana	Zmiana (%)
Przychody	1 527	1 543	16	1%
EBITDA	(18)	56	74	> 100%
amortyzacja	8	9	1	12%
EBIT	(26)	47	73	> 100%
Zysk netto	(14)	35	49	> 100%
CAPEX	17	19	1	7%

Rys. 28: EBITDA Bridge Segmentu Sprzedaży (mln zł)

W 2015 roku Segment Sprzedaży wypracował 172 mln zł EBITDA, tj. 8% EBITDA Grupy ENERGA w porównaniu z 131 mln zł EBITDA w 2014 roku, kiedy udział Segmentu w EBITDA Grupy wynosił 6%.

Przychody Segmentu Sprzedaży w 2015 roku wyniosły 5 740 mln zł, co oznacza, że ich poziom praktycznie nie uległ zmianie (wzrost zaledwie o 0,4%) w porównaniu z 2014 rokiem. Niższy o 2% łączny wolumen sprzedaży energii elektrycznej został skompensowany wyższą o 3% średnią ceną sprzedaży. Przychody ze sprzedaży energii elektrycznej na rynku detalicznym były o 5% wyższe w porównaniu z ubiegłym rokiem na skutek wyższego o 2% wolumenu oraz wyższej o 3% średniej ceny sprzedaży. Z kolei przychody ze sprzedaży energii elektrycznej na rynku hurtowym w 2015 roku były niższe o 11%, na co złożyły się niższy o 9% wolumen sprzedaży oraz niższa o 2% średnia cena sprzedaży.

Marża na sprzedaży energii elektrycznej - kluczowy element budujący wynik Segmentu - wzrosła w 2015 roku w ujęciu wartościowym o 29 mln zł w porównaniu z 2014 rokiem. Jest to efekt uzyskania wyższej marży jednostkowej: średnie ceny sprzedaży energii elektrycznej do odbiorców końcowych (dynamika +3% r/r) wzrosły bardziej niż średni jednostkowy koszt zakupu energii elektrycznej wraz z prawami majątkowymi (dynamika +2% r/r). Zmiany cen sprzedaży do odbiorców końcowych podążają za zmianą kosztu zmiennego. Wzrost średniego kosztu zakupu energii elektrycznej wynika ze wzrostu cen energii na rynku oraz z większego kosztu ponoszonego w związku pełnieniem funkcji „Sprzedawcy z Urzędu” przez ENERGA-OBRÓT SA, na co istotny wpływ miał fakt, że w 2015 roku produkcja energii elektrycznej przez elektrownie wiatrowe wzrosła o 40% r/r do 10 TWh (ich udział w krajowej produkcji energii wzrósł do poziomu 6,2% wg danych PSE). Pomimo wzrostu procentowych obowiązków umarzenia praw majątkowych (szczególnie „zielonych” i „żółtych”), w 2015 roku spadł jednostkowy koszt umorzenia praw majątkowych w porównaniu z 2014 rokiem, co jest związane ze znacząco niższymi cenami zielonych certyfikatów na rynku (ceny w 2015 roku były niższe o 34 % r/r).

Na poprawę EBITDA Segmentu w 2015 roku (o 36 mln zł) w ujęciu r/r miała zrealizowana w 2014 roku strata na obrocie „zielonymi” prawami majątkowymi, co znacząco obniżyło masę marży na tej działalności w tamtym okresie. W 2014 roku zrealizowano długoterminowe umowy zawarte wiele lat wcześniej, w których standardem było, że cena transakcyjna oparta była o wysokość opłaty zastępczej. Na podstawie tych umów Segment zakupił prawa majątkowe, a następnie je odsprzedał na rynku po niższych cenach. Znaczna część wolumenu dotyczyła praw majątkowych wytworzonych w latach 2012-2013. Podobne transakcje miały także miejsce w 2015 roku, jednakże ich skala i wpływ na wynik Segmentu były niewielkie.

Rok 2015 był okresem intensywnej sprzedaży gazu przez Segment - wolumen sprzedaży wzrósł kilkukrotnie w ujęciu r/r. Kontrybucja tej działalności do wyniku Segmentu nie jest jeszcze istotna, jednakże wzrost marży na sprzedaży gazu o 6 mln zł w 2015 roku w stosunku do 2014 roku przyczynił się do poprawy EBITDA Segmentu.

Negatywnie na EBITDA Segmentu w 2015 roku wypłynęło saldo na pozostałej działalności operacyjnej (-12 mln zł). Jest to głównie efekt zdarzeń o charakterze jednorazowym, tj. rozwiązania rezerw restrukturyzacyjnych, które miały pozytywny wpływ na wynik 2014 roku, a które nie miały miejsca w 2015 roku.

Negatywny wpływ (-9 mln zł) na EBITDA Segmentu w 2015 roku w porównaniu do 2014 roku miała także zmiana odpisu aktualizującego należności, która wystąpiła na skutek wzrostu salda należności przeterminowanych kwalifikujących się do odpisu.

IV kwartał 2015 roku był najlepszy pod względem EBITDA w całym roku – wynik operacyjny Segmentu powiększony o amortyzację ukształtował się na poziomie 56 mln zł. Było to związane z utrzymującymi się w tym okresie niskimi cenami zielonych certyfikatów, niższymi niż w poprzednich kwartałach 2015 roku cenami zakupu energii elektrycznej (m.in. w wyniku niższej ceny na rynku SPOT) przy jednoczesnej kumulacji efektów prowadzonej w całym 2015 roku lojalizacji klientów (zmiana miksu produktowego). Warto wspomnieć, że IV kwartał 2014 roku był z kolei najgorszym kwartałem w roku, kiedy to zanotowano stratę na poziomie (-) 18 mln zł. Poniesiona strata w tamtym okresie była efektem realizacji największej części ujemnej marży na działalności związanej z obrotem „zielonymi” prawami majątkowymi, o czym była mowa wyżej.

3.7. Prognozy wyników finansowych

Zarząd ENERGA SA nie publikował prognoz dla jednostkowych i skonsolidowanych wyników finansowych za rok obrotowy 2015.

3.8. Oceny ratingowe

W dniu 27 listopada 2015 roku agencja Fitch Ratings utrzymała długoterminowe ratingi Spółki na dotychczasowym poziomie BBB: długoterminowy rating Spółki w walucie krajowej i obcej oraz rating podporządkowanego niezabezpieczonego długu Spółki w walucie krajowej i obcej. Perspektywa ocen ratingowych została utrzymana jako stabilna.

Agencja uzasadniła utrzymanie ratingów Spółki wysokim udziałem regulowanego segmentu dystrybucji w EBITDA, co przyczynia się do mniejszego ryzyka biznesowego i przewidywalności przepływów środków pieniężnych. Agencja nie wykluczyła, że dalsze utrzymanie dominującej pozycji segmentu dystrybucji oraz eliminacja pewnych słabości regulacyjnych dotyczących m.in. ustalania taryf przez Operatorów Systemów Dystrybucyjnych bądź obowiązku zakupu energii z Odnawialnych Źródeł Energii w ramach tzw. sprzedawcy z urzędu, mogłaby wpłynąć pozytywnie na rating. Jednocześnie agencja wskazała, że negatywny wpływ na rating mogłoby mieć istotne pogorszenie wskaźnika zadłużenia względem operacyjnych przepływów pieniężnych, wynikające m.in. z realizacji zbyt obszernego planu inwestycyjnego lub niekorzystnej zmiany profilu biznesowego Grupy.

21 grudnia 2015 roku agencja ratingowa Moody's Investors Service potwierdziła przyznane Spółce ratingi na poziomie Baa1: długoterminowy rating spółki w walucie krajowej oraz rating podporządkowanego niezabezpieczonego długu w walucie krajowej udzielony Programowi EMTN spółki zależnej ENERGA Finance AB(publ) o łącznej wartości 1 mld euro, gwarantowanemu przez Spółkę ENERGA. Perspektywa ocen ratingowych została utrzymana jako stabilna.

Potwierdzenie ratingów agencja uzasadniła silną pozycją finansową Grupy ENERGA oraz utrzymywaniem wysokiego udziału regulowanej działalności dystrybucyjnej w wynikach, także pomimo spodziewanego negatywnego wpływu zmian w regulacjach dla OSD na okres taryfowy 2016-2020. Jednocześnie agencja przyznała, że ograniczenie ratingu wynikało z wyższego profilu ryzyka w segmentach sprzedaży i wytwarzania, małej skali produkcji energii wpływającej na utrzymywanie krótkiej pozycji w wytwarzaniu, niekorzystnego wpływu zmian w mechanizmie wsparcia dla energetyki

odnawialnej w Polsce oraz możliwości pogorszenia wskaźników zadłużenia w przypadku wdrożenia planu inwestycyjnego w pełnym zakresie.

Zważywszy na dominującą własność Skarbu Państwa (rating dla Polski na poziomie A2 z perspektywą stabilną), Moody's bierze pod uwagę umiarkowane prawdopodobieństwo wsparcia ze strony rządu w sytuacji zagrożenia finansowego dla ratingu Spółki. W związku z powyższym, rating Baa1 uwzględnia poprawę o jeden punkt oceny jakości kredytowej Spółki wyrażonej przez Moody's w podstawowej ocenie kredytowej na poziomie baa2. Utrzymanie stabilnej perspektywy odzwierciedla również oczekiwanie Agencji, że Spółka będzie nadal zarządzać swoim profilem finansowym w zgodzie z wytycznymi ustalonymi dla bieżących ocen ratingowych.

Tabela 28: Przyznane Spółce ENERGA oceny ratingowe

	Moody's	Fitch
Rating długoterminowy spółki	Baa1	BBB
Perspektywa ratingu	Stabilna	Stabilna
Data nadania ratingu	23 grudnia 2011	19 stycznia 2012
Data ostatniej zmiany ratingu	-	12 października 2012
Data ostatniego potwierdzenia ratingu	21 grudnia 2015	27 listopada 2015

3.9. Dywidenda

W dniu 29 kwietnia 2015 roku Zwyczajne Walne Zgromadzenie jednostki dominującej podjęło uchwałę w sprawie podziału zysku netto za rok obrotowy obejmujący okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2014 roku w wysokości 650 539 tys. zł, przeznaczając na: dywidendę dla akcjonariuszy Spółki kwotę 596 257 tys. zł, co daje 1,44 zł na jedną akcję, a na kapitał zapasowy kwotę 54 282 tys. zł. Dzień ustalenia prawa do dywidendy został wyznaczony na 7 maja 2015 roku, a termin wypłaty dywidendy na 21 maja 2015 roku.

<p>414 mln zł</p> <p>Dywidendy z jednostkowego zysku za 2013 rok</p>	<p>596 mln zł</p> <p>Dywidendy z jednostkowego zysku za 2014 rok</p>
--	--

3.10. Informacja o podmiocie uprawnionym do badania sprawozdań finansowych

Podmiotem uprawnionym, badającym Sprawozdanie finansowe ENERGA SA oraz Grupy Kapitałowej ENERGA jest PricewaterhouseCoopers Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością spółka („PwC”).

Umowa pomiędzy spółką ENERGA SA a PwC została zawarta w dniu 3 lutego 2015 roku i dotyczy badania jednostkowego i skonsolidowanego sprawozdania finansowego Spółki i Grupy za rok 2015 oraz przeglądu sprawozdania za 1 półrocze 2015 roku.

Podmiotem uprawnionym, badającym Sprawozdanie finansowe ENERGA SA oraz Grupy Kapitałowej ENERGA za rok 2014 było KPMG Audyt Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością spółka komandytowa („KPMG”).

Tabela 29: Wynagrodzenie biegłego rewidenta za usługi świadczone na rzecz Grupy (w tys. zł)

w tys. zł	Rok zakończony 31 grudnia 2014	Rok zakończony 31 grudnia 2015
Badanie rocznego sprawozdania	661	377
Inne usługi poświadczające, w tym przegląd sprawozdania finansowego	294	156
Usługi doradztwa podatkowego	-	-
Inne usługi	-	225
Razem	955	758

Otoczenie

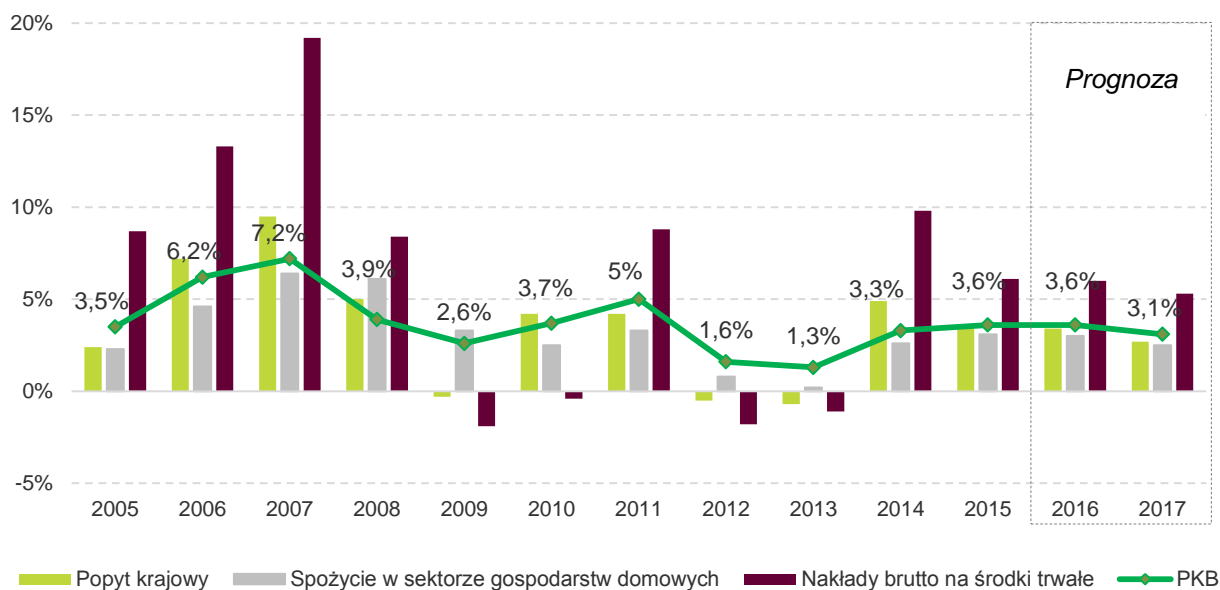

4. OTOCZENIE

4.1. Sytuacja makroekonomiczna

Krajowa gospodarka w 2015 roku rozwijała się w tempie nieco szybszym niż rok wcześniej. Według wstępnego szacunku Głównego Urzędu Statystycznego (GUS), produkt krajowy brutto (PKB) w 2015 roku wzrósł realnie o 3,6% w skali roku, co wskazuje, iż było to najwyższe tempo wzrostu gospodarczego od czterech lat. Głównym czynnikiem wzrostu był popyt krajowy, ale również eksport netto pozytywnie oddziaływał na PKB.

Rys. 29: Dynamika PKB, popytu krajowego, spożycia w sektorze gospodarstw domowych i nakładów brutto na środki trwałe w ujęciu r/r

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS i prognozy IBnGR.

Spośród składowych popytu krajowego najwyższą dynamiką odznaczały się nakłady brutto na środki trwałe (wydatki inwestycyjne), które na przestrzeni roku zwiększyły się o 6,1%. Na wzrost popytu krajowego, w największym stopniu przełożył się jednak wzrost spożycia ogółem, które wzmocniło się o 3,2%. Tempo wzrostu spożycia w sektorze gospodarstw domowych, czyli konsumpcji, wyniosło w tym samym okresie 3,1%.

Solidne tempo wzrostu PKB w Polsce potwierdza wskaźnik PMI, który w grudniu 2015 roku wyniósł 52,1 pkt. Wartość tego wskaźnika powyżej 50 pkt sygnalizuje ogólną poprawę warunków w polskim sektorze przemysłowym, co odzwierciedlone zostało we wzroście wielkości produkcji. Zawiodła natomiast liczba nowych zamówień, która w grudniu rosła najwolniej od trzech miesięcy.

W 2015 roku obserwowana była zniżkowa presja na ceny. Spadek cen towarów i usług konsumpcyjnych w minionym roku wyniósł 0,9% w stosunku do roku poprzedniego, kształtując się o 2,1 p.p. poniżej poziomu założonego w ustawie budżetowej. Niższe niż przed rokiem były ceny towarów konsumpcyjnych (spadek o 1,8%), natomiast ceny usług wzrosły o 1,4%. Ceny nośników energii były wyższe niż w 2014 roku przeciętnie o 0,1%, w tym energia ciepła – o 1,9%, energia elektryczna – o 1,6%, przy spadku cen gazu – o 2,6% oraz opału – o 1,7%. W związku z niższymi cenami surowców, w szczególności metali, koszty produkcji spadały w grudniu czwarty miesiąc z rzędu.

Sytuacja na krajowym rynku pracy stanowiła kolejny pozytywny impuls dla koniunktury gospodarczej Polski. Stopa bezrobocia rejestrowanego od sierpnia ub. r. kształtowała się na poziomie

jednocyfrowym, wynosząc na koniec grudnia 9,8%. Realny wzrost przeciętnego wynagrodzenia w 2015 roku w stosunku r/r wyniósł 4,2%, zaś przeciętne wynagrodzenie w gospodarce narodowej było na poziomie 3 899,78 zł.

Według prognozy Instytutu Badań nad Gospodarką Rynkową w I połowie br. koniunktura gospodarcza będzie kształtowała się korzystniej niż rok wcześniej, a spodziewany wzrost PKB wynieść ma 3,9% w pierwszym kwartale oraz 3,6% w kwartale drugim. W drugiej połowie roku oczekiwane jest lekkie spowolnienie w gospodarce do poziomu 3,5% w III kwartale i 3,3% w IV kwartale. Rok 2017 przynieść ma dalsze pogarszanie nastrojów w tym zakresie, a prognozowane tempo wzrostu PKB dla całego roku wynieść ma 3,1%. Na skutek spowolnienia w gospodarce oczekiwane jest pogorszenie warunków na rynku pracy i wzrost stopy bezrobocia. W sektorze przedsiębiorstw spodziewany jest wzrost awersji do ryzyka i ograniczenia wydatków inwestycyjnych, co łącznie przełoży się na spowolnienie konsumpcji.

Jak wskazuje Rada Polityki Pieniężnej głównymi czynnikami ryzyka dla wzrostu polskiej gospodarki pozostaje otoczenie zewnętrzne i niepewność przedsiębiorstw dotycząca perspektyw wzrostu gospodarczego za granicą. Szczególnie istotne w tym zakresie jest ożywienie gospodarcze w strefie euro, koniunktura w Stanach Zjednoczonych, Rosji i w Chinach, jak również ceny ropy naftowej i innych surowców energetycznych na globalnych rynkach oraz polityka pieniężna banków centralnych. Według prognoz Międzynarodowego Funduszu Walutowego roczna zmiana PKB na świecie wyniesie 3,4% w 2016 roku i 3,6% w 2017 roku. Wśród zagrożeń dla globalnej gospodarki Fundusz wymienia: osłabienie w Chinach, niższe ceny surowców, silniejszego dolara i napięcia geopolityczne.

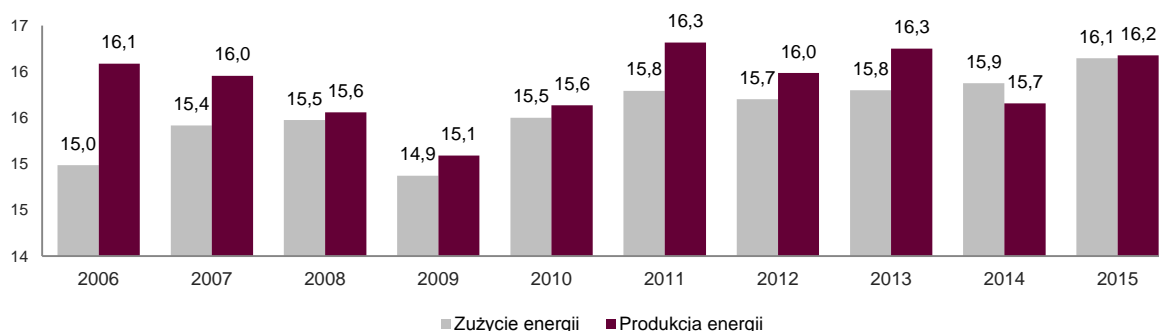
4.2. Rynek energii elektrycznej w Polsce

Kształtowanie się otoczenia rynkowego ma istotne znaczenie dla osiąganych przez Grupę wyników finansowych. W tym świetle zwraca się uwagę zwłaszcza na notowania cen energii elektrycznej, praw majątkowych, uprawnień do emisji CO₂ oraz węgla kamiennego (będącego podstawowym paliwem produkcyjnym). Dodatkowo, wpływ na wyniki Grupy miały mechanizmy regulacyjne funkcjonujące na rynku takie jak m.in. Operacyjna Rezerwa Mocy (ORM).

Krajowa produkcja i zużycie energii elektrycznej

Produkcja energii elektrycznej w Polsce według danych publikowanych przez PSE w 2015 roku była zbliżona do produkcji w latach 2011 i 2013, a w porównaniu do roku poprzedniego znacznie wzrosła (o 5,2 TWh). Wzrost jest konsekwencją dwóch czynników: wzrostu zużycia energii elektrycznej oraz odwrócenia trendu w wymianie międzysystemowej. O ile w 2014 roku Polska była importerem netto energii elektrycznej na poziomie 2,2 TWh, to w 2015 roku Polska była eksporterem netto, a brak importu został zrekompensowany wzrostem produkcji krajowej.

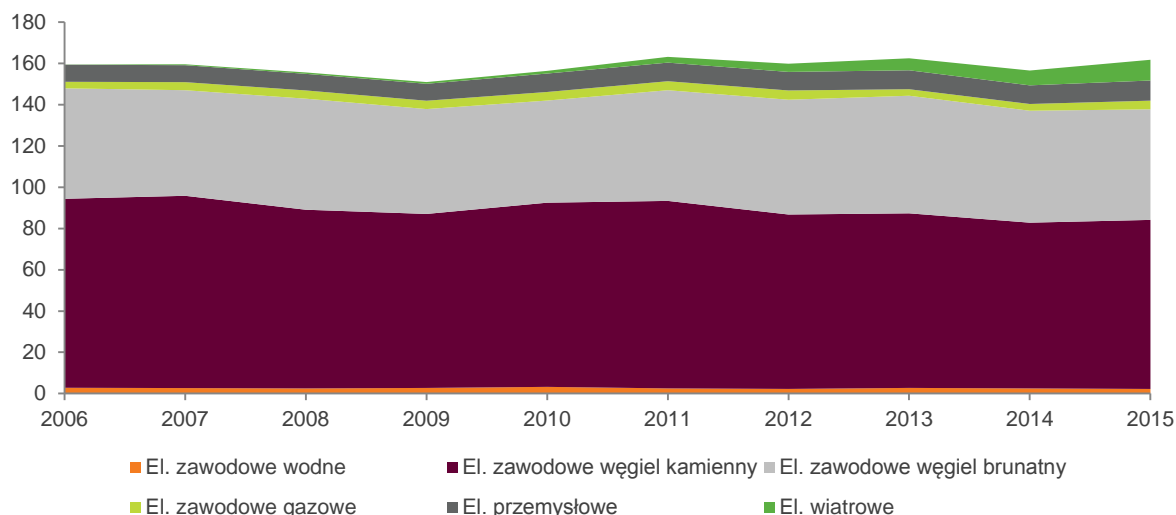
Rys. 30: Produkcja i zużycie energii elektrycznej w Polsce w latach 2006-2015 (TWh)

Źródło: PSE

Rok 2015 był kolejnym, w którym nastąpił wzrost wytwarzania ze źródeł wiatrowych. Ich udział w strukturze produkcji wyniósł ok. 6,2%, a produkcja energii elektrycznej z tych elektrowni w stosunku do roku 2014 wzrosła o ok. 40%. Znaczna część elektrowni wiatrowych funkcjonuje na terenie działalności ENERGA-OPERATOR SA, co przekłada się na wzrost potencjalnego ryzyka dla Grupy ENERGA związanego z pełnieniem przez ENERGA-OBRÓT SA funkcji „Sprzedawcy z Urzędu”.

Rys. 31: Struktura produkcji energii elektrycznej w Polsce w latach 2006-2015 (TWh)

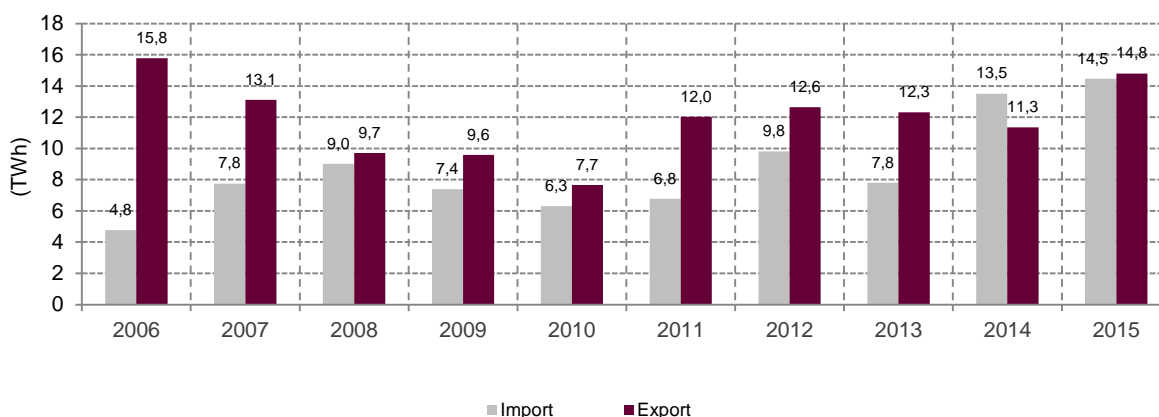
Źródło: PSE

Największy udział w strukturze produkcji energii elektrycznej miały w ubiegłym roku elektrownie zawodowe opalane węglem kamiennym. Ich udział w produkcji ogółem wyniósł 50,6%. Udział elektrowni zawodowych opalanych węglem brunatnym wyniósł 33,1%. Obok elektrowni wiatrowych największy wzrost produkcji zanotowały w 2015 roku elektrownie zawodowe opalane gazem, których generacja wzrosła o 28% do 4,2 TWh.

Wymiana międzysystemowa Polski

W roku 2015 można zauważyć zbliżony poziom eksportu i importu energii elektrycznej. Jest to istotna zmiana w stosunku do 2014 roku, kiedy to wyraźnie dominował import. Na poprawę salda wpływ miało ograniczenie importu z Ukrainy oraz wzrost eksportu na w ramach wymiany równoległej z Czechami i Słowacją. W danych za 2015 rok nie jest jeszcze w pełni widoczny wpływ uruchomienia połączenia z Litwą, które zostało oddane do eksploatacji w grudniu ubiegłego roku.

Rys. 32: Roczne wolumeny wymiany międzysystemowej w Polsce w latach 2006-2015 (TWh)

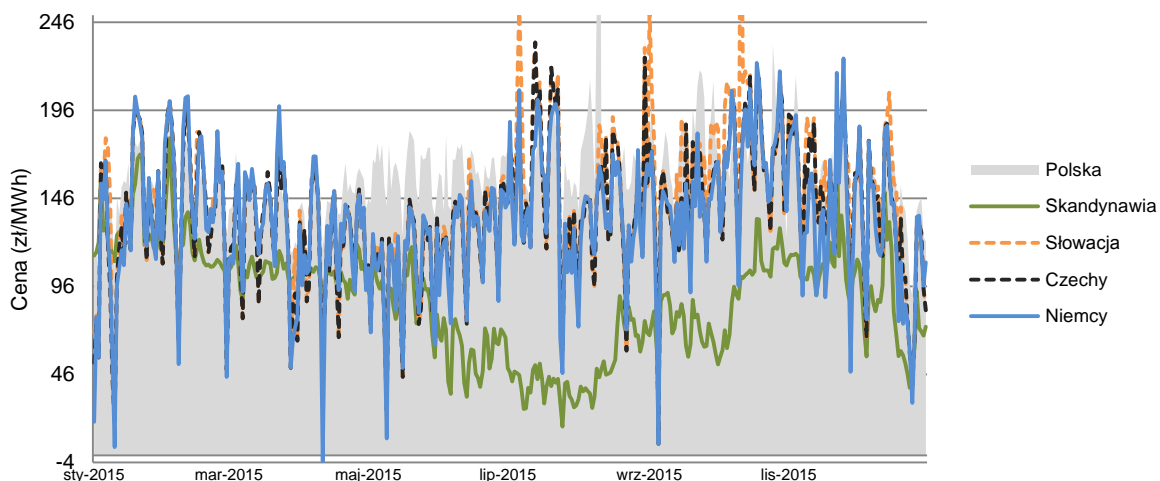

Źródło: PSE

Ceny energii w krajach sąsiadujących z Polską

W celu porównania cen energii w Polsce względem notowań w krajach sąsiadujących jako produktem referencyjnym posłużono się cenami na rynku SPOT. Poziom cen w Polsce w porównaniu do poprzednich lat był na poziomie istotnie wyższym niż w państwach sąsiadujących. Najniższe ceny na rynku SPOT były w Skandynawii i w Niemczech. Zwłaszcza w III kwartale ub. r., w godzinach szczytowych mieliśmy do czynienia z silnymi wzrostami cen. Na szczególną uwagę zasługuje koniec IV kwartału ub. r., gdy możemy zaobserwować spadek cen i utrzymywanie ich poziomu poniżej 150 zł/MWh, co jest związane z dużym poziomem produkcji energii z farm wiatrowych.

Rys. 33: Ceny energii na rynku SPOT w Polsce i krajach sąsiadujących w roku 2015 (zł/MWh)

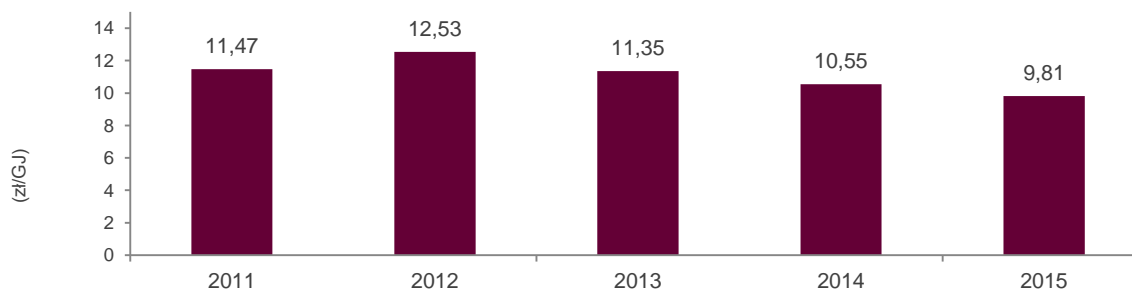

Źródło: Bloomberg

Ceny węgla kamiennego w Polsce

W perspektywie ostatnich lat można zauważyć systematyczny spadek ceny węgla kamiennego (począwszy od roku 2012), który jest wywołany czynnikami globalnymi tzn. światowym spadkiem cen tego surowca oraz nadpodażą węgla w Polsce. Czynniki te wpłynęły korzystnie na wyniki Grupy ENERGA.

Rys. 34: Średni poziom indeksu cen węgla kamiennego PCSMI1 w latach 2011-2015 (zł/GJ)

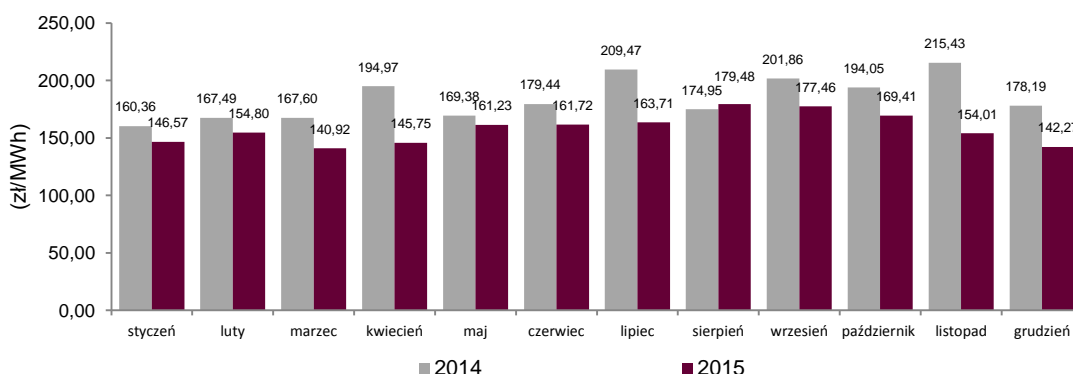

Źródło: Polski Rynek Węgla

Rynek Dnia Następnego (RDN) energii elektrycznej w Polsce

Średnie ceny rynku RDN w 2015 roku były w każdym miesiącu, za wyjątkiem sierpnia, niższe od cen w analogicznych okresach poprzedniego roku. Największe odchylenie wystąpiło w kwietniu, lipcu i listopadzie.

Rys. 35: Ceny energii na Rynku Dnia Następnego w latach 2014-2015 roku (zł/MWh)

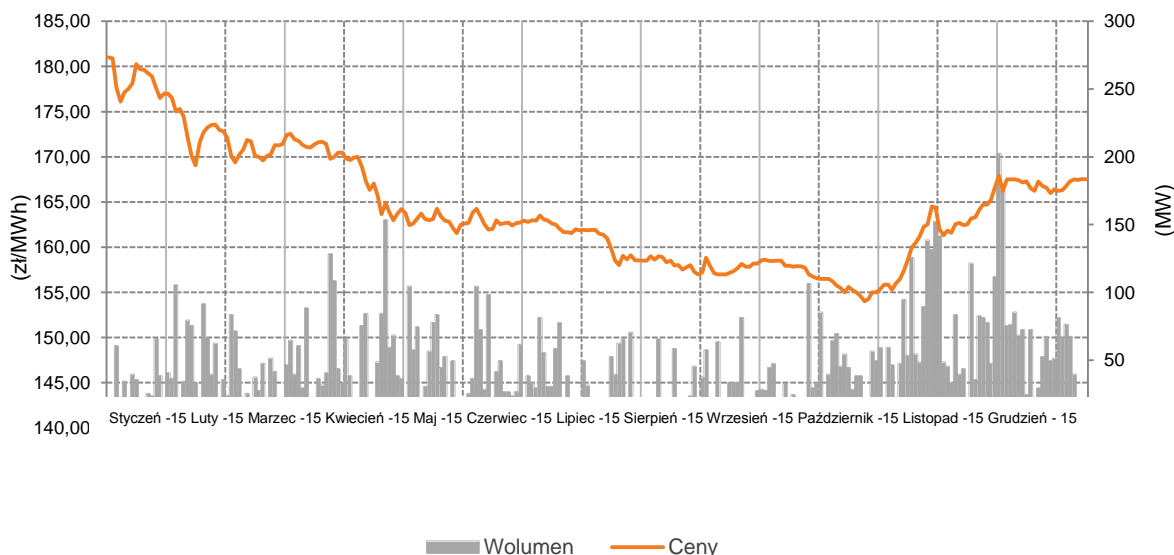
Źródło: TGE

Najwyższa średnia miesięczna cena energii elektrycznej na rynku towarowym miała miejsce w sierpniu ubiegłego roku, kiedy średni poziom indeksu IRDN wyniósł 179,48 zł/MWh. Wysoki poziom cen w tym miesiącu był pochodną okresowego deficytu mocy w systemie. Minimum na poziomie 140,92 zł/MWh wystąpiło w marcu 2015 roku.

Rynek terminowy energii elektrycznej w Polsce

W celu oceny rynku terminowego w Polsce jako produkt referencyjny wybrano roczny kontrakt terminowy na dostawę energii w paśmie w całym 2016 roku. W ciągu 2015 roku poziom cen wykazywał tendencję spadkową. W IV kwartale ub.r. nastąpiło odbicie cen na rynku, w związku z wprowadzeniem nowych zasad wynagradzania mechanizmu Operacyjnej Rezerwy Mocy. Trend na rynku terminowym jest szczególnie istotny z perspektywy dokonywanej kontraktacji Grupy na rok następujący.

Rys. 36: Cena kontraktu terminowego pasmo w 2015 z dostawą w 2016 roku

Źródło: TGE

Rynek uprawnień do emisji

Rynek uprawnień do emisji EUA z dostawą w grudniu 2015 roku cechował się dużą zmiennością cen (6,4-8,7 euro). Wahania były szczególnie silne w I kwartale ub.r. Od kwietnia 2015 roku

zaobserwowano systematyczny wzrost cen EUA, związany z wprowadzeniem mechanizmu rezerwy stabilizacyjnej, który ma w zamyśle ograniczyć nadpodaż uprawnień do emisji CO₂.

Rys. 37: Ceny uprawnień EUA (DEC 2015) do emisji w 2015 roku

Źródło: Bloomberg

Rynek praw majątkowych

W tabeli poniżej zostały przedstawione w perspektywie kwartalnej ceny indeksów na prawa majątkowe notowane na Towarowej Giełdzie Energii.

Tabela 30: Ceny indeksów na prawa majątkowe notowane na Towarowej Giełdzie Energii

Indeks (rodzaj świadectwa)	Wartość Indeksu				Procent Obowiązku*	Opłata zastępcza**
	I kw. 2015	II kw. 2015	III kw. 2015	IV kw. 2015		
	(zł/MWh)	(zł/MWh)	(zł/MWh)	(zł/MWh)	(%)	(zł/MWh)
OZEX_A_POLPX (PMOZE_A – zielone)	174,57	156,84	142,11	143,28	14,0	300,03
KMETX (PMMET – 2015 – fioletowe)	-	61,76	61,62	62,02	1,3	63,26
KGMX (PMGM-2015 – żółte)	-	114,55	116,53	117,50	4,9	121,63
KECX (PMEC-2015 – czerwone)	-	10,44	10,57	10,65	23,2	11,00
EFX (PMEF – białe)	940,40	945,03	957,05	965,76	1,5*	1 000,00

* Obowiązek % liczony względem poziomu przychodów ze sprzedaży, opłata zastępcza liczona w zł/toe.

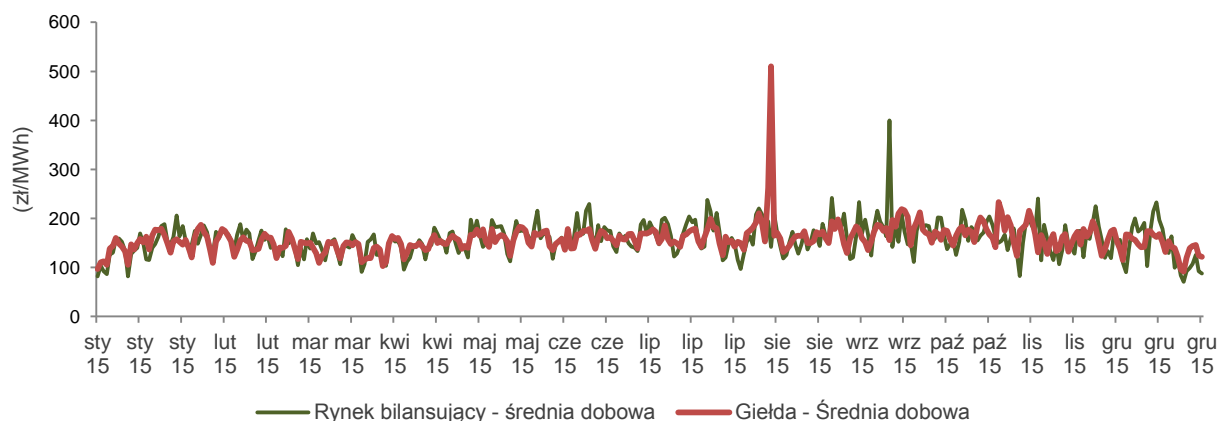
** Wartość opłaty zastępczej i obowiązku umorzenia na 2015 rok.

Z perspektywy posiadanej struktury wytwórczej Grupy (tj. duża produkcja OZE) najistotniejsze były notowania zielonych praw majątkowych. W 2015 roku obserwowano systematyczny spadek cen dla tego indeksu. Przyczyny tego stanu rzeczy można upatrywać m.in. w nadwyżce certyfikatów na rynku.

Rynek bilansujący i SPOT

W I kwartale 2015 roku można było zaobserwować stabilny poziom cen na rynku bilansującym, który jednocześnie był zbliżony do cen notowanych na rynku SPOT. Dopiero miesiąc sierpień przyniósł zwiększoną zmienność cen, która w dalszym okresie (we wrześniu i październiku) skutkowałą podwyższonymi poziomami cen. Znaczny wzrost zmienności cen w sierpniu był efektem problemów ze zbilansowaniem KSE, czego skutkiem było wprowadzenie 20-ego stopnia zasilania. Po chwilowej stabilizacji cen obserwowanej w listopadzie można było zauważyć spadek cen od początku grudnia.

Rys. 38: Zestawienie cen na rynku bilansującym i SPOT (Giełda) w 2015 roku (zł/MWh)

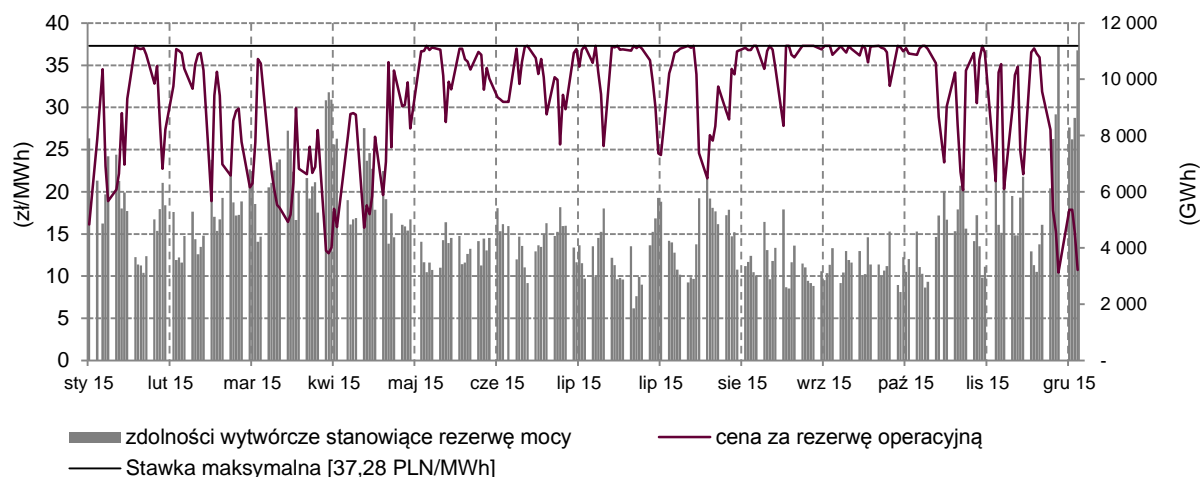

Źródło: PSE

Operacyjna rezerwa mocy

Z początkiem 2014 roku do katalogu usług systemowych świadczonych na rzecz PSE weszła Operacyjna Rezerwa Mocy. Stanowią ją jednostki wytwórcze, które posiadają do dyspozycji wolne moce nieobjęte umowami sprzedaży.

Rys. 39: Zestawienie cen oraz zdolności wytwórczych stanowiących operacyjną rezerwę mocy w 2015 roku

Źródło: PSE

Cena referencyjna (maksymalna) w 2015 roku wynosiła 37,28 zł/MWh. W okresie od początku roku do maja w systemie występowała nadwyżka rezerwy mocy w stosunku do wymaganych poziomów. Od maja do października poziom rezerwy zmniejszył się, a cena często osiągała poziom maksymalny. Pod koniec roku poziom dostępnej rezerwy mocy ponownie wzrósł.

4.3. Otoczenie regulacyjne

Tabela 31: Zestawienie aktów prawnych mających wpływ na Grupę

Akt prawny	Cel zmian prawnych	Szanse	Ryzyka/Zagadnienia
Ustawa o OZE	Reforma systemu wsparcia OZE	(1) ograniczenie ryzyk i nadmiernych kosztów sprzedawców z urzędu (w Grupie ENERGA jest	(1) utrata wsparcia elektrowni wodnych > 5 MW i ograniczenie wsparcia dla

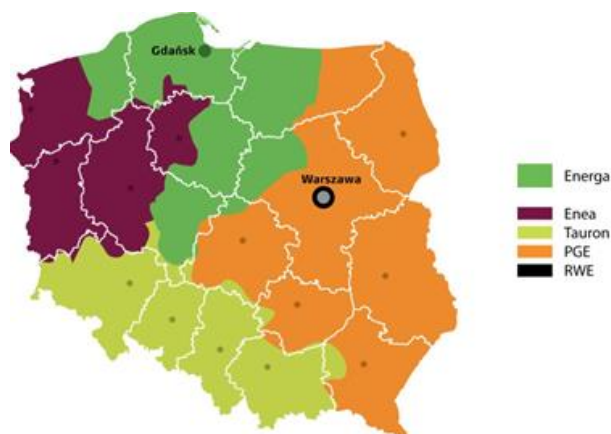
Akt prawny	Cel zmian prawnych	Szanse	Ryzyka/Zagadnienia
		<p>nim ENERGA-OBRÓT);</p> <p>(2) ustalenie zasad wsparcia dla instalacji OZE – wprowadzenie systemu aukcyjnego (zmniejszenie niepewności inwestycyjnej – możliwość rozwoju inwestycji OZE; w Grupie ENERGA);</p> <p>(3) nowy rodzaj wsparcia dla zmodernizowanych instalacji OZE;</p> <p>(4) wsparcie dla dedykowanych instalacji współspalania wielopaliwowego</p>	<p>współspalania biomasy (zmaterializowane);</p> <p>(2) wsparcie dla nowych projektów Grupy zależne od warunków uzyskanych w aukcjach OZE (cena referencyjna);</p> <p>(3) niepewność co do pełnego uruchomienia systemu w założonym terminie (Operator Rozliczeń Energii Odnawialnej musi funkcjonować od daty wejścia nowego systemu w życie, w innym przypadku spółki pełniące obowiązki sprzedawców zobowiązanych – spółki obrotu zobowiązane do zakupu energii od wytwórców OZE po cenie z aukcji – będą narażone na straty);</p>
<p>Ustawa o OZE –zmiany</p>	<p>Odroczenie w czasie wejścia w życie nowego systemu wspierania OZE (od 01.07.2016 roku)</p>	<p>(1) wydłużenie okresu „przejściowego” stanowi szansę na wejście do systemu nowych instalacji OZE z wykorzystaniem obecnego systemu opartego na świadectwach pochodzenia</p>	<p>(1) z dodatkowego 6-miesięcznego okresu przejściowego skorzystają jedynie nieliczne projekty OZE w zaawansowanym stadium rozwoju (fizycznie budowane)</p> <p>(2) dodatkowy okres przejściowy odracza praktyczne zastosowanie nowych przepisów dotyczących obowiązku zakupu energii elektrycznej z OZE przez Sprzedawców z Urzędu / Sprzedawców Zobowiązanych</p>
<p>Nowelizacja ustawy Prawo wodne</p>	<p>Wdrożenie wymagań Ramowej Dyrektywy Wodnej w zakresie zasad gospodarki wodnej</p>	<p>(1) racjonalizacja i pobudzenie inwestycji w obszarze gospodarki wodnej w Polsce</p>	<p>(1) likwidacja zwolnień z opłat za gospodarcze wykorzystanie wody do celów energetycznych;</p> <p>(2) nieznaną poziom nowych opłat za gospodarcze wykorzystanie wody do celów energetycznych;</p> <p>(3) niepewność co do terminu wznowienia</p>

Akt prawny	Cel zmian prawnych	Szanse	Ryzyka/Zagadnienia
<p>Projekt tzw. ustawy odległościowej (o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych)</p>	<p>Usystematyzowanie procesu lokalizacji farm wiatrowych w Polsce</p>	<p>(1) ograniczenie kosztów ponoszonych przez Sprzedawców zobowiązanych z uwagi na spodziewane znaczące wyhamowanie inwestycji w elektrownie wiatrowe</p>	<p>prac nad nowelizacją ustawy (prace nad ostatnim projektem zostały zaniechane)</p> <p>(1) bardzo wysokie koszty związane z obciążeniami podatkowymi (podatek lokalny od wartości całej elektrowni) – maksymalnie 2% wartości inwestycji;</p> <p>(2) obowiązek uzyskania decyzji o pozwoleniu na eksploatację w ciągu 1 roku od dnia wejścia w życie ustawy (do funkcjonujących obiektów);</p> <p>(3) wysoki koszt uzyskania decyzji o pozwoleniu na eksploatację – do 1% wartości inwestycji – decyzja o pozwoleniu na eksploatację jest ważna jedynie przez 2 lata;</p> <p>(4) brak możliwości zwiększania parametrów użytkowych instalacji oraz zwiększania oddziaływań na środowisko;</p> <p>(5) znaczne ograniczenie nowych inwestycji ze względu na obostrzenia prawne (głównie w zakresie odległości) i administracyjne</p>
<p>Nowelizacja ustawy o efektywności energetycznej</p>	<p>Wdrożenie wymagań Dyrektywy EED</p>	<p>(1) możliwość uzyskania dodatkowych środków na realizację inwestycji proefektywnościowych w Grupie</p>	<p>(1) wydłużenie o rok systemu świadectw efektywności energetycznej (obowiązek umarzenia) spowoduje straty finansowe spółek obrotu energią elektryczną ze względu na wcześniej zakończony proces uzgadniania taryf z Prezesem Urzędu Regulacji Energetyki.</p>

4.4. ENERGA na tle branży

Grupa ENERGA jest jedną z czterech dużych zintegrowanych pionowo grup energetycznych działających w Polsce. Koncerny są rozdzielone geograficznie pod względem obszarów, na których prowadzą działalność dystrybucji energii elektrycznej. Obszar działalności dystrybucyjnej ENERGA obejmuje północną i środkową Polskę.

Rys. 40: Obszar dystrybucji najważniejszych koncernów energetycznych

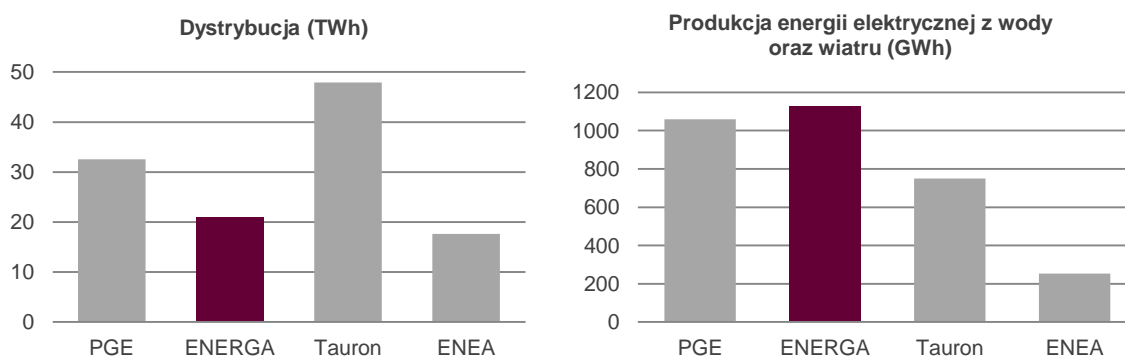

W segmencie dystrybucji ENERGA, pod względem takich wskaźników jak długość linii i wartość regulacyjna aktywów dystrybucyjnych, plasuje się na trzecim miejscu, za PGE i Tauronem. Ze względu na uwarunkowania historyczne, zasięg usług dystrybucyjnych przekłada się na liczbę klientów w segmencie obrotu. Pod tym względem ENERGA również plasuje się na trzecim miejscu.

ENERGA w porównaniu do pozostałych koncernów ma mały udział w wytwarzaniu konwencjonalnym. Grupa dysponuje jedną ciepłą jednostką systemową o mocy osiągalnej 647 MW (Elektrownia Ostrołęka B). Jest to znacząco mniej niż w przypadku pozostałych koncernów, spośród których największą mocą osiągalną dysponuje PGE, a na drugim miejscu znajduje się Tauron.

Odmienna sytuacja ma miejsce w obszarze energetyki odnawialnej, który był w ostatnich latach dynamicznie rozwijany w Grupie. Pod względem produkcji ze źródeł wodnych i wiatrowych ENERGA rywalizuje z PGE o pozycję lidera.

Rys. 41: Porównanie wolumenu dystrybucji i produkcji energii elektrycznej z wody oraz wiatru w 2014* roku

* Na dzień sprawozdania brak publicznie dostępnych danych porównywalnych za 2015 rok.

Akcje i akcjonariat

5. AKCJE I AKCJONARIAT

5.1. Struktura akcjonariatu Spółki ENERGA

Tabela 32: Akcje Emitenta według serii i rodzajów

Seria	Rodzaj akcji	Akcje	(%)	Głosy	(%)
AA	zwykłe na okaziciela	269 139 114	65,00	269 139 114	48,15
BB	imiennie uprzywilejowane*	144 928 000	35,00	289 856 000	51,85
RAZEM		414 067 114	100,00	558 995 114	100,00

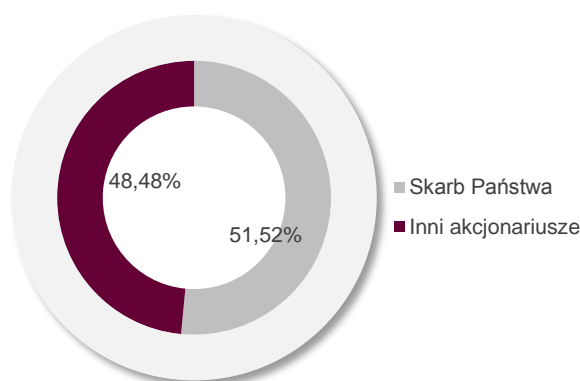
* Jedna akcja uprzywilejowana daje prawo do 2 głosów na Walnym Zgromadzeniu. Właścicielem tych akcji jest Skarb Państwa.

Tabela 33: Struktura akcjonariatu Spółki ENERGA według stanu na dzień 31 grudnia 2015 roku i na dzień sporządzenia niniejszego Sprawozdania

Nazwa akcjonariusza	Struktura akcjonariatu Spółki			
	Akcje	(%)	Głosy	(%)
Skarb Państwa*	213 326 317	51,52	358 254 317	64,09
pozostali	200 740 797	48,48	200 740 797	35,91
RAZEM	414 067 114	100,00	558 995 114	100,00

* Skarb Państwa posiada 144 928 000 akcji imiennych serii BB, uprzywilejowanych co do prawa głosu na Walnym Zgromadzeniu, przy czym jedna akcja uprzywilejowana daje prawo do 2 głosów na Walnym Zgromadzeniu.

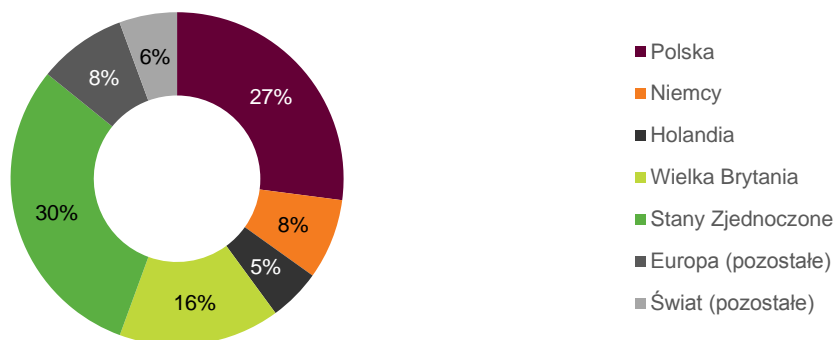
Rys. 42: Struktura akcjonariatu Spółki ENERGA wg stanu na 31 grudnia 2015 roku i na dzień sporządzenia niniejszego Sprawozdania

Akcjonariuszem większościowym Spółki jest Skarb Państwa. Na koniec 2015 roku Otwarte Fundusze Emerytalne (OFE) posiadały 31 130 836 sztuk akcji, co stanowiło 7,52% udziału w strukturze akcjonariatu. W stosunku do ostatniego dnia grudnia poprzedniego roku udział OFE wzrósł o 1,89%.

W akcjonariacie znajdującym się w wolnym obrocie blisko 73% stanowią akcjonariusze zagraniczni, głównie ze Stanów Zjednoczonych (30%), Wielkiej Brytanii (16%) i Niemiec (8%).

Rys. 43: Udział akcjonariuszy Spółki ENERGA w wolnym obrocie wg kraju pochodzenia w 2015 roku

Źródło: Opracowanie własne

5.2. Pozostałe informacje nt. akcji i akcjonariatu ENERGA SA

Zarząd nie posiada informacji o istnieniu umów (w tym również zawartych po dniu bilansowym), w wyniku których mogą w przyszłości nastąpić zmiany w proporcjach posiadanych akcji przez dotychczasowych akcjonariuszy i obligatariuszy.

Emitentowi nie są również znane umowy znaczące zawarte pomiędzy akcjonariuszami.

W Spółce nie istnieją programy akcji pracowniczych.

W 2015 roku Spółka oraz spółki zależne nie nabywały akcji własnych ENERGA. Na dzień 31 grudnia 2015 roku. Spółka oraz spółki zależne nie posiadały akcji ENERGA.

5.3. Notowania akcji Spółki na Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie

Tabela 34: Dane dotyczące akcji Spółki ENERGA na dzień 31 grudnia 2015 roku

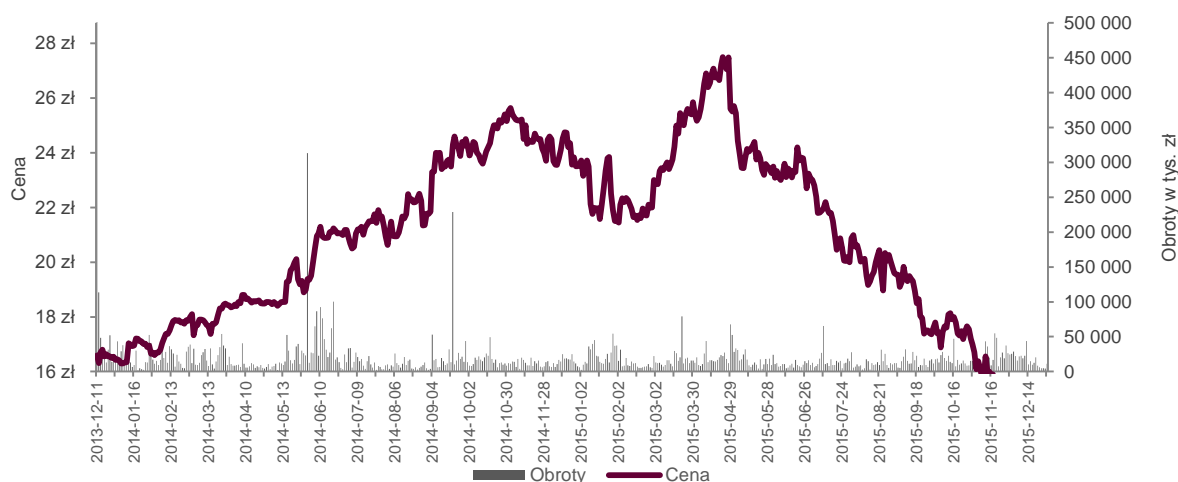
Dane	Wartość
Cena emisyjna	17,00 zł
Liczba akcji	414 067 114
Kurs na koniec okresu	12,64 zł
Kapitalizacja na koniec okresu	5,2 mld zł
Minimum na zamknięciu sesji w IV kw.	11,00 zł
Maximum na zamknięciu sesji w IV kw.	17, 63 zł
Minimum na zamknięciu sesji w 2015 roku	11,00 zł
Maximum na zamknięciu sesji w 2015 roku	27,00 zł
Minimum 2015 roku	10,82 zł
Maximum 2015 roku	27, 70 zł
Średnia wartość obrotu	16,6 mln zł

Średni wolumen obrotu	860 tys. szt.
Średnia liczba transakcji	1 906

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z www.gpwinfostrefa.pl

W okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2015 roku kurs akcji ENERGA SA spadł o ok. 46%, tj. z 23,22 zł do 12,64 zł. Cena akcji Spółki na zamknięciu sesji osiągnęła swoje maksimum w wysokości 27,00 zł w dniu 23 kwietnia 2015 roku, natomiast minimum na poziomie 11,00 zł kurs zanotował 8 grudnia 2015 roku. W ciągu IV kwartału br. cena zmalała z 17,10 zł do 12,64 zł na koniec okresu, co stanowiło spadek o ok. 26%. Jednocześnie w ciągu 2015 roku indeks WIG spadł o około 10%, indeks WIG20 o 19%, a indeks sektorowy WIG-Energia o 32%.

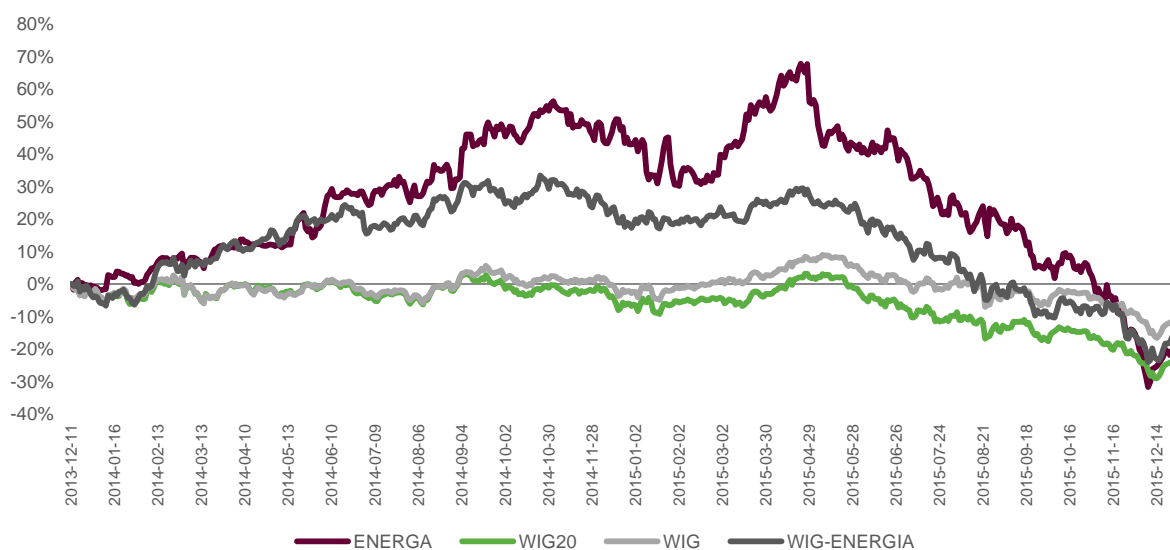
Rys. 44: Wykres kursu akcji Spółki ENERGA SA w okresie od debiutu (tj. 11 grudnia 2013 roku) do 31 grudnia 2015 roku

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z gpwinfostrefa.pl

Całkowita stopa zwrotu dla akcjonariuszy, którzy objęli akcje ENERGA SA po cenie emisyjnej wyniosła na 31 grudnia 2015 roku -11%.

Rys. 45: Zmiana kursu akcji ENERGA w porównaniu do zmian indeksów WIG i WIG-ENERGIA

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z gpwinfostrefa.pl

Na dzień 31 grudnia 2015 roku Spółka wchodziła w skład następujących indeksów giełdowych:

WIG - indeks obejmujący wszystkie spółki notowane na głównym rynku Giełdy Papierów Wartościowych w Warszawie, które spełniają bazowe kryteria uczestnictwa w indeksach. Udział Spółki w indeksie wyniósł 1,57%.

WIG20 - jest indeksem typu cenowego, tj. przy obliczaniu jego wartości brane są pod uwagę jedynie ceny zawartych transakcji i grupuje 20 największych i najbardziej płynnych spółek z Głównego Rynku GPW. Udział ENERGA SA w indeksie wynosi: 2,29%.

WIG30 - indeks cenowy, uruchomiony 23 września 2013 roku, którego uczestnikami są spółki (w liczbie 30) z najwyższą pozycją w rankingu wyznaczanym w oparciu o dane po ostatniej sesji stycznia, kwietnia, lipca i października. Ranking obliczany jest na podstawie obrotów za ostatnie 12 miesięcy i wartości akcji w wolnym obrocie na dzień rankingu. Udział ENERGA SA w indeksie wynosi: 2,14%.

WIG-Energia - indeks sektorowy, w którego skład wchodzi spółki uczestniczące w indeksie WIG i jednocześnie zakwalifikowane do sektora „energetyka”, z udziałem ENERGA w indeksie rzędu 15,50%.

WIGdiv - indeks obliczany od 2010 roku, obejmujący do 30 spółek, które w rankingu indeksów znalazły się na pozycji nie niższej niż 150 i charakteryzują się najwyższą stopą dywidendy na koniec listopada każdego roku oraz w ostatnich 5 latach obrotowych wypłaty co najmniej trzykrotnie dywidendę. Udział ENERGA SA w indeksie to 4,11%.

WIG-Poland - w skład indeksu wchodzi wyłącznie akcje krajowych spółek notowanych na głównym rynku GPW, które spełniają bazowe kryteria uczestnictwa w indeksach. Udział ENERGA SA w indeksie to 1,57%.

RESPECT Index - indeks skupiający spółki o najwyższych standardach społecznej odpowiedzialności. Istnieje na GPW od 2009 roku i jest jedynym tego typu indeksem w krajach Europy Centralnej. Udział ENERGA SA w indeksie: 4,46%.

FTSE All World - indeks międzynarodowy, w skład którego wchodzi akcje średnich i dużych spółek z FTSE Global Equity Index Series. Obliczany jest dla rynków dojrzałych oraz wschodzących i stanowi bazę dla produktów inwestycyjnych, takich jak np. instrumenty pochodne, a także wzorowane są na nich portfele funduszy pasywnych. Obok MSCI-Poland, jest on ważnym wyznacznikiem dla zagranicznych funduszy inwestujących w akcje polskich spółek. Udział ENERGA SA w indeksie: 0,01%.

MSCI Poland - indeks będący ważnym wyznacznikiem dla zagranicznych funduszy inwestujących w akcje polskich spółek. O kwalifikacji akcji danej spółki w skład indeksu decyduje kapitalizacja rynkowa i odpowiedni stopień płynności akcji. Udział ENERGA SA w indeksie był na poziomie 2,11%.

MSCI Global Sustainability Indexes - to jeden z indeksów obliczanych przez MSCI ESG Research. Indeks stworzony dla inwestorów poszukujących spółek o profilu skoncentrowanym na zrównoważonym rozwoju.

5.4. Relacje inwestorskie w Spółce ENERGA SA

W kolejnym roku obecności ENERGA SA na giełdzie Biuro Relacji Inwestorskich zrealizowało szereg działań zwiększających efektywną komunikację z rynkiem kapitałowym. W ramach cyklicznych elementów pracy opublikowało 4 raporty okresowe i 31 raportów bieżących, odbyło ponad 200 indywidualnych spotkań z inwestorami instytucjonalnymi (w ramach konferencji inwestorskich lub *non-deal roadshows*), zorganizowało 4 konferencje wynikowe wraz z transmisją *online*, opublikowało

interaktywny [Raport Roczny 2014](#) i na bieżąco aktualizowało stronę dedykowaną inwestorom indywidualnym. Biuro kontynuuje stałą komunikację z analitykami wydającymi rekomendacje dotyczące spółek – w 2015 roku 19 domów maklerskich stale monitorowało wyniki Grupy. We wrześniu 2015 roku Spółka zorganizowała tzw. *study tour* w Gdańsku dla grupy analityków i inwestorów instytucjonalnych aby umożliwić im jeszcze lepsze poznanie modelu biznesowego Grupy ENERGA poprzez zapoznanie się z aktywami dystrybucyjnymi oraz spotkanie z przedstawicielami zarządów spółek z Grupy i firmowymi ekspertami.

W 2015 roku biuro przeprowadziło akcję cieszącą się szczególnym zainteresowaniem pn. „Giełda jest kobietą”. Ideą przedsięwzięcia było zwiększenie wiedzy o inwestowaniu na giełdzie oraz podniesienie wiary w swoje możliwości wśród przedsiębiorczych Polek. W cyklu giełdowych szkoleń, które odbyły się w 5 miastach uczestniczyło łącznie ponad 400 pań. Inauguracja programu, organizowanego we współpracy z Ministerstwem Skarbu Państwa, miała miejsce w Sali Notowań Giełdy Papierów Wartościowych w Warszawie, a zajęcia prowadzone były przez ekspertki rynku kapitałowego. Biuro Relacji Inwestorskich aktywnie uczestniczyło w konferencjach inwestorskich, m.in. w „Wall Street” - największym spotkaniu organizowanym z myślą o inwestorach indywidualnych i jedną z największych imprez na rynku kapitałowym w Polsce. W trakcie wydarzenia inwestorzy mogli zapoznać się z działalnością Spółki, a na specjalnie przygotowanym stoisku toczyły się ciekawe rozmowy dotyczące Grupy i branży energetycznej.

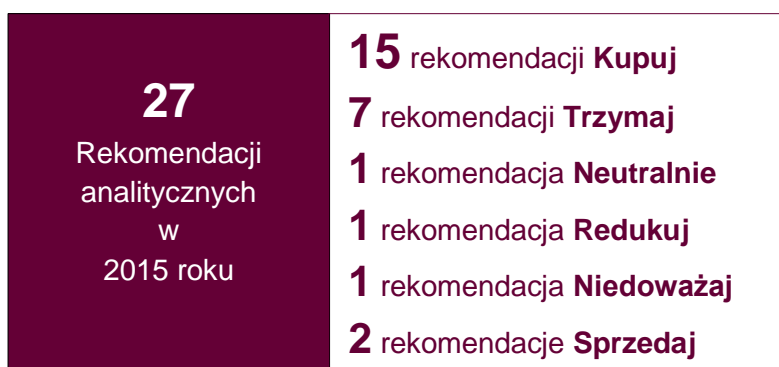
Efektom działań podjętych przez Biuro Relacji Inwestorskich w ubiegłym roku były otrzymane nagrody i wyróżnienia, m.in. dwa wyróżnienia w konkursie Best Annual Report, w którym oceniane są raporty roczne spółek giełdowych czy nagroda dla „Najlepszej Spółki Roku 2014” w konkursie CEE Capital Market Awards.

W swoich działaniach Biuro Relacji Inwestorskich wykorzystuje dwujęzyczną stronę internetową, którą aktualizuje na bieżąco o najważniejsze informacje o Spółce w postaci m.in. kwartalnych prezentacji wynikowych, historycznych wyników finansowych czy faktograficznych podsumowań tzw. *factsheet*. Uczestnicy rynku mogą zapoznać się z zasadami, jakie Spółka stosuje w relacjach inwestorskich – na stronie zamieszczona jest [Polityka informacyjna](#).

5.5. Rekomendacje dla akcji Spółki

W 2015 roku analitycy domów maklerskich oraz banków inwestycyjnych wydali 27 rekomendacji dla akcji ENERGA SA. Zestawienie wydanych rekomendacji znajduje się na [stronie Relacji Inwestorskich Spółki](#).

Rys. 46: Rekomendacje wydanych dla akcji Spółki ENERGA w 2015 roku

Oświadczenie o stosowaniu Zasad Ładu Korporacyjnego

6. OŚWIADCZENIE O STOSOWANIU ZASAD ŁADU KORPORACYJNEGO

W 2015 roku Spółka i jej organy podlegały zasadom ładu korporacyjnego, które zostały opisane w zbiorze przyjętym Uchwałą Nr 19/1307/2012 Rady GPW z dnia 21 listopada 2012 roku, jako „Dobre Praktyki Spółek Notowanych na GPW” (Dobre Praktyki, DPSN), które zostały opublikowane na stronie internetowej [Giełdy Papierów Wartościowych w Warszawie](#) i na stronie Spółki w zakładce „Relacje inwestorskie”. Spółka nie przyjęła do stosowania innych zasad ładu korporacyjnego, niż wskazane powyżej.

W związku z wejściem w życie z dniem 1 stycznia 2016 roku „Dobrych Praktyk Spółek Notowanych na GPW 2016” stanowiących Załącznik do Uchwały Nr 26/1413/2015 Rady Nadzorczej Giełdy Papierów Wartościowych w Warszawie SA z dnia 13 października 2015 roku, Zarząd Spółki ENERGA SA przyjął do stosowania zasady ładu korporacyjnego określone w powyższym dokumencie, z wyłączeniem:

- 1) Zasady szczegółowej I.Z.1.16. oraz IV.Z.2. dotyczących transmisji obrad walnego zgromadzenia,
- 2) Zasady I.Z.1.20. dotyczącej zapisu przebiegu obrad walnego zgromadzenia, w formie audio lub wideo na stronie internetowej Spółki,
- 3) Zasady III.Z.3. w zakresie niezależności organizacyjnej dotyczącej powołania i odwołania Zarządzającego Audytem Wewnętrznym (ZAW) oraz zatwierdzania i zmian wynagrodzenia ZAW,
- 4) Zasady szczegółowej I.Z.1.10. dotyczącej publikowania prognoz finansowych.

Dodatkowo, Spółka jest w trakcie analiz następujących zasad: I.Z.1.14, II.Z.1 (wraz z I.Z.1.3), II.Z.10.3, II.Z.10.4, V.Z.6, VI.Z.1, VI.Z.4. Po ich zakończeniu Spółka zaktualizuje stanowisko w zakresie stosowania w/w zasad. Informacja o niestosowaniu przez ENERGA SA niektórych zasad „Dobrych Praktyk Spółek Notowanych na GPW 2016” przekazana została przez Spółkę w Raporcie EBI w sprawie zasad ładu korporacyjnego w dniu 5 stycznia 2016 roku.

6.1. Zasady ładu korporacyjnego niestosowane w Spółce

Spółka nie stosowała w 2015 roku zasad zawartych w Rozdziale II pkt 1 ppkt 9a i Rozdziale IV pkt 10 Dobrych Praktyk.

Zgodnie z treścią:

- 1) Rozdziału II pkt I ppkt 9a Dobrych Praktyk, Spółka powinna zamieszczać na korporacyjnej stronie internetowej zapis przebiegu obrad Walnego Zgromadzenia, w formie audio lub wideo,
- 2) Rozdziału IV pkt 10 Dobrych Praktyk, Spółka powinna zapewnić akcjonariuszom możliwość udziału w Walnym Zgromadzeniu przy wykorzystaniu środków komunikacji elektronicznej, polegającego na:
 - a) transmisji obrad Walnego Zgromadzenia w czasie rzeczywistym,
 - b) dwustronnej komunikacji w czasie rzeczywistym, w ramach której akcjonariusze mogą wypowiadać się w toku obrad Walnego Zgromadzenia przebywając w miejscu innym niż miejsce obrad.

Obecne postanowienia [Statutu Spółki](#) i [Regulaminu Walnego Zgromadzenia](#) ENERGA SA nie przewidują wykorzystania środków komunikacji elektronicznej podczas obrad Walnych Zgromadzeń, a decyzja o ich wykorzystaniu uzależniona jest od zgłoszenia takiej potrzeby ze strony szerszego grona akcjonariuszy ENERGA SA.

Spółka występowała do Walnego Zgromadzenia ENERGA SA z propozycją wprowadzenia odpowiednich zapisów do Statutu Spółki oraz Regulaminu Walnego Zgromadzenia umożliwiających między innymi:

- 1) udział akcjonariuszy w Walnym Zgromadzeniu przy wykorzystaniu środków komunikacji elektronicznej,
- 2) transmisję w czasie rzeczywistym przebiegu obrad Walnego Zgromadzenia,
- 3) umieszczanie zapisu obrad na stronie internetowej Spółki, w zakładce Relacje inwestorskie.

Powyższe było przedmiotem obrad Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia zwołanego na dzień 15 grudnia 2014 roku, przy czym uchwały w tym przedmiocie nie zostały podjęte.

Spółka realizowała rekomendacje GPW zawarte w części I Dobrych Praktyk. Wyjątkiem była rekomendacja odnosząca się do zapewnienia zrównoważonego udziału kobiet i mężczyzn w wykonywaniu funkcji zarządu i nadzoru (Rozdział I pkt 9 DPSN), która nie jest stosowana. Członkowie Rady Nadzorczej są powoływani, zgodnie z postanowieniami Statutu, przez Walne Zgromadzenie i Skarb Państwa – w ramach uprawnień osobistych, natomiast członkowie Zarządu – przez Radę Nadzorczą. Obowiązujące w tym zakresie zasady nie wprowadzają ograniczeń, co do możliwości udziału w organach Spółki lub postępowaniach kwalifikacyjnych, ze względu na płeć. W 2015 roku, w trzyosobowym Zarządzie ENERGA SA, w okresie od dnia 29 kwietnia do dnia 7 grudnia 2015 roku, funkcję Wiceprezesa Zarządu ds. Korporacyjnych pełniła Pani Jolanta Szydłowska. Natomiast w Radzie Nadzorczej ENERGA SA, w ciągu roku 2015 i obecnie zasiada Pani Paula Ziemiecka-Księżak.

Niezależnie od powyższego, Spółka dokłada starań, aby zachować zrównoważony udział kobiet i mężczyzn na poziomie kadry menedżerskiej, bezpośrednio podległej Zarządowi Spółki. W 2015 roku udział kobiet wśród kadry menedżerskiej wyniósł 41,7%.

6.2. Akcjonariusze znaczący

Informacje nt. struktury akcjonariatu znajdują się w rozdziale 5.1. *Struktura akcjonariatu Spółki ENERGA SA* niniejszego Sprawozdania.

6.3. Posiadacze papierów wartościowych dających specjalne uprawnienia kontrolne i opis tych uprawnień

Skarb Państwa jest właścicielem większościowego pakietu akcji i głosów na Walnym Zgromadzeniu Spółki, zgodnie z informacjami przedstawionymi w poprzednim podrozdziale. Posiada on 144 928 000 akcji imiennych serii BB uprzywilejowanych co do prawa głosu na Walnym Zgromadzeniu w ten sposób, że jedna akcja serii BB daje prawo do dwóch głosów na Walnym Zgromadzeniu.

Ponadto, Skarbowi Państwa przysługuje uprawnienie osobiste powoływania i odwoływania części członków Rady Nadzorczej Spółki, wraz ze wskazaniem Przewodniczącego Rady Nadzorczej, na zasadach określonych w Statucie Spółki. Informacje szczegółowe w tym zakresie zawarto w podrozdziale Zasady powoływania i odwoływania członków Rady.

Jednocześnie, zgodnie ze Statutem Spółki, Skarb Państwa posiada prawo do otrzymywania:

- 1) informacji o Spółce i Grupie Kapitałowej Spółki w formie sprawozdania kwartalnego, zgodnie z wytycznymi Ministra Skarbu Państwa z zastrzeżeniem właściwych przepisów dotyczących ujawniania informacji poufnych,
- 2) kopii ogłoszeń, objętych obowiązkiem publikacyjnym w Monitorze Sądowym i Gospodarczym,
- 3) kompletów dokumentów, będących zgodnie z art. 395 § 2 Kodeksu spółek handlowych (Ksh) przedmiotem obrad Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia, tj.: sprawozdania finansowego (skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy Kapitałowej), sprawozdania Zarządu z działalności Spółki (sprawozdania Zarządu z działalności Grupy Kapitałowej) za ubiegły rok obrotowy, opinii i raportu biegłego rewidenta z badania sprawozdania finansowego (skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy Kapitałowej), sprawozdania Rady Nadzorczej, wniosku Zarządu co do podziału zysku i pokrycia straty,
- 4) tekstu jednolitego Statutu, w terminie czterech tygodni od dnia wpisania do rejestru przedsiębiorców zmian w Statucie.

6.4. Ograniczenia w odniesieniu do wykonywania prawa głosu

Postanowienia § 27 Statutu Spółki zawierają ograniczenia wykonywania prawa głosu przez akcjonariuszy oraz użytkowników i zastawników posiadających akcje w liczbie dającej więcej niż 10% ogólnej liczby głosów na Walnym Zgromadzeniu, istniejących w Spółce w dniu Walnego Zgromadzenia.

Dla potrzeby ograniczenia prawa głosu kumuluje się również głosy akcjonariuszy, między którymi istnieje stosunek dominacji lub zależności, w ten sposób, iż liczba głosów takich akcjonariuszy podlega zsumowaniu.

W przypadku, gdy wskutek kumulacji konieczne jest ograniczenie głosów, dokonuje się tego, redukując proporcjonalnie liczbę głosów u wszystkich akcjonariuszy, u których zachodzi stosunek dominacji lub zależności, dokonując zaokrąglenia poprzez zmniejszenie albo zwiększenie końcówki głosów u akcjonariusza z największym pakietem akcji. Jeżeli nie można dokonać zaokrąglenia z uwagi na to, że dwóch lub więcej akcjonariuszy dysponuje taką samą liczbą głosów, to wyboru akcjonariusza, u którego ma być dokonana ta operacja, dokonuje Zarząd losowo. Redukcja nie może prowadzić do pozbawienia akcjonariusza prawa głosu w całości.

Postanowienia dotyczące ograniczenia wykonywania prawa głosu nie dotyczą Skarbu Państwa, który, zgodnie ze Statutem, w dniu wprowadzenia ograniczenia, był uprawniony z akcji w liczbie dającej więcej niż 10% ogólnej liczby głosów w Spółce.

Ponadto, ograniczenia nie uchybiają wymogom dotyczącym nabycia znacznych pakietów akcji zgodnie z przepisami ustawy o ofercie publicznej i warunkach wprowadzania instrumentów finansowych do zorganizowanego systemu obrotu oraz o spółkach publicznych z dnia 29 lipca 2005 roku (tj. Dz.U. z 2013 roku, poz. 1382) (dalej: „Ustawa o Ofercie”). Podobnie, postanowienia te nie mają zastosowania w przypadku ustalania obowiązków podmiotów nabywających, bądź mających nabyć znaczne pakiety akcji.

Poza powyższym mechanizmem i określonymi w powszechnie obowiązujących przepisach prawa, w tym przepisach Ksh, nie występują żadne dodatkowe, które w sposób szczególny ograniczałyby wykonywanie prawa głosu.

6.5. Ograniczenia dotyczące przenoszenia prawa własności papierów wartościowych

Na dzień sporządzenia niniejszego Oświadczenia nie istnieją ograniczenia dotyczące przenoszenia prawa własności papierów wartościowych Spółki.

6.6. Zasady zmiany Statutu Spółki

Zmiany Statutu Spółki dokonywane są zgodnie z postanowieniami Ksh, w szczególności: zmiana Statutu Spółki następuje w drodze uchwały Walnego Zgromadzenia powziętej większością trzech czwartych głosów, a następnie wymaga wpisu do rejestru przedsiębiorców. Walne Zgromadzenie Spółki może upoważnić Radę Nadzorczą do ustalenia jednolitego tekstu zmienionego Statutu Spółki lub wprowadzenia innych zmian o charakterze redakcyjnym określonych w uchwale Zgromadzenia.

Zgodnie z § 27 ust. 8 i 9 Statutu Spółki:

- 1) uchwały Walnego Zgromadzenia (wymagające również zmiany Statutu) dotyczące:
 - a) wprowadzenia akcji różnych rodzajów, ustanowienia akcji nowego rodzaju,
 - b) zmiany uprzywilejowania akcji,
 - c) podziału Spółki, z wyjątkiem podziału przez wydzielenie,
 - d) przeniesienia siedziby Spółki,
 - e) przekształcenia Spółki,

- f) obniżenia kapitału zakładowego w drodze umorzenia części akcji, chyba że obniżenie następuje z równoczesnym jego podwyższeniem, wymagają większości czterech piątych głosów oddanych.
- 2) uchwała Walnego Zgromadzenia o istotnej zmianie przedmiotu działalności Spółki może być podjęta bez wykupienia akcji tych akcjonariuszy, którzy nie zgadzają się na zmianę.

W 2015 roku postanowienia Statutu Spółki nie były zmieniane.

6.7. Organy Spółki

Walne Zgromadzenie

Zasady działania Walnego Zgromadzenia Spółki reguluje Ksh i Statut Spółki. Dodatkowe kwestie związane z przebiegiem Walnego Zgromadzenia określa Regulamin Walnego Zgromadzenia (dostępny na korporacyjnej stronie internetowej Spółki).

Akcjonariuszom Spółki przysługują prawa związane z Walnym Zgromadzeniem wynikające wprost z obowiązujących przepisów prawa.

Sposób zwołania Walnego Zgromadzenia

Walne Zgromadzenie zwoływane jest przez ogłoszenie dokonywane na stronie internetowej Spółki i w sposób określony dla przekazywania informacji bieżących zgodnie z przepisami Ustawy o Ofercie, tj. w formie raportów bieżących. Ogłoszenie powinno być dokonane co najmniej na dwadzieścia sześć dni przed terminem Walnego Zgromadzenia, zgodnie z regulacjami określonymi w Ksh.

Zgodnie ze Statutem, Walne Zgromadzenie zwołuje Zarząd:

- 1) z własnej inicjatywy,
- 2) na pisemne żądanie Rady Nadzorczej, na pisemne żądanie akcjonariusza, bądź akcjonariuszy reprezentujących co najmniej jedną dwudziestą kapitału zakładowego lub
- 3) na pisemne żądanie Skarbu Państwa, dopóki jest on akcjonariuszem Spółki.

Co do zasady prawidłowo zwołane Walne Zgromadzenie jest ważne bez względu na liczbę reprezentowanych na nim akcji.

Walne Zgromadzenie może odbywać się w siedzibie Spółki (w Gdańsku) lub w Warszawie.

Przebieg Walnego Zgromadzenia

Walne Zgromadzenie otwiera Przewodniczący albo Wiceprzewodniczący Rady Nadzorczej, a w razie ich nieobecności Prezes Zarządu lub osoba wyznaczona przez Zarząd. Następnie, spośród osób uprawnionych do uczestnictwa w Walnym Zgromadzeniu wybiera się Przewodniczącego Zgromadzenia, zgodnie z postanowieniami Regulaminu Walnego Zgromadzenia.

W sprawach nie objętych porządkiem obrad Walnego Zgromadzenia nie można podjąć uchwały, chyba że cały kapitał zakładowy Spółki jest reprezentowany na Walnym Zgromadzeniu, a nikt z obecnych nie zgłosił sprzeciwu dotyczącego podjęcia uchwały.

Głosowanie jest jawne. Tajne głosowanie zarządza się przy wyborach oraz nad wnioskami o odwołanie członków organów Spółki lub likwidatorów, o pociągnięcie ich do odpowiedzialności, jak również w sprawach osobowych. Poza tym, należy zarządzić tajne głosowanie na żądanie choćby jednego z akcjonariuszy obecnych lub reprezentowanych na Walnym Zgromadzeniu.

Zgodnie z postanowieniami Statutu Spółki prawo głosowania akcjonariuszy oraz prawo głosowania przysługujące użytkownikom i zastawnikom akcji jest ograniczone w sposób szczegółowo opisany w punkcie Ograniczenia w odniesieniu do wykonywania prawa głosu.

Uchwały Walnego Zgromadzenia zapadają bezwzględną większością głosów, chyba że Ksh lub Statut stanowią inaczej.

Walne Zgromadzenie może zarządzać przerwy w obradach (większością dwóch trzecich głosów), które łącznie nie mogą trwać dłużej niż trzydzieści dni.

Kompetencje Walnego Zgromadzenia

Do najistotniejszych kompetencji Walnego Zgromadzenia, określonych przez Ksh i Statut, należą:

- 1) rozpatrzenie i zatwierdzenie sprawozdania Zarządu z działalności Spółki oraz sprawozdania finansowego za zakończony rok obrotowy,
- 2) udzielenie absolutorium członkom organów Spółki z wykonania przez nich obowiązków,
- 3) podział zysku lub pokrycie straty,
- 4) zmiana przedmiotu działalności Spółki,
- 5) zmiana Statutu Spółki,
- 6) podwyższenie albo obniżenie kapitału zakładowego Spółki,
- 7) połączenie, podział i przekształcenie Spółki,
- 8) rozwiązanie i likwidacja Spółki,
- 9) emisja obligacji zamiennych lub z prawem pierwszeństwa i warrantów subskrypcyjnych,
- 10) zbycie i wydzierżawienie przedsiębiorstwa lub jego zorganizowanej części oraz ustanowienie na nich ograniczonego prawa rzeczowego,
- 11) tworzenie, użycie i likwidacja kapitałów i funduszy Spółki,
- 12) powoływanie i odwoływanie członków Rady Nadzorczej oraz ustalanie wysokości ich wynagrodzenia,
- 13) pozbawienie dotychczasowych akcjonariuszy Spółki prawa poboru nowych akcji w całości lub w części,
- 14) nabycie przez Spółkę akcji własnych oraz upoważnienie Zarządu do ich nabycia w celu umorzenia,
- 15) zawarcie przez Spółkę umowy kredytu, pożyczki, poręczenia lub innej podobnej umowy z członkiem Zarządu, Rady Nadzorczej, prokurentem lub likwidatorem albo na rzecz którejkolwiek z tych osób,
- 16) nabycie nieruchomości, użytkowania wieczystego lub udziałów w nieruchomości lub w użytkowaniu wieczystym, o wartości przekraczającej 20 mln zł,
- 17) nabycie składników aktywów trwałych, z wyjątkiem nieruchomości lub użytkowania wieczystego oraz z wyjątkiem nabycia i objęcia akcji lub udziałów w innych spółkach, o wartości przekraczającej 20 mln zł,
- 18) rozporządzanie składnikami aktywów trwałych, w tym nieruchomością, użytkowaniem wieczystym lub udziałem w nieruchomości lub w użytkowaniu wieczystym, z wyjątkiem akcji lub udziałów w innych spółkach, o wartości przekraczającej 20 mln zł,
- 19) przesunięcie dnia dywidendy, wskazanie dnia dywidendy lub rozłożenie wypłaty dywidendy na raty.

W 2015 roku odbyło się jedno Walne Zgromadzenia Spółki, w dniu 29 kwietnia. Treść uchwał podjętych na tym Zwyczajnym Walnym Zgromadzeniu opublikowano w raporcie bieżącym nr 8/2015 z dnia 29 kwietnia 2015 roku.

Rada Nadzorcza

Skład osobowy

Rada Nadzorcza ENERGA SA w roku obrotowym 2015 i do dnia sporządzenia niniejszego Sprawozdania, w następującym składzie osobowym:

- 1) w okresie od dnia 1 stycznia do dnia 28 lipca 2015 roku:
 - a) Bogusław Nadolnik - Przewodniczący Rady Nadzorczej,
 - b) Marian Gawrylczyk - Wiceprzewodniczący Rady Nadzorczej,
 - c) Paula Ziemiecka-Księżak - Sekretarz Rady Nadzorczej
 - d) Jarosław Mioduszeński - Członek Rady Nadzorczej
 - e) Mirosław Szreder - Członek Rady Nadzorczej,

- f) Zbigniew Wtulich - Członek Rady Nadzorczej,
 - g) Jakub Żołyński - Członek Rady Nadzorczej.
- 2) w okresie od dnia 28 lipca do dnia 1 października 2015 roku:
- a) Bogusław Nadolnik - Przewodniczący Rady Nadzorczej,
 - b) Zbigniew Wtulich - Wiceprzewodniczący Rady Nadzorczej,
 - c) Paula Ziemiecka-Księżak - Sekretarz Rady Nadzorczej
 - d) Jarosław Mioduszeński - Członek Rady Nadzorczej
 - e) Mirosław Szreder - Członek Rady Nadzorczej,
 - f) Jakub Żołyński - Członek Rady Nadzorczej.
- 3) w okresie od dnia 1 października do dnia 9 listopada 2015 roku:
- a) Bogusław Nadolnik - Przewodniczący Rady Nadzorczej,
 - b) Zbigniew Wtulich - Wiceprzewodniczący Rady Nadzorczej,
 - c) Paula Ziemiecka-Księżak - Sekretarz Rady Nadzorczej,
 - d) Jarosław Mioduszeński - Członek Rady Nadzorczej,
 - e) Mirosław Szreder - Członek Rady Nadzorczej,
 - f) Waldemar Kamrat - Członek Rady Nadzorczej,
- 4) w okresie od dnia 9 listopada do dnia 12 listopada 2015 roku:
- a) Zbigniew Wtulich - Wiceprzewodniczący Rady Nadzorczej,
 - b) Paula Ziemiecka-Księżak - Sekretarz Rady Nadzorczej,
 - c) Jarosław Mioduszeński - Członek Rady Nadzorczej,
 - d) Mirosław Szreder - Członek Rady Nadzorczej,
 - e) Waldemar Kamrat - Członek Rady Nadzorczej,
- 5) w okresie od dnia 12 listopada do dnia 2 grudnia 2015 roku:
- a) Paula Ziemiecka-Księżak - Przewodniczący Rady Nadzorczej
 - b) Zbigniew Wtulich - Wiceprzewodniczący Rady Nadzorczej,
 - c) Bogdan Skalski - Sekretarz Rady Nadzorczej,
 - d) Jarosław Mioduszeński - Członek Rady Nadzorczej
 - e) Mirosław Szreder - Członek Rady Nadzorczej,
 - f) Waldemar Kamrat - Członek Rady Nadzorczej,
- 6) w okresie od dnia 2 grudnia do dnia 3 stycznia 2016 roku:
- a) Paula Ziemiecka-Księżak - Przewodniczący Rady Nadzorczej
 - b) Zbigniew Wtulich - Wiceprzewodniczący Rady Nadzorczej,
 - c) Bogdan Skalski - Sekretarz Rady Nadzorczej,
 - d) Jarosław Mioduszeński - Członek Rady Nadzorczej
 - e) Mirosław Szreder - Członek Rady Nadzorczej,
 - f) Roman Pionkowski - Członek Rady Nadzorczej,
- 7) w okresie od dnia 3 stycznia do dnia 7 stycznia 2016 roku:
- a) Paula Ziemiecka-Księżak - Przewodniczący Rady Nadzorczej,
 - b) Zbigniew Wtulich - Wiceprzewodniczący Rady Nadzorczej,
 - c) Bogdan Skalski - Sekretarz Rady Nadzorczej,
 - d) Jarosław Mioduszeński - Członek Rady Nadzorczej
 - e) Mirosław Szreder - Członek Rady Nadzorczej,
- 8) w okresie od dnia 7 stycznia 2016 roku do chwili obecnej:
- a) Paula Ziemiecka-Księżak - Przewodniczący Rady Nadzorczej
 - b) Zbigniew Wtulich - Wiceprzewodniczący Rady Nadzorczej,
 - c) Bogdan Skalski - Sekretarz Rady Nadzorczej,
 - d) Andrzej Powałowski - Członek Rady Nadzorczej,
 - e) Marek Szczepaniec - Członek Rady Nadzorczej,
 - f) Maciej Żółtkiewicz - Członek Rady Nadzorczej.

W dniu 28 lipca 2015 roku rezygnację z członkostwa w Radzie Nadzorczej Spółki złożył Pan Marian Gawrylczyk pełniący do tego dnia funkcję Wiceprzewodniczącego Rady Nadzorczej ENERGA SA.

Z dniem 1 października 2015 roku ze składu Rady, oświadczeniem Ministra Skarbu Państwa odwołany został Pan Jakub Żołyński i powołany do składu Rady Nadzorczej Pan Waldemar Kamrat.

W dniu 6 października 2015 roku Rada Nadzorcza ENERGA SA delegowała Pana Waldemara Kamrata do czasowego wykonywania czynności Członka Zarządu Spółki odpowiedzialnego za koordynację prac nad strategią rozwoju Grupy ENERGA, na okres do trzech miesięcy od dnia delegowania.

W dniu 9 listopada 2015 roku, rezygnację z członkostwa w Radzie Nadzorczej Spółki złożył Pan Bogusław Nadolnik, pełniący funkcję Przewodniczącego Rady Nadzorczej.

Z dniem 12 listopada 2015 roku do składu Rady, oświadczeniem Ministra Skarbu Państwa, powołany został Pan Bogdan Skalski. Jednocześnie, na podstawie § 19 ust. 1 Statutu Spółki, Minister Skarbu Państwa wskazał Panią Paulę Ziemiecką-Księżak do pełnienia funkcji Przewodniczącego Rady Nadzorczej Spółki.

W dniu 2 grudnia 2015 roku, Minister Skarbu Państwa złożył oświadczenia o odwołaniu ze składu Rady Nadzorczej Pana Waldemara Kamrata i powołaniu do Rady Nadzorczej Pana Romana Pionkowskiego.

Pan Roman Pionkowski w dniu 7 grudnia 2015 roku został delegowany przez Radę Nadzorczą Spółki do czasowego wykonywania czynności Członka Zarządu Spółki odpowiedzialnego za zarządzanie Spółką, na okres do trzech miesięcy od dnia delegowania. Następnie, w związku z powołaniem do Zarządu Spółki, Pan Roman Pionkowski złożył z dniem 3 stycznia 2016 roku rezygnację z członkostwa w Radzie Nadzorczej.

Z dniem 7 stycznia 2016 roku, Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie ENERGA SA odwołało ze składu Rady Nadzorczej ENERGA SA Pana Jarosława Mioduszeńskiego i Pana Mirosława Szredera oraz powołało trzech Członków Rady Nadzorczej IV Kadencji, tj.: Pana Andrzeja Powalowskiego, Pana Marka Szczepaniec oraz Pana Macieja Żółtkiewicza.

Pan Andrzej Powalowski i Pan Marek Szczepaniec spełniają kryteria niezależności przewidziane dla niezależnego członka rady nadzorczej w rozumieniu Zalecenia Komisji z dnia 15 lutego 2005 roku dotyczącego roli dyrektorów niewykonawczych lub będących członkami rady nadzorczej spółek giełdowych i komisji rady (nadzorczej) z uwzględnieniem wymagań przewidzianych Dobrymi Praktykami Spółek Notowanych na Gieldzie Papierów Wartościowych w Warszawie SA.

Obecna kadencja Rady Nadzorczej Spółki upływa z dniem 20 maja 2017 roku.

Paula Ziemiecka-Księżak ukończyła Wyższą Szkołę Przedsiębiorczości i Zarządzania im. Leona Koźmińskiego. Od roku 1996 zatrudniona Ministerstwie Skarbu Państwa. Pracowała w departamentach nadzoru nad spółkami Skarbu Państwa. Nadzorowała spółki z sektorów: komunikacji samochodowej, budownictwa, żeglugi morskiej, wydawnictw, a także takie podmioty jak Mennica Polska S.A., KGHM Polska Miedź S.A. Obecnie jest pracownikiem nowopowstałego Ministerstwa Energii. Od dnia 12 listopada 2016 roku pełni funkcję Przewodniczącej Rady Nadzorczej Spółki.

Zbigniew Wtulich jest absolwentem Wydziału Melioracji i Budownictwa Wodnego Szkoły Głównej Gospodarstwa Wiejskiego. Rozpoczął swoją karierę zawodową w 1984 roku jako Asystent Projektanta w Biurze Projektów Wodnych Melioracji. Następnie, został inżynierem budowy w Rejonowym Przedsiębiorstwie Melioracyjnym (w październiku 1984 roku), które to stanowisko zajmował do kwietnia 1988 roku. W latach 1988-1991, pracował jako inżynier w spółce zagranicznej „Amak” (branża budowlana), a w latach 1993-1997 był zatrudniony w Agencji Własności Rolnej Skarbu Państwa. Przed powołaniem do Rady Nadzorczej Spółki, Zbigniew Wtulich pełnił funkcję głównego specjalisty w Departamencie Ewidencji Majątku Skarbu Państwa Ministerstwa Skarbu Państwa (w latach 1997-1998), głównego specjalisty – koordynatora zespołu w Departamencie Reprywatyzacji i Rekompensat Ministerstwa Skarbu Państwa (w latach 1998-2001), naczelnika wydziału w Departamencie Reprywatyzacji i Udostępniania Akcji Ministerstwa Skarbu Państwa (w latach 2002-2006), naczelnika wydziału w Departamencie Ewidencji, Reprywatyzacji, Rekompensat i Udostępniania Akcji (w latach 2006-2010). Obecnie pełni funkcję naczelnika wydziału w Departamencie Mienia Skarbu Państwa (od 2010 roku). Pełnił również funkcję członka Rady Nadzorczej w Zakładach Tworzyw Sztucznych „GAMRAT” S.A. (w 2011 roku) oraz w Przedsiębiorstwie Gospodarki Wodnej i Rekultywacji S.A. (w latach 2002-2009).

Bogdan Skalski ukończył Politechnikę Warszawską. Od roku 1998 jest zatrudniony w Ministerstwie Skarbu Państwa. Pracował w departamentach nadzoru nad spółkami Skarbu Państwa. Nadzorował sprawy związane z restrukturyzacją spółek Skarbu Państwa (branża hutnicza), prowadził nadzór nad podmiotami z branży hutniczej (np. Huta Częstochowa S.A., PHS S.A.), energetycznej (np. Spółki grupy PGE S.A., ENEA S.A.) uczestniczył w pracach związanych z tworzeniem 4 grup energetycznych, wydzieleniem Operatora Systemu Przesyłowego, tworzeniem Operatorów Systemu Dystrybucyjnego, uczestniczył w pracach nad IPO PGE S.A. Dodatkowo doświadczenie związane z nadzorem działalności spółek z udziałem Skarbu Państwa zdobywał zasiadając w radach nadzorczych spółek od 1998 roku. W Radzie Nadzorczej Spółki pełni funkcję Sekretarza.

Maciej Żółtkiewicz jest absolwentem Wydziału Elektrycznego Politechniki Częstochowskiej oraz ukończył studia podyplomowe w Wyższej Europejskiej Szkole Prawa i Administracji w Warszawie. Karierę zawodową rozpoczął w 1979 roku. jako specjalista techniczny we Wschodnim Okręgu Energetycznym w Radomiu. Stanowisko to zajmował do 1988 roku. W latach 1988 – 1999 był zatrudniony w Elektrociepłowni „Radom” S.A. kolejno na stanowiskach: Specjalista ds. automatyki i pomiarów, Kierownik działu nadzoru właścicielskiego i restrukturyzacji, Główny specjalista ds. organizacyjno - pracowniczych, Członek Zarządu. W latach 1999-2000 pełnił funkcję Członka Zarządu Zakładu Maszyn do Szycia „Łuczniczka” Sp. z o.o. w Radomiu. W latach 2001 – 2005 pełnił kolejno funkcje: Zarządcy Komisarycznego Przedsiębiorstwa „Putis” w Milanówku, Pełnomocnika ds. Prywatyzacji Przedsiębiorstwa „Transdreg” w Warszawie, Wiceprezesa Zarządu P.W. „Mediainstal” Sp. z o.o. w Radomiu. W latach 2006 – 2008 pełnił funkcję Prezesa Zarządu Fabryki Łączników „Radom” S.A. Od 2009 roku zajmował się kontrolą wewnętrzną i audytem w RTBS „Administrator” Sp. z o.o. w Radomiu, a od 2013 roku w Spółce „Radpec” S.A. w Radomiu. Doświadczenie związane z nadzorem działalności spółek z udziałem Skarbu Państwa zdobywał zasiadając w radach nadzorczych spółek takich jak: Elektrociepłownia „Radom” S.A., Elektrownia Wodna Żarnowiec S.A., Fabryka Łączników „Radom” S.A. W latach 2009 – 2015 zasiadał w radzie nadzorczej PPUH „Radkom” Sp. z o.o. w Radomiu.

Marek Szczepaniec - ukończył studia na Uniwersytecie Gdańskim, obecnie jest profesorem Uniwersytetu Gdańskiego (od 2008 roku) oraz profesorem Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy (od 2014 roku). W latach 1993-2001 pracował jako konsultant w Polsko-Amerykańskiej Fundacji Doradztwa dla Małych Przedsiębiorstw. W okresie 1992-2006 był konsultantem firmy badawczej B.P.S. Consultants Poland. Od 2006 jest współwłaścicielem i wiceprezesem firmy badawczej Qualifact. Specjalizuje się w badaniach naukowych nad przedsiębiorczością, kapitałem ludzkim, wzrostem gospodarczym, finansami behawioralnymi oraz strategiami marketingowymi korporacji. Jest autorem ponad 150 raportów z badań, artykułów naukowych oraz innych publikacji. Z jego raportów i opracowań korzystały m.in. następujące firmy – sektora bankowego: PKO Bank Polski, BZ WBK, Credit Agricole, BNP Paribas, Pekao SA, ING, mBank; sektora ubezpieczeniowego: PZU, Warta, Compensa, Allianz, Aviva; sektora paliwowego: Grupa LOTOS, PKN Orlen, BP, Total. Kierował badaniami rynkowymi dla Elektrociepłowni Wybrzeże oraz dla Grupy ENERGA i jest autorem opracowania „Modele obsługi klientów firm energetycznych. Trendy światowe”.

Andrzej Powalowski - w latach 1969 – 1973 studiował na Wydziale Prawa i Administracji Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu. W 1973 roku rozpoczął pracę jako asystent w Zakładzie Prawa Zarządzania Gospodarką Narodową na Wydziale Prawa i Administracji Uniwersytetu Gdańskiego. W 1980 roku uzyskał stopień naukowy doktora nauk prawnych i został zatrudniony na etacie adiunkta. Od 1992 roku pracował na stanowisku starszego wykładowcy w Katedrze Prawa Gospodarczego Publicznego a od 1994 roku w Katedrze Prawa Gospodarczego Publicznego i Ochrony Środowiska. W 2009 roku uzyskał stopień naukowy doktora habilitowanego nauk prawnych w zakresie prawa gospodarczego publicznego. W 2010 roku został mianowany na stanowisko profesora nadzwyczajnego Uniwersytetu Gdańskiego. Na Wydziale Prawa i Administracji Uniwersytetu Gdańskiego pełni aktualnie funkcję kierownika Zakładu Prawa Gospodarczego Publicznego i kierownika studiów podyplomowych „Warunki prawne prowadzenia działalności gospodarczej” oraz „Prawo i system zamówień publicznych”. Jest również wykładowcą na Wydziale Zamiejscowym Gdańskiej Szkoły Wyższej w Olsztynie. Był zatrudniony jako profesor nadzwyczajny Bałtyckiej Wyższej Szkoły Humanistycznej i Wyższej Szkoły Gospodarowania Nieruchomościami. Autor szeregu publikacji w formie książek lub artykułów do czasopism naukowych; jest członkiem

organów w organizacjach pozarządowych oraz periodykach naukowych. Wykonywał zawód radcy prawnego, a od 2010 roku jest adwokatem we własnej kancelarii w Gdańsku. Pełni funkcję arbitra w Międzynarodowym Sądzie Arbitrażowym przy Krajowej Izbie Gospodarki Morskiej.

Żaden z wyżej wymienionych Członków Rady Nadzorczej Spółki nie wykonuje działalności konkurencyjnej wobec działalności ENERGA SA, nie uczestniczy w spółce konkurencyjnej wobec ENERGA SA jako wspólnik spółki cywilnej, spółki osobowej lub jako członek organu spółki kapitałowej oraz nie uczestniczy w innej konkurencyjnej osobie prawnej jako członek jej organów, jak również nie figuruje w Rejestrze Dłużników Niewypłacalnych prowadzonym na podstawie ustawy o KRS.

Kompetencje Rady Nadzorczej

Do kompetencji Rady Nadzorczej należy w szczególności:

- 1) ocena sprawozdań Zarządu z działalności Spółki i z działalności Grupy Kapitałowej oraz sprawozdania finansowego za ubiegły rok obrotowy i skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy Kapitałowej w zakresie ich zgodności z księgami i dokumentami, jak również ze stanem faktycznym, oraz ocena wniosku Zarządu o podział zysku albo pokrycie straty,
- 2) składanie Walnemu Zgromadzeniu pisemnego sprawozdania z wyników czynności, o których mowa w pkt 1,
- 3) sporządzanie sprawozdań w związku ze sprawowaniem nadzoru nad realizacją przez Zarząd inwestycji oraz nadzoru nad prawidłowością i efektywnością wydatkowania środków pieniężnych na inwestycje,
- 4) sporządzanie, co najmniej raz do roku, wraz ze sprawozdaniem z wyników oceny rocznego sprawozdania finansowego oraz skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy Kapitałowej, opinii Rady Nadzorczej w kwestii ekonomicznej zasadności zaangażowania kapitałowego Spółki w innych spółkach handlowych, dokonanego w danym roku obrotowym,
- 5) sporządzanie i przedstawianie raz w roku Zwyczajnemu Walnemu Zgromadzeniu zwięzłej oceny sytuacji Spółki, z uwzględnieniem oceny systemu kontroli wewnętrznej i systemu zarządzania ryzykiem istotnym dla Spółki,
- 6) rozpatrywanie i opiniowanie spraw mających być przedmiotem uchwał Walnego Zgromadzenia,
- 7) wybór biegłego rewidenta do przeprowadzenia badania sprawozdania finansowego,
- 8) zatwierdzanie strategii Spółki i jej Grupy Kapitałowej,
- 9) zatwierdzanie rocznych/wieloletnich planów rzeczowo-finansowych, a także planów działalności inwestycyjnej Spółki i jej Grupy Kapitałowej,
- 10) uchwalanie regulaminu szczegółowo określającego tryb działania Rady Nadzorczej,
- 11) zatwierdzanie regulaminu Zarządu Spółki,
- 12) zatwierdzanie regulaminu organizacyjnego przedsiębiorstwa Spółki,
- 13) zatwierdzanie zasad prowadzenia działalności sponsoringowej przez Spółkę,
- 14) ustalanie zasad i wysokości wynagrodzenia Prezesa i członków Zarządu, z zastrzeżeniem bezwzględnie obowiązujących przepisów prawa,
- 15) delegowanie członków Rady Nadzorczej do czasowego wykonywania czynności członków Zarządu, którzy nie mogą sprawować swoich czynności i ustalanie ich wynagrodzenia,
- 16) ustalenie sposobu wykonywania prawa głosu przez Spółkę na zgromadzeniach spółek zależnych.

Szczegółowy opis kompetencji Rady zawiera Statut Spółki, zamieszczony na internetowej stronie korporacyjnej.

Sposób funkcjonowania Rady Nadzorczej

Rada Nadzorcza sprawuje stały nadzór nad działalnością Spółki, zgodnie z Ksh i Statutem Spółki. Szczegółowy tryb jej funkcjonowania określa Regulamin Rady Nadzorczej, zamieszczony na internetowej stronie korporacyjnej.

Rada Nadzorcza wykonuje swoje czynności kolegiально. Członkowie Rady Nadzorczej uczestniczą w posiedzeniach oraz wykonują swoje prawa i obowiązki osobiście. Członkowie Rady Nadzorczej

zobowiązani są do zachowania tajemnicy wiadomości związanych z działalnością Spółki, które powzieli w związku ze sprawowaniem mandatu lub przy innej sposobności.

Co do zasady, Rada Nadzorcza podejmuje uchwały na posiedzeniach, które odbywają się co najmniej raz na dwa miesiące.

Posiedzenia Rady Nadzorczej zwołuje Przewodniczący lub Wiceprzewodniczący, przedstawiając szczegółowy porządek obrad. Posiedzenie powinno zostać także zwołane na żądanie każdego z członków Rady Nadzorczej lub na wniosek Zarządu.

Posiedzenia Rady Nadzorczej prowadzi Przewodniczący Rady Nadzorczej, a w przypadku jego nieobecności – Wiceprzewodniczący.

Dopuszcza się możliwość uczestnictwa członków Rady Nadzorczej w posiedzeniu oraz głosowania nad podejmowanymi uchwałami w ramach tego posiedzenia, przy wykorzystaniu środków bezpośredniego porozumiewania się na odległość, to jest tele- lub wideokonferencji, z zastrzeżeniem, że w miejscu obrad wskazanym przez zwołującego posiedzenie, obecny jest co najmniej jeden z członków Rady Nadzorczej i istnieje techniczna możliwość zapewnienia bezpiecznego połączenia.

Zgodnie ze Statutem, Rada Nadzorcza podejmuje uchwały w sprawach objętych porządkiem obrad i pod warunkiem, że na posiedzeniu obecna jest co najmniej połowa jej członków, a wszyscy członkowie zostali zaproszeni na posiedzenie.

Zmiana zaproponowanego porządku obrad może nastąpić, gdy na posiedzeniu obecni są wszyscy członkowie Rady Nadzorczej i nikt nie wniesie sprzeciwu do porządku obrad. Sprawa nieuwzględniona w porządku obrad powinna być włączona do porządku obrad następnego posiedzenia.

Rada Nadzorcza może podejmować uchwały poza posiedzeniem w trybie pisemnym lub przy wykorzystaniu środków bezpośredniego porozumiewania się na odległość, w tym w szczególności – poczty elektronicznej. Uchwała taka jest ważna, gdy wszyscy członkowie Rady Nadzorczej zostali powiadomieni o treści projektu uchwały.

Uchwały Rady Nadzorczej zapadają bezwzględną większością głosów, a w razie równości głosów rozstrzyga głos Przewodniczącego.

Co do zasady, Rada Nadzorcza podejmuje uchwały w głosowaniu jawnym, jednak na wniosek członka Rady Nadzorczej oraz w sprawach osobowych zarządza się głosowanie tajne. W przypadku zarządzenia głosowania tajnego nie jest możliwe podejmowanie uchwał w trybie pisemnym lub przy wykorzystaniu środków bezpośredniego porozumiewania się na odległość.

Rada Nadzorcza może z ważnych powodów delegować poszczególnych członków do samodzielnego pełnienia określonych czynności nadzorczych.

Rada Nadzorcza może delegować swoich członków, na okres nie dłuższy niż trzy miesiące, do czasowego wykonywania czynności członków zarządu, którzy zostali odwołani, złożyli rezygnację albo z innych przyczyn nie mogą sprawować swoich czynności.

Szczegółowy opis działalności Rady Nadzorczej w minionym roku obrotowym zawiera Sprawozdanie z działalności Rady Nadzorczej, składane corocznie Walnemu Zgromadzeniu oraz publikowane na korporacyjnej stronie internetowej Spółki.

Rada Nadzorcza wybiera spośród swoich członków Komitet Audytu oraz Komitet Nominacji i Wynagrodzeń.

W okresie od dnia 1 stycznia do dnia 31 grudnia 2015 roku Rada Nadzorcza ENERGA SA odbyła 15 posiedzeń i podjęła 148 uchwał. W 2015 roku 5 posiedzeń Rady Nadzorczej odbyło się w niepełnym składzie osobowym.

Członkowie Rady Nadzorczej, każdorazowo podejmowali decyzję w formie uchwały o usprawiedliwieniu nieobecności, na podstawie przekazanych informacji przez Członków Rady o przyczynach ich nieobecności.

Najważniejsze sprawy, którymi zajmowała się Rada Nadzorcza w roku obrotowym 2015, to między innymi:

- 1) przeprowadzanie postępowań kwalifikacyjnych na stanowiska Członków Zarządu ENERGA SA oraz ustalenie zasad i wysokości wynagrodzenia Członków Zarządu ENERGA SA,
- 2) udzielenie zgody na zakup akcji Spółki PKP Energetyka SA,
- 3) zatwierdzenie Regulaminu Organizacyjnego ENERGA SA,
- 4) delegowanie Członków Rady Nadzorczej do czasowego wykonywania czynności Członków Zarządu oraz ustalenie ich wynagrodzenia,
- 5) analiza bieżącej sytuacji ekonomiczno-finansowej Spółki i Grupy oraz realizacji i efektywności inwestycji prowadzonych w Grupie ENERGA.

Ponadto, w 2015 roku Rada Nadzorcza określała sposób wykonywania prawa głosu na zgromadzeniach spółek zależnych w zakresie wynikającym ze Statutu Spółki, zatwierdzała plany rzeczowo-finansowe ENERGA SA i Grupy ENERGA, dokonywała oceny sprawozdań jednostkowych i skonsolidowanych za rok obrotowy 2014 wraz z wnioskiem o podział zysku oraz monitorowała realizację przez Zarząd Spółki planu działalności sponsoringowej.

Komitet Audytu

Zasady funkcjonowania Komitetu Audytu określa Statut ENERGA SA i Regulamin Rady Nadzorczej, dostępny na stronie internetowej Spółki.

Komitet Audytu działa kolegiально i pełni rolę doradczą i opiniotwórczą dla Rady Nadzorczej.

Do zadań Komitetu Audytu należy w szczególności:

- 1) monitorowanie procesu sprawozdawczości finansowej,
- 2) monitorowanie rzetelności informacji finansowych przedstawianych przez Spółkę,
- 3) monitorowanie skuteczności istniejących w Spółce systemów kontroli wewnętrznej, audytu wewnętrznego oraz zarządzania ryzykiem,
- 4) monitorowanie wykonywania czynności rewizji finansowej,
- 5) monitorowanie niezależności i obiektywizmu biegłego rewidenta i podmiotu uprawnionego do badania sprawozdań finansowych, w tym w przypadku świadczenia przez nich usług innych niż rewizja finansowa,
- 6) rekomendowanie Radzie Nadzorczej podmiotu uprawnionego do badania sprawozdań finansowych do przeprowadzenia czynności rewizji finansowej.

Zadania Komitetu Audytu są realizowane poprzez przedstawianie Radzie Nadzorczej wniosków, rekomendacji, opinii i sprawozdań dotyczących zakresu jego zadań, w formie podjętych uchwał.

Komitet Audytu jest niezależny od Zarządu Spółki, który nie może wydawać Komitetowi wiążących poleceń dotyczących wykonywania jego zadań.

W skład Komitetu Audytu wchodzi co najmniej trzech członków Rady, w tym przynajmniej jeden z nich powinien spełniać warunki niezależności określone przepisami prawa oraz posiadać kwalifikacje w dziedzinie rachunkowości lub rewizji finansowej w rozumieniu Ustawy o Biegłych Rewidentach. Zgodnie ze Statutem, osoba ta powinna spełniać wymogi przewidziane dla niezależnych Członków Rady Nadzorczej w rozumieniu Zalecenia Komisji z dnia 15 lutego 2005 roku dotyczącego roli dyrektorów niewykonawczych lub będących członkami rady nadzorczej spółek giełdowych i komisji rady (nadzorczej) (2005/162/WE) z uwzględnieniem wymagań przewidzianych Dobrymi Praktykami Spółek Notowanych na Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie SA w Warszawie.

Komitet Audytu w roku obrotowym 2015 i do chwili obecnej działał w następującym składzie osobowym:

- 1) w okresie od dnia 1 stycznia do dnia 28 lipca 2015 roku:
 - a) Mirosław Szreder - Przewodniczący Komitetu,
 - b) Marian Gawrylczyk,
 - c) Jarosław Mioduszeński,
 - d) Zbigniew Wtulich;

- 2) w okresie od dnia 28 lipca 2015 roku do dnia 7 stycznia 2016 roku:
 - a) Mirosław Szreder - Przewodniczący Komitetu,
 - b) Jarosław Mioduszewski,
 - c) Zbigniew Wtulich;
- 3) w okresie od dnia 7 stycznia do dnia 22 stycznia 2016 roku - w związku z odwołaniem ze składu Rady Nadzorczej Pana Mirosława Szredera i Pana Jarosława Mioduszewskiego, w Komitecie Audytu zasiadał wyłącznie Pan Zbigniew Wtulich,
- 4) w okresie od dnia 22 stycznia 2016 roku do chwili obecnej:
 - a) Zbigniew Wtulich,
 - b) Marek Szczepaniec,
 - c) Andrzej Powałowski.

W związku z rezygnacją Pana Mariana Gawrylczyka z członkostwa w Radzie Nadzorczej Spółki, od dnia 28 lipca 2015 roku Komitet Audytu funkcjonował w trzyosobowym składzie.

W wyniku zmian w składzie Rady Nadzorczej dokonanych przez Walne Zgromadzenie Spółki w dniu 7 stycznia 2016 roku, tj. odwołaniem Pana Jarosława Mioduszewskiego oraz Pana Mirosława Szredera, w składzie Komitetu Audytu pozostał Pan Zbigniew Wtulich.

W dniu 22 stycznia Rada Nadzorcza Spółki uzupełniła skład Komitetu Audytu powołując do niego Pana Marka Szczepaniec i Pana Andrzeja Powałowskiego.

Funkcję Przewodniczącego Komitetu Audytu w 2015 roku pełnił Pan Mirosław Szreder.

Opis działalności Komitetu Audytu w minionym roku obrotowym wraz ze szczegółowym opisem działań podejmowanych przez Komitet zawiera Sprawozdanie z działalności Komitetu Audytu stanowiące Załącznik do Sprawozdania z działalności Rady Nadzorczej, składane corocznie Walnemu Zgromadzeniu oraz publikowane na korporacyjnej stronie internetowej Spółki.

W 2015 roku Komitet Audytu odbył 5 posiedzeń, z czego 4 odbyły się w pełnym składzie osobowym.

Komitet Nominacji i Wynagrodzeń

Komitet Nominacji i Wynagrodzeń Rady Nadzorczej ENERGA SA działa od dnia 27 lutego 2015 roku, kiedy to Rada Nadzorcza Spółki podjęła decyzję o jego powołaniu oraz uchwaliła nowy Regulamin Rady Nadzorczej ENERGA SA, w którym ujęto sposób jego funkcjonowania.

Zakres działania Komitetu Nominacji i Wynagrodzeń obejmuje czynności opiniodawcze i analityczne w zakresie wspierania Rady Nadzorczej w wykonywaniu jej statutowych obowiązków, dotyczących ogólnej polityki wynagrodzeń członków Zarządu, wyższej kadry kierowniczej Spółki i pozostałych Spółek Grupy Kapitałowej ENERGA oraz udzielania rekomendacji w przedmiocie powoływania członków Zarządu.

Do kompetencji i obowiązków Komitetu Nominacji i Wynagrodzeń należy, w szczególności:

- 1) prowadzenie czynności związanych z rekrutacją członków Zarządu Spółki w zakresie wskazanym przez Radę,
- 2) opracowanie projektów umów i wzorów innych dokumentów w związku z pełnieniem funkcji członków Zarządu Spółki oraz nadzorowanie realizacji podjętych zobowiązań umownych przez strony,
- 3) nadzór nad realizacją systemu wynagrodzeń Zarządu Spółki, w szczególności przygotowywanie dokumentów rozliczeniowych w zakresie elementów ruchomych i premialnych wynagrodzeń,
- 4) monitorowanie i analizowanie systemu wynagrodzeń Zarządów i kadry kierowniczej Spółek Grupy Kapitałowej ENERGA,
- 5) nadzór nad poprawną realizacją świadczeń dodatkowych dla Zarządu Spółki, wynikających z umów, między innymi takich jak: ubezpieczenia osobowe, medyczne, korzystanie z samochodów służbowych, mieszkania i innych.

Komitet Nominacji i Wynagrodzeń w roku obrotowym 2015 i do chwili obecnej działał w następującym składzie osobowym:

- 1) w okresie od dnia 27 lutego do dnia 28 lipca 2015 roku:

- a) Bogusław Nadolnik,
 - b) Marian Gawrylczyk,
 - c) Paula Ziemiecka-Księżak,
 - d) Jakub Żołyński,
- 2) w okresie od dnia 28 lipca do dnia 1 października 2015 roku:
 - a) Paula Ziemiecka-Księżak - Przewodniczący Komitetu,
 - b) Bogusław Nadolnik,
 - c) Jakub Żołyński,
 - 3) w okresie od dnia 1 października do dnia 6 października 2015 roku:
 - d) Paula Ziemiecka-Księżak - Przewodniczący Komitetu,
 - a) Bogusław Nadolnik,
 - 4) w okresie od dnia 6 października do dnia 9 listopada 2015 roku:
 - a) Paula Ziemiecka-Księżak,
 - b) Bogusław Nadolnik,
 - c) Zbigniew Wtulich,
 - 5) w okresie od dnia 9 listopada do dnia 7 grudnia 2015 roku:
 - a) Paula Ziemiecka-Księżak - Przewodniczący Komitetu,
 - b) Zbigniew Wtulich,
 - 6) w okresie od dnia 7 grudnia do chwili obecnej:
 - a) Paula Ziemiecka-Księżak - Przewodniczący Komitetu,
 - b) Bogdan Skalski,
 - c) Zbigniew Wtulich.

W 2015 roku odbyło się 7 posiedzeń Komitetu Nominacji i Wynagrodzeń – wszystkie w pełnym składzie osobowym.

Opis działalności Komitetu Nominacji i Wynagrodzeń w minionym roku obrotowym przedstawiono w Sprawozdaniu z działalności Komitetu Nominacji i Wynagrodzeń stanowiącym Załącznik do Sprawozdania z działalności Rady Nadzorczej.

Zarząd

Zasady powoływania i odwoływania członków Zarządu

Zarząd może liczyć od jednej do pięciu osób, w tym Prezesa i jednego lub kilku Wiceprezesów. Kadencja Zarządu jest wspólna i trwa trzy lata.

Zgodnie ze Statutem, Członków Zarządu powołuje i odwołuje Rada Nadzorcza, która powierza jednemu z nich funkcję Prezesa, a jednemu lub kilku – funkcję Wiceprezesa.

Członek Zarządu może być również:

- 1) odwołany lub zawieszony w czynnościach przez Walne Zgromadzenie,
- 2) zawieszony w czynnościach z ważnych powodów przez Radę Nadzorczą.

Dopóki ponad połowa akcji w Spółce należy do Skarbu Państwa, Rada Nadzorcza powołuje Członków Zarządu po przeprowadzeniu postępowania kwalifikacyjnego na podstawie Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 18 marca 2003 roku w sprawie przeprowadzania postępowania kwalifikacyjnego na stanowisko członka zarządu w niektórych spółkach handlowych (Dz.U. z 2003 roku, Nr 55, poz. 476 ze zm.).

Rezygnację z pełnionej funkcji Członek Zarządu składa Radzie Nadzorczej, w formie pisemnej.

Skład osobowy

W ciągu 2015 roku i do chwili obecnej Zarząd Spółki funkcjonował, w następującym składzie:

- 1) w okresie od dnia 1 stycznia do dnia 29 kwietnia 2015 roku:
 - a) Mirosław Bieliński - Prezes Zarządu,
 - b) Roman Szyszko - Wiceprezes Zarządu ds. Finansowych,
 - c) Wojciech Topolnicki - Wiceprezes Zarządu ds. Strategii Rozwoju,
- 2) w okresie od dnia 29 kwietnia do dnia 6 października 2015 roku:

- a) Andrzej Tersa - Prezes Zarządu,
 - b) Seweryn Kędra - Wiceprezes Zarządu ds. Finansowych,
 - c) Jolanta Szydłowska - Wiceprezes Zarządu ds. Korporacyjnych,
- 3) w okresie od dnia 6 października do dnia 2 grudnia 2015 roku:
- a) Andrzej Tersa - Prezes Zarządu,
 - b) Seweryn Kędra - Wiceprezes Zarządu ds. Finansowych,
 - c) Jolanta Szydłowska - Wiceprezes Zarządu ds. Korporacyjnych,
 - d) Waldemar Kamrat - Członek Rady Nadzorczej ENERGA SA delegowany do czasowego wykonywania czynności Członka Zarządu, pełniący funkcję Wiceprezesa Zarządu ds. Strategii Rozwoju,
- 4) w okresie od dnia 2 grudnia do dnia 7 grudnia 2015 roku:
- a) Andrzej Tersa - Prezes Zarządu,
 - b) Seweryn Kędra - Wiceprezes Zarządu ds. Finansowych,
 - c) Jolanta Szydłowska - Wiceprezes Zarządu ds. Korporacyjnych,
- 5) w okresie od dnia 7 grudnia 2015 roku do dnia 3 stycznia 2016 roku:
- a) Roman Pionkowski - Członek Rady Nadzorczej ENERGA SA delegowany do czasowego wykonywania czynności Członka Zarządu, pełniący funkcję Prezesa Zarządu,
 - b) Seweryn Kędra - Wiceprezes Zarządu ds. Finansowych,
- 6) w okresie od dnia 4 stycznia 2016 roku do dnia 1 lutego 2016 roku:
- a) Dariusz Kaśków - Prezes Zarządu,
 - b) Roman Pionkowski - Wiceprezes Zarządu ds. Strategii Rozwoju,
 - c) Mariusz Rędaszka - Wiceprezes Zarządu ds. Finansowych,
- 7) w okresie od dnia 1 lutego 2016 roku do 26 lutego 2016 roku:
- a) Dariusz Kaśków - Prezes Zarządu,
 - b) Grzegorz Ksepko - Wiceprezes Zarządu ds. Korporacyjnych,
 - c) Roman Pionkowski - Wiceprezes Zarządu ds. Strategii Rozwoju,
 - d) Mariusz Rędaszka - Wiceprezes Zarządu ds. Finansowych,
- 8) W okresie od dnia 26 lutego do dnia sporządzenia niniejszego Sprawozdania:
- a) Dariusz Kaśków - Prezes Zarządu,
 - b) Grzegorz Ksepko - Wiceprezes Zarządu ds. Korporacyjnych
 - c) Mariusz Rędaszka - Wiceprezes Zarządu ds. Finansowych.

W związku z upływem w dniu 31 maja 2015 roku III wspólnej Kadencji Zarządu Spółki, Rada Nadzorcza ENERGA SA w dniu 27 lutego 2015 roku ustaliła, że Zarząd Spółki będzie czteroosobowy i wszczęła postępowania kwalifikacyjne na stanowiska Członków Zarządu Spółki IV Kadencji, tj.:

- 1) Prezesa Zarządu,
- 2) Wiceprezesa Zarządu ds. Finansowych,
- 3) Wiceprezesa Zarządu ds. Strategii Rozwoju,
- 4) Wiceprezesa Zarządu ds. Korporacyjnych.

Postępowania zostały przeprowadzone zgodnie z Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 18 marca 2003 roku w sprawie przeprowadzania postępowania kwalifikacyjnego na stanowisko członka zarządu w niektórych spółkach handlowych (Dz.U. z 2003 roku, Nr 55, poz. 476 ze zm.).

W wyniku przeprowadzonych postępowań, Rada Nadzorcza ENERGA SA wyłoniła, jako najlepszych kandydatów, a następnie powołała do Zarządu IV Kadencji, na stanowisko:

- 1) Prezesa Zarządu - Pana Andrzeja Tersę,
- 2) Wiceprezesa Zarządu ds. Finansowych - Pana Seweryna Kędrę,
- 3) Wiceprezesa Zarządu ds. Korporacyjnych - Panią Jolantę Szydłowską.

Postępowanie na stanowisko Wiceprezesa Zarządu ds. Strategii Rozwoju zostało zakończone bez wyłonienia najlepszego kandydata.

Z uwagi na pozostający wakat na stanowisku Wiceprezesa Zarządu ds. Strategii Rozwoju, Rada Nadzorcza, w dniu 6 października 2015 roku delegowała Członka Rady - Pana Waldemara Kamrata, do czasowego wykonywania czynności Członka Zarządu Spółki odpowiedzialnego za koordynację prac nad strategią rozwoju Grupy ENERGA powierzając mu funkcję Wiceprezesa Zarządu ds. Strategii Rozwoju, na okres do trzech miesięcy od dnia delegowania oraz jednocześnie wszczęła postępowanie kwalifikacyjne na to stanowisko.

Postępowanie to Rada Nadzorcza ENERGA SA zakończyła w dniu 7 grudnia 2015 roku bez wyłonienia najlepszego kandydata oraz dokonała zmian w składzie Zarządu Spółki, tj.:

- 1) odwołała:
 - a) Pana Andrzeja Tersę pełniącego funkcję Prezesa Zarządu Spółki,
 - b) Panią Jolantę Szydłowską pełniącą funkcję Wiceprezesa Zarządu ds. Korporacyjnych,
- 2) delegowała Członka Rady Nadzorczej Pana Romana Pionkowskiego do czasowego wykonywania czynności Członka Zarządu powierzając mu pełnienie funkcji Prezesa Zarządu, na okres do trzech miesięcy od dnia delegowania.

Jednocześnie, w dniu 7 grudnia 2015 roku Rada Nadzorcza, mając na uwadze określony czteroosobowy skład Zarządu IV Kadencji, podjęła decyzję o wszczęciu postępowań kwalifikacyjnych na stanowiska Członków Zarządu Spółki, tj. na stanowisko:

- 1) Prezesa Zarządu,
- 2) Wiceprezesa Zarządu ds. Finansowych,
- 3) Wiceprezesa Zarządu ds. Strategii Rozwoju,
- 4) Wiceprezesa Zarządu ds. Korporacyjnych.

W dniu 29 grudnia 2015 roku Rada Nadzorcza odwołała z Zarządu Spółki, z dniem 3 stycznia 2016 roku Pana Seweryna Kędrę pełniącego funkcję Wiceprezesa Zarządu ds. Finansowych oraz w wyniku przeprowadzonych postępowań, wyłoniła, jako najlepszych kandydatów, a następnie powołała do Zarządu V Kadencji z dniem 4 stycznia 2016 roku, na stanowisko:

- 1) Prezesa Zarządu - Pana Dariusza Kaśków,
- 2) Wiceprezesa Zarządu ds. Finansowych - Pana Mariusza Rędaszka,
- 3) Wiceprezesa Zarządu ds. Strategii Rozwoju - Pana Romana Pionkowskiego.

Postępowanie na stanowisko Wiceprezesa Zarządu ds. Korporacyjnych zostało zakończone bez wyłonienia najlepszego kandydata.

Dodatkowo, w dniu 29 grudnia 2015 roku, Rada Nadzorcza wszczęła postępowania kwalifikacyjne na stanowiska Wiceprezesa Zarządu ds. Korporacyjnych oraz Wiceprezesa Zarządu ds. Relacji Inwestorskich, które zakończyły się w dniu 1 lutego 2016 roku.

Postępowanie na stanowisko Wiceprezesa Zarządu ds. Relacji Inwestorskich zostało zakończone bez wyłonienia najlepszego kandydata.

Postępowanie na stanowisko Wiceprezesa Zarządu ds. Korporacyjnych zakończono powołaniem na to stanowisko Pana Grzegorza Ksepko.

W dniu 26 lutego 2016 roku Rada Nadzorcza Spółki podjęła uchwałę o odwołaniu ze składu Zarządu Spółki Pana Romana Pionkowskiego, pełniącego funkcję Wiceprezesa Zarządu ENERGA SA ds. Strategii Rozwoju.

Obecna V Kadencja Zarządu ENERGA SA upływa z dniem 4 stycznia 2019 roku.

Dariusz Kaśków – Prezes Zarządu

Absolwent Wydziału Prawa i Administracji Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach (1989). Karierę zawodową rozpoczął w Prokuraturze Wojewódzkiej w Opolu. W latach 1991-1994 pełnił funkcję zastępcy burmistrza, a następnie do 1998 roku burmistrza Głubczyc. Od stycznia do kwietnia 2000 roku Dariusz Kaśków był prezesem SKOK Krapkowie, a od maja 2000 roku do listopada 2006 roku pełnił funkcję Starosty

Głubczyckiego. Od stycznia 2007 roku związany z Grupą ENERGA, początkowo pełnił funkcję Dyrektora Generalnego Oddziału ENERGA Spółka Akcyjna Kalisz oraz prokurenta w Koncernie Energetycznym ENERGA Spółka Akcyjna (następnie ENERGA-OPERATOR Spółka Akcyjna). Od lipca 2007 roku do listopada 2007 roku był wiceprezesem zarządu ENERGA-OPERATOR Spółka Akcyjna. Od listopada 2007 roku do stycznia 2008 roku – wiceprezes zarządu KGHM Polska Miedź Spółka Akcyjna. Do grudnia 2015 roku pełnił funkcję dyrektora Zakładu Aktywności Zawodowej im. Jana Pawła II przy Stowarzyszeniu Na Rzecz Osób Niepełnosprawnych w Branicach. Ponadto, Dariusz Kaśków był członkiem organów nadzorczych, w tym od 1992 roku do 2002 roku – członek Rady Nadzorczej Agencji Rozwoju Opolszczyzny Spółka Akcyjna, a od sierpnia 2007 roku do listopada 2007 roku – członek Rady Nadzorczej Zakładu Energetycznego Płock – Dystrybucja Zachód.

Mariusz Rędaszka – Wiceprezes Zarządu ds. Finansowych

Absolwent Wydziału Handlu Zagranicznego Szkoły Głównej Handlowej oraz studiów MBA Uniwersytetu Calgary. Odbił szereg szkoleń i kursów, w tym w zakresie Wycen Przedsiębiorstw, Przejęć i Fuzji, Finansowania Inwestycji oraz Strategicznego Przywództwa. Menedżer posiadający ponad 20-letnie doświadczenie zawodowe w zakresie zarządzania strategicznego i finansami. Specjalizuje się w projektach restrukturyzacji, zarządzaniu rentownością, optymalizacji struktur i procesów, przejęciach i fuzjach. W pierwszych latach swojej kariery związany był z bankowością inwestycyjną – pracował w Creditanstalt Investment Bank (obecnie Grupa Unicredit), gdzie specjalizował się w zagadnieniach związanych z rynkiem energetycznym, w tym prywatyzacją, finansowaniem inwestycji oraz obsługą polskich i zagranicznych inwestorów. W latach 1998 – 2000 pełnił funkcję menedżera odpowiedzialnego za rozwój i finanse w polskim przedstawicielstwie brytyjskiej grupy energetycznej Eastern, wchodzącej w skład Texas Utilities (USA). W latach 2000-2011 pełnił funkcję Dyrektora Finansowego, Członka Zarządu w polskich spółkach międzynarodowych organizacji: początkowo w strukturach Lafarge, a następnie – w Pernod Ricard / Wyborowa S.A. Pracował również w Morpol ASA i Eurolot S.A (jako CFO) oraz w PL.2012+ sp. z o.o. (jako Dyrektor Operacyjny). W ostatnich latach prowadził działalność w zakresie doradztwa strategicznego i finansowego.

Grzegorz Ksepko - Wiceprezes Zarządu ds. Korporacyjnych

Absolwent Wydziału Prawa i Administracji Uniwersytetu Gdańskiego (2001). W 2004 roku ukończył aplikację prokuratorską w Prokuraturze Okręgowej w Gdańsku oraz zdał egzamin prokuratorski. W listopadzie 2005 roku uzyskał wpis na listę adwokatów. W lipcu 2006 roku został partnerem (wspólnikiem) Kancelarii Radców Prawnych i Adwokatów Głuchowski Siemiątkowski Zwara i Partnerzy. W listopadzie 2010 roku uzyskał status senior partnera, obejmując tym samym stanowisko wyższego szczebla kierowniczego. W praktyce prawniczej specjalizował się przede wszystkim w prawie spółek handlowych, obsłudze przedsiębiorców, prawie karnym, karno-skarbowym, cywilnym, administracyjnym oraz w zagadnieniach związanych z funkcjonowaniem sektora naftowego i energetycznego. Obsługiwał również innych przedsiębiorców, także w zakresie doradztwa w obszarze szeroko pojętego ładu korporacyjnego. W latach 2003-2007 roku zasiadał w Radzie Nadzorczej Agencji Rozwoju Pomorza S.A. z siedzibą w Gdańsku. Był jednym z głównych autorów projektu ustawy lustracyjnej i nowelizacji ustawy o IPN, przygotowanego w 2006 roku. Uczestniczył również w pracach nad projektem ustawy o upadłości konsumenckiej, nowelizacji ustawy o Prokuraturze Generalnej Skarbu Państwa, nowelizacji Prawa prasowego, nowelizacji ustawy o broni i amunicji, nowelizacji Kodeksu karnego oraz opracowywał projekty rozporządzeń Ministra Rozwoju Regionalnego z zakresu pomocy publicznej. W 1996 roku ukończył IV Szkołę Letnią dla Młodych Liderów Społecznych i Politycznych przy Polskiej Fundacji im. Roberta Schumana, a w 1997 roku szkołę języka angielskiego na University of California Los Angeles.

Kompetencje Zarządu

Zarząd działa zgodnie z Ksh i Statutem Spółki. Organizację i sposób działania Zarządu, w tym szczegółowy tryb podejmowania uchwał, określa Regulamin Zarządu zatwierdzony przez Radę Nadzorczą, opublikowany na korporacyjnej stronie internetowej Spółki.

Zarząd prowadzi sprawy Spółki i reprezentuje ją. Do składania oświadczeń woli i ich podpisywania w imieniu Spółki wymagane jest współdziałanie dwóch członków Zarządu albo jednego członka Zarządu działającego łącznie z prokurentem.

Do zakresu działania Zarządu Spółki należą wszystkie sprawy Spółki, niezastrzeżone przepisami prawa lub Statutem Spółki dla pozostałych organów. Zgodnie ze Statutem, z zastrzeżeniem wskazanych w nim wyjątków, każdy członek Zarządu może prowadzić sprawy Spółki, wchodzące w zakres jego kompetencji określony w Regulaminie Zarządu, bez uprzedniej uchwały Zarządu. Jeżeli jednak przed załatwieniem takiej sprawy choćby jeden z pozostałych członków Zarządu sprzeciwi się jej przeprowadzeniu, wymagana jest uchwała Zarządu.

Na dzień sporządzenia niniejszego Sprawozdania, Członkowie Zarządu, w celu indywidualnego prowadzenia spraw wchodzących w zakres ich kompetencji, dokonali podziału funkcjonalnego określonych obszarów działalności Spółki, powierzając:

1. Prezesowi Zarządu nadzór funkcjonalny nad następującymi obszarami działalności Spółki:
 - 1) obsługa organów Spółki,
 - 2) obsługa prawna Spółki, koordynacja obsługi prawnej w Grupie ENERGA,
 - 3) audyt i kontrola,
 - 4) zarządzanie bezpieczeństwem,
 - 5) działalność marketingowa i sponsoring,
 - 6) prowadzenie dialogu społecznego.
2. Wiceprezesowi Zarządu ds. Korporacyjnych nadzór funkcjonalny nad następującymi obszarami działalności Spółki:
 - 1) zarządzanie projektami i programami,
 - 2) zarządzanie ryzykiem strategicznym Grupy,
 - 3) nadzór korporacyjny i właścicielski w Grupie ENERGA,
 - 4) relacje instytucjonalne, społeczne i klienckie,
 - 5) zarządzanie organizacją i Ładem Organizacyjnym Grupy ENERGA oraz wartościami i standardami postępowania w Grupie,
 - 6) zarządzanie przez cele,
 - 7) zarządzanie CSR i zarządzania środowiskiem,
 - 8) polityka personalna Grupy.
3. Wiceprezesowi Zarządu ds. Finansowych nadzór funkcjonalny nad następującymi obszarami działalności Spółki:
 - 1) zarządzanie inwestycjami strategicznymi,
 - 2) analizy rynkowe i rozwój Grupy,
 - 3) obszar badawczo-rozwojowy i innowacyjny oraz prawno-regulacyjny,
 - 4) procesy fuzji i przejęć,
 - 5) relacje inwestorskie,
 - 6) planowanie, kontroling i analizy finansowe,
 - 7) polityka finansowa,
 - 8) sprawozdawczość i konsolidacja,
 - 9) Strategia Grupy ENERGA,
 - 10) IT.

Sposób funkcjonowania Zarządu

Uchwały Zarządu, co do zasady, podejmowane są na posiedzeniach. Posiedzenia odbywają się w ustalonym terminie, w zależności od potrzeb, jednak nie rzadziej niż raz na dwa tygodnie.

Posiedzenia Zarządu zwołuje Prezes lub Członek Zarządu. Nie wymagają powiadomień posiedzenia odbywane według stałego terminarza przyjętego uchwałą Zarządu. Ponadto, na pisemny wniosek członka Zarządu lub Rady Nadzorczej posiedzenie Zarządu winno być zwołane najpóźniej w ciągu czterech dni od daty złożenia wniosku do Prezesa Zarządu.

Posiedzeniom Zarządu, co do zasady, przewodniczy Prezes Zarządu. Miejscem posiedzeń Zarządu jest siedziba Spółki lub inne miejsce wskazane przez zwołującego posiedzenie Zarządu. Regulamin

Zarządu dopuszcza możliwość uczestnictwa członków Zarządu w posiedzeniu oraz głosowania nad podejmowanymi uchwałami w ramach posiedzenia, przy wykorzystaniu środków bezpośredniego porozumiewania się na odległość, to jest tele- lub wideokonferencji, z zastrzeżeniem, że w miejscu obrad wskazanym przez zwołującego posiedzenie, obecny jest co najmniej jeden z członków Zarządu i istnieje techniczna możliwość zapewnienia połączenia.

Uchwały Zarządu zapadają bezwzględną większością głosów. W przypadku równości głosów, decyduje głos Prezesa Zarządu. Dla ważności uchwał konieczne jest prawidłowe powiadomienie o mającym się odbyć posiedzeniu wszystkich członków Zarządu oraz udział w nim, jeżeli Zarząd składa się z co najmniej trzech osób, więcej niż połowy jego członków. W przypadku Zarządu dwuosobowego dla ważności uchwał wymagana jest obecność wszystkich członków Zarządu. Głosowania, co do zasady, są jawne, jednak na wniosek członka Zarządu zarządza się głosowanie tajne.

W nagłych przypadkach, dopuszczalne jest podejmowanie uchwał w trybie pisemnym lub przy wykorzystywaniu środków bezpośredniego porozumiewania się na odległość takich jak faks oraz poczta elektroniczna, pod warunkiem, że wszyscy członkowie Zarządu wyrażą na to zgodę. Uchwała jest ważna, gdy wszyscy członkowie Zarządu zostali powiadomieni o treści projektu uchwały w trybie pisemnym lub przy wykorzystaniu środków bezpośredniego porozumiewania się na odległość.

W 2015 roku Zarząd ENERGA SA odbył 56 posiedzeń i podjął 240 uchwał.

Najważniejszymi działaniami i decyzjami Zarządu były:

- 1) wprowadzenie do stosowania kolejnego wydania Ładu Organizacyjnego Grupy ENERGA, wprowadzającego istotne zmiany w funkcjonowaniu Grupy ENERGA, a którego główną ideą jest współpraca, identyfikacja z Grupą oraz wysokie standardy etyczne,
- 2) wprowadzenie do stosowania Polityki przeciwdziałania mobbingowi i dyskryminacji w Grupie ENERGA, jako narzędzie służące zapobieganiu i skutecznemu reagowaniu na działania niepożądane w miejscu pracy,
- 3) wprowadzenie do stosowania Kodeksu Etyki Grupy ENERGA wprowadzającego istotne zasady postępowania wyznaczające granice, których Grupa ENERGA nie chce i nie może przekraczać,
- 4) wdrożenie Programu poprawy efektywności funkcjonowania Grupy ENERGA, którego celem jest ocena potencjału restrukturyzacyjnego Grupy ENERGA oraz wybór obszarów poprawy efektywności. Program zostanie zrealizowany dzięki inicjatywom jakościowym, przychodowym oraz kosztowym,
- 5) utworzenie podatkowej grupy kapitałowej PGK ENERGA, w skład której weszło 17 Spółek z Grupy ENERGA,
- 6) kontynuowanie realizacji projektu Modelu Biznesowego Systemu Obsługi Sprzedaży (SOS) w Grupie ENERGA obejmującego system billingowy i system CRM w Grupie Kapitałowej ENERGA.

6.8. Wysokość wynagrodzeń osób zarządzających i nadzorujących

Zarząd

Członkowie Zarządu ENERGA SA świadczą usługi w zakresie zarządzania Spółką na podstawie kontraktów menadżerskich zawieranych pod warunkiem, że Członek Zarządu prowadzi działalność gospodarczą na podstawie wpisu do ewidencji działalności gospodarczej oraz na własny koszt ubezpieczy się od odpowiedzialności cywilnej powstałej w związku z zarządzaniem.

Zasady i wysokości wynagrodzenia Członków Zarządu Spółki, z którymi jest zawierana umowa o zarządzanie (Kontrakt menadżerski) ustala Rada Nadzorcza Spółki.

Model wynagradzania Członków Zarządu obejmuje dwuskładnikowy system określania wynagrodzenia, składający się z:

- 1) części stałej (podstawowego miesięcznego wynagrodzenia),
- 2) części zmiennej zależnej od spełnienia określonych kryteriów (realizacji stawianych do wykonania zadań, bądź celów o szczególnym znaczeniu dla Spółki).

Podstawowe miesięczne wynagrodzenie Członków Zarządu obejmuje wszelkie wynagrodzenie z tytułu pełnienia funkcji w organach nadzoru Spółek z Grupy Kapitałowej ENERGA oraz wynagrodzenia za prawa autorskie do wszelkich dzieł stworzonych przez Menadżera w ramach wykonywania niniejszej umowy, które stanowią utwór w rozumieniu Ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych z dnia 4 lutego 1994 roku, a które w ramach niniejszej umowy przechodzą na Spółkę.

Zmienne składniki wynagrodzenia ustalane są przez Radę Nadzorczą Spółki, która może przyznać Członkowi Zarządu:

- 1) nagrodę roczną, przyznawaną w terminie dwóch miesięcy od dnia zatwierdzenia sprawozdania finansowego Spółki za rok obrotowy, którego nagroda dotyczy, po ocenie stopnia wykonania przez Spółkę przyjętych przez Radę Nadzorczą uwarunkowań i parametrów ekonomicznych,
- 2) premię dodatkową, w związku z osiągnięciem przez Członka Zarządu celów o szczególnym znaczeniu dla Spółki.

Umowy zawarte pomiędzy Spółką a osobami zarządzającymi przewidują:

- 1) w przypadku wygaśnięcia Kontraktu menadżerskiego z powodu upływu kadencji, prawo do wynagrodzenia przez okres trzech miesięcy od daty upływu kadencji, z zastrzeżeniem pozostawiania Członka Zarządu w stałej gotowości do świadczenia na żądanie Spółki usług w zakresie umożliwiającym pełne przekazanie jego obowiązków, zgodnie z potrzebami Spółki,
- 2) prawo do wynagrodzenia z tytułu powstrzymania się od prowadzenia działalności konkurencyjnej (zakaz konkurencji) przez okres do 12 miesięcy od daty rozwiązania umowy,
- 3) prawo do odprawy, w wysokości trzykrotności podstawowego wynagrodzenia miesięcznego w przypadku odwołania menadżera z tytułu pełnionej przez niego funkcji Członka Zarządu.

W roku obrotowym 2015 Rada Nadzorcza dokonała obniżenia wysokości wynagrodzenia Członków Zarządu Spółki IV Kadencji, w stosunku do wynagrodzenia przyznanego Członkom Zarządu III Kadencji.

Indywidualne wynagrodzenia Członków Zarządu Spółki za 2015 rok są przedstawione w tabeli poniżej.

Tabela 35: Wynagrodzenia osób wchodzących w skład Zarządu ENERGA SA w okresie od dnia 1 stycznia do 31 grudnia 2015 roku (w tys. zł)

Imię i nazwisko	Okres pełnienia funkcji	Wynagrodzenie	Pozostałe korzyści	Razem
Mirosław Bieliński	od 1 stycznia do 29 kwietnia 2015 roku	317	884	1 201
Roman Szyszko	od 1 stycznia do 29 kwietnia 2015 roku	298	829	1 127
Wojciech Topolnicki	od 1 stycznia do 29 kwietnia 2015 roku	298	850	1 147
Tersa Andrzej	od 29 kwietnia do 7 grudnia 2015 roku	565	0	565
Szydłowska Jolanta	od 29 kwietnia do 7 grudnia 2015 roku	566	12	578
Kędra Seweryn	od 29 kwietnia do dnia 3 stycznia 2016 roku	524	33	557
Kamrat Waldemar	od 6 października do 2 grudnia	42	1	43

2015 roku				
Pionkowski Roman	od 7 grudnia do 31 grudnia 2015 roku	17	0	17
RAZEM		2 627	2 609	5 236

Rada Nadzorcza

Zgodnie ze Statutem, członkom Rady Nadzorczej przysługuje miesięczne wynagrodzenie w wysokości określonej przez Walne Zgromadzenie.

Spółka pokrywa ponadto koszty poniesione w związku z wykonywaniem przez członków Rady Nadzorczej powierzonych im funkcji, a w szczególności koszty przejazdu na posiedzenie Rady Nadzorczej, koszty wykonywania indywidualnego nadzoru, koszty zakwaterowania i wyżywienia.

Wynagrodzenie nie przysługuje za ten miesiąc, w którym członek Rady Nadzorczej nie był obecny na żadnym z formalnie zwołanych posiedzeń z powodów nieusprawiedliwionych. Wynagrodzenia członków Rady Nadzorczej ENERGA SA za 2015 rok przedstawia poniższa tabela.

Tabela 36: Wynagrodzenia osób wchodzących w skład Rady Nadzorczej ENERGA SA w okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2015 roku (w tys. zł)

Imię i nazwisko	Okres pełnienia funkcji w 2015 roku	Wynagrodzenie	Pozostałe korzyści	Razem
Bogusław Nadolnik	od 16 stycznia do 9 listopada	35,6	0	35,6
Marian Gawrylczyk	od 1 stycznia do 28 lipca	24,2	0	24,2
Paula Ziemiecka-Księżak	od 1 stycznia do 31 grudnia	41,5	0	41,5
Jarosław Mioduszewski	od 1 stycznia do 31 grudnia	41,5	0	41,5
Mirosław Szreder	od 1 stycznia do 31 grudnia	41,5	0	41,5
Zbigniew Wtulich	od 1 stycznia do 31 grudnia	41,5	0	41,5
Jakub Żołyniak	od 1 stycznia do 1 października	31,2	0	31,2
Waldemar Kamrat	od 1 października do 2 grudnia	0,6	0	0,6
Bogdan Skalski	od 12 listopada do 31 grudnia	5,6	0	5,6
Roman Pionkowski	od 2 grudnia do 31 grudnia	0,6	0	0,6
RAZEM				263,6

Liczba i wartość nominalna akcji Spółki oraz akcji i udziałów w jednostkach powiązanych Spółki będących w posiadaniu osób zarządzających i nadzorujących

Stan posiadania akcji Spółki oraz akcji/ udziałów w jednostkach powiązanych ze Spółką, będących w posiadaniu osób zarządzających i nadzorujących Spółkę, na dzień 31 grudnia 2015 roku, oraz na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania, przedstawia się następująco:

Tabela 37: Stan posiadania akcji Spółki oraz akcji/ udziałów w jednostkach powiązanych przez osoby zarządzające

Lp.	Imię i nazwisko	Akcje ENERGA		Akcje/udziały w jednostkach powiązanych z ENERGA	
		Liczba akcji	Wartość nominalna w zł	Liczba akcji	Wartość nominalna w zł
wg stanu na dzień 31.12.2015					
1.	Dariusz Kaśków	0	0	0	0

2.	Grzegorz Ksepko	0	0	0	0
3.	Roman Pionkowski	4 097	44 739,24	0	0
4.	Mariusz Rędaszka	0	0	0	0

Żaden z Członków Rady Nadzorczej ENERGA SA nie posiadał na dzień 31 grudnia 2015 roku akcji Spółki.

6.9. Podstawowe cechy systemów kontroli wewnętrznej i zarządzania ryzykiem w odniesieniu do procesu sporządzania sprawozdań finansowych

Istotnym elementem systemu kontroli wewnętrznej jest funkcja audytu wewnętrznego. W Spółce funkcjonuje komórka audytu wewnętrznego, która realizuje zadania audytowe i kontrolne w Grupie ENERGA. Zadania te są realizowane zgodnie z Zasadami przeprowadzania audytu w Grupie ENERGA. Audyt wewnętrzny wspiera organizację w utrzymaniu skutecznych i efektywnych mechanizmów kontrolnych poprzez ich ocenę oraz promowanie ciągłego usprawniania kierując się międzynarodowymi standardami praktyki zawodowej audytu wewnętrznego.

Zadaniem efektywnego systemu kontroli wewnętrznej w sprawozdawczości finansowej jest zapewnienie adekwatności i poprawności informacji finansowych zawartych w raportach okresowych.

W celu zapewnienia adekwatności i poprawności informacji finansowych zawartych w raportach okresowych Spółka zaprojektowała i wdrożyła matryce kontroli procesu sprawozdawczości finansowej. W 2015 roku przeprowadzona została przez doradcę zewnętrznego ocena wybranych czynności kontrolnych ww. procesu. Ocenę przeprowadzono w oparciu o testy efektywności operacyjnej dla kluczowych mechanizmów kontrolnych. Badanie wykazało poprawność zaprojektowanych mechanizmów kontrolnych, przy czym w celu ich dalszego doskonalenia zaproponowano podjęcie określonych działań, takich jak ustalenie formalnych progów, powyżej których odchylenia w sprawozdaniach finansowych wymagają formalnego wyjaśnienia, doprecyzowanie opisu dla wybranych mechanizmów kontrolnych oraz poprawę dokumentacji wykonania czynności kontrolnych.

Dane finansowe będące podstawą sprawozdań finansowych i sprawozdań Zarządu oraz stosowanej przez Spółkę ENERGA miesięcznej sprawozdawczości zarządczej i operacyjnej pochodzą z systemu finansowo-księgowego Spółki. Po wykonaniu wszystkich z góry określonych procesów zamknięcia ksiąg na koniec każdego miesiąca, sporządzane są szczegółowe finansowo-operacyjne raporty zarządcze. Raporty te powstają przy współudziale kierownictwa średniego i wyższego szczebla poszczególnych komórek organizacyjnych. Dla zakończonych okresów sprawozdawczych, szczegółowej analizie podlegają wyniki finansowe Spółki w porównaniu do założeń budżetowych a zidentyfikowane odchylenia są odpowiednio wyjaśniane.

Zarówno finansowa, jak i zarządcza sprawozdawczość Spółki oraz Grupy ENERGA prowadzone są w oparciu o aktualizowaną w miarę potrzeb Politykę rachunkowości (wg Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej), przyjmowaną do stosowania w drodze uchwały Zarządu Spółki. Aktualne wydanie Polityki Grupy jak i Spółki zostało zatwierdzone i wprowadzone do stosowania w listopadzie 2014 roku.

W Spółce dokonuje się corocznych przeglądów strategii i planów ekonomiczno-finansowych. W proces szczegółowego planowania i budżetowania, obejmujący wszystkie obszary funkcjonowania Spółki, zaangażowane jest kierownictwo średniego i wyższego szczebla. Przygotowany plan ekonomiczno-finansowy przyjmowany jest przez Zarząd Spółki i zatwierdzany przez Radę Nadzorczą.

Wybór biegłego rewidenta do badania jednostkowych i skonsolidowanych sprawozdań finansowych w Spółce leży w gestii Rady Nadzorczej. Przez biegłego rewidenta uprawnionego do badania sprawozdania finansowego Spółki rozumie się podmiot określony w ustawie z dnia 7 maja 2009 roku

o biegłych rewidentach i ich samorządzie, podmiotach uprawnionych do badania sprawozdań finansowych oraz o nadzorze publicznym (Dz.U. Nr 77, poz. 649).

W Spółce nie obowiązuje szczególna reguła dotycząca zmiany podmiotu uprawnionego do badania sprawozdań finansowych. Zgodnie z § 23a Statutu Spółki, Komitet Audytu rekomenduje Radzie Nadzorczej podmiot uprawniony do rewizji finansowej Spółki, a jego wyboru, jak i zmiany dokonuje Rada Nadzorcza. W dotychczasowej praktyce, z żadnym z trzech podmiotów uprawnionych do badania sprawozdań finansowych, Spółka nie współpracowała nieprzerwanie dłużej niż 5 lat.

Spółka ENERGA spełnia również wymogi „Zasad nadzoru właścicielskiego nad spółkami z udziałem Skarbu Państwa” (Zarządzenie nr 19 Ministra Skarbu Państwa z dnia 19 marca 2010 roku), w zakresie wyboru niezależnego i bezstronnego biegłego rewidenta do badania sprawozdania finansowego spółek z udziałem Skarbu Państwa. Całość postępowania w zakresie wyboru biegłego rewidenta prowadzona jest przez Komitet Audytu Rady Nadzorczej i obejmuje określenie kryteriów wyboru biegłego rewidenta, przeprowadzenie procedury wyboru oraz upoważnienie Zarządu do zawarcia z nim umowy o badanie sprawozdania finansowego. Rada Nadzorcza dokonuje wyboru oferty na badanie sprawozdania finansowego po przeprowadzeniu postępowania mającego na celu wybór niezależnego biegłego rewidenta oraz oferty, której cena uwzględnia nakład pracy biegłego rewidenta, jego pozycję na rynku usług audytorskich oraz znajomość branży, w której działa Spółka.

Rada Nadzorcza Spółki w 2014 roku (raport bieżący nr 42/2014 z 6 listopada 2014 roku), po zapoznaniu się z rekomendacją Komitetu Audytu, dokonała wyboru podmiotu uprawnionego PricewaterhouseCoopers Sp. z o.o. w Warszawie, na biegłego rewidenta do badania jednostkowych i skonsolidowanych sprawozdań finansowych spółki ENERGA SA i Grupy Kapitałowej ENERGA oraz wykonywania innych usług poświadczających za okresy roczne kończące się odpowiednio w dniu 31 grudnia 2015 roku, w dniu 31 grudnia 2016 roku i w dniu 31 grudnia 2017 roku.

Opinia biegłego rewidenta wraz z raportem jest przedstawiana Zarządowi, Komitetowi Audytu i Radzie Nadzorczej. Po badaniu rocznym biegły rewident przekazuje Spółce tzw. List do Zarządu, którego tematem są ujawnione uchybienia i niedociągnięcia stwierdzone w czasie badania niemające istotnego wpływu na rzetelność i prawidłowość sporządzonego sprawozdania finansowego.

Zarząd Spółki pełni kluczową rolę w realizowanym w ramach Zintegrowanego Systemu Zarządzania Ryzykiem procesie zarządzania ryzykiem w Grupie ENERGA, sprawując nadzór nad jego przebiegiem oraz akceptując założenia zarządzania ryzykiem korporacyjnym w Grupie.

ENERGA SA zarządza ryzykiem klasyfikowanym, zgodnie z przyjętym Modelem Ryzyka, w czterech obszarach: strategicznym, operacyjnym, finansowym i regulacyjno-prawnym. Zidentyfikowane w obszarze finansowym ryzyka rozliczeń podatkowych oraz ryzyko sprawozdawczości i informacji zarządczej zarządzane przez Dyrektora Centrum Finansów i Nadzoru Korporacyjnego posiadają silne mechanizmy kontrolne pozwalające utrzymać te ryzyka na akceptowanym bezpiecznym poziomie. Mechanizmy kontrolne adresujące ryzyko sprawozdawczości i informacji zarządczej zarówno w Spółce jak i kluczowych spółkach Grupy zostały w 2014 roku dodatkowo sformalizowane poprzez opracowanie stosownych procedur oraz matryc kontroli, które w kolejnych okresach podlegać będą monitorowaniu oraz cyklicznym ocenom skuteczności.

Wpływające na realizację celów biznesowych ryzyka są analizowane w sposób ciągły. Zgodnie z przyjętą przez Zarząd ENERGA SA Polityką Zarządzania Ryzykiem dwa razy do roku przeprowadzane są okresowe przeglądy ryzyk. Ich wyniki raportowane są Zarządowi, który na podstawie rekomendacji Dział Ryzyka wyznacza strategię zarządzania ryzykiem. Zmiany w ekspozycji Spółki i Grupy ENERGA na ryzyko oraz decyzje dotyczące działań mitygujących przekazywane są Radzie Nadzorczej za pośrednictwem Komitetu Audytu. Taki sposób raportowania w Grupie ENERGA wspiera realizację jej celów biznesowych.

Oświadczenie Zarządu

7. OŚWIADCZENIE ZARZĄDU

Zarząd ENERGA SA niniejszym oświadcza, że:

- (1) wedle najlepszej wiedzy, roczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe i dane porównywalne sporządzone zostały zgodnie z obowiązującymi zasadami rachunkowości, odzwierciedlają w sposób prawdziwy, rzetelny i jasny sytuację majątkową i finansową Grupy Kapitałowej ENERGA oraz jej wynik finansowy. Sprawozdanie Zarządu z działalności Grupy Kapitałowej ENERGA zawiera prawdziwy obraz rozwoju i osiągnięć oraz sytuacji Grupy Kapitałowej, w tym opis podstawowych ryzyk i zagrożeń;
- (2) PricewaterhouseCoopers Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością, podmiot uprawniony do badania sprawozdań finansowych, dokonujący badania skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy Kapitałowej ENERGA za rok obrotowy zakończony 31 grudnia 2015 roku został wybrany zgodnie ze znajdującymi zastosowanie przepisami prawa. Podmiot ten oraz biegli rewidenci dokonujący badania ww. sprawozdania spełniali warunki do wydania bezstronnej i niezależnej opinii z badania skonsolidowanego sprawozdania finansowego zgodnie z obowiązującymi przepisami i normami zawodowymi.

Podpisy Członków Zarządu ENERGA SA

Dariusz Kaśków
Prezes Zarządu ENERGA SA

Mariusz Rędaszka
Wiceprezes Zarządu ENERGA SA ds. finansowych

Grzegorz Ksepko
Wiceprezes Zarządu ENERGA SA ds. korporacyjnych

Gdańsk, 14 marca 2016 roku

Spis rysunków

Rys. 1: Obszar dystrybucji energii elektrycznej spółki ENERGA-OPERATOR SA	9
Rys. 2: Wolumen dystrybucji energii elektrycznej w podziale na taryfy w GWh (sprzedaż zafakturowana)*	9
Rys. 3: Liczba odbiorców ENERGA-OPERATOR SA w tysiącach	10
Rys. 4: Satysfakcja klientów ENERGA-OPERATOR SA z kanałów obsługi	10
Rys. 5: Rozmieszczenie głównych aktywów wytwórczych Grupy ENERGA	11
Rys. 6: Struktura odbiorców finalnych spółki ENERGA-OBRÓT wg rodzaju klientów	12
Rys. 7: Rozmieszczenie Salonów Sprzedaży i Punktów Partnerskich spółki ENERGA-OBRÓT SA	12
Rys. 8: Uproszczony schemat struktury organizacyjnej Grupy ENERGA	14
Rys. 9: Schemat organizacyjny Spółki ENERGA według stanu na dzień 31 grudnia 2015 roku	17
Rys. 10: Filary Strategii rozwoju Grupy ENERGA	18
Rys. 11: Czynniki istotne dla rozwoju Grupy ENERGA w perspektywie co najmniej 2016 roku	22
Rys. 12: Proces zarządzania ryzykiem	23
Rys. 13: Role i odpowiedzialności w strukturze organizacyjnej procesu zarządzania ryzykiem w ENERGA SA ...	23
Rys. 14: Poszczególne obszary Modelu ryzyka wraz z maksymalną i bieżącą ekspozycją na ryzyko w ramach danej kategorii	25
Rys. 15: Zatrudnienie w Grupie ENERGA według stanu na dzień 31 grudnia 2013, 2014 i 2015 roku (w osobach)	38
Rys. 16: Przeciętne zatrudnienie w Grupie ENERGA w 2013, 2014 i 2015 roku (w etatach)	38
Rys. 17: Zatrudnienie w Grupie ENERGA według stanu na dzień 31 grudnia 2015 roku (w osobach) – płeć	38
Rys. 18: Zatrudnienie w Grupie ENERGA według stanu na dzień 31 grudnia 2015 roku (w osobach) – wykształcenie	38
Rys. 19: Zatrudnienie w Grupie ENERGA według stanu na dzień 31 grudnia 2015 roku (w osobach) – wiek	39
Rys. 20: EBITDA bridge w podziale na segmenty w okresie 2012-2015 (mln zł)	44
Rys. 21: Przepływy pieniężne Grupy w okresie 2012-2015 (mln zł)	49
Rys. 22: Struktura aktywów i pasywów	50
Rys. 23: Wyniki Segmentu Dystrybucji Grupy ENERGA (mln zł)	57
Rys. 24: EBITDA Bridge Segmentu Dystrybucji (mln zł)	58
Rys. 25: Wyniki Segmentu Wytwarzania Grupy ENERGA (mln zł)	59
Rys. 26: EBITDA Bridge Segmentu Wytwarzania (mln zł)	60
Rys. 27: Wyniki Segmentu Sprzedaży Grupy ENERGA (mln zł)	67
Rys. 28: EBITDA Bridge Segmentu Sprzedaży (mln zł)	68
Rys. 29: Dynamika PKB, popytu krajowego, spożycia w sektorze gospodarstw domowych i nakładów brutto na środki trwałe w ujęciu r/r	73
Rys. 30: Produkcja i zużycie energii elektrycznej w Polsce w latach 2006-2015 (TWh)	74
Rys. 31: Struktura produkcji energii elektrycznej w Polsce w latach 2006-2015 (TWh)	75
Rys. 32: Roczne wolumeny wymiany międzysystemowej w Polsce w latach 2006-2015 (TWh)	75
Rys. 33: Ceny energii na rynku SPOT w Polsce i krajach sąsiadujących w roku 2015 (zł/MWh)	76
Rys. 34: Średni poziom indeksu cen węgla kamiennego PCSMI1 w latach 2011-2015 (zł/GJ)	76
Rys. 35: Ceny energii na Rynku Dnia Następnego w latach 2014-2015 roku (zł/MWh)	77
Rys. 36: Cena kontraktu terminowego pasmo w 2015 z dostawą w 2016 roku	77
Rys. 37: Ceny uprawnień EUA (DEC 2015) do emisji w 2015 roku	78
Rys. 38: Zestawienie cen na rynku bilansującym i SPOT (Giełda) w 2015 roku (zł/MWh)	79
Rys. 39: Zestawienie cen oraz zdolności wytwórczych stanowiących operacyjną rezerwę mocy w 2015 roku	79
Rys. 40: Obszar dystrybucji najważniejszych koncernów energetycznych	82
Rys. 41: Porównanie wolumenu dystrybucji i produkcji energii elektrycznej z wody oraz wiatru w 2014* roku	82
Rys. 42: Struktura akcjonariatu Spółki ENERGA wg stanu na 31 grudnia 2015 roku i na dzień sporządzenia niniejszego Sprawozdania	84
Rys. 43: Udział akcjonariuszy Spółki ENERGA w wolnym obrocie wg kraju pochodzenia w 2015 roku	85
Rys. 44: Wykres kursu akcji Spółki ENERGA SA w okresie od debiutu (tj. 11 grudnia 2013 roku) do 31 grudnia 2015 roku	86
Rys. 45: Zmiana kursu akcji ENERGA w porównaniu do zmian indeksów WIG i WIG-ENERGIA	86
Rys. 46: Rekomendacje wydanych dla akcji Spółki ENERGA w 2015 roku	88

Spis tabel

Tabela 1: Liczba spółek Grupy Kapitałowej ENERGA (stan na koniec roku)	15
Tabela 2: Stan realizacji programu inwestycyjnego na 31 grudnia 2015 roku	18
Tabela 3: Nominalna wartość objętych przez ENERGA SA i niewykupionych obligacji w podziale na poszczególnych emitentów według stanu na dzień 31 grudnia 2015 roku.....	34
Tabela 4: Informacja na temat działalności poręczeniowej i gwarancyjnej Spółki ENERGA wg stanu na dzień 31 grudnia 2015 roku.....	35
Tabela 5: Spory zbiorowe w Grupie.....	40
Tabela 6: Nagrody otrzymane w 2015 roku.....	41
Tabela 7: Skonsolidowane sprawozdanie z zysków lub strat	43
Tabela 8: Poziom EBITDA skorygowany o wpływ istotnych zdarzeń jednorazowych.....	45
Tabela 9: Skonsolidowane sprawozdanie z sytuacji finansowej	47
Tabela 10: Skonsolidowane sprawozdanie z przepływów pieniężnych	49
Tabela 11: Wskaźniki finansowe Grupy ENERGA.....	50
Tabela 12: Dystrybucja energii elektrycznej wg grup taryfowych.....	51
Tabela 13: Wielkości wskaźników SAIDI i SAIFI	52
Tabela 14: Liczba klientów ENERGA-OPERATOR SA w latach 2012-2015 (wg grup taryfowych).....	52
Tabela 15: Produkcja energii elektrycznej brutto w Grupie ENERGA.....	53
Tabela 16: Produkcja ciepła	54
Tabela 17: Wolumen i koszt* zużycia kluczowych paliw.....	55
Tabela 18: Sprzedaż energii elektrycznej przez Segment Sprzedaży	56
Tabela 19: Wyniki EBITDA Grupy ENERGA w podziale na Segmenty	57
Tabela 20: Wyniki Segmentu Dystrybucji	58
Tabela 21: Wyniki Segmentu Wytwarzania Grupy ENERGA	60
Tabela 22: EBITDA Segmentu Wytwarzanie w podziale na linie biznesowe	61
Tabela 23: Wyniki linii biznesowej Woda.....	63
Tabela 24: Wyniki linii biznesowej Wiatr.....	64
Tabela 25: Wyniki linii biznesowej Elektrownia w Ostrołęce.....	64
Tabela 26: Wyniki linii biznesowej Pozostałe i korekty	66
Tabela 27: Wyniki Segmentu Sprzedaży Grupy ENERGA	67
Tabela 28: Przyznane Spółce ENERGA oceny ratingowe.....	70
Tabela 29: Wynagrodzenie biegłego rewidenta za usługi świadczone na rzecz Grupy (w tys. zł).....	71
Tabela 30: Ceny indeksów na prawa majątkowe notowane na Towarowej Giełdzie Energii.....	78
Tabela 31: Zestawienie aktów prawnych mających wpływ na Grupę	79
Tabela 32: Akcje Emitenta według serii i rodzajów.....	84
Tabela 33: Struktura akcjonariatu Spółki ENERGA według stanu na dzień 31 grudnia 2015 roku i na dzień sporządzenia niniejszego Sprawozdania.....	84
Tabela 34: Dane dotyczące akcji Spółki ENERGA na dzień 31 grudnia 2015 roku.....	85
Tabela 35: Wynagrodzenia osób wchodzących w skład Zarządu ENERGA SA w okresie od dnia 1 stycznia do 31 grudnia 2015 roku (w tys. zł).....	108
Tabela 36: Wynagrodzenia osób wchodzących w skład Rady Nadzorczej ENERGA SA w okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2015 roku (w tys. zł).....	109
Tabela 37: Stan posiadania akcji Spółki oraz akcji/ udziałów w jednostkach powiązanych przez osoby zarządzające	109

Słownik skrótów i pojęć

AMI (ang. Advanced Metering Infrastructure)	Zintegrowany zbiór elementów: inteligentnych liczników energii elektrycznej, modułów i systemów komunikacyjnych umożliwiających gromadzenie danych o zużyciu energii określonych odbiorców.
Billing (ang.)	Rachunek szczegółowy, zestawienie wszystkich opłat za usługi dodane, jakie abonent przeprowadził w danym okresie rozliczeniowym.
Biomasa	Stałe lub ciekłe substancje pochodzenia roślinnego lub zwierzęcego, które ulegają biodegradacji, pochodzące z produktów, odpadów i pozostałości z produkcji rolnej oraz leśnej, przemysłu przetwarzającego ich produkty, a także części pozostałych odpadów, które ulegają biodegradacji, a w szczególności surowce rolnicze.
CAPEX (ang. Capital Expenditures)	Nakłady inwestycyjne.

CIRS, CCIRS (ang. <i>Currency Interest Rate Swap, Cross-Currency Interest Rate Swap</i>)	Transakcje wymiany walutowo–procentowej, w której dochodzić będzie do płatności opartych o zmienne stopy procentowe, przez ustalony okres z ustaloną częstotliwością w dwóch różnych walutach (CIRS) lub większej liczbie walut (CCIRS).
CO ₂	Dwutlenek węgla.
CRM (ang. <i>Customer Relationship Management</i>)	System zarządzania relacjami z klientami.
EBI (ang. <i>European Investment Bank</i>)	Europejski Bank Inwestycyjny .
EBITDA (ang. <i>Earnings before interest, taxes, depreciation and amortization</i>)	ENERGA SA definiuje EBITDA jako zysk/(stratę) z działalności operacyjnej (obliczony jako zysk/(strata) netto z działalności kontynuowanej za okres/rok obrotowy skorygowany o: (i) podatek dochodowy, (ii) udział w zysku jednostki stowarzyszonej, (iii) przychody finansowe oraz (iv) koszty finansowe, skorygowany o amortyzację (wykazaną w rachunku zysków i strat). Spółka definiuje i oblicza Skorygowaną EBITDA jako EBITDA skorygowaną o wpływ zdarzeń jednorazowych. Zarówno EBITDA, jak i Skorygowana EBITDA nie są zdefiniowane przez MSSF i nie należy ich traktować jako alternatywy dla miar i kategorii zgodnych z MSSF. Ponadto, zarówno EBITDA, jak i Skorygowana EBITDA nie mają jednolitej definicji. Sposób obliczania EBITDA i Skorygowanej EBITDA przez inne spółki może się istotnie różnić od sposobu, w jaki oblicza je ENERGA SA. W efekcie EBITDA, jak i Skorygowana EBITDA przedstawione w niniejszym dokumencie, jako takie, nie stanowią podstawy dla porównania z EBITDA i Skorygowaną EBITDA wykazywaną przez inne spółki.
EBIT (ang. <i>Earnings before interest and taxes</i>)	Zysk operacyjny.
EBOR (ang. <i>European Bank for Reconstruction and Development</i>)	Europejski Bank Odbudowy i Rozwoju.
ENERGA SA, Spółka ENERGA	Spółka dominująca w ramach Grupy Kapitałowej ENERGA.
EMTN (ang. <i>Euro Medium Term Notes</i>)	Program emisji euroobligacji średnioterminowych EMTN.
EU (ang. <i>European Union</i>), UE	Unia Europejska.
EUA (ang. <i>European Union Allowance</i>)	Uprawnienia do emisji.
EU ETS (ang. <i>European Union Greenhouse Gas Emission Trading Scheme</i>)	Wspólnotowy system handlu emisjami. Zasady jego funkcjonowania określa Dyrektywa ETS.
EUR	Euro, waluta stosowana w krajach należących do strefy euro Unii Europejskiej.
GPW	Giełda Papierów Wartościowych w Warszawie S.A.
Grupa Kapitałowa ENERGA, Grupa ENERGA, Grupa, ENERGA	Grupa kapitałowa zajmująca się dystrybucją obrotem i wytwarzaniem energii elektrycznej i ciepłej. Prowadzi również działalność związaną z oświetleniem ulicznym, projektowaniem, zaopatrzeniem materiałowym, wykonawstwem sieciowym i transportem specjalistycznym oraz usługami hotelowymi i informatycznymi.
Grupa taryfowa	Grupa odbiorców pobierających energię elektryczną lub ciepło lub korzystających z usług związanych z zaopatrzeniem w energię elektryczną lub ciepło, dla których stosuje się jeden zestaw cen lub stawek opłat i warunków ich stosowania.
GUS	Główny Urząd Statystyczny.
GW	Gigawat, jednostka mocy w układzie SI, 1 GW = 10 ⁹ W.
GWe	Gigawat mocy elektrycznej.
GWh	Gigawatogodzina.
IbnGR	Instytut Badań nad Gospodarką Rynkową.
IPO (ang. <i>Initial Public Offering</i>)	Pierwsza oferta publiczna.
IRS (ang. <i>Interest Rate Swap</i>)	Umowa wymiany płatności odsetkowych pomiędzy dwiema stronami, na podstawie której strony wypłacają sobie wzajemnie odsetki od umownego nominalu kontraktu, naliczane według odmiennej stopy procentowej.
KNF	Komisja Nadzoru Finansowego.
Kogeneracja, CHP	Proces technologiczny równoczesnego wytwarzania ciepła i energii elektrycznej lub mechanicznej w trakcie tego samego procesu technologicznego.
Kowenanty	Zabezpieczające klauzule umowne, zwłaszcza w umowach kredytowych.
KRS	Krajowy Rejestr Sądowy.
kWh	Kilowatogodzina, jednostka energii elektrycznej wytworzonej lub zużytej przez urządzenie o mocy 1 kW w ciągu 1 godziny; 1 kWh = 3 600 000 J = 3,6 MJ.
MEW	Mała elektrownia wodna.
MSP	Ministerstwo Skarbu Państwa.
MW	Jednostka mocy w układzie SI, 1 MW = 10 ⁶ W.
MWe	Megawat mocy elektrycznej.
MWh	Megawatogodzina.

MWt	Megawat mocy cieplnej.
NBP	Narodowy Bank Polski, bank centralny w Polsce.
NCBiR	Narodowe Centrum Badań i Rozwoju.
NFOŚiGW	Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.
NWZ	Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie Spółki ENERGA SA.
Odnawialne źródła energii, OZE	Źródła wykorzystujące w procesie przetwarzania energię wiatru, promieniowania słonecznego, geotermalną, fal, prądów i pływów morskich, spadku rzek oraz energię pozyskiwaną z biomasy, biogazu wysypiskowego, a także biogazu powstałego w procesach odprowadzania lub oczyszczania ścieków albo rozkładu składowanych szczątków roślinnych i zwierzęcych.
OSD, Operator systemu dystrybucyjnego	Przedsiębiorstwo energetyczne zajmujące się dystrybucją paliw gazowych lub energii elektrycznej, odpowiedzialne za ruch sieciowy w systemie dystrybucyjnym gazowym albo systemie dystrybucyjnym elektroenergetycznym, bieżące i długookresowe bezpieczeństwo funkcjonowania tego systemu, eksploatację, konserwację, remonty oraz niezbędną rozbudowę sieci dystrybucyjnej, w tym połączeń z innymi systemami gazowymi albo innymi systemami elektroenergetycznymi.
OSP, Operator systemu przesyłowego	Przedsiębiorstwo energetyczne zajmujące się przesyłaniem paliw gazowych lub energii elektrycznej, odpowiedzialne za ruch sieciowy w systemie przesyłowym gazowym albo systemie przesyłowym elektroenergetycznym, bieżące i długookresowe bezpieczeństwo funkcjonowania tego systemu, eksploatację, konserwację, remonty oraz niezbędną rozbudowę sieci przesyłowej, w tym połączeń z innymi systemami gazowymi albo innymi systemami elektroenergetycznymi.
OZEX_A	Cena średnia ważona wolumenem ze wszystkich transakcji kontraktem PMOZE_A na sesji giełdowej.
PGE	PGE Polska Grupa Energetyczna SA.
PKB	Produkt Krajowy Brutto.
PLN	Polski złoty, waluta krajowa.
PMOZE_A	Prawa majątkowe do świadectw pochodzenia dla energii elektrycznej wyprodukowanej w OZE, której określony w świadectwie pochodzenia okres produkcji rozpoczął się od 1 marca 2009 roku.
pp.	Punkt procentowy.
Prawa majątkowe	Zbywalne i stanowiące towar giełdowy prawa wynikające ze świadectw pochodzenia dla energii wyprodukowanej z odnawialnych źródeł energii i w kogeneracji.
Przedsiębiorstwo zintegrowane pionowo	Przedsiębiorstwo energetyczne lub grupa przedsiębiorstw, których wzajemne relacje są określone w art. 3 ust. 2 Rozporządzenia w Sprawie Koncentracji, zajmujące się (i) w odniesieniu do paliw gazowych: przesyłaniem, lub dystrybucją, lub magazynowaniem, lub skraplaniem oraz wytwarzaniem lub sprzedażą tych paliw, albo (ii) w odniesieniu do energii elektrycznej: przesyłaniem lub dystrybucją oraz wytwarzaniem lub sprzedażą tej energii.
PSE	Polskie Sieci Elektroenergetyczne Spółka Akcyjna z siedzibą w Warszawie, wpisana do rejestru przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego pod numerem KRS 0000197596; spółka wyznaczona decyzją Prezesa URE Nr DPE-47-58(5)/4988/2007/BT z dnia 24 grudnia 2007 roku na operatora systemu przesyłowego elektroenergetycznego na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej na okres od dnia 1 stycznia 2008 roku do dnia 1 lipca 2014 roku.
r/r	Rok do roku.
SAIDI (ang. <i>System Average Interruption Duration Index</i>)	Systemowy wskaźnik średniego (przeciętnego) rocznego czasu trwania przerw.
SAIFI (ang. <i>System Average Interruption Frequency Index</i>)	Systemowy wskaźnik średniej liczby (częstości) trwania przerw na osobę.
SFIO	Specjalistyczne fundusze inwestycyjne otwarte.
Smart Grid	System elektroenergetyczny integrujący w sposób inteligentny działania wszystkich uczestników procesów generacji, przesyłu, dystrybucji i użytkowania, w celu dostarczania energii elektrycznej w sposób ekonomiczny, trwałe i bezpieczny. To kompleksowe rozwiązania energetyczne, pozwalające na łączenie, wzajemną komunikację i optymalne sterowanie rozproszonymi dotychczas elementami sieci energetycznych.
SPOT	Rynek dnia następnego (RDN) - rynek energii działający w przedziale czasu „dnia następnego” (DN) zapewniający dostawy energii w dniu D.
Świadectwo pochodzenia	Świadectwo pochodzenia ze źródeł odnawialnych oraz świadectwo pochodzenia z kogeneracji.
Świadectwo pochodzenia z kogeneracji	Dokument wydawany przez Prezesa URE zgodnie z art. 91 Prawa Energetycznego, potwierdzający wytworzenie energii elektrycznej w wysokosprawnej kogeneracji wytwarzanej w: (i) jednostce kogeneracji opalanej paliwami gazowymi lub o łącznej mocy zainstalowanej elektrycznej źródła poniżej 1 MW (tzw. żółty certyfikat), (ii) jednostce kogeneracji opalanej metanem uwalnianym i ujmowanym przy dołowych

	robotach górniczych w czynnych, likwidowanych lub zlikwidowanych kopalniach węgla kamiennego lub gazem uzyskiwanym z przetwarzania biomasy (tzw. fioletowy certyfikat), albo (iii) w innej jednostce kogeneracji (tzw. czerwony certyfikat).
Świadectwo pochodzenia ze źródeł odnawialnych, zielony certyfikat	Dokument wydawany przez Prezesa URE zgodnie z art. 9e Prawa Energetycznego, potwierdzający wytworzenie energii elektrycznej w odnawialnym źródle energii (tzw. zielony certyfikat).
Taryfa G	Grupa taryfowa dla odbiorców indywidualnych – gospodarstw domowych.
Towarowa Giełda Energii, TGE	Towarowa Giełda Energii S.A., giełda towarowa na której przedmiotem obrotu są towary giełdowe dopuszczone do obrotu na giełdzie, tj. energia elektryczna, paliwa ciekłe lub gazowe, gaz wydobywczy, limity wielkości emisji zanieczyszczeń oraz prawa majątkowe wynikające ze świadectw pochodzenia, których cena zależy bezpośrednio lub pośrednio od ceny energii elektrycznej, paliw ciekłych lub gazowych i wielkości emisji zanieczyszczeń.
TWh	Terawatogodzina, jednostka wielokrotna jednostki energii elektrycznej w układzie SI. 1 TWh to 10 ⁹ kWh.
UE	Unia Europejska.
URE	Urząd Regulacji Energetyki.
WACC (ang. <i>weighted average cost of capital</i>)	Średni ważony koszt kapitału.
WIBOR (ang. <i>Warsaw Interbank Offered Rate</i>)	Międzybankowa stopa procentowa.
Współspalanie	Wytwarzanie energii elektrycznej lub ciepła w oparciu o proces wspólnego, jednoczesnego, przeprowadzanego w jednym urządzeniu spalania biomasy lub biogazu z innymi paliwami; część energii wyprodukowanej w powyższy sposób może być uznana za energię wytworzoną w odnawialnym źródle energii.